TOMÁS ELOY MARTÍNEZ

Zborul reginei

Traducere din limba spaniolă de
TUDORA ŞANDRU MEHEDINŢI

Cartea veche

BUCUREŞTI, 2005

„... viața e parodică și necesită o interpretare.
Astfel, plumbul e parodia aurului.
Aerul e parodia apei.
Creierul e parodia ecuatorului.
Coitul e parodia crimei."

GEORGES BATAILLE
L'anus solaire

„Criminalul nu creează frumusețea: el însuși este frumusețea în stare pură."

JEAN-PAUL SARTRE
Saint-Genet, comédien et martyr

„Trufia este, am putea spune, albina regină a tuturor viciilor și păcatelor."

DENNIS HELMING
Encyclopedia of Catholic Doctrine

Unu

Cam pe la unsprezece, ca în fiecare noapte, Camargo dă la o parte perdelele din camera lui de pe strada Reconquista, aşază scaunul la un metru de fereastră, pentru a se ascunde în penumbră, şi aşteaptă ca femeia să intre în câmpul lui vizual. O vede uneori trecând ca o pală de vânt prin dreptul ferestrei de vizavi şi dispărând în baie sau la bucătărie. Însă cel mai mult îi place să se oprească în faţa oglinzii din dormitor şi să se dezbrace cu încetineală extremă. Atunci Camargo o poate contempla după pofta inimii. Cu mulţi ani în urmă, într-un teatru de varietăţi din Osaka, a văzut o dansatoare japoneză dezbrăcându-şi chimonoul de ceremonie până a rămas goală cu desăvârşire. Femeia de peste drum are aceeaşi trufaşă eleganţă ca japoneza şi repetă aceleaşi figuri de uimire prefăcută, dar mişcările ei sunt şi mai senzuale. Îşi înclină capul ca şi cum şi-ar fi pierdut vreo amintire şi, după ce şi-a trecut vârful degetelor pe sub sâni, le linge delicat. Ca să nu piardă nici un amănunt, Camargo o cercetează cu un telescop de şaptezeci şi şapte de centimetri montat pe un trepied.

A închiriat garsoniera aceasta acum zece zile, fiindcă ferestrele sunt exact la nivelul celor ale dormitorului femeii, ca într-o oglindă. Ea îşi face apariţia mereu la aceeaşi oră, şi asta uşurează rutina celui care o urmăreşte. Nimeni n-ar pu-

tea spune că e o frumusețe. Are buzele fine și poate prea subțiri, nasul cârn cu vârful rotund și gros, bărbia ridicată și sfidătoare. Când râde, își înalță atât de tare buza de sus, încât i se văd gingiile. Gleznele sunt groase iar pulpele musculoase, ca de fotbalist. Sânii, prea mici, sunt totuși în stare de unduiri de meduză. Dacă ar întâlni-o pe stradă, poate că nici nu i-ar trece prin cap să se oprească pentru a o privi. Dar imaginea ei iradiază, mai ales când apare în cadrul geamului, o libertate de pisică, o indiferență de necucerit, ceva de argint viu care o plasează dincolo de orice posibilitate de a o aborda.

Duminica, ea se duce să călărească până foarte târziu și se întoarce acasă în costumul de călărie. Se luptă un lung răstimp să-și scoată cizmele și, când în sfârșit reușește să-și elibereze picioarele micuțe, Camargo simte o fericire supremă deoarece femeia, îndepărtându-se de oglindă, depinde numai de privirea lui. Clădirile din jur sunt pustii, ea ar putea muri fără s-o știe nimeni și, dacă preț de o clipă el ar scăpa-o din vedere, ar lăsa-o parcă orfană în oceanul lumii. În aceste ceasuri nesfârșite nu se clintește în ruptul capului de lângă telescop, observând linele zvâcniri ale respirației și tresăririle mușchilor. În privința celorlalte ritualuri, duminicile sunt aidoma oricărei alte zile: ea își scoate bluza peste cap, cercetându-și mirosul subsuorilor. Camargo profită atunci de acest răgaz intens ca să se uite cu luare aminte la cicatricea pe care ea o are sub buric, deasupra locului unde începe părul. Din câte a putut afla, este urma unei operații de apendicită prost suturată în copilărie. Cel puțin aceasta e explicația pe care o dă ea de obicei. Însă el bănuiește că se datorează unei cezariene secrete.

În noaptea de 25 iulie, Camargo era gata să atipească ascultând cvartetul în re major de César Franck, când femeia intră în apartament la sfârșitul scherzo-ului, la unsprezece și douăzeci de minute. Pare îngrijorată, descumpănită, nu-și găsește locul. Poartă un mantou lung, negru, peste un taior de stofă gri. Lasă mantoul pe pat cu o mișcare rapidă,

imperioasă și, când dă să se întoarcă spre oglindă, descoperă ceva care pare s-o surprindă. Preț de două sau trei minute își cercetează cearcănele, ridurile fine de pe frunte și umflătura unei răni pe buze. Temperatura s-a schimbat dintr-un capăt în celălalt al termometrului, iar trecerea de la frigul dimineții la subita căldură a zilei i-a putut pricinui vreo crăpătură pe buze. Camargo recurge la telescop și constată că ea își trece limba peste un firicel foarte subțire de sânge. Rana este recentă, așadar, chiar dacă uimirea cu care și-o privește aparține unui moment din trecut. Poate fi o rană mai veche care acum se ivește iar, pe neașteptate. Cu femeile e mereu așa, Camargo știe prea bine. Nu pierd nimic din ce au trăit. Duc cu ele dintr-un loc într-altul tot ce li se întâmplă, și când acumulează îndeajuns, prisosul iese la lumină fără voia lor. Uneori e o rochie sau un parfum, alteori e o rană ca aceea de acum, de pe buzele femeii de peste drum. Fără să se dezbrace, ea aprinde veioza de pe noptiera de lângă pat și ridică receptorul. Șovăie câteva clipe, formează câteva numere și pune telefonul la loc.

În clipa aceea unul dintre celularele lui Camargo sună în buzunarul pardesiului. În garsoniera din strada Reconquista nu există telefoane, dar are mereu la el două celulare pentru urgențe. Unul face legătura cu redactorii ziarului, când e plecat din oraș sau survine ceva neprevăzut. Celălalt este rezervat numai fetelor lui și persoanelor celor mai apropiate. Camargo e tatăl unor gemene. Amândouă locuiesc la Chicago și una dintre ele e bolnavă de cancer. Faptul că e departe de ele nu-l chinuie. Îl chinuie senzația că sânge din sângele lui suferă și strigă și se stinge undeva aiurea, și furtuna aceea îndepărtată se poate abate asupra lui. Însă cel care sună acum e redactorul din tura de noapte. Camargo aude dezamăgit vocea aspră, supusă, pe când femeia, în dreptul ferestrei, își scoate fusta și se apleacă, avidă, să-și studieze picioarele.

— Domnul director Camargo? tatonează vocea.

— Un moment, răspunde. Să dau muzica mai încet.

Femeia își mângâie curba din spatele genunchiului și, întorcându-se spre oglindă, explorează anevoie ceva care i-a atras atenția pe când pipăia: poate ivirea bruscă a unui neg sau umbra unor varice. Gestul acesta introduce o schimbare neașteptată în rutină, și Camargo nu vrea să-i piardă nici cea mai mică mișcare.

— E urgent? întreabă. Cu mâna liberă apropie telescopul și cercetează.

— Avem o problemă cu titlul de pe prima pagină și am vrea să hotărâți dumneavoastră care-i mai bun.

— Asta-i tot? De ce nu vă învățați odată să greșiți făcând cum vă taie capul?

Redactorul se pierde în scuze confuze. Cu o zi în urmă, spune, au copleșit cititorii cu două titluri despre aviație, și acum au deasupra a patru coloane fotografia acelui Concorde care se prăbușește în flăcări peste o suburbie din Paris, plus știrea că o sută treisprezece persoane au murit în accident. Poate ar fi mai bine să evidențieze eșecul conferinței la vârf între palestinieni și evrei, sau să comenteze pe trei coloane acordul de înghețare a prețului medicamentelor până la sfârșitul anului.

Îmboldită de cine știe ce nerăbdare, femeia se mișcă acum mai repede. Și-a scos fusta și începe să-și desfacă sutienul. Curba lină a sexului i se deslușește limpede prin chiloți. Pe Camargo îl nedumerește mereu faptul că femeia nu-și ia nici o măsură de prevedere când se dezbracă. Poate crede că n-o vede nimeni, căci apartamentul e izolat, la ultimul etaj. Ea știe că vizavi, în clădirea unde și-a închiriat Camargo garsoniera, sunt numai birouri care se închid devreme. Chiar și așa, lui i se pare că ar trebui să fie mai atentă.

— Lăsați sus știrea cu avionul. Și fotografia. Citiți-mi titlul.

— „Un Concorde s-a prăbușit la Paris: 113 morți." Și dedesubt: „A căzut peste un hotel. Se îndrepta spre New York. Este primul accident al unui avion supersonic."

— Care-i noutatea? Este același titlu pe care l-am aprobat acum două ceasuri. Nu l-ați dat încă la tipar? Ce așteptați? Pierdeți timpul cu toate prostiile.

O vede cum se întinde în pat și aprinde o țigară. De când fumează? Precis că are o groază de vicii ascunse. Întredeschide ușor jaluzelele și lasă să intre aerul rece al nopții. Zgomotele orașului năvălesc în cameră, pângărind muzica: un cortegiu de autobuze avansează pe bulevardul Corrientes spre Bajo, iar de departe răzbat până la el glasurile însuflețite de la un televizor. Haosul de sunete dinafară îi îngăduie, în chip ciudat, să se audă pe sine: aude surzii ochi orbi ai dorinței croindu-și drum în străfundurile ființei lui. Nu datorită forței de gravitație a femeii simte dorința explodându-l, ci din pricina inerției nopții, sau a muzicii, a allegro-ului final al cvartetului lui César Franck care își ia zborul. Allegro-ul se zbuciumă la răstimpuri, apoi devine melancolic precum un peisaj lunar: după un crater, melodia se prelinge alene pe câmpie, până tresare iar. Întreaga piesă e o succesiune de zguduiri și suspine, și nu i se pare extravagant că modulațiile acelea seamănă cu ultima parte din *În căutarea timpului pierdut*. Proust scria pe atunci *Prizoniera*, cel de-al cincilea volum al ciclului, când a obligat cvartetul Poulet, o noapte întreagă, să cânte la nesfârșit cele patru mișcări. Altistul Amable Massis avea să-și amintească după mulți ani că Proust s-a așezat în pat îndată ce au sosit, și a poruncit să li se servească instrumentiștilor șampanie și cartofi prăjiți, ca să-și conserve energia. Partiturile au fost împărțite pe mobilele din dormitorul căptușit cu plută, în casa de pe Boulevard Haussmann și, într-un rând sau două, în timp ce cântau, Proust a luat de pe jos câteva hârtii pline până la refuz cu scrisul lui spre a mai nota două fraze. „Ați mai putea interpreta o singură dată cvartetul în întregime?", își amintește Massis că spunea Proust, cu o voce tot mai ascuțită pe măsură ce noaptea înainta. Proust era victima ideilor lui fixe și le imprima ca un tatuaj de-a lungul cărții sale. Ideile fixe sunt, într-adevăr, cartea, își zice Camargo. Lumea

n-ar fi nimic fără ideile care rezistă, cu obstinenţă, supravieţuind tuturor adversităţilor.

Femeia s-a oprit iar, în picioare, în faţa oglinzii din dormitor şi acum îşi clatină capul dintr-o parte într-alta. Poate că ascultă şi ea muzică, U2, REM sau oricare din posturile acelea care pe el îl exasperează. Părul lung şi negru al femeii, atingându-i umerii, este un călător descumpănit într-o mare undeva aiurea, şi ţâţele neajutorate de iadă îşi înalţă sfârcurile în căutare de aer curat, marcate de striaţii lungi pe care el le-a observat nu doar o dată. Cum oare nişte sâni atât de micuţi pot avea striaţii?

Arşiţa zilei fără sfârşit îl copleşeşte pe Camargo. Îşi leapădă dintr-o dată tot ce avea pe el, ce uşurare! Lasă cravata şi cămaşa scrobită, cu butoni la manşete, să cadă pe jos. În cuierul de la intrare îşi atârnă, din obişnuinţă, costumul la două rânduri din stofă albastră pe care l-a purtat de dimineaţă. Ar putea să se întindă ca să se odihnească puţin. N-a rămas niciodată să doarmă acolo, chiar dacă uneori a aşteptat răsăritul în fotoliul de la postul său, fără să-şi ia privirea de la femeie, iar apoi a făcut un duş înainte de a se întoarce la ziar. Preferă patul din celălalt capăt al oraşului, în San Isidro, lângă galeria cu muşcate unde adie briza fluviului, uriaşul pat mort pe care nu-l mai împarte cu nimeni, dar în care, totuşi, e un bărbat puternic şi nu întunecatul satelit de la fereastra de peste drum. În camera anonimă unde se află acum nu există decât un pat de campanie, ca de călugăr, primeneli, o baie, un frigider şi sticle de whisky. Poate face acolo tot ce-i trăsneşte prin cap, fiindcă portarul blocului îi îngăduie orice, sunt la ordinele dumneavoastră, domnule director Camargo, dar ce vrea el cu adevărat se află dincolo de limitele pe care le păzeşte portarul, de partea cealaltă a străzii, nu în trupul femeii, ci în imaginea proiectată de ea.

Acum a încetat să se mai mişte şi se priveşte în oglindă. Uşoara rană de la buză a început iar să sângereze. Din profil, abia atinsă de lumina difuză a dormitorului, femeia este însăşi noaptea care afară se schimbă necontenit, Doam-

ne-Dumnezeule, câte nopți se pierd într-o singură noapte, câte femei sunt în fiecare femeie! Cu bărbia ridicată, în postura unei regine, ea se desfată văzându-și imaginea trupului în oglindă. Și el, peste drum, se privește pe sine. O fugară sclipire a lunii i-a alunecat pe trup și-l lasă să-și vadă profilul în cealaltă oglindă, cea din camera pustie. Însă ceea ce-i dezvăluie oglinda e un ecou al propriei ființe, cu nici un chip nu este el însuși. Un bărbat nu poate fi el însuși fără trecutul lui, fără forța pe care o iradiază în fața celorlalți, fără respectul și teama pe care le inspiră. Un bărbat nu-i niciodată el însuși când e singur, iar profilul acesta nu sunt eu, își repetă Camargo. Nu recunoaște pântecele proeminent atât de nepăsător la gimnastică și diete, nici pectoralii care, moleșindu-se, desenează o cută incomodă pe pieptul mândru, nici gușa de curcan ce-i atârnă sub bărbie. Imaginea din oglindă are picioarele nevolnice și slabe, fără strop de armonie, cu torsul său masiv, și este lipsită de demnitate. Ce demnitate poate avea un trup despuiat, la șaizeci și trei de ani? Poate fi o întrebare pentru alții, dar nu pentru el. Pe el îl văd toți ca pe o ființă de neînvins, imun la boli și la extenuare. Doar i-au spus-o femeile cu care s-a culcat: corpul lui nu e un corp, e o forță a naturii.

Doi

Nici unul dintre trântorii ăştia n-are habar că, atunci când scrie, se trădează. Aşa îi şi cunosc: din spusele lor. Sunt cum scriu, sunt ceea ce scriu. Plimbându-se la zece dimineaţa prin sala redacţiei, Camargo îngâna în şoaptă refrenul care sintetiza, pentru el, toată înţelepciunea jurnalismului. La ora aceea îi plăcea întotdeauna să se învârtească prin regatul lui pustiu, cu albele lumini virgine izvorând din lucarnele şi birourile goale, monitoarele imaculate, paginile nescrise în aşteptarea unor adieri ale imaginaţiei care n-aveau să se stârnească niciodată. Oamenii de serviciu luaseră de acolo trădările comise cu o zi în urmă împotriva sintaxei faptelor şi împotriva tăcerii celor nepetrecute, cu toţii au scris despre, de ce, cum, pentru ce, când el le ceruse să scrie cu, să trăiască împreună cu, să urmărească linia unde se întâlneşte lumea din afară cu cea lăuntrică a fiecăruia, realitatea trebuie să semene cu voi, le-a spus, nu voi cu realitatea. Cât de bun ar fi ziarul dacă l-ar putea scrie el singur! Cât de bună ar fi lumea dacă ar scrie-o el!

În compartimentele secţiei Cultură, aproape de toalete, o tinerică urmărea stând în picioare unul dintre monitoare, rozându-şi unghiile. Camargo aprecie de departe ţinuta mândră, fundul rotund şi mic, ţâţele insinuându-se pe sub puloverul mulat.

— Ei, veniți să vedeți știrea asta, spuse fata, fără să-și ridice privirea de pe ecran. Ia uitați-vă cine a murit. Robert Mitchum. Ce mi-ar mai plăcea să scriu despre asta!

Avea o voce hotărâtă și poruncitoare. Buricele degetelor, umflate ca niște boabe de struguri, erau umede de salivă. Lui Carmargo i s-a părut că nu-l recunoscuse. Puțini ziariști aveau ocazia să dea ochii cu el.

— Sunt Camargo, i-a spus.

Era obișnuit ca numele lui să-i sperie pe toți redactorii și să-i paralizeze pe novici. Tânăra îl cercetă cu neîncredere.

— Dumneavoastră sunteți G.M.? zise. Domnul director Camargo? Nu-mi închipuiam că sunteți așa.

Era un comentariu imprudent, nepoliticos. Nu-și închipuia? De ce, doar îl cunosc cu toții. Puțini își permiteau să-i spună G.M., și aproape nimeni nu se întreba care e semnificația acestor inițiale. Timpul le transformase într-un nume propriu, cum s-a întâmplat cu D.H. Lawrence, T.S. Eliot sau H.A. Murena, iar oameni nici nu-și mai amintea prea bine ce însemnau. Corespundeau sfântului în a cărui zi se născuse, Gregorio Magno, pontifice și, chiar dacă în cartea lui de identitate figurau toate aceste trei nume, izbutise ca pe ultimul să-l țină în secret.

— Și tu cine ești? o întrebă.

— Scuzați-mă. Reina Remis. Stau tare prost cu bunele maniere.

— La vârsta ta nu poți ști cu adevărat cine a fost Robert Mitchum. Câți ani ai? Douăzeci și doi, douăzeci și cinci?

— Treizeci. Știu mai multe decât credeți dumneavoastră.

— Ce așteptați atunci? Apucă-te să scrii despre moartea lui.

— N-o să-i placă șefului. Poate s-o fi și gândit să-i dea altcuiva să scrie articolul.

— Șefului tău o să-i placă ce-am să hotărăsc eu, spuse, întorcându-i spatele.

Ah, Dumnezeule, de ce avea încă pornirile acelea de generozitate? Să le deschidă celorlalți spații care-i aparțineau era ceva ce nimeni nu făcuse pentru el. Pentru a ajun-

ge unde era acum, plătise cu chinuri de moarte și cu multă ură. Binele și răul: de acolo, din vârful piramidei, putea da sau refuza orice poftea. Din urzeala aceasta era făcută puterea. Tocmai acordase unei fete arogante și lipsite de farmec ceva ce-ar fi dorit să facă el însuși, dar ce mai conta? I se întâmpla mereu. Binevoise s-o lase să scrie ultimul omagiu pentru Mitchum, care era idolul lui. În 1958, la douăzeci și unu de ani, îl văzuse în *Noaptea vânătorului*. Își amintea limpede de revelația aceea subită: un cinematograf în aer liber, greierii verii țesând prin copaci o litanie sfâșietoare, și povestea, povestea de nesuportat în care descoperise pentru prima oară puterea Răului absolut. Luni de zile a trăit obsedat de ideea că Răul se afla pretutindeni și că era poate adevăratul Dumnezeu al acestei lumi. Răul este ori o iluzie, un fenomen posibil numai pentru că universul e ireal, cum se scrie în Vede, ori dovada de fiecare zi că Dumnezeu este tot atât de nevolnic precum oamenii. A văzut *Noaptea vânătorului* o singură dată, dar își aducea aminte de fiecare scenă, de fiecare dialog, de parcă le-ar fi scris el însuși. Nici un film nu fusese făcut într-un spirit atât de liber. Imaginile stăteau mărturie într-un neolimbaj ce nu-și găsea echivalent în literatură sau în cinema, poate doar la Mallarmé uneori, sau la dadaiști. Visul vieții lui era să se trezească într-o dimineață cu o cronică la *Noaptea vânătorului* gata scrisă pe noptieră, o pagină dictată de străfundurile conștiinței lui, plină de cuvinte inedite care să semene cu filmul. Era curios să citească ce o să scrie fata asta, Remis. Limbajul era, spunea mereu, locul unde oamenii își reflectă adevărata față.

A intrat la el în birou prefăcându-se că nu aude saluturile. Când sosea, nu permitea să fie deranjat preț de cel puțin o jumătate de oră. Citise într-o carte a generalului De Gaulle, *Tăișul spadei*, că oamenii superiori, fără nici o excepție, au întotdeauna capacitatea de a se retrage în sinea lor. Aerul este pur acolo sus și nu există zgomote care să-ți abată gândurile, Camargo, lumea trebuie să se învârtească mai departe în jurul a ceea ce gândești tu. Și a ceea ce vezi, Ca-

margo, căci tu vezi totul. Feuda lui era o circumferință cu pereți de sticlă incasabilă, ceva de temut precum un acvariu cu rechini, la etajul douăzeci dintr-un bloc turn de pe Avenida del Libertador. Acolo jos dormise Eugene O'Neill, într-o galerie, sub cerul liber, iar Borges plăsmuise cu glas tare ultimul rând banal din meditația lui despre memorie: *Ireneo Funes a murit în 1889, de o congestie pulmonară*, pe când se îndrepta spre casa prietenilor lui, Adolfito și Silvina*, pentru o cină la ore târzii. Tot acest trecut îți aparține, Camargo, cuvintele lui Borges, sticla de gin pe care O'Neill o bea sub arcadele galeriei cu acel Smitty din *Bound East for Cardiff*, și coasta Uruguayului profilându-se în zare. Chiar dacă nu se gândea la el, curentul nemișcat și mâlos al fluviului Río de la Plata era veșnic acolo, nepăsător la devastarea malurilor sale. Camargo și-l șterse din minte cu un gest. Luă telecomanda și coborî jaluzelele. Biroul rămase în penumbră. Aprinse monitoarele și veștile dimineții începură să se repete ca un canon de Bach. Patru mii de soldați chinezi avansau spre frontiera cu Hong Kong. Se termina cu stăpânirea britanică de o sută de ani. O mie de goelete, jonci și sampane veneau și plecau din portul Victoria spre peninsula Kaulun arborând pavilionul Republicii Populare. Spicherul a spus cu voce răgușită: „Trecutul, ah, trecutul! Există oare ceva în noi care să nu fie trecut?" Camera de luat vederi expunea corpurile reconstituite ale unor reptile marine de o sută șaptezeci de milioane de ani, ale căror fosile fuseseră descoperite recent în fosele abisale de la Neuquén. Trei paleontologi manipulau rămășițele cu delicatețe și mândrie. Știrile au făcut un salt brusc spre frivolitate: senzuala actriță mexicană Salma Hayek făcea shopping, scandalizând lumea din Buenos Aires. Sosise aici pentru a-și prezenta ultimul film, și era urmată de o gloată de cronicari mieroși, care o tot întrebau despre minunația iubirii la prima vedere. S-a dat

* Adolfo Bioy Casares și soția lui, Silvina Ocampo, scriitori argentinieni. (*N. tr.*)

apoi un prim-plan cu picioarele ei, după care s-a repetat marşul soldaţilor chinezi.

Atunci a sunat telefonul. Era soţia lui.

— Mama a făcut alt infarct, îi spuse. Am primit chiar acum telefon că e pe moarte. Trebuie să plec diseară la Michigan. Le iau cu mine pe fete. Sper să nu te deranjeze, nu? Oare de ce spun asta? Bineînţeles că nu te deranjează.

Brenda avea faţa gingaşă şi ochi nevinovaţi de căprioară. Pe vremuri, îşi lăsase părul lung până la maxilarele proeminente ca acelea ale lui Holly Hunter, dar când a început să îmbătrânească a hotărât să şi-l strângă. Era americană, din Traverse City, din regiunea marilor lacuri şi, ca toate femeile din neamul ei, îşi trecea viaţa fără pasiune, în ritmul instinctului ei practic. Auzind-o vorbind, nimeni nu dădea doi bani pe ea, pentru că graiul ei era o simfonie de îndoieli, însă cu Camargo, vocea i se transfigura şi trecea dintr-o certitudine într-alta. Acum maică-sa trăgea să moară: adică dispărea pentru ea orice povară care o lega de lume, în afară de gemene. De câţi ani se chinuia maică-sa să moară? Nici nu-i mai putea număra: de când o cunoştea Camargo, se tot pregătea pentru lumea de dincolo în casa aceea mare, plină de unelte de pescuit care zăceau nefolosite de veacuri, pe malul lacului Torch. Mai erau şi păsările. Sute de păsări: mierle, sturzi, prigori, canari care cântau cât era ziua de lungă pentru a spori tristeţea mamei, pentru a o mai apropia puţin de moarte. Şi, în sfârşit, sosise momentul.

Să fie oare adevărat că de data asta avea să moară? Pe cerul întunecat nu se citea nici un semn prevestitor: doar false infarcte şi false alarme. Ar fi vrut să-i spună Brendei s-o lase pe maică-sa în pace. Ea era fericită singură printre păsări. Dar i-a spus:

— Mă rog, maică-ta va avea, în sfârşit, ceea ce şi-a dorit atâta.

— Da? Ţi se pare că are chef să moară? Sau că a spus aşa ceva numai ca să atragă atenţia? Tremură de frică, mi-a spus doctorul. Sărmana de ea e plină de tuburi, nu mai are

glas, şi cere prin semne să-şi vadă nepoatele. Le iau cu mine, Camargo. N-am habar când o să ne putem întoarce.

— Săptămâni. Uneori oamenii agonizează săptămâni întregi.

Simţi că Brenda încerca să-şi stăpânească plânsul care o înecase, dar nu izbutea.

Din rămăşiţele unui hohot izbucnea altul.

— Să dea Domnul să nu fie aşa. Dacă trebuie să moară, măcar să fie repede. O să scot la vânzare casa de lângă lac, mobilele, obiectele de ceramică, undiţele. Cine o să vrea să cumpere lucrurile astea atât de vechi, de nefolositoare? Fetele mi-au spus că, dacă bunica moare, or să deschidă coliviile şi or să dea drumul la păsări. Ai putea să vii şi tu acolo. Ai putea să vii şi să te întorci într-un sfârşit de săptămână. N-ar fi prima dată.

— Cum de-ţi trece prin cap, Brenda? E o călătorie de douăzeci de ore. Chicago, Traverse City. Acum nu pot lăsa ziarul.

De fiecare dată când vorbea cu soţia, Camargo nu-şi putea controla sentimentele cele mai josnice. În primii ani de căsătorie, se simţea strâluminat ori de câte ori erau împreună. Acum i se întâmpla pe dos: simţea o dorinţă de nestăvilit să-i facă rău. Voia s-o vadă suferind, păşind desculţă prin deşertul calcinat, implorând, scurmând în gunoaie. Vocea cu care ea îi răspundea era mereu blândă:

— Atunci, să mergem împreună la aeroport. Gemenele vor să te sărute.

— Poate. Depinde de ce-o să se întâmple la Senat în seara asta. La cât pleacă avionul?

— La opt şi jumătate.

— Ah, imposibil. O să le sun mai târziu la telefon. Acum trebuie să închid.

— Da. N-o să ne vedem, aşadar.

— Nu. N-o să putem. Călătorie plăcută, Brenda.

Puse receptorul în furcă, uşurat. Casa va rămâne din nou doar a lui. În ultimii ani se întâmpla adesea, dar pentru

răstimpuri atât de scurte că n-avea răgazul să se destindă. Soția și gemenele formaseră un trio la pian, vioară și violoncel, iar comitetele culturale din regiune, îmboldite de înrudirea cu Camargo, le invitau să dea concerte de la care se întorceau cu dulciuri făcute în casă, partituri de autori din partea locului și obiecte de artizanat ieftin. Brenda, care își făcuse educația într-o școală *quaker* din Kalamazoo și încă vorbea cu greutate spaniola, nu putuse scăpa de curiozitatea nesățioasă pe care o simt unii anglo-saxoni față de cultura țărilor sărace — sau ce credea ea că era cultura sărăciei —, fără să deosebească niciodată talentul genuin de plagiatul ordinar. Cânta la pian cu oarecare iscusință și, încă înainte ca gemenele să învețe să citească, le obligase să ia lecții de muzică. În parcul casei, pe dunele ce se înălțau în dreptul fluviului, Camargo dăduse dispoziții să se construiască o cabană cu izolare acustică pentru ca ele să poată exersa și, încetul cu încetul, toate trei l-au abandonat pentru triourile lui Beethoven, Alkan și Gabriel Fauré. În ciuda pereților căptușiți ai cabanei, Camargo auzea zumzetul corzilor ori de câte ori intra în casă. Îi pângăreau asfințitul, aerul străveziu, îi izgoneau pe veci amintirea tuturor operelor de Beethoven cu care fusese fericit în sălile de concert ale lumii.

Când încetezi să iubești pe cineva, nu-ți mai place nimic din tot ce face, iar Brenda, care încă mai stârnea interesul celorlalți bărbați, nu-i mai atingea lui Camargo nici o fibră lăuntrică. Primele simptome ale înstrăinării lui au început într-o dimineață, acum doisprezece ani. Gemenele învățau pe atunci să meargă, și noaptea plângeau cu rândul. Brenda a avut un atac subit de isterie și i s-au umflat cele două vene care îi desenau un V pe frunte. Poate i se mai întâmplase și înainte, dar era prima oară când Camargo o vedea așa. Brusc n-a înțeles de ce se căsătorise cu ea și nici ce făceau amândoi acolo, împărțind un pat și două fiice care nu-i lăsau să doarmă. A doua zi l-au deranjat și căscatul ei, mirosul de lapte acru al pielii ei, papucii în formă de iepuraș cu care pregătea micul dejun. Brenda era ceva ce survenise în viața unei

făpturi care nu mai era el. Însă despărțirea lor era o neplăcere mai mare decât aceea de a continua să trăiască la fel ca până atunci. Și nici n-avea să-l facă mai liber decât era.

Revino-ți, Camargo, revino la realitate. Dar evadezi oare vreodată din realitate? Una dintre secretare a intrat în vârful picioarelor și i-a amintit, cu sufletul la gură, că la ora douăsprezece era înmormântarea senatorului Valenti, la cimitirul Recoleta. Vreți să chemăm șoferul, domnule director? La ziar aproape toți aveau obiceiul nenorocit de a i se adresa la plural. Cheamă-l, da, cheamă-l.

Cu o noapte în urmă văzuse un șir infinit de călugări în orașul trecutului pe care-l visa mereu. Îi plăcea să se plimbe prin orașul acela fiindcă știa să se orienteze în el de parcă n-ar mai fi cunoscut niciodată altul. Poduri, pasaje, piețe în paraginã plutind în derivă în mari lacuri cu apă sărată, ceasuri care arătau aceeași oră eternă: oraș fără copaci și fără sfârșit, cu un soare murdar și nopți luminoase ca ziua. Pe străzile din centru se căscau peșteri care erau — Camargo știa precis — chilii unde pâlpâiau lumânări groase de ceară. Călugării intrau acolo, i-a văzut cu ochii lui, erau cu mile, pe când luna cobora la orizont cum cade o minge, iar el fugea printre crâmpeiele de lumină să încerce s-o așeze la locul ei. Călugării cântau în surdină și murmurul lor nu-i dădea pace. Împingea de zor luna pe un pod de lemn când l-a trezit celularul ziarului. Era două și jumătate sau trei. Brenda dormea în patul de alături, pe spate, cu fața plină de o respingătoare cremă de migdale. Încă nu știa că maică-sa trăgea să moară în celălalt capăt al lumii, încă n-aveai habar, Camargo, de toate câte mureau în noaptea aceea. Celularul insista. N-a recunoscut imediat glasul redactorului din tura de noapte, stins de oboseală.

— S-a întâmplat ceva tragic, domnule director, i-a spus. Tipăriserăm deja cam jumătate de ediție când am aflat că s-a omorât senatorul Valenti.

— Și dumneata ce-ai făcut?

— Ce am crezut că ați face dumneavoastră, domnule director. Am oprit tirajul. Avem încă timp ca știrea să ajungă pe prima pagină la chioșcurile din capitală.

— Valenti, ai spus? Cum s-a întâmplat?

— Văduva l-a găsit în genunchi, lângă pat. Și-a tras un glonț în gură. N-a lăsat nici o scrisoare. Așa se zice.

În sfârșit cineva făcea un gest demn. Argentina era putredă până-n măduva oaselor. Dar o singură moarte n-avea să schimbe mersul lucrurilor.

— Scrie atunci așa. Că s-a omorât trăgându-și un glonț în gură fără să explice de ce.

— Cam dur, domnule director, nu vi se pare?

— Așa s-au întâmplat lucrurile, nu? Spune ce s-a întâmplat. Unde o să fie priveghiul?

— N-o să fie priveghi. Văduva se împotrivește. Vrea să fie îngropat cât mai curând, la prânz, dacă se poate.

Se întoarse îngrijorat de pe o parte pe cealaltă, și în cele din urmă hotărî să se scoale. Făcu zgomot, pentru ca Brenda să se trezească și să-i prepare cafeaua, deși știa că ea n-avea să facă nimic pentru el. A ieșit în galerie, a intrat la el în birou și a aprins televizorul. A încercat toate posturile de știri în căutarea vreunei imagini a sinuciderii: poate vreo ambulanță în dreptul casei lui Valenti, ori agitația vecinilor. Nu era nimic: doar scene de război din Gaza și din Balcani.

Așa cum îi spusese secretara, funeraliile erau la douăsprezece, dar la douăsprezece fără cinci cortegiul se și afla la cimitir. Umezeala era cumplită. Marmurele erau năpădite de mușchi și totul din jur părea mai pustiu decât în morminte. Cu excepția ziarului său, nici un altul nu menționa sinuciderea. Posturile de radio anunțau știrea în treacăt și, foarte ciudat, nu dădeau amănunte. S-ar fi zis că toți voiau să treacă sub tăcere moartea aceea, de parcă n-ar fi survenit. Totul fiind învăluit în mare secret, se înțelegea de ce era atât de puțină lume la înmormântare. Puțină și de vază: președintele Republicii și gărzile lui de corp, magistrații favoriți ai cârmuirii, câțiva colegi ai defunctului. Pe sicriu, nici măcar

o floare. Nimeni nu și-a luat inima în dinți să improvizeze un discurs. Unul dintre aghiotanți a făcut rost în grabă de un popă surd, care nu părea să înțeleagă de ce se afla acolo și a improvizat o slujbă la repezeală.

„Bietul Valenti", spuse președintele cu glas tare. „Ce nedreptate i s-a făcut acestui om!" Avea gulerul de la pardesiu ridicat și răspundea absent la îmbrățișări și strângeri de mână, cu privirea goală, ca și cum n-ar fi fost nimeni în preajmă. A părut că se înviorează numai când Camargo s-a apropiat de el. L-a luat de braț și l-a dus la o parte: „Ah, domnule director Camargo!", oftă. „Vă mulțumesc mult că ați venit! Faceți tot posibilul ca în ziarul dumneavoastră să nu se vânture mârșăviile care l-au distrus pe Valenti. Sărmanul de el nu se mai poate apăra." Pe Camargo îl irita să i se insinueze ce trebuia sau nu trebuia să spună, și s-a crispat pe dată. Și-a mușcat limba, dar n-a putut evita tonul înghețat, distant, disprețuitor al răspunsului: „Să se vânture? Eu nu fac așa ceva. Dacă public ceva e pentru că pot aduce dovezi, domnule. Și procedez la fel și cu morții și cu vii. Un judecător a declarat ieri că Valenti e vinovat de trafic de arme. Cum vreți să nu public așa ceva?" „Un judecător, un judecător, ce mai înseamnă asta?", a insistat președintele. „Pe Valenti îl judecă acum Dumnezeu." Și-a ridicat mâna chemându-și aghiotantul și-i întoarse spatele lui Camargo. Era un bărbat scund, prizărit, care-și disimula bătrânețea cultivând suplețea. Niște fire de păr artificial și vopsit îi acopereau petele calviției, în creștetul capului. Chirurgia plastică îi dădea de departe un aer semeț, dar de aproape îl făcea să pară o marionetă.

Vântul purta de ici-colo chiștoace deflorate de umezeală. La ieșirea din cimitir, Camargo s-a oprit în fața registrului mare unde lumea își trecea numele spre a rămâne mărturia că asistase la funeralii. Cu coada ochiului, a văzut că Enzo Maestro venea în trap spre el și s-a prefăcut că nu-l vede. Enzo nu participase la ceremonie. Ce voia oare? În 1982 aveau birouri alăturate la redacția ziarului și își rezer-

vau din când în când ritualul unor prânzuri împreună, doar ei doi, adică tot ce putea fi mai aproape de ceea ce înțelegea Camargo prin prietenie, însă acum Maestro ajunsese o slugă linguşitoare a preşedintelui, secretarul lui particular, de aceea prefera să stea de vorbă cu el doar atunci când n-avea încotro.

— De când m-au chemat pentru povestea asta cu sinuciderea, n-am putut închide un ochi — spuse Maestro. Era agitat şi asuda. Dacă m-ar fi pândit închisoarea şi eu m-aş fi sinucis.

Camargo îi zâmbi şi îi spuse:

— Eu nu. Trebuie să te simţi grozav de vinovat pentru a-ţi lua viaţa.

A trecut de portalul cimitirului şi s-a îndreptat spre uriaşii arbori de cauciuc din faţă. Afară, viaţa pulsa intens. Soarele se ivea surâzător printre nori şi-şi arunca pe nesimţite razele peste oameni. Maestro s-a ţinut după el cu îndărătnicie.

— Ai văzut ce prost dispus era preşedintele, Camargo? I se aruncă săgeţi din toate părţile. Crezi că în ţară se poate rezolva ceva cu atâta rea-credinţă? Când treburile merg bine, ne plângem că nu merg şi mai bine. Ce i-au făcut bietului Valenti, m-a durut sufletul pentru el.

— Nimeni nu i-a făcut nimic, Enzo. El şi-a făcut totul cu mâna lui. S-a lăsat filmat în timp ce-i dădeau mită pentru contrabandă. Nu mai avea scăpare.

— Cine ştie câţi fac la fel şi nimeni nu ajunge la închisoare.

Blestematul de junghi s-a făcut simţit brusc. L-a străfulgerat ca o lovitură de cuţit în muşchii şoldului, îndoindu-l pe Camargo din şale. Era aceeaşi durere de acum o lună care se ivise prima oară cu un an în urmă, în cursul călătoriei la Davos.

Îl apuca dintr-o dată şi dispărea. Dar cât era prezentă, făcea din el un invalid. Maestro îl sprijini cu o forţă umilitoare.

— Nu-i nimic, Enzo, nu-i nimic. Cred că mi-am scrântit glezna. Acum sunt bine, vezi? Mi-a trecut.

Se îndreptară spre La Biela, în fața cimitirului. Șoferul ziarului parcase Mercedesul în colț, dar Camargo i-a făcut semn să aștepte. Cafeneaua era plină de lume. O masă de lângă fereastră a rămas liberă când au intrat ei și Camargo s-a lăsat să cadă pe scaun.

— Ce ți-ar prii ție ar fi să te duci la o sală de gimnastică, spuse Maestro. Uită-te la mine. Cu bicicletă, saună și masaje am slăbit zece kile în două luni. Cei de acolo te fac să fii ca nou și nici nu-ți dai seama.

Doi dintre senatorii care asistaseră la funeralii l-au zărit pe Camargo din ușa cafenelei și au vrut să se apropie de masa lor. Camargo a ridicat o mână și, fără să se uite la ei, le-a dat de înțeles că nu vrea să fie deranjat.

— Ești ceva de groază, Camargo, zise Maestro. Acum pricep de ce n-ai în jur decât periuțe și nici un singur prieten care să-ți spună ce gândește.

Felul de a fi al lui Enzo fusese întotdeauna onctuos, de țârcovnic, și, când vorbea, părea că-și cere iertare.

— O fi pentru că semăn cu șeful tău, ca țara întreagă. N-o să dau mâna cu hoții ăștia doi, Enzo. Nu pot. Mi-e silă.

— Atunci n-o da nici cu mine. Și eu sunt în aceeași oală.

— Tu nu. Tu ești un paravan. Pe tine te folosesc. O să sfârșești la închisoare, ca ceilalți, dar sărac lipit. Treaba cu Valenti e abia începutul.

— Așa crezi? Aici nu-i nici început, nici sfârșit. În țara asta mereu pare că o să se întâmple ceva teribil, și nu se întâmplă. Totul o să fie mai departe la fel, ai să vezi.

— Dacă depinde de mine, nu. Ziarul meu nu crede nici un cuvânt din ce zice șeful tău. Ziarul meu nu poate fi intimidat și nici cumpărat.

Maestro își aplecă ușor capul și vorbi în șoaptă, rostind apăsat silabele.

— Vrei să ajungă totul un haos? Vrei să se omoare toți ca Valenti? Doar nu te crezi Dumnezeu!

— Nu există Dumnezeu, Enzo. Asta-i partea proastă. Nu există nici un Dumnezeu.

A ajuns la ziar într-o dispoziție cum nu se poate mai neagră. I-a convocat urgent pe șefii de secție la el în birou, dar nici unul nu se întorsese încă de la masă. Le-a dat ordin secretarelor să-i găsească din pământ din iarbă verde, pe celulare. O zi nenorocită. Junghiul de la șold nu-i dădea pace. Cel mai bine ar fi să se ducă la doctor, dar nu acum. Acum voia să se pregătească pentru propria-i luptă. Senatorul Valenti negociase vânzarea unui transport de armament pentru Costa Rica și Panamá, unde nu aveau nevoie de așa ceva, fiindcă nu exista armată. Era limpede că, înainte de a ajunge la destinație, armele aveau să fie deviate altundeva. O comisie a Senatului a aprobat contractul și decretul final a fost semnat de președinte, dar n-a apărut în nici un buletin oficial, sub pretextul că ar afecta siguranța Statului. Valenti fusese filmat pe când negocia transferul a șaisprezece mii de dolari într-unul din conturile lui din Luxemburg, cu emisarul unei țări neprecizate care putea fi Croația, Albania sau Serbia. Caseta ajunsese în mâna unui deputat din opoziție. Luni în șir presa a speculat cum că Valenti era mijlocitorul unei puteri importante și că împărțise comisionul cu alți senatori. Pesemne partea cea mai mare intrase în buzunarul președintelui, dar asta nu se putea nici măcar insinua. În cele din urmă un judecător și-a riscat viața și a declarat că Valenti era organizatorul unei acțiuni ilicite și a ordonat să fie arestat. Camargo voia acum să cerceteze dacă sinuciderea era autentică sau dacă președintele dăduse ordin să fie omorât ca să nu-și dea drumul la gură.

Acum e ușor să povestești toate astea, fiindcă știe o lume întreagă ce s-a întâmplat, dar în 1997 era o combinație atât de neverosimilă, că oamenii nu-i dădeau prea mare atenție sau credeau că erau exagerări din partea unei prese înverșunate. Doi ziariști primiseră bilețele anonime cu numele celor șase senatori complici, și în dreptul lor cifre care mergeau de la două sute de mii de dolari la o jumătate de milion, reprezentând probabil plata unor comisioane. Camargo însuși primise un plic cu antetul Senatului și o ștam-

pilă pe care scria „confidențial", în care era o foaie cu paisprezece numere. A bănuit de la început că erau codurile unor conturi bancare și le-a trimis corespondentului de la New York pentru a fi descifrate de un expert de acolo, dar nu reușiseră încă s-o facă. Toată secția Politică cerceta frenetic cazul, ademenind portari și secretari de-ai senatorilor ca să afle ce se spunea pe coridoare. Cu câteva zile în urmă, în virtutea unei strălucirări a instinctului său, Camargo le telefonase altor directori de ziare din Panamá, Lima, Montevideo și São Paulo, rugându-i să-l ajute în anchetă. Nu credea prea tare că ar putea ieși ceva de aici, dar nici nu voia să neglijeze vreun mijloc care s-ar fi dovedit totuși util.

Șefii de secție s-au întors de la masă fără cel mai mic indiciu asupra sinuciderii lui Valenti. Toate sursele erau mute, frații defunctului nu răspundeau la telefon și nimeni n-avea vreun indiciu, oricât de vag, despre vreo scrisoare de adio, care poate că nici nu exista. Erau dezamăgiți și ravagiile luptei li se vedeau pe chip.

Camargo își împinse scaunul câțiva centimetri în spate și-și puse picioarele pe birou: poziția lui preferată de gândit. Avea nevoie de strategii noi de investigație. Sau de un noroc scos în cale de hazard. Să-l caute oare pe tipul care a filmat videocaseta? Aceasta ajunsese în mâna deputatului din opoziție într-un plic anonim, iar agenții serviciului de informații al guvernului nu izbutiseră să dea de urma expeditorului. Poate s-o fi știind ceva la ambasada Statelor Unite, dar dacă videocaseta fusese strecurată chiar de acolo — cum bănuia Camargo —, nimeni n-avea să sufle o vorbă. Șefii de secție își notau de zor în agende, iar în spatele lor, monitoarele repetau aceleași știri: soldați din Republica Populară Chineză intrând în Hong Kong, fundul Salmei Hayek, roți de cauciuc îngrămădite pe șoseaua 9, blocând accesul spre orașul Salta.

Au tresărit speriați la sunetul telefonului. Camargo interzisese să i se transmită vreun apel. Dacă era nevasta lui, secretarele aveau să plătească scump. „De la São Paulo", i s-a comunicat. A recunoscut vocea domoală și gravă a lui Anto-

nio Pimenta Neves, director la *Gazeta Mercantil*, căruia toți îi ziceau pe numele de familie, ca și lui, de altfel. În rostirea lui Camargo mai persistau încă acele r-uri tărăgănate ca în graiul din provincia sa de baștină, Tucumán. Și Pimenta pronunța r-urile cu accent *caipira*, cu o urmă de engleză.

— Cum se numește fiul cel mare al președintelui tău? întrebă Pimenta într-o spaniolă fără cusur.

— Juan Manuel și nu mai știu cum, spuse Camargo. Acoperi receptorul și-i întrebă pe șefii de secție. Juan Manuel Facundo.

— Dacă s-a născut în 1975, atunci e el.

— Care el?

— Băiatul ăsta are aici o firmă de import-export, Rosa de los Libres. E doar un paravan pentru a spăla bani. Acum trei zile a depus șapte milioane o sută de mii de dolari pe numele firmei la sucursala unei bănci din Singapore. Ieri a vrut să transfere cinci milioane la altă bancă, în Uruguay, și operațiunea durează. Aseară s-a dus în oraș să sărbătorească și a cheltuit o mică avere. Ce părere ai?

— Aur, s-a bucurat Camargo. Presupun că numărul contului e secret.

— Nu, spuse Pimenta. Am o copie a depozitului bancar și fotografii de la orgie. Mai am și o listă cu conducerea firmei: băiatul e președinte, doi veri sunt vicepreședinții, unul din unchii dinspre partea mamei e directorul administrativ. O să-ți trimit totul prin Internet.

— *Gazeta* va da informația?

— De bună seamă, mâine. Dar nu cu titluri atât de mari cum o s-o dați voi.

— Îți rămân dator cu o cină la São Paulo sau la Buenos Aires.

— O să-mi datorezi mai mult decât atât.

Camargo le-a ordonat șefilor de secție să se uite pe fotografii. Nu voia lovituri sub centură care să umbrească neașteptata poveste cu depozitul bancar. Trei redactori au plecat în fugă să verifice spusele lui Pimenta. Și cu toate că nu

era probabil ca președintele să dea personal o replică, purtătorii lui de cuvânt nu vor putea rămâne cu gura pecetluită. Când hârtiile au început să sosească din Brazilia, Camargo și-a dat seama că informația avea să fie incontestabilă: erau nu numai cecul depozitului cu semnătura infantilă a lui Juan Manuel Facundo, situația contului, ordinul de transfer în Uruguay și imaginile grăitoare ale orgiei, ci și câteva secvențe filmate de camerele de luat vederi ale băncii, cu băiatul făcând tranzacțiile în biroul directorului. Enzo Maestro avea să telefoneze dintr-un moment într-altul ca să pună stavilă acestei avalanșe. Va ridica steagul alb înainte de șase, a pronosticat Camargo.

A fost puțin mai târziu. La șase și un sfert a auzit la telefon vocea dură și ostilă:

— Voi nu mai aveți scrupule? Conspirați împotriva democrației, vă legați de familia președintelui. Guvernul așteaptă critici sănătoase, nu gazetărie de scandal.

Cu toți așii în mână, Camargo n-avea de ce să-și piardă cumpătul.

— Chestiune de adjective, spuse. Nu există critică sănătoasă. Doar critici murdare sau curate. A noastră e atât de transparentă că poate să ți se pară jignitoare, Maestro. În spatele fiecărui cuvânt pe care îl vom publica există dovezi și martori.

— Ar fi bine pentru tine să ai dreptate. O să-i provoci președintelui cea mai mare supărare din viață. Când i-am povestit, i s-au umezit ochii. Așa cum îl cunosc, sunt sigur că o să te dea în judecată pentru calomnie, Camargo. E turbat.

— Dacă eu i-aș fi prieten, l-aș sfătui să n-o facă.

— Nu îi ești prieten fiindcă nu vrei. Cum poți avea inima să publici toate mârșăviile pe care mi le-au repetat ziariștii tăi?

— Nu o să public tot ce am, Maestro. Numai o parte. Spune-i șefului tău să nu mă oblige să public ce-i mai grav.

— Îl amenințî? Deci vrei război.

— Nu vreau nici război nici pace. Nici măcar nu aspir să se facă dreptate. Ambiția mea nu merge atât de departe. Vreau numai ca lumea să știe, așa cum știu eu, că ceva e putred în Buenos Aires.

S-a simțit ușurat. Brusc, și-a adus aminte că nu-și luase rămas bun de la gemene și le-a rugat pe secretare să le telefoneze ca să nu mai audă vocea plângăcioasă a Brendei. Ce fel de viață era asta a lui, mereu depinzând de telefoane? Ar ști oare viața lui să deschidă vreodată brațele fericirii și nenorocirii? Biroul era o pădure nebună de hârtii și machete, dar întotdeauna reușea să facă în așa fel încât fotografia înrămată a fetelor să creeze o oază curată în fața lui. Abia dacă le văzuse învățând să meargă, să vorbească, să citească. Abia dacă le văzuse și totuși erau singura lui iubire. Îl îngrijora cea mai plăpândă dintre ele, Ángela, care în urmă cu două săptămâni căzuse la pat cu o febră rebelă și o durere de oase care n-o slăbea o clipă. Devenise brusc tristă și ascunsă. Așa i-a părut la telefon, o copilă neajutorată. Avea treisprezece ani și părea de zece. Ai să vii la Michigan? l-a întrebat. N-a avut inima să-i spună că nu.

Pe la șapte, în toiul agitației, i-a apărut pe ecran necrologul lui Mitchum. Uitase cu desăvârșire de el. Nu citea niciodată tipul acesta de informații, și cu atât mai puțin în zilele furtunoase, dar înainte de a se duce la înmormântare dăduse ordin să-i fie arătat și acum simțea o curiozitate stânjenitoare ca un presentiment. Fata aceea era cu capul în nori și totodată cu picioarele pe pământ. I s-a părut foarte ciudat că nu-i putea evoca decât formele, nu însă și chipul: silueta unei fantome în oglindă.

Primele paragrafe nu erau deloc rele și curgeau cu atâta naturalețe, încât cititorul înainta pe nesimțite spre paragraful următor. Fata avea un simț al limbajului care le lipsea ziariștilor celor mai înfumurați și mai bine plătiți. Începea cu evocarea copilăriei de orfan a lui Mitchum la Bridgeport, menționa apoi extravagantele sale ocupații din tinerețe — paznic de cabaret, agent publicitar pentru astrologi —, și de-

scria din câteva trăsături sigure de condei cele șapte săptămâni delirante de închisoare la Los Angeles din pricină că fuma marijuana, după ce fusese nominalizat la Oscar. Pe Mitchum l-a frământat întotdeauna problema Răului, spunea Reina. Era un calvinist în căutare de personaje detestabile precum cele din *Promontoriul groazei* sau *Omul fără uniformă*, interesat să demonstreze că lui Dumnezeu îi este cu neputință să-și salveze creaturile cele mai oarbe. Reina dedica douăzeci de rânduri discordante, la mijlocul necrologului, comentării filmului *Noaptea vânătorului*, în care defunctul își pusese în joc toate registrele complexei sale arte. Camargo le-a citit alarmat. Rândurile acelea îi adevereau presentimentele.

Conform celor scrise de Reina, pe când se turna acest film, Mitchum își petrecuse timpul citind niște Evanghelii gnostice. Prin mijlocirea celor șapte istorii cenzurate ale valentinienilor* exhumați de arheologii Bickel și Von Holst în 1943, a aflat că Maria, fata fecioară și adolescentă a lui Ioachim și a Anei, a adus pe lume nu doar un fiu, ci doi, identici. Gemenii s-au numit Iisus și Simon. Amândoi trăiseră vieți paralele, predicând simultan în Galilea și în Siria; amândoi au fost crucificați în orașe diferite, acuzați de conspirație împotriva puterii de la Roma, și amândoi au înviat a treia zi. Însă doar unul dintre ei era fiul lui Dumnezeu. Celălalt era un impostor care a căzut în păcatul cumplit al trufiei simulând o divinitate pentru care nu fusese ales. Miraculoasa și simultana înviere i-a zăpăcit pe evangheliștii de ambele crezuri. Valentinienii sugerau că geamănul Domnului — sau al fiului Domnului — era diavolul.

Mitchum, scria Reina, a încercat să ilustreze această idee expunându-și, într-o secvență prodigioasă din *Noaptea vânătorului*, falangele mâinilor pe care erau tatuate cuvintele *Love* și *Hate*, Dragoste și Ură, încrucișându-le pentru a ex-

---

* Adepți ai sectei gnostice întemeiate de Valentin, în secolul al II-lea. (*N. tr.*)

plica lupta veşnică dintre Bine şi Rău. Camargo ştia că amănuntul era fals: gnosticii îl inspiraseră nu pe Mitchum — un om cu lecturi precare —, ci pe Charles Laughton, regizorul filmului. Oricum, digresiunea era inoportună şi în nici un caz n-avea s-o publice. Lui Camargo nu-i păsa dacă Iisus a avut un geamăn sau o soră geamănă, sau trei. Nimeni n-ar mai putea schimba direcţia în care se desfăşurase istoria speciei umane. Şi, pe deasupra, în plin război cu preşedintele, nu era momentul să deschidă alt front de luptă stârnind furia episcopilor Bisericii, care ar lua drept blasfemie ceea ce nu era decât o provocare nevinovată.

Preţ de câteva secunde şovăi între a da ordin ca Reina să fie concediată sau a o chema la el în birou ca s-o întrebe de ce introdusese această informaţie atât de deplasată. Fata îi trezea o vagă curiozitate intelectuală. În două minute, ar putea s-o cunoască mai bine. Îl chemă pe interior pe Sacardi, şeful personalului, şi-i ceru să-i aducă fişele noilor angajaţi. Nu Remise, repetă. Remis. Reina Remis. Avea o încredere oarbă în Sicardi. Era bondoc şi cu nasul mare, străbătut de reţele de vase capilare. Rapoartele lui erau întotdeauna metodice, ample, dar fără un cuvânt de prisos.

— Avem aici toate datele, domnule director, a spus Sicardi. Telefon, adresă, numele şi profesia părinţilor, vârsta, studiile urmate, lista activităţilor anterioare. La acest punct din urmă nu-i mare lucru. Doar şase luni ca stagiară într-o bibliotecă din Adrogué şi alte şase ca cercetătoare la secţia Bunuri imobiliare de la *Crónica Mercantil*. În ambele cazuri a renunţat pentru a-şi continua studiile.

Vorbea în picioare, cu capul plecat. N-ar fi îndrăznit niciodată să se aşeze în prezenţa lui Camargo.

— Cine a recomandat-o pentru ziar?

— Ea însăşi. Remis. A fost cea mai bună dintre cei şase studenţi care au lucrat cu bursă anul trecut.

— Are vreo calificare?

— Şi-a luat licenţa în Ştiinţa Comunicării, domnule director. Cu media 9,86.

— Câți ani ați spus că are?

— E destul de mare. În noiembrie împlinește treizeci și unu.

— A fost căsătorită, atunci.

— Din ce vedem aici, n-a fost. Celibatară.

— Citiți-mi rezultatele examenului medical.

— Sânge și urină, domnule director. Fără probleme.

— Doar asta? Vreau examene complete. Vreau să știu dacă oamenii pe care îi angajați au ori au avut boli venerice, păduchi, tuberculoză, măsele stricate, amigdale în stare proastă, dacă femeile au ciclu neregulat, sunt însărcinate sau au fost vreodată. Nu trebuie să ne încredem în femei, Sicardi.

— Așa e, domnule director. Nu se știe niciodată. Dacă n-o facem, e din motive de economie. Examenul medical este foarte scump.

— Nu v-am întrebat cât costă. Faceți-l. Și spuneți-i fetei ăsteia, Remis, să vină la mine. Lăsați fișele aici.

Monitoarele au multiplicat chipul mitic al lui Che Guevara pe masa spitalului din Vallegrande. Să fi găsit oare cadavrul? L-a chemat pe șeful de la secția de Știri Internaționale să se încredințeze. Nu, exhumaseră un femur în apropierea aeroportului, dar era al unei femei șchioape. Jurnaliștii serioși trebuiau să-și croiască drum prin iureșul de versiuni false difuzate la radio și pe canalele de știri înnebunite să atragă atenția.

Ceea ce în jargonul ziarului se numeau „fișe" era un compendiu al tuturor informațiilor pe care Sicardi reușise să le adune despre redactorii de acolo. Câteva pagini reproduceau interogatoriile la care i-a supus chiar el înainte de a-i angaja. Altele conțineau numere de telefon, ciorne de scrisori aruncate la coș, pamflete în care li se menționa numele, cópii după carnetele de membru al unor partide politice sau cluburi de fotbal. La fișele Reinei Remis se adăugau câteva fotografii: a părinților, a unui frate mai mare, a nepoatelor, a unui cântăreț de rock care-i fusese logodnic. Camargo examină totul cu delicatețe și curiozitate, ca și cum persoana ar fi fost o miniatură și ar fi ținut-o între degete. Ce

viața liniară! Niciodată nu i s-a întâmplat nimic important. Cursuri de engleză uzuală, bacalaureatul la un colegiu de maici, două călătorii la Rio și la São Paulo, cu autobuzul, și alta în Mexic, cu rucsacul în spate. Tatăl era mecanic auto în Adrogué, avea acolo un atelier. Supraviețuise tuturor dezastrelor economice din Argentina și nu se plângea, după Sicardi. Îi plăcea să călărească, și ea îl însoțea la sfârșit de săptămână la Clubul Hipic. În 1995 se mutase din casa părintească din Adrogué într-un apartament înghesuit, cu două camere, pe strada Humberto Primo. Bineînțeles, tatăl îi plătea facturile, dar Remis voia să fie independentă, să devină femeie, să ajungă faimoasă, să scrie la ziare.

Acum, liniștea se așeza peste malul acesta aerian al orașului. Întunecimea fluviului bătea în vinețiu. Notele lui Sicardi erau atât de impecabile, atât de perspicace, încât îi redau credința în inteligența omenească.

Biroul i se umplea de note scurte pe care i le lăsau secretarele. Mesaje de la reporteri, ecouri din lume. Câtă vreme nu îi chema el, nimeni nu îndrăznea să intre în sanctuarul lui. *MV a spus în buletinul de știri de la ATC că moartea lui Valenti a fost accidentală, nu sinucidere: aceasta va fi versiunea oficială. O preluăm? / În urma presiunilor guvernului în dreapta și-n stânga, banca din Singapore va nega că depozitul făcut de Juan Manuel la São Paulo e real... / În anticameră așteaptă domnișoara Remis. Zice că dvs. ați chemat-o. / Văduva lui Valenti pleacă din țară. Se află în aeroport, la Ezeiza, cu bilet de clasa întâi pentru cursa de Chicago. I-au dat o escortă: patru gealați de la serviciul de informații.* (E cursa Brendei și a gemenelor, tot la clasa întâi. Poate vor sta de vorbă înainte de a dormi. Va trebui s-o sun mâine pe Brenda și să-i cer amănunte despre ce-a făcut și ce-a zis văduva în cursul călătoriei, pentru o notă de culoare).

— Să intre Remis! a ordonat Camargo.

Era îmbrăcată cu aceleași haine terne de dimineață: un pulover cu guler răsfrânt și niște blugi prea strâmți. Camar-

go i-a arătat un scaun de partea cealaltă a biroului și și-a întors privirea spre monitoare.

— Un moment, a spus. Vreau să văd asta.

Ecranele expuneau imaginea nemișcată a lui Shoko Asahara, profetul orb al sectei Adevărul Suprem care în 1995 otrăvise cu gaz metroul subteran din Tokio. Era o imagine de nesuportat, fără sunet.

— Mitchum, a continuat Camargo. Te-am chemat pentru ceea ce ai scris despre Mitchum.

— E ceva în neregulă? s-a apărat fata. Am lucrat pe brânci. Am verificat fiecare dată în parte.

— Nu pe toate. Mitchum nu-i citea pe valentinieni. Era Laughton.

— Charles Laughton?

Pronunțând numele, Remis s-a aprins la față.

— Regizorul filmului. Pe vremea aceea, actorii puteau improviza foarte puțin în cursul turnării. 1955. N-ai cea mai vagă idee cum era Hollywoodul pe atunci.

— Atunci m-am înșelat, admise fata. Dar nu-și ceru scuze.

— Numele tău, Reina*, de unde vine?

— De la bunica dinspre mamă. Era braziliancă. Se numea Regina Maria da Glória. Iar mie erau gata să-mi spună Reina Isabel. S-au răzgândit în ultimul moment.

— Crezi într-adevăr că Iisus avea un frate geamăn?

— De unde să știu? Habar n-am. Tot ce se poate. Abia dacă știu cine erau valentinienii. Am citit greșit, v-am mai spus.

— Trebuie să tai paragrafele astea, Reina. Ziarul nu publică niciodată necrologuri atât de lungi.

— De ce tocmai paragrafele astea? Sunt cele mai bune din articol. Dacă vreți, le corectez și spun că ideea era a lui Laughton.

— Nu. Azi e o zi dificilă. Nu te-am chemat să discutăm în contradictoriu.

— Pot pleca, atunci?

---

* Regină, în spaniolă. (*N. tr.*)

Lumina monitoarelor sublinia conturul celei care era ea, sau al celei care dorea Camargo să fie. Putea ghici mușchii tari sub blugi, unduirea sânilor, gingășia pufului de pe brațe. Silueta părea un acvariu în care trupul plutea, blând. Și felul acela al ei de a plimba cuvintele dintr-o parte într-alta: era ceva într-adevăr surprinzător. Nu știa că inteligența femeilor putea fi alunecoasă precum peștii.

— Odinioară am făcut critică de film, Reina. Am citit zeci de articole despre Mitchum. Al tău nu-i rău, dar aproape tot ce-ai scris nu interesează pe nimeni. Lumea cumpără ziarul pentru a afla în două minute ce se mai întâmplă. Nu vrea să piardă vremea cu detalii. În treaba cu cei doi Mesia gemeni ai cam bătut câmpii.

— Nu-i așa, nu-i deloc așa. Dacă vreți, stăm de vorbă odată. Într-o zi mai puțin dificilă ca asta de azi.

— A fost dificilă. Acum nu mai e. Acum mi-e foame. Putem continua să vorbim pe tema asta luând cina pe undeva.

— În oraș?

— Bineînțeles. Oriunde, n-are a face, departe de lumea asta.

— Uitați-vă cum arăt. Mai bine mă aranjez puțin și vin să vă întâlnesc unde doriți dumneavoastră. La ce oră?

— La zece. Lasă numărul tău de telefon secretarelor. Te vor anunța ele mai târziu la ce restaurant.

Pe chipul Reinei nu s-a oglindit nici o emoție. Ochii mari, negri erau larg deschiși, dar fără nici o expresie, ca ai unei vaci care a mers zile întregi în bezna unui vagon și ajunge pe neașteptate pe o pajiște necunoscută.

Cu excepția momentelor când îl supărau junghiurile în șold, ca azi-dimineață, Camargo se simțea tânăr. Nu i se părea că trupul lui ar fi mai puțin viguros ca atunci când juca fotbal la universitate și, cu toate că mușchii îi mai slăbiseră, încă îi mai plăcea să-și etaleze pe plajă bicepșii și pieptul bombat. Scoase havana Cohiba pe care o ținea ascunsă într-un sertar al biroului și, după ce îi tăie vârful, o aprinse. Îl înfiora fericirea de a fi el însuși. Era încă tânăr și poate că o

singură femeie nu-i ajungea. Avea nevoie de una care să fie cât o sută de femei, cârduri de femei tinere, care să-l lumineze ca soarele de octombrie, femei pentru care să nu fie noapte niciodată.

Când i-au adus informațiile de pe prima pagină, le-a corectat apatic. N-a șovăit să aleagă titlul principal. Era ușor: *Fiul președintelui a depus o avere într-un cont la o bancă din Brazilia.* Un titlu de senzație, cum se temea Maestro. Pe un ton ridicat și convingător pentru oricine considera că șapte milioane sunt o avere. Acele câteva cuvinte vor scoate cu siguranță la iveală capătul ghemului corupției: traficul de arme, motivul sinuciderii lui Valenti, valizele ticsite cu bani pe care președintele le introducea în țară pe la Ezeiza, legăturile cu traficanții de droguri din Cali, pecinginea sărmanei patrii. Întotdeauna aveai dreptate, Camargo, aceasta era mândria ta supremă: să nu greșești când toți greșeau. I-a venit în minte un cântec de prin anii șaptezeci: *Te-ai ferit de greșeli și te simți / la adăpost. Dar ai căzut în greșeala cea mai mare / aceea de a nu face nici una.* Asta nu era pentru el, n-o să fie niciodată: se născuse la adăpost de greșeală. A doua zi se putea întâmpla orice, și era pregătit pentru orice. Pentru orice, în afară de ceea ce s-a întâmplat în cele din urmă.

Trei

O pasiune braziliană

Duminică 20 august, la două și jumătate după-amiaza, Antonio Marcos Pimenta Neves, de 63 de ani, a ucis-o cu două împușcături pe Sandra Gomide, de 32. Amândoi lucrau la același ziar și fuseseră amanți vreme de trei ani. De câteva luni, Sandra dorea să rupă legătura, dar Pimenta, obsedat, înnebunit de disperare și de furie, nu o lăsa. Își imagina că se îndrăgostise de alt bărbat mai tânăr și, pentru a o lua prin surprindere, îi citea corespondența de pe computer, o urmărea — orbit de gelozie — cu automobile pe care le ciocnea în plină stradă, pândea umbrele din casa ei în cursul nopții, ca James Stewart În spatele ferestrei.

Povestită astfel, crima pare una obișnuită. Nu este însă așa. Pimenta Neves era unul dintre ziariștii cei mai puternici din Brazilia. Se comporta circumspect, plin de seriozitate, chibzuit, așa încât nimeni n-ar fi zis că era capabil de o pasiune violentă. La sfârșitul anilor cincizeci, a fost un critic de film erudit la ziarul Ultima Hora*; mai târziu, în anii dictaturii militare, a lucrat ca redactor-șef la* Folha de São Paulo *și ca director la* Folha da Tarde. *Soția lui se născuse în Statele Unite și s-a mutat cu ea la Washington în 1974, în calitate de corespondent al unor ziare din São Paulo. Acolo a devenit celebru prin semeția și prin orgoliul său extrem. Odată, la un prânz al ziariștilor străini cu reprezentanți ai Partidului Repu-*

blican, unul dintre aceștia a făcut în treacăt comentariul că ziariștii sud-americani călătoreau și mâncau întotdeauna pe socoteala surselor lor. Pimenta Neves s-a ridicat în tăcere de la masă și a plătit nota întreagă, care ajungea la șapte sute optzeci de dolari. Apoi s-a întors și i-a aruncat-o în față celui care îl jignise. Și-a prăpădit în această pornire necontrolată jumătate din leafa lui pe o lună.

La mijlocul anilor optzeci a fost numit consilier principal pentru relații publice la Banca Mondială, și în 1995, despărțit fiind de soție și având două fete gemene, s-a întors la São Paulo pentru a conduce Gazeta Mercantil, *cel mai prestigios ziar economic din Brazilia. În octombrie 1977 a fost angajat tot ca director la* O Estado de São Paulo.

Pe atunci firea i se înăsprise. Singurătatea sau puterea — sau poate o combinație între aceste două sentimente — l-au făcut despotic și arogant. Credea că totul e cu putință, și mai credea că nu trebuia să i se refuze nimic.

La un moment dat, în 1997, s-a îndrăgostit de Sandra Gomide, redactor la secția Companii & Afaceri de la Gazeta Mercantil; *când a trecut la* O Estado, *a luat-o cu el. În doar câteva luni, Sandra a avut parte de o ascensiune amețitoare. Leafa ei ca redactor special, o mie de dolari, a crescut de aproape cinci ori. Era o femeie provocatoare și senzuală și, după cât se pare, la fel de mândră ca Pimenta. Din copilărie i se spunea Bambi, din pricina mișcărilor ei precaute și elegante, care aminteau de cele ale unei căprioare. Urma niște studii postuniversitare la Institutul de Cercetări din São Paulo, iar articolele ei despre fuziunile companiilor braziliene de aviație au fost citate de toate ziarele din țară, la începutul anului.*

Ceva șchiopăta pesemne între ea și protectorul său fiindcă în urmă cu două luni, la o ședință a redactorilor de la O Estado, *Pimenta s-a plâns că Sandra își neglija munca și a anunțat că îi ceruse să demisioneze. La redacția ziarului l-au văzut pe director cercetând corespondența particulară de pe computerul Sandrei pentru a citi mesajele primite de ea de la*

un om de afaceri ecuadorian de care — credea Pimenta, poate fără motiv — tânăra era îndrăgostită. A început atunci o persecuție tenace: le-a telefonat directorilor tuturor mijloacelor de informare, din São Paulo și Río de Janeiro, și le-a cerut să n-o primească pe Sandra când va veni la ei în căutarea unui loc de muncă. A acuzat-o că a primit șpagă de la o companie de aviație și că și-a mințit șefii.

Povestea nu pare a se deosebi de altele faimoase din literatură, cum e aceea a lui Carmen din romanul cu același nume al lui Prosper Mérimée și a Lolei Lola sau Rosei din Îngerul albastru *de Heinrich Mann. Crimele braziliene sunt provocate totuși de pasiuni mai complexe. Uneori le declanșează amorul propriu sau onoarea rănită, dar cauza cea mai frecventă este dorința arzătoare de posesiune.*

Există nenumărate exemple, și unele mai sunt încă vii în memoria oamenilor, cum e crima greu de uitat săvârșită de scriitorul Euclides da Cunha, autorul romanului devenit clasic, Regiunea Sertão, *care fusese corespondent al aceluiași ziar,* O Estado, *în timpul revoltei din Canudos, pe care o relatează în cartea sa.*

În ianuarie 1906, Da Cunha era membru al Academiei Braziliene de Litere, director în Ministerul Lucrărilor Publice și una dintre personalitățile cele mai cunoscute din țară. Întorcându-se dintr-o călătorie de paisprezece luni pe fluviul Amazon, și-a găsit soția însărcinată, pe Anna, căreia el îi spunea Saninha. În loc s-o repudieze, s-a hotărât să adopte copilul. După încă un an, s-a mai născut un copil care nu era al lui, și l-a adoptat și pe acesta fără nici un reproș. A reacționat numai atunci când, în 1909, Saninha a părăsit căminul conjugal și s-a dus să trăiască împreună cu un cadet, Dilermando Cândido de Assis, de 21 de ani, care era poate tatăl ultimilor doi copii.

Da Cunha, care acceptase adulterul, n-a putut tolera să fie părăsit. S-a înființat acasă la rivalul său și, după ce a tras o dată cu revolverul în aer, a țintit spre inima Saninhei. Dilermando, care era campion național de tir, i-a luat-o înain-

te, împușcându-l drept în piept. Moartea lui Da Cunha a fost o tragedie pentru care Brazilia a ținut trei zile de doliu oficial.

Nici Pimenta n-a vrut să accepte ca Sandra să-l părăsească. Apărea în apartamentul ei la orice oră din zi și din noapte, sub diverse pretexte, și uneori o pălmuia. Sandra l-a denunțat la poliție pentru „violare de domiciliu și agresiune", dar nu s-a întâmplat nimic. Inspectorii și-au închipuit că era vorba numai de certuri banale între un bărbat extrem de puternic și femeia pe care o iubea.

În zorii zilei de 20 august, Pimenta a ajuns la terenul de călărie Setti, aproximativ la șaptezeci de kilometri la vest de São Paulo, unde obișnuia să se relaxeze călărind. Și familia Sandrei avea acolo doi cai. Știa că în orice clipă ea avea să apară, ca în fiecare duminică. A așteptat până la două după-amiază. Atunci când a văzut-o sosind și-a scos din toc revolverul Taurus calibrul 38 pe care-l purta la el și i-a spus că o s-o omoare și apoi o să se sinucidă dacă nu renunță la hotărârea de a-l părăsi. Sandra a strigat: „Nu face așa ceva, Pimenta! Nu!" S-au auzit atunci două împușcături: un glonț a nimerit victima într-un plămân; celălalt, în cădere, a fost tras în cap, de la o distanță de patruzeci de centimetri, puțin deasupra urechii stângi.

Pimenta a pus revolverul în torpedo în automobilul lui, și a fugit. A rătăcit ceasuri în șir prin zona rurală de la Ibiúna, în apropierea terenului de călărie, până când s-a hotărât să se adăpostească în casa unui prieten. După cum va povesti el însuși mai târziu, și-a dus arma la gură în repetate rânduri, fiind pe punctul de a-și curma viața. N-a făcut-o pentru că locurile pe unde umbla erau pustii și s-a gândit că polițiștii vor întârzia câteva zile până să-i găsească trupul. Îi era teamă ca nu cumva, când în sfârșit vor da de el, fața să-i fie desfigurată și să stârnească groază. Nu voia ca fetele lui să vadă scena aceasta degradantă. A renunțat, dar nu și-a pierdut curajul.

Marți dimineața, din ascunzătoarea lui, i-a telefonat redactorului-șef de la O Estado și i s-a plâns că informația privitoare la crimă era exagerat de favorabilă victimei. „V-ați

apucat să luați atitudine împotriva mea, și uitați că eu sunt încă directorul acestui ziar", a spus. Informația de la Folha *e mult mai bună ca a noastră. Poate reușiți să țintiți mai bine." Ultima frază nu avea un ton sarcastic, căci îi dispăruse orice urmă de umor. Chiar în seara aceea le-a scris o scrisoare de despărțire gemenelor. Le-a spus că își pierduse interesul să mai trăiască și că îi era imposibil să se apere într-un proces lung și dureros. A luat apoi o supradoză de Lexotanil, peste o sută douăzeci de miligrame, și s-a întins în pat să moară. L-au găsit după două ore și l-au readus la viață din starea de comă în care intrase.*

Acum, Pimenta a devenit acuzatorul moartei. Susține că îl înșela „personal și profesional", că și-a bătut joc de numele lui și că i-a transmis o boală venerică. Să fi fost atunci crima un act de pasiune oarbă, urzeala unei răzbunări sau distrugerea obiectului iubit de către un bolnav care nu-l mai putea poseda? Două dintre femeile cele mai inteligente ale Braziliei, romancierea Nélida Piñón și sociologa Rosiska Darcy de Oliveira, presupun că violența continuă să fie unicul mod de exprimare al oricărui mascul care își simte orgoliul rănit. „Însăși societatea este complice", a spus Rosiska Darcy de Oliveira. „Codul Penal nu prevede pedepse pentru bărbatul care bate femeia. Și de aici pînă la crimă nu mai e decât un pas."

Internat într-un spital de recuperare, Pimenta nu mai simte acum nici o remușcare, și-și asumă, încrezător, rolul de victimă. Știe de multă vreme că a intrat într-o telenovelă. Ce nu știe el e că toți condamnații la acest infern nu mai pot ieși din el în veci.

Suplimentul duminical de la *El Diario de Buenos Aires*, 3 septembrie, 2000

Poate că ar fi trebuit să împiedici publicarea acestei istorii, să te prefaci că de fapt nu se întâmplase. Dar înainte de a-ți trece prin minte așa ceva îți și scăpase din mână. Toate celelalte ziare au difuzat-o pe larg, a doua zi după cele pe-

trecute — al tău doar a repetat informația succintă a agenților —, iar limbajul pe care l-au folosit a fost atât de disprețuitor, atât de lipsit de respect față de Pimenta, încât ai fost tentat să scrii o notiță în apărarea lui. Până și oamenii cei mai chibzuiți pot fi pradă unui acces de nebunie, ți-ai zis. Într-o duminică, la 16 noiembrie 1980, filozoful francez Louis Althusser masa gâtul soției lui, Hélène, cu care conviețuise peste treizeci de ani, când a băgat de seamă că fața femeii era rigidă și vârful limbii i se vedea moale printre dinți. Fără să-și dea seama, o strangulase. Nu l-au învinovățit pentru asta. L-au declarat iresponsabil. Și Dilermando de Assis a fost absolvit pentru a doua oară când l-a rănit de moarte, în 1916, pe unul dintre fiii lui Euclides da Cunha, care a încercat să răzbune cinstea de mult uitată a părintelui său. Pasiunile sunt întotdeauna nesăbuite și pun stăpânire pe ființele omenești în același mod fatal și inevitabil ca bolile. Nimeni nu poate fi învinovățit pentru asta. Totuși, când un redactor de la *O Estado* te-a sunat să te întrebe ce părere ai despre crimă, chiar în ziua în care Pimenta a recunoscut că o comisese, ai spus: „Să-ți faci dreptate cu mâinile tale e caracteristic numai societăților primitive." Cu cât te gândești mai mult, îți place tot mai mult această reflecție: insinuezi că acțiunea prietenului tău este îndreptățită și, în același timp, atragi atenția că inteligența lui involuase în momentul crimei la un stadiu aproape animalic, preistoric. De ce să pedepsești un om care încetează să mai fie el însuși și, într-o străfulgerare, lasă ca instinctele să ia locul gândurilor?

Celelalte ziare au continuat să-l condamne cu înverșunare pe Pimenta mai bine de o săptămână. Nu mai puteai înșela curiozitatea cititorilor tăi ori simula că această crimă era un accident fără importanță. Unul dintre cei mai mari ziariști ai Braziliei, cineva de statura ta intelectuală și morală, o omorâse pe femeia iubită, orbit de dorința năvalnică de a o poseda, sau de gelozie. Ai dat ordin corespondentului din Río să cerceteze faptele și, când ți-a trimis cronica, ai mai zăbovit încă cinci zile până s-o aprobi. Nimic mai greu de în-

țeles decât rațiunile unui criminal, ți-ai zis. Nimic mai greu decât să iubești și totodată să te resemnezi că nu ești iubit.

Vorbișeși cu Pimenta la telefon în vinerea dinaintea crimei. O să vin la São Paulo marți, 22, i-ai spus. Am putea cina chiar atunci, seara sau a doua zi?

— Nu, nu cred că pot, ți-a răspuns. Am o problemă cu o fostă șefă de secție de la ziar. M-a trădat, a vândut informații, am dat-o afară, dar încă ne mai face greutăți. Dacă ai nevoie de ceva, Camargo, vorbește cu Evoaldo, cu Moacyr. Eu sunt depășit, copleșit. Nimic nu mă afectează mai tare ca lipsa de loialitate.

— Înțeleg, i-ai răspuns. Ducem o viață de rahat.

— O viață de rahat, a repetat el.

Duminică noaptea, Octavio Frias, de la *Folha*, ți-a dat vestea. Două împușcături, Octavio? l-ai întrebat. Înseamnă că n-a fost un accident? E inexplicabil. Un redactor atât de integru, de chibzuit.

Cel mai tare te descumpănea coincidența de a-l fi sunat pe Pimenta chiar înaintea crimei, pe când se afla pe cale să treacă dincolo, pe marginea acelui ceva care-l atrăgea ca un abis fascinant. *J'ai décidé d'être ce que le crime a fait de moi*, s-o fi gândit Pimenta ajuns la acel hotar, am hotărât să fiu ceea ce crima a făcut din mine. Nu te vedeai cu el prea des, dar întotdeauna întâlnirile erau pline de miez: poate o dată pe an sau de trei ori la doi ani, la restaurantul japonez de pe Rua Bandeira Paulista sau la La Brigada de pe San Telmo. Nu vorbeați despre voi și, contrazicând obiceiurile meseriei, nici nu comentați schimbările de la ziarele pe care le conduceați. Prietenia ta cu Pimenta se îndrepta spre fâgașe care erau numai ale voastre: filmele pe care le văzuserăți și cărțile pe care le citeați. Pe el îl impresionau *Pulp Fiction*, *L.A. Confidential* și *Underworld*, ultimul roman-fluviu al lui Don De Lillo; tu preferai *Inelele lui Saturn* de W. G. Sebald, duelul postum dintre jurnalele necenzurate ale Sylviei Plath și *Scrisori de aniversare* ale fostului ei bărbat, Ted Hughes, și un film subtil de Michael Polish intitulat *Twins Fall, Idaho*,

în care jucau regizorul și fratele lui geaman, lăsând mereu impresia că cei doi erau de fapt unul și același. Tot ce dezamăgește e finalul, Pimenta, i-ai spus. Trebuie să pleci de la film cu zece minute înainte de a se termina.

Nu vă vorbeați prea des nici la telefon. După multe luni, vinerea aceea i-ai auzit glasul fără să ai nici cea mai mică presimțire, iar apoi, luni, ai aflat că în timp ce-l ascultai, glasul acela era deja stăpânit de nebunie.

Ți-ai anulat călătoria în Brazilia. Ori de câte ori îți iese în cale un semn rău, preferi să-ți schimbi ordinea întâlnirilor și s-o iei de la început. Pe deasupra, acum n-ai chef să te duci nicăieri, fiindcă exact în duminica crimei femeia de la fereastra de vizavi, pe strada Reconquista, s-a întors după o săptămână de absență. Noile sale obiceiuri te neliniștesc. Într-un colț al dormitorului, aproape în afara câmpului telescopului tău, face exerciții yoga și bea un pahar de suc de portocale când vine seara acasă. Apoi, doar cu o cămașă scurtă de noapte pe trupul gol, se așază la computer și scrie un e-mail după altul, uneori până la două sau trei dimineața. Imprimă cu sfințenie atât scrisorile pe care le trimite, cât și pe cele primite, și le păstrează în servieta pe care o poartă veșnic cu ea. Dacă le ascunde cu atâta grijă înseamnă că e vorba de ceva ce trebuie mânuit în secret și cu delicatețe: investiții în afaceri sau mesaje de dragoste. Cu cât te gândești mai mult, ești tot mai convins că voiajează pentru a se întâlni cu vreun amant. Nu se poate altfel. Numai o dragoste descoperită de curând poate da fericirea aceea atât de alunecoasă, atât de copleșită de rușine, care acum o învăluie ca o aură. Abia te-ai gândit că aceasta-i cauza, că vrei acum să știi cu certitudine. Te-ai hotărât să intri în apartamentul ei când n-o să fie acasă. Dacă ai să cercetezi atent toate locurile pe unde poate ascunde ceva — printre rufe, pe fundul dublu al sertarelor, în cărți și în vasele de bucătărie care dau de bănuit —, ai să găsești fără îndoială semnele pe care le cauți: mesajele trimise Celuilalt (sau oare Celeilalte?), o poză, o voce înregistrată pe robotul telefonului.

Femeia se pregătește iar de călătorie, și te decizi să intri în apartamentul ei la prânz, după ce pleacă menajera. Deși nu există nici cea mai mică primejdie să te surprindă cineva, de cum treci pragul și lași în urmă micul vestiar întunecos unde femeia își atârnă hainele, te și repezi să tragi toate jaluzelele. Simți că ceva din ființa ta poate să privească mai departe, cu telescopul, de la fereastra de peste drum, și impresia asta, deși absurdă, te deranjează. Dormitorul e mult mai mare decât se vede de departe, chiar cu un telescop atât de puternic ca al tău. În dreptul patului se află un televizor și, pe o latură, o nișă foarte încăpătoare cu două șiruri paralele de haine, așezate după anotimpuri. Poate că vreodată te-ai putea ascunde acolo și te-ai uita de aproape la femeie, pe când doarme, neajutorată. Ideea asta pune stăpânire pe tine și nu-ți mai dă pace, nu-ți mai dă pace. Ești legat acum de ea ca un animal orb. Te apuci să cercetezi cu atenție sertarele și marginile ușilor, căci vrei să știi dacă femeia, de teama ca priviri indiscrete să nu-i descopere tainele, le-a pus benzi adezive sau clame care să dea de gol. Apoi scormonești prin rufe în căutare de hârtii dosite și scrutezi fiecare document sau tăietură de ziar de pe birou. Contrar așteptărilor, nu dai de nici o copie a vreunui e-mail, inofensiv sau de alt fel. Sunt numai note, poate luate dintr-o enciclopedie, pentru un eseu pe care femeia îl pregătește, pesemne, iar dedesubt, vederi ilustrate din locurile pe unde a călătorit în ultimele luni: Quito, Veneția, Paris, Madrid, Río de Janeiro, Ciudad de México. Pe dosul vederilor, se citesc fraze ce sună a crâmpeie dintr-un poem și care sunt adresate unei non-persoane, unei figuri de stil, poate unei ființe care e femeia însăși.

Pe reversul imaginii cu L'Étoile, de pildă, a scris câteva rânduri enigmatice sub titlul „Jurnal de Călătorie". Iată-le: „N-ar fi trebuit să te iau la paris / orașul era doar al meu / eu în paris sunt tot ce am / data viitoare parisul / te va lua pe tine. iar eu/ voi rămâne singură aici / fără mine." Aceste reflecții ți se par mai presus de tot ce știi despre fe-

meie și presupui, prin urmare, că le-a luat din vreo carte. Rândurile care apar pe ilustrata cu Puerta de Alcalá sunt, în schimb, mai potrivite cu limbajul ei trupesc neglijent: „În muzeul Regina Sofia / în fața unui Dali / ai deschis o scrisoare de la fata ta cea bolnavă. / O să moară, mi-ai spus. Trebuie să mă întorc / Și mie mi-era rău. / Toată tristețea de pe lume / ne-a copleșit / și ne copleșește și acum."

Din când în când răzbat până în dormitor zgomotele de pe strada Reconquista. E ora la care funcționarii de la bănci și cei de la mesele de joc se schimbă pentru a merge la masă. La etajul de deasupra zumzăie o mulțime de xeroxuri. Spre deosebire de bordeluri, pe care William Faulkner le definea drept mediul cel mai adecvat pentru un artist care vrea să lucreze, locul acela e cufundat în liniște noaptea și plin de agitație în cursul zilei. Femeia nu e o artistă. Scrie numai date statistice și vederi, colecționează amintiri. Notele pentru eseu sunt un bun exemplu. Deși ochii tăi iuți dibuie câteva incoerențe în ele, subiectul pare a fi istoria păcatelor capitale. „În mănăstirile orientale s-a iscat, după patru secole de la moartea lui Cristos, o anume teamă de viciile care puteau tulbura aspirațiile călugărilor de a ajunge la o viață desăvârșită. Primul care a făcut o listă a viciilor a fost anahoretul egiptean Evagrius Ponticus (346-399). A hotărât că cele mai mari erau în număr de opt, și că din ele proveneau toate celelalte. Mai târziu alt călugăr, românul Johannes Cassian (360-435), a hotărât interzicerea categorică a celor opt vicii, făcând din aceasta regula implacabilă a vieții monahale. Papa Gregorio Magno a extins-o în întreaga creștinătate și a vorbit mai departe de opt păcate provocate de viciu: invidia, furia, lăcomia, desfrâul, avariția, lenea, trufia și vanitatea. Toma D'Aquino, în jurul anului 1250, le-a sintetizat pe ultimele două într-unul singur. Simplificând trufia, a făcut-o mai puțin de temut și fără voia lui a întărit-o. Actele de aroganță au început să se justifice ca fiind de inspirație divină: Meister Eckhart, Guillaume d'Occam, inchizitorii spanioli și papa Alessandro Borgia sunt roadele pomu-

lui naiv sădit de D'Aquino. Îl implorăm pe Dumnezeu să ne izbăvească de Dumnezeu (Eckhart); fiecare criminal e un poem care scrie o crimă (Sartre, glosându-l pe Genet); muncile lui Bouvard și Pécuchet; scara visată de Iacob, când s-a înălțat la cer; turnul lui Babel; mântuitorii; gemenii; Maica Domnului; gemenii tăi: istoria e trufie și mai departe nu se poate merge, fiindcă nu mai e nimic, absolut nimic. Pe scurt: trufia e cel mai prolific dintre păcatele capitale, o deltă, un loc unde acestea colcăie. În *Urcarea pe muntele Carmel*, San Juan de la Cruz — care scria în spaniolă — înșiră cele șapte păcate cele mai vătămătoare pentru spiritul uman. Toate sunt variante ale trufiei: vanitate, fudulie, înfumurare, lăudăroșenie, dispreț, semeție, infatuare. Cred că nu în toate limbile există atâtea feluri de a spune același lucru." Notele erau scrise cu pix verde. Femeia însemnase cu creionul, la sfârșit: „Culmea trufiei e să te crezi fiul lui Dumnezeu."

Te oprești un moment să-i adulmeci lenjeria de corp, care a fost stropită cu vreo esență ușoară de lămâie sau de lavandă. Îți apropii nasul de scobitura pantofilor ei. Care îți învăluie toate gândurile ca un nor fără sfârșit. Te așezi pe pat și imediat sari în picioare, fiindcă aroma delicată de cafea ce se desprinde din hainele tale sau greutatea ta de bărbat în vârstă îți poate trăda prezența acolo. Ai petrecut destul timp singur cu lucrurile ei. Verifici ca totul să fie în aceeași ordine lăsată de ea. Fără să știi de ce, simți, pe neașteptate, că mai e ceva de văzut. Te întorci la sertarele biroului. În cel de al doilea, printre hârtiile dintr-un top de cinci sute de coli pe care nu l-ai luat în seamă deoarece părea intact, descoperi o tăietură din revista *Veja* de săptămâna trecută. Sunt șase pagini. În prima îl vezi pe prietenul tău Antonio Pimenta Neves într-o fotografie care-i redă gestul caracteristic: cu capul ușor înclinat, arătătorul drept dus la o sprânceană, cu ochii întredeschiși, gânditori, ca aceia ai unei reptile uriașe și blânde. Titlul e implacabil: *Putere de viață și de moarte*. Și dedesubt: *Directorul ziarului* O Estado de São Paulo *își angajează iubita și o promovează. Mai târ-*

ziu, ea îl părăsește iar el o omoară împușcând-o. De ce o fi interesând-o povestea aceea? Te irită că și-a data osteneala să caute revista la unul dintre puținele chioșcuri din Buenos Aires unde se vinde, numai ca să decupeze articolul acela. Pentru că nu mai e altul, te-ai uitat bine. Oftezi, intrigat. Și iar te bate gândul să te ascunzi în dormitor și s-o spionezi în vreme ce doarme. Ai s-o faci, ai să-i auzi umezeala, să-i răneşti gândurile, să-i arzi umbra, să jupoi aerul pe care-l respiră. Ai să sari în visul ei și ai să pui stăpânire pe tot ce găsești.

Patru

Vreme de cincizeci de ani, Camargo n-a încetat nici măcar o zi să se gândească la mama pe care o pierduse. Nu știa cum era ea, și nici ce nume ar purta acum, dar avea speranța că mai trăia încă pe undeva prin lume. Cu timpul, imaginea mamei începuse să se deplaseze de la un trup la altul, de pe o față pe alta, se găsea în mai multe ființe pe care Camargo nu le putea fixa într-una singură: pribegia aceea a mamei era și pribegia ființei lui, numeroasele fapturi pe care, fără voia lui, le închipuia zilnic: un alt om aproape în fiecare clipă, un străin cu care îi era greu să se identifice. Totuși, ar recunoaște-o de cum ar vedea-o pentru că, deși nu-și amintea nici de chipul și nici de trupul ei, ar ști că este mama prin vreun gest de-al ei care dăinuia în el, poate obiceiul de a duce arătătorul la sprânceană și a înclina capul spre dreapta, ca și când pe partea aceea gândurile l-ar copleși; sau ar recunoaște-o poate prin involuntara răceală a vocii ei, distanțându-se veșnic de restul lumii, cum li se întâmplă tuturor celor care au suferit dintr-o primă dragoste neîmpărtășită. Nu m-ai iubit niciodată, mămico, nu m-ai iubit niciodată? N-ai să vrei nicicând să mă îmbrățișezi? Dacă tatăl lui n-ar fi distrus până și ultima amintire din casă legată de ea, poate că acum ar fi în stare să și-o imagineze. Golul total din imaginația lui îi pricinuia o disperare adâncă.

Într-un ajun de Crăciun, când Camargo avea zece sau unsprezece ani și locuia încă la Tucumán, și-a găsit tatăl arzând toate fotografiile, hainele și scrisorile lăsate de mama. De câteva luni de zile îi interzisese s-o pomenească, s-o deseneze sau să facă la școală compuneri despre ea. Astfel, mama se îndepărta în mare viteză de memoria lui și era doar o umbră nedesluşită cu care Camargo vorbea în liniște, fără să aștepte răspuns. O văzuse de atât de puține ori încât, la începutul adolescenței, nu putea discerne dacă amintirea pe care i-o mai păstra era născocită sau reală. Uneori, când se privea în oglindă, se străduia să vadă în imaginea lui reflectată boneta de infirmieră, șorțul alb plisat și mânușile de cauciuc pe care le purta mereu. Sunt mama, își spunea. Numai când o să te văd voi ști să fiu eu însumi.

Mama lucra într-un spital de turbeculoși și, fiindcă îi dăduseră tura de noapte, dormea până după-amiaza. Își petrecea restul zilei făcând însemnări într-un caiet, fără să se îngrijească de bucătărie ori de curățenie. Și nici de copil, care era fericit așezându-se lângă ea și contemplând-o. La răstimpuri, ea îl lua în seamă și-l privea și ea. „Pisoiul meu, pisoiașul meu", îi spunea atunci, clătinând din cap cu o duioșie după care el tânjea și acum. Nu-și mai amintea de glasul ei, dar duioșia pierdută era ca un picior sau o ureche pe care i le-ar fi tăiat, ceea ce îl umilea față de ceilalți.

Înainte de a se lumina de ziuă, mama se întorcea de la spital și mai întâi de toate intra în camera lui Camargo și-l mângâia pe cap. Nu doar o dată așteptase momentul acela toată noaptea, temându-se ca nu cumva să piardă mângâierea. O auzea descuind ușa cu grilaj, străbătând culoarul și sălița de la intrare și apropiindu-se de patul lui în vârful picioarelor. Camargo se prefăcea că doarme. Învățase să se prefacă atât de iscusit, că ochii îi rămâneau nemișcați în acea veșnicie a mângâierii, iar respirația îi căpăta o liniște de care n-avea niciodată parte în visele lui adevărate. Se înfiora în adâncul ființei auzind foșnetul șorțului, tot mai aproape, și simțind mirosul de dezinfectant ce se desprindea din trupul mamei,

chiar și după ce făcea baie. Apoi se pregătea pentru gingășia fără seamăn a atingerii: îl mângâia cu o piele atât de diafană, de eterică, încât părea un suspin al degetelor.

Într-o dimineață, biruit de curiozitate, se hotărî să se uite la blândețea acelor mâini. Dezamăgit, îngrozit, și-a dat seama că purta mănușile de la spital. Și a înțeles că mănușile fuseseră mereu acolo, interpunându-se între capul lui și mâinile mamei. Oare și placenta îi servise ca să se separe de el înainte de a-l naște? Pentru a-l deosebi de trupul ei, și nu pentru a-l cuprinde și ocroti? Și o fi avut oare mănușile puse când i-a dus prima oară sfârcurile la gură? În ziua aceea a dorit din tot sufletul ca mama să moară, ducându-și cu ea pe lumea cealaltă toate mângâierile neînfiripate. Dar mai târziu începu să creadă că gestul mângâierii era tot ce conta, și-și concentră ura asupra mănușilor. Mama nu și le scotea niciodată. Înainte de a se culca, își ștergea mâinile cu spirt și-și lăsa mănușile într-o etuvă, ca aceea folosită de frizerii de odinioară pentru a-și steriliza foarfecele și pieptenii.

După câteva zile, Camargo s-a luat la bătaie cu doi colegi, la școală, și s-a procopsit cu o rană la cap, la rădăcina părului, care l-a umplut de sânge. A alergat până acasă cu hainele în dezordine și plângând de mama focului. Mama stătea într-un fotoliu din salon, răsfoind reviste cu mănușile pe mâini. „Pot să te îmbrățișez, mămico?", o întrebă Camargo. „Pot să te sărut?" Mama îl măsură cu privirea din cap până-n picioare cu o grimasă de nemulțumire și-l îndepărtă hotărâtă. „Nu cumva să-ți treacă prin cap să mă atingi, Pisoiaș", i-a spus. „Nu știi că, oricât de mult mă spăl, veșnic îmi rămâne lipită de trup răsuflarea bolnavilor? Acum, mie nimic nu-mi mai face rău, dar cei care mă ating se pot molipsi."

Camargo începu să-și imagineze atunci că ea nu trebuia să-l atingă nici pe tata, chiar dacă amândoi împărțeau același dormitor și același pat. Ori de câte ori îi văzuse adormiți, stăteau culcați pe o parte, fiecare la marginea patului, despărțiți de o plapumă făcută sul. În primii ani, lui Camargo nu-i prea păsa de tata, fiindcă nici el nu stătea mult timp pe

acasă. Era tehnician de sunet și avea un atelier la radio unde se ocupa de efectele speciale pentru romanele radiofonice. Folosea nuci de cocos tăiate în două pentru a imita galopul cailor, și păhărele pline cu sare grunjoasă care, dacă erau scuturate, evocau pașii amanților pe frunzele uscate ale toamnei. În fața mamei se împăuna spunându-i că nu exista sunet pe lume pe care el să nu-l poată reproduce: foșnetul îmbrăcămintii, suspinul brizei printre copaci, o paradă militară, o partidă de tenis.

Uneori lui Camargo i se părea că trăiește printre fantome. Când ajunsese în clasa a cincea, atunci când se întorcea de la școală găsea veșnic casa pustie și, cum n-avea nimic de făcut, își recapitula lecțiile la nesfârșit. Profesorii îi scriau note în care-l felicitau, dar el n-avea cui să le arate. Nu mânca nimic în afară de lintea pe care o gătea și i-o dădea o vecină, în trei crăticioare, încălzite pe cuptorul cu cărbuni. Copilul le lăsa să se răcească și se servea câte puțin, la orice oră.

Viața aceasta de nepăsare s-a schimbat pentru totdeauna în zorii unei zile de ianuarie. Camargo citise până noaptea târziu romane de Jules Verne și încă visa cu ochii deschiși naufragii în insula misterioasă și cântăreața înviată din morți din castelul din Carpați când a auzit un suspin înăbușit dinspre dormitorul părinților. S-a sculat, desculț, îmbrăcat cu singura pereche de chiloți descusuți pe care o mai avea, și și-a descoperit tatăl stând pe pat și lovindu-se peste frunte cu o bucată de hârtie. Dragostea pe care și-o înfrânase ani de zile îl copleși brusc ca un val uriaș, și a fost nevoit să facă un efort pentru a lăsa să treacă valul fără să-și sărute și să-și îmbrățișeze tatăl, fiindcă și acesta credea, ca și mama, că sentimentele sunt ca unghiile murdare pe care trebuie să le acoperi cu mănuși.

— Ce-o fi crezând maică-ta? îi zise. De ani de zile stau și înghit că se culcă la spital cu un kinetoterapeut și acum nu s-a mai mulțumit doar cu atât, s-a dus să trăiască împreună cu el.

— Asta înseamnă că n-o să se mai întoarcă?

— N-auzi? Ne-a părăsit.

După cele văzute prin filme sau citite prin romane, Camargo își închipuia că numai femeile suferă din pricina infidelității și cruzimii bărbaților, iar până la urmă aceștia le părăsesc. Nu-i trecuse prin minte că în viață lucrurile se puteau petrece pe dos. Nici lui nu i-ar fi păsat, ca și tatei, că mama umbla cu alți bărbați. Dar de ce plecase fără el, fără copilul ei? Ce-i făcuse oare Camargo? Nu protesta niciodată, era ascultător și sârguincios la învățătură, își călca singur rufele și se străduia să nu-l vadă nimeni când plângea. De ce l-a părăsit atunci? La naiba cu femeile!

Cel mai tare îl durea că mama, la plecare, lăsase mănușile de spital în etuvă. Mănușile acelea fără mâini îi aduceau aminte de mângâierile de care nu va mai avea nicicând parte. Și, totodată, își zicea că acum mâinile ei, scăpate de mănuși, ar putea mângâia capul altcuiva, nu al lui.

După câteva luni, pe când recitea *Copiii căpitanului Grant* de Jules Verne, a găsit în volumul al doilea o scrisoare pe care i-o lăsase mama. Se vedea bine, după scris, că era foarte grăbită: „Pisoiaș, nu mai rezist în casa asta. Iartă-mă. Știu că o să-ți fie bine. Adio." A fost gata să i-o arate tatălui, dar i-a fost frică să nu i-o ia. A ascuns-o într-o cusătură de la pantaloni, dar când au spălat hainele cu apă caldă, scrisoarea s-a stricat.

Singurul loc unde s-ar fi putut ascunde mama era Buenos Aires, pentru că orașul era o oglindă infinită în care viețile se confundau și se repetau. Camargo împlinise cincisprezece ani când tata a fost angajat la Radio Popular pentru efectele sonore la *Leul din Franța*, care copia aventurile lui Zorro. Într-o duminică de iarnă, după ce au vândut puțina mobilă ce le rămăsese, au străbătut într-un tren numit *El Tucumano* deșerturile din Santiago del Estero și salinele din Córdoba, și au ajuns la Buenos Aires la miezul nopții. Radioul a trimis la gara Retiro o trăsură cu ordinul de a-i plimba pe străzile din centru înainte de a-i duce la pensiune. Clădirile erau iluminate și de sub pământ se auzea șuieratul

trenurilor. Lumea traversa străzile râzând și mâncând pizza, și unele bulevarde coborau în pantă până în bezna fluviului. Era noapte, dar lumina se revărsa din belșug de la toate ferestrele, încât lui Camargo i s-a părut că soarele avea să răsară dintr-o clipă într-alta.

Camera pe care le-o închiriase radioul, în apropiere de Retiro, fusese infirmerie pentru ciumatele unui bordel de odinioară. În spațiul de șase metri pe opt se îngrămădeau un pat suprapus, un lighean ce servea și să te speli și pentru vase, și un primus care răspândea un miros infernal de gaz. La parter locuiau niște femei care se foiau în fiecare seară pe coridoare în capoate transparente, lăsând în urmă un parfum acru ce atrăgea șobolanii. Dădeau petreceri aproape zilnic, cu muzica la maximum, și singura dată când Camargo s-a încumetat să protesteze femeile i-au râs în nas. Una dintre ele a bătut la ușa lor chiar în seara aceea să-l roage să aibă grijă de copilul ei, și i l-a dat în brațe, desculț și doar într-o cămășuță. A doua zi dis-de-dimineață l-a luat adormit, și s-a întors seara cu capotul desfăcut, cu intenția de a-i plăti serviciul, dar lui Camargo i-a pierit orice chef de cum i-a văzut petele albicioase de râie de lângă părul de sub pântece.

În anii aceia nu-i păsa de nimic altceva decât să crească și să învețe cât mai bine la școală ca să poată trăi departe de tatăl lui. Învăța prin biblioteci și prin parcuri și astfel a putut să facă în patru ani cele cinci clase de liceu, și a mai petrecut alți patru la facultate, dându-și examenele și pregătindu-și lucrarea de diplomă în Litere.

Nu pierdea nici un film de la cluburile de cinefili și a învățat franceza ca să citească eseurile arbitrare ale lui André Bazin din *Cahiers du Cinéma*. La una din ședințele pe care membrii clubului „Prietenii filmului" le țineau la miezul nopții, s-a remarcat într-atât luând apărarea limbajului auster al filmului *Călătorie în Italia*, în care Roberto Rosselini a început să-și piardă dragostea față de Ingrid Bergman, încât l-au lăsat să scrie ce poftea în revista lunară scoasă de club. A publicat vreo două eseuri despre efectul mortal pe

care Statele Unite îl avuseseră asupra operelor unor regizori ca René Clair, Jean Renoir și Fritz Lang. Articolul care i-a schimbat viața a fost un ditiramb la adresa filmului *Senso*, al lui Luchino Visconti. A atras atât de mult atenția unui redactor de la *El Diario*, încât i-au oferit o masă de scris la redacție, o asigurare de sănătate și un salariu de o mie șase sute de pesos, aproape egal cu cel câștigat de tatăl lui la postul de teatru radiofonic al lui Nené Cascallar. Acum, poveștii ca aceasta despre un noroc picat din cer par de necrezut, dar pe atunci jurnalismul de tip tradițional fusese pervertit de ani de cenzură, iar redactorii erau veșnic la vânătoare de tineri talentați care să împrospăteze sângele redacțiilor.

De când a ajuns la *El Diario*, norocul i-a surâs întruna. Criticul de teatru s-a îmbolnăvit de hepatită și chiar în seara aceea a murit Sacha Guitry. Întrucât știrea sosise în ultimul moment, când redacția era pustie, l-au întrebat pe Camargo dacă se încumeta să scrie necrologul. Șanse ca aceasta nu se ivesc în veci de două ori. Cu tenacitate, cu sârguință, a petrecut o oră la arhiva de date și a plecat de acolo cu o elegie de cinci sute de cuvinte care îl descria pe Guitry ca pe un dramaturg atât de învechit, că toată lumea îl credea mort de o bună bucată de vreme. Camargo insinua că, poate tocmai din această pricină, defunctul era o sosie sau un înlocuitor, și că singurul act nemuritor al adevăratului Guitry se rezumă la acest tertip. Articolul a plăcut atât de tare directorului ziarului, încât săptămâna următoare i-a permis să scrie cronicile la comediile lui Marivaux pe care Théâtre National Populaire le juca la Buenos Aires. Camargo le-a împodobit cu observații pătrunzătoare despre intrigile amoroase ce se urzeau la curtea lui Ludovic al XV-lea și a declarat că istoria Revoluției Franceze ar trebui să fie rescrisă pe baza acestor comedii.

Niciodată vreun critic profesionist nu se ocupase de nimic altceva decât de premiera zilei, dar Camargo avea cu prisosință timp și energie pentru a se dedica unor fapte mari. Imaginea mamei i se întipărise în minte. Acreditarea

de la ziar îi deschidea porţile spitalelor, azilurilor de săraci şi de bătrâni, şi săptămâni întregi le-a vizitat unul după altul, căutând o femeie de cincizeci de ani cu şorţ plisat şi mânuşi de cauciuc. Nu o singură dată a crezut că o găsise. Şi atunci îşi petrecea ore în şir cercetând dacă fuseseră infirmiere într-un spital de tuberculoşi sau dacă avuseseră un copil căruia îi ziceau Pisoiaş. Multe dintre ele uitaseră totul, până şi ce trebuia făcut pentru a-şi aminti. Chiar şi aşa, Camargo nu-şi pierdea speranţa că, mai devreme sau mai târziu, una dintre aceste femei îşi va întoarce spre el faţa speriată îi va sări de gât întrebându-l: „Pisoiaş, de ce n-ai venit să mă cauţi mai demult?"

(G.M. Camargo a publicat o serie de cinci reportaje despre azilurile de bătrâne în El Diario de Buenos Aires. *Au apărut în luna octombrie, dintr-o luni până vineri, şi au dezvăluit pentru prima oară corupţia extremă a administratorilor. Hrana bătrânelor nu ajungea la opt sute de calorii în medie pe zi, dormeau pe saltele fără cearşafuri şi fără pături, aveau o singură sală de baie la şaizeci de persoane, dispensarele de acolo duceau lipsă de vată, bandaje, dezinfectate, analgezice, iar dacă una dintre bătrânele internate se îmbolnăvea, era părăsită în patul ei mizerabil şi nevoită să se scoale să-şi caute singură de mâncare. Ca să nu mai vorbim de excrementele şi urina răspândite pretutindeni. Al treilea şi al cincilea reportaj au apărut pe prima pagină a ziarului şi au fost mai târziu incluse într-o carte,* Abandonarea, *care a devenit o lucrare clasică şi a fost folosită în şcolile de jurnalism, alături de* Operaţiunea Masacru *şi* Curs intensiv de spaniolă *al Agenţiei EFE.)*

Nici după ce a epuizat căutarea de indicii prin aziluri şi spitale, după ce a revăzut pomelnice de cadavre neidentificate la morgă şi prin cimitire, după ce a cercetat rezultatele recensământului pentru cazuri de urgenţă şi lista bătrânelor care slujiseră prin mănăstiri, Camargo n-a vrut să se dea bătut. Tipărirea ziarelor încă se făcea cu ajutorul plăcilor cu

plumb și aveau să mai treacă două decenii până să se folosească pe scară largă computerele. Pe atunci trebuia să ai o răbdare de miniaturist medieval ca să ghicești biografiile ascunse în spatele fiecărui nume și să compari fotografiile de arhivă cu desenele stângace din memorie. Sau să te împotmolești, precum Camargo, în mlaștina unei idei fixe. Nu l-a descurajat infinitatea dezamăgirilor. Cunoscuse deja nenumărate eșecuri când i-a trecut prin minte că, la urma urmelor, poate că mama rămăsese credincioasă obiceiurilor burgheze și trăia pesemne, căsătorită sau văduvă, în vreo casă modestă din cartierul Palermo. Bătu toate străzile de la un cap la altul: Gorriti, Guatemala, Fitz Roy, Armenia, Soria. S-a dus prin piețele de carne și legume din jurul unui triunghi verde care pe vremea aceea se afla la colțul străzii Serrano sau Racedo, și care mai târziu avea să fie mica piață Julio Cortázar, a cercetat atelierele de fotografi de pe strada Gurruchaga și cluburile masonice de pe strada Uriarte. Credea că i-ar putea apărea în față în orice clipă, stând la aer în fața porții și vorbind cu vecinele. Când îl apuca noaptea, nu doar o dată căutase refugiu într-un local cu pretenții de restaurant franțuzesc unde, când ora cinei era pe sfârșite, veneau cântăreți de tango cu vocea dogită, care distrau clienții întârziați pentru o mâncare de linte și un pahar de whisky marca Criadores. Se așeza lângă fereastră s-o vadă pe mama trecând. Odată și odată avea să-l lumineze străfulgerarea mânușilor și avea să știe că era ea.

Localul acela a fost primul care i-a venit în minte când a invitat-o la masă pe Reina Remis ca să continue discuția despre necrologul lui Robert Mitchum. Era o zi de marți și nu avea să fie lume, dar oricum le ceru secretarelor să-i rezerve o masă lângă scara în spirală din mijloc, și să-i telefoneze lui Remis pentru a-i da adresa.

Simțea o vagă tulburare în fața ei, o anume pudoare de demult ce-i amintea de adolescență, și, totodată, în seara aceea, o senzație de libertate ce-i purifica sufletul, poate pentru că Brenda și gemenele se desprinseră din viața lui și

zburau peste Asunción sau peste mlaștinile din Mato Grosso, ori pentru că avea presentimentul că mama se afla pe aproape, Pisoiaș, n-o să mai zăbovesc mult. De ce oare Reina îl tulbura? Fizic, era tocmai la polul opus față de tot ce-i plăcea lui: nici o formă generoasă, gura subțire, bărbia pronunțată, gleznele groase și niște sâni ce păreau prea mici.

Camargo, care umbla veșnic adus de spate și cu buza de jos ieșită în afară, disprețuitor, ca în portretele lui Dante Alighieri, se străduí să meargă drept când o văzu pe Reina așezată la masa de lângă scară, cu o rochie înflorată cu partea de jos largă, ce-i da un aer rustic și inofensiv. Pe masă erau două lumânările aprinse. Atmosfera era caldă, liniștită. În mijlocul restaurantului se afla o estradă ocupată uneori de un duo instrumental — acordeon și vioară, sau de vreo cântăreață care o imita pe Edith Piaf. Fără să-i ceară părerea Reinei Remis, Camargo comandă o sticlă de Cabernet.

— O să comand și supă de ceapă, îi spuse chelnerului. Nu știu ce vrea doamna.

Ea șovăi, ca și când n-ar fi înțeles subtilele insinuări ale meniului, și în cele din urmă zise:

— La fel. Și pentru mine la fel.

Reina Remis părea stânjenită și în același timp măgulită, și nu știa cum să-și ascundă stinghereala. A băut apa cu sorbituri iuți, cu lipsa de chibzuință a unei păsărele. Avea mâinile late și degetele prea scurte. Tot farmecul ei consta în expresia de libertate pe care, chiar așa speriată, continua s-o aibă, și în galaxia de alunițe de pe decolteu. Și, mai cu seamă, în prospețimea trupului pe care o degaja ca pe o lumină, cu o gingășie invizibilă. S-a ridicat și a întrebat sfios unde e toaleta. Când a văzut-o urcând scara în spirală, Camargo s-a uitat la picioarele ei și a zărit o pată pe gleznele prea groase, altă aluniță incitantă sub ciorapul de mătase. Reina Remis nu era frumoasă, și-a spus-o din nou, ci doar mândră. Cu toate acestea, iradia o sexualitate primară, un miros irezistibil de animal.

— Ce nebunie era azi după-amiază la secția de Politică, a zis ea când s-a întors. Telefoanele sunau întruna. Redactorii se ridicau necontenit, discutau pe coridoare. Nimeni nu voia să scoată o vorbă. Păreau mândri de secretul lor.

Tonul era nevinovat și în același timp circumspect. O vulpe iscodind adâncimea pădurii.

— Nu mai e secret. Am aflat că fiul președintelui a depozitat mai multe milioane la o bancă din São Paulo. Are douăzeci și unu de ani, nu lucrează, prăpădește tot ce-i dă tatăl lui pe automobile de curse. De unde crezi că provin banii?

— Din contrabanda cu armament? ghici Reina.

— Așa credem. Sunt dovezi că fiul are o avere în acțiuni și conturi, dar încă nu se știe de unde a scos-o. Când o să citească titlul principal de mâine, lumea o să adune doi și cu doi.

— O să publicați toate astea în ziar? Președintele o să facă infarct.

— Președintele știe deja. I-am adus chiar noi la cunoștință. Pentru a scăpa din încurcătură, ne-a amenințat că ne dă în judecată. I-am spus s-o facă. O să fie și mai rău pentru el. Avem dovezile.

— Poate că mâine, când ne vom trezi, n-o să mai existe țara. Cu veștile astea, nimeni n-o să citească ce-am scris despre Robert Mitchum.

— Sunt cititori pentru toate, Remis. Nici nu-ți imaginezi câtă lume cumpără ziarul numai pentru anunțurile mortuare.

— Anunțurile mortuare? Nu, nu mi-a trecut așa ceva prin cap. Dar e logic. Aici trăim atacându-ne mereu între noi, murind fiindcă nu murim, cum spunea Sfânta Teresa.

Chelnerul pleca și se întorcea pentru a le umple paharele. Era mai multă lume ca de obicei și erau nevoiți să vorbească în șoaptă. Camargo atacă frontal:

— De ce ai băgat povestea cu mântuitorii gemeni, Remis? Ce legătură au cu Robert Mitchum? Știi că o gafă de felul ăsta te poate costa postul?

— A fost o neînțelegere, v-am spus doar. V-am mai spus și că îmi pare rău. V-am cerut și scuze.

— În jurnalism nu există neînțelegeri. Există numai intenții bune și rele. De ce ai făcut-o? Trebuie să fie o rațiune mai adâncă decât o simplă scăpare.

— Nu sunt sigură. Acum doi ani am fost în Mexic. M-am dus singură, cu autobuzul, cu rucsacul în spate. Într-o dimineață m-am pomenit la Tonantzintla, la zece minute de Puebla. Voiam să văd piramida din Cholula, dar autobuzul a ajuns într-o pustietate. Nu era suflet de om: nici farmacii, nici cafenele, nici prăvălii cu artizanat. Pustiu. Am intrat într-o biserică plină toată cu podoabe, nu se vedea nici un milimetru gol. Toate sufletele care lipseau afară erau acolo, înăuntru, în statuile de sfinți de pe pereți. Erau și picturi, cu arhangheli ca niște mascaroane de prora, și cu fecioare. Fiecare ținea în brațe nu un prunc Iisus, ci doi. Unele aveau patru sâni. La ieșire, în pridvorul bisericii, unul dintre ghizi mi-a vândut Evanghelia valentinienilor. Am rămas cu dorința de a scrie despre mântuitorii gemeni. Am auzit că, în timp ce se turna filmul *Noaptea vânătorului*, unul dintre actori îi citea pe valentinieni și m-am gândit cu bună-credință că trebuie să fi fost Mitchum. Nu mi-a dat prin minte că putea fi regizorul. *Wishful thinking*. Uneori istoria nu e cum ar fi trebuit să fie, ci așa cum este.

— Poate că ai dreptate, dar ziarele se scriu în prezent. Asta-i tot ce-ai pățit?

— Dacă mai e ceva, nu știu. E posibil să mă fi gândit că dumneavoastră veți citi articolul și am vrut să vă atrag atenția.

Chelnerul le aduse farfuriile și Camargo, în tăcere, își aținti privirea asupra Reinei. Sub stratul gros de brânză și pâine, supa era fierbinte.

— M-ai făcut să pierd timpul, Remis. Să nu se mai repete.

O cercetă pe când își ducea delicat lingura la gură, fără să verse o picătură.

— M-am învățat minte. N-o să se mai repete.

— Și părinții tăi? întrebă Camargo. Ce fac părinții tăi?

— Mama face curat în casă, spală, gătește. E o victimă. Iar tata, nu știu. Cu ce se ocupă? Are un atelier auto la doua-

zeci de kilometri de aici. Vine puțin sau deloc la Buenos Aires. Nu-l interesează să citească, nu-l interesează filmele, nu-l interesez eu. Singura lui pasiune sunt caii.

— Are cai? Asta costă mult.

— Nu. A avut un cal în copilărie. Și-a rupt picioarele și a trebuit să fie împușcat. De atunci, a rămas cu pasiunea asta. Acum se duce în fiecare duminică la un teren de călărie în Longchamps, unde caii nu-s ai lui, dar îi poate călări. Își petrece ore în șir călărind la trap. Uneori îl însoțesc și eu. Dar nu vorbim. Ori de câte ori vorbim, ne certăm.

— Nu ești o fiică prea ușor de suportat, pesemne.

— Eu? Bătrânul meu nu-i ușor de suportat. Nimic din ce fac eu nu i se pare de-ajuns. Veșnic pare că așteaptă și mai mult. Voia să aibă un trandafir, și s-a procopsit cu mine, o biată margaretă.

Câțiva chelneri au împins o estradă de lemn spre mijlocul restaurantului și au pus acolo două taburete înalte. Camargo a zărit doi bărbați cu pletele date cu fixativ lângă tejgheaua de la bar. Aveau fața palidă din pricina talcului.

— Vezi și tu, zise Camargo. Trebuie să plecăm. Cei de colo sunt un duo care cântă tangouri: acordeonist și cântăreț. Se uită urât când lumea vorbește.

Reflectoarele își proiectară lumina spre estradă și taburete. Acordeonistul își desfăcu instrumentul și încercă mai multe acorduri. Era o muzică melancolică, ce nu semăna cu nimic. Exprima lucruri atât de puține, ca o lume care n-a fost creată încă, și poate pentru asta se afla acolo, pentru ca golul acela să fie umplut de cântăreț.

— Totul mi se pare atât de ciudat, spuse Reina. Ca și cum aș ghici ce urmează să se întâmple.

— Urmează să se întâmple ceva?

— Vreau să spun, muzica. O aud înainte de a se înfiripa. Nu înseamnă nimic și totuși îmi vine să plâng.

Cântărețul își puse taburetul la granița dintre penumbră și fascicolul de lumină și-și ascunse acolo brațul țeapăn și dinții care-i lipseau. Rotunjimea capului făcea o umbră pe

perete. Camargo pocni din degete după nota de plată, dar prea târziu: acordeonistul împrăștia deja un șuvoi de sunete. Era o melodie neutră, în surdină, care amesteca crâmpeie de tangouri celebre cu zgomote dodecafonice.

— Mi-aduc aminte, zise cântărețul. Mi-aduc aminte de vremea când eram copil și visam țări îndepărtate. Ce frumos!

Camargo se ridică în picioare.

— Să mergem, Remis, spuse. Acest soi de strip-tease sentimental îmi dă dureri de cap.

Reina se ridică și ea. Era vrăjită de lumină, de nesăbuința acordeonului, de avântul cu care cântărețul vorbea despre viața lui.

— Paris, spunea el. Abia rosteam acest cuvânt că mi se topea toată ființa. Prima poruncă: nu vei iubi nici un alt oraș decât Parisul. A doua poruncă: nu vei invoca numele Parisului în van. Ce frumos! Parisul însemna pentru mine mizerabilii lui Victor Hugo, Mimí Pinson, Toulouse Lautrec, absintul lui Paul Verlaine, faimoasele *cocottes* de la Moulin Rouge. Eram copil, dar visam deja tangoul la Paris.

Acordeonul picură melodia *Grisette*. Reina avea fața scăldată în lacrimi.

— Să plecăm, haide, spuse Camargo. Înaintă spre tejgheaua barului, croindu-și drum printre mesele acum arhipline.

Pe măsură ce se făcea tot mai târziu, strada pustie părea mai largă și la ora asta forfoteau în penumbră trupurile fericite ale unor travestiți care-și începeau plimbarea nocturnă, bătrânii care-și conduceau mașinile cu capul scos pe fereastră, adulmecând sexul în aerul cald, aruncând năvoade de sex spre bancurile de pești ale nopții, și perechile înnebunite să facă amor chiar acolo, noduri de perechi nedorind să se dezlege, pe când cuptoarele târzii ale vânzătorilor ofereau cu disperare cenușa rămasă, ultimele licăriri de migdale și castane prăjite. Era sfârșit de iarnă și părea deja vară. Era încă ziua de ieri și părea poimâine. În noaptea firavă, totul se destrăma. Oare și mama? Acum, când el împlinise șaizeci de ani, ea ar fi trebuit să aibă nouăzeci și doi. Trecutul

i se năruia încet-încet. Numai parfumul Reinei dăinuia, indestructibil precum soarele.

— Mergem să bem o cafea? spuse Camargo. Nu mi-e somn. Ţie?

Dădeau să treacă strada şi el îi înlănţui mijlocul. A simţit-o mai întâi înfiorându-se, iar apoi destinzându-se. Era un trup greu de deslușit, cu maree ce se retrăgeau înainte de a veni.

— Sunt frântă. Dacă nu vă supăraţi, mă duc acasă.

— Te conduc.

— Nu-i nevoie. Pot lua un taxi. Locuiesc departe, în San Telmo.

— Ştiu, mi-ai spus. Te duc eu.

Pe maşina lui Camargo se aşezaseră nişte curve. Îşi pileau unghiile, acele unghii atât de familiarizate cu limbajul pielii, atât de vorace, unghii nesătule oricât de mult făceau amor. Curvuliţele tatei, le zicea Camargo când le vedea furişându-se în lumina neonului nopţii. Şi atunci şi acum erau învăluite în catifea şi etole de blană artificială, cu chiloţii de nailon satinat peste sexul la pândă. Nişte limbi, un supt, un mambo în trei?, ofereau. S-au ridicat de pe maşină alene, poate cu dispreţ. Camargo urcă geamurile şi sufocă orice tentaţie. Albine, fluturi, aveau să trăiască doar câteva nopţi, îşi zise. Mâine va fi încă o zi pentru ele, şi durerea o să le fie singura parte teafără a trupului. Îndată ce va trece de bariera curvelor avea să pătrundă în noaptea decenţei şi a certitudinilor, din care făcea el parte. Şi Reina la fel, sau poate nu? O văzu plângând în liniște.

— Ai păţit ceva? o întrebă.

— Nimic, răspunse ea. Tristeţea. Apare şi dispare.

— Femeile sunt veşnic triste, spuse el. Uneori pe bună dreptate, alteori nu. Noi bărbaţii, în schimb, n-avem niciodată timp pentru tristeţe.

— Nu ştiţi ce pierdeţi.

Maşina ajunse pe bulevardul 9 Iulie. Lumea ieşea de la cinema, de la operă, ziua părea că se apropie de începutul ei, nu de sfârşit. Camargo ocoli obeliscul şi se opri în faţa

unui McDonald's. Acolo oraşul era atât de diferit, că nu aparţinea nici unei epoci: se părea că timpul se pierdea pe sine, neîncetat. Pe sub luminile reclamelor se întindeau oglinzi uriaşe care nu reflectau decât propriul lor neant. Camargo o bătu uşurel peste genunchi cu o mână de vânător priceput, şi spuse:

— Mai bine dă-te jos aici, Remis. Vezi? E plin de taxiuri.

— Da, zise ea. La ora asta sunt multe.

Şi asta a fost tot. Cele trei maşini care veneau în spate au fost nevoite să frâneze, claxonând frenetic. Reina coborî fără să întoarcă deloc capul. Nici un cuvânt de prisos, nici un reproş. Pe dată s-au repezit spre ea ulii care zburătăceau prin faţa uşii de la McDonald's. Ea se feri, urcă în primul taxi care trecea şi se îndreptă pe Corrientes spre est. Camargo a urmărit-o bună bucată de drum, până când l-a oprit lumina unui semafor.

„Preşedintele are viziuni mistice" era titlul din *El Heraldo* în ediţia de a doua zi. Camargo era încredinţat că ziarul rival nu va publica nici un cuvânt despre conturile scandaloase de la banca din São Paulo. Chiar dacă li se vor confirma, vor ascunde totul. În ultimii doi ani, preşedintele îi copleşise cu favoruri, concesiuni de posturi de radio şi terenuri de vânătoare şi pescuit în Patagonia, pentru turiştii de lux. Prevăzuse tăcerea ziarului, dar nu şi efectul de teatru al unui titlu cu asemenea impact. Viziuni metafizice. Într-o ţară care a fost cârmuită de magi şi prezicători, cuvintele astea erau un adevărat magnet. Trebuia să le fi cerut cronicarilor din Olivos să fie mai atenţi la viaţa particulară a preşedintelui. Nimeni n-avea să mai dea atenţie acum celor şapte milioane de dolari pe care un băiat prostuţ de douăzeci şi unu de ani le depozitase într-un cont fantomatic. Vor spune că e o eroare, sau că banii sunt ai altcuiva. Viziunile metafizice vor acoperi tot orizontul.

După *El Heraldo*, preşedintele anulase o cină cu oameni de afaceri germani şi, la zece noaptea, se retrăsese în dor-

mitor să se uite la televizor. A ales un documentar despre Carlos Salinas de Gortari realizat în martie 1995 și s-a simțit deprimat. „Vă dați seama ce-au putut face răutatea și invidia dintr-un mare bărbat!", i-a spus majordomului care i-a adus cina. Salinas apărea nebărbierit și cu cearcăne, întins pe un pat mizer din Monterrey, cu un steag mexican în fundal. La câteva luni după ce plecase de la guvernare, fratele lui fusese acuzat de crime și delapidări incalculabile. Pentru a spăla onoarea familiei și a propriului său mandat de președinte, lui Salinas de Gortari nu-i rămânea alt mijloc decât greva foamei. Bătuse în poarta unei femei care-i era credincioasă, Rosa Coronado, și-i ceruse adăpost. Îndată, locul s-a umplut de ziariști. „O să mor făcând greva foamei", le-a spus trimișilor companiei Televisa. „Ceea ce mi s-a întâmplat este o ticăloșie. Mă voi sinucide." Greva foamei a durat mai puțin de douăzeci și patru de ore, pentru că au sosit în mare grabă la Monterrey emisarii succesorului său, actualul președinte, pentru a-l absolvi pe Salinas de orice vină în privința dezastrelor pe care Mexicul le suferise cât fusese el la cârma țării. Când l-a văzut plecând de la Monterrey, cu privirea în pământ, parcă și mai mărunt și mai singur ca de obicei, cu aceeași scurtă de piele neagră cu care venise, președintele argentinian a plâns la Olivos. „A simțit că pentru toți oamenii de bine sosește momentul, mai curând sau mai târziu, când trebuie să poarte pe umeri crucea nedreptății", spunea vorbărețul ziarist de la *El Heraldo*. „A simțit că pe lumea asta plină de nenorociri există întotdeauna un suflet geaman. A ieșit la balcon și i s-a părut că zărește o lumină albă, printre copacii din parc. Să fi fost ora unsprezece. A văzut plutind printre ramurile unui lămâi imaginea orbitoare a lui Iisus Cristos. Ah, Doamne, Dumnezeule, a izbutit să spună președintele. Mântuitorul era în levitație, acoperit doar cu o fâșie de pânză, ca în tablourile cu răstignirea, și-și apleca lin capul în semn de suferință. Când, pe neașteptate, deschise larg brațele și se înalță în văzduhul transparent de la miezul nopții, președintele a recunoscut cât se poate de limpede

stigmatele calvarului: rana făcută de lance în coastă, zgârieturile sângerânde ale coroanei de spini, mâinile și picioarele străpunse de cuie. O forță divină l-a făcut să cadă în genunchi, pe când lumina se pierdea printre nori. S-a rugat fierbinte, spunând Tatăl Nostru și Ave Maria. Apoi, zguduit încă de viziune, l-a chemat pe capelanul din Olivos și l-a rugat să-l însoțească până la pomișorul lângă care văzuse miracolul. Au aflat acolo, la picioarele lămâiului, un crucifix de aur pătat de un fir extrem de subțire de sânge. Deși este iulie, lămâiul era plin de flori care s-au topit precum licuricii."

Asta nu poate fi decât lucrătura lui Enzo Maestro, își zise Camargo. Era același limbaj ipocrit ca al cronicilor pe care le scria pentru *El Diario*. În loc să dea o replică dezvăluirii legate de contul bancar de la São Paulo, preferă să atace pe la spate. Cine își va bate joc acum de o viziune divină pentru care capelanul din Olivos și-a dat girul? Dacă însuși Cristos îi apăruse președintelui, însemna că se apropie sfârșitul lumii sau că îi recunoștea nevinovăția. Strategia lui Maestro l-a făcut pe Camargo să încremenească.

Pe la opt dimineața, posturile de radio au anunțat că președintele se retrăgea să mediteze într-o mănăstire din mijlocul pampasului. Luase cu el crucifixul miraculos și lăsa dificultățile guvernării în mâinile fratelui său mai mic, care era șeful Senatului. Canalele de televiziune voiau să transmită pentru buletinele de știri imagini cu lămâiul sfânt, dar serviciul de pază din Olivos n-a lăsat pe nimeni să intre. Până și ziariștii cei mai bănuitori spuneau că, după o experiență supranaturală, singurul lucru înțelept era ceea ce făcea președintele: să se roage și să se retragă în singurătate.

Pe la nouă dimineața, vestea fusese repetată de atâtea ori că toate celelalte lumini ale realității se stinseră treptat. Au fost uitate altarele unde erau plânse Lady Di și Maica Teresa din Calcuta, scrisorile lui Unabomber împotriva societății de consum, procesul intentat de khmerii roșii lui Pol Pot aflat în agonie, căldarea rasială din Kosovo dând în clocot și contul lui Juan Manuel Facundo de la banca din Singapore.

Președintele penitent a ocupat ecranele. Televiziunea l-a urmat până la intrarea în capela benedictină unde îl așteptau starețul și zece călugări. Imaginile câmpiei apăreau învăluite într-o lumină palidă, diafană, ivită parcă înaintea tuturor luminilor de pe lume. Starețul a făcut câțiva pași să-l primească pe președinte cu brațele deschise, dar acesta a ignorat salutul frățesc și a căzut în genunchi, sărutându-i mâinile. Apoi, porțile capelei s-au închis, iar aparatele de filmat s-au înălțat spre crucea clopotniței și spre cerul fără nori. Scena era transmisă insistent de către canalele devotate guvernului.

Înainte de zece dimineața, Camargo schițase un plan de contraofensivă, recunoscând însă, îngrijorat, că avea o infinitate de puncte slabe. Știa ce anume nu trebuia să facă, dar nu reușea să vadă clar ce trebuia efectiv să facă. Nu era oportun acum, de pildă, să publice fotografiile cu bacanala lui Juan Manuel Facundo de la São Paulo, fiindcă ar lăsa o impresie de răzbunare frivolă în cugetul cititorilor, molipsit de febra mistică. Și, chiar dacă *El Diario* localizase trei episcopi care nu credeau în apariția lui Cristos și îl admonestau pe capelanul din Olivos pentru graba sa de a considera că fusese un miracol, nu putea acorda prea mare importanță acestei știri: lumea era înflăcărată acum de certitudini supranaturale, și nu de îndoieli. A insista cu treaba cu contul celor șapte milioane de dolari la banca din Singapore era de asemenea fără rost: încă înainte de a începe, scandalul se prefăcuse în fum.

Îndată ce sosi la ziar îi convocă pe șefii de secție la o întrunire secretă de urgență. Cel de la Politică ordonase deja deplasările de rutină, trimițând un fotograf și doi redactori la mănăstirea benedictină, care se numea Santa María de Los Toldos. De la călugări nu se putea afla nimic, pentru că legămintelor de castitate, sărăcie și supunere îl adăugaseră și pe acela de tăcere. Nu rămânea decât să pândească vizita vreunui prieten al președintelui. Șeful secției de Informații Generale cercetase istoria mănăstirii și obiceiurile călugări-

lor. Le arătă fotografii cu refectoriul, cu curtea interioară, cu chiliile şi cu o fecioară neagră având coroana pe cap, principalul obiect de veneraţie. Dacă publicăm toate astea, intrăm şi noi în jocul cu farsa preşedintelui, spuse Camargo. Îl împodobim cu toate calităţile pe care nu le are: credincios, ascet, umil, nevinovat. Dar nici nu putem escamota informaţia. Ieri aveam noi iniţiativa şi acum încercăm să ne apărăm cum putem.

Îşi dădu scaunul în spate şi-şi puse picioarele pe birou. Glasul i se domolea. În momentele de reflecţie îi cădea uşor falca şi zăbovea la fiecare cuvânt. Vreau un cap limpede, spuse, înviorat de o nesperată străfulgerare. Chemaţi-o pe Reina Remis. Fata asta scrie clar, şi poate îndrepta orice teologie încurcată.

Înfăţişarea matinală a Reinei era atât de neînsemnată, că provoca milă. Purta nişte ochelari rotunzi cu ramă neagră ce îi accentuau micimea gurii, nişte pantaloni subţiri, de catifea, şi o bluză cumpărată de la solduri. Uneori era seducătoare şi alteori tindea să dispară, parcă ştergând cu guma propriul său trup. Trebuia să te uiţi atent ca să vezi că era acolo. Se aşeză pe o latură a biroului lui Camargo, cu capul plecat şi mâinile pe genunchi. Senzaţia de eclipsă dispăru, totuşi, îndată ce începu să vorbească.

— Ce părere ai de viziunea mistică? o întrebă Camargo. Discutăm cum să abordăm problema.

— N-a putut exista o asemenea viziune, răspunse ea degajat. Nu ţine. Dacă preşedintele ar fi spus că a văzut-o pe Fecioara Maria, sau că i s-a ivit oricare sfânt sau un arhanghel, apariţia ar fi îndoielnică dar verosimilă. Cu Iisus Cristos a exagerat, din prea multă ambiţie sau din ignoranţă. Cristos nu poate apărea din nou decât în plină glorie şi aceasta numai dacă se apropie sfârşitul lumii. Dacă nu-i aşa, e vorba de un impostor, de diavol, sau de fratele geamăn al Mântuitorului. Are cineva Biblia, Noul Testament?

Sceptic, Camargo îşi coborî picioarele de pe birou şi luă din biblioteca din spatele lui un exemplar din Biblia de la Ie-

rusalim. Reina își ridică privirea și timpul parcă încremeni. Umezi cu vârful limbii mina unui creion și însemnă trei versete din Epistola către tesaloniceni și un capitol întreg din Evanghelia după Matei.

— Fiți atenți ce spune Matei, zise. A doua venire a lui Cristos, care în greacă se numește Parusía, trebuie să fie precedată de războaie, foamete și cutremure. Până aici profetul ar putea avea dreptate, fiindcă ne-au fost date toate acestea. Dar tot Matei arată, citându-l pe Iisus, că vor exista falși profeți și falși cristoși care vor crea iluzia celei de a doua veniri. În această privință Matei este foarte scrupulos. Citiți cu atenție capitolul 24. Nu trebuie să dăm crezare, spune, celor care anunță că Cristos s-a întors să predice în deșert sau să colinde casele. Căci atunci când va sosi cu adevărat, cerul se va deschide pretutindeni, va revărsa lumină și îl vom vedea cu toții. Epistola Sfântului Petru e și mai grăitoare. Vom afla că s-a întors Cristos, spune, fiindcă un arhanghel va suna din trâmbița divină, iar Domnul se va pogorî însoțit de toți cei drepți înviați din morți. Nu s-a întâmplat așa ceva la Olivos, nu? Ce a văzut președintele în lămâi, dacă a văzut într-adevăr ceva, a fost o nălucire. Sau minte. Sau i-a apărut diavolul. Orice ucenic în ale teologiei poate explica toate astea mai bine decât mine. Mă mir că n-au protestat mai mulți episcopi. Ori că Ioan Paul al II-lea nu s-a plâns de la Roma.

— Nu cred că o vor face nici azi și nici mâine, spuse șeful de la Internaționale. Cel care s-a prins în jocul ăsta este capul unui Stat catolic. Nu-i de glumit. Vor trata totul ca pe o chestiune diplomatică. Vor vrea să înțeleagă mai întâi de ce se întâmplă ceea ce se întâmplă.

— N-avem atâta timp, spuse Camargo. Când Papa o să vorbească, dacă vorbește, președintele va avea deja două sau trei milioane de voturi date cu toată candoarea. O să câștige alegerile viitoare. O să ne afundăm mai departe în corupție.

— Mă pot duce eu să forțez un dialog cu starețul de la Los Toldos, dacă vi se pare potrivit, propuse Reina. Fiind femeie, o să-mi răspundă la întrebări fără să stea prea mult pe gânduri.

— Starețul nu primește pe nimeni, a intervenit șeful de la Politică. Are deja șaptezeci de cereri de interviuri.

— Îl pot lua prin surprindere mâine, la slujba din zori, spuse Reina.

— Chiar dacă ar vorbi cu tine, va fi prea târziu, a stăruit Camargo. Am nevoie de ceva chiar astăzi.

— Atunci singura șansă e slujba cu rugăciunile de seară: psalmii, citirea unei epistole, cânturile Magnificat și Salve Regina. La ce oră începe, după obiceiul lor?

— La șapte seara, informă șeful secției Politică.

— Avem timp cu prisosință, spuse Reina. Dacă plec într-o oră, pot fi acolo la patru.

— Mai întâi trebuie să mă convingi că nimeni nu-i mai potrivit ca tine pentru misiunea asta, zise Camargo. Apoi ar trebui să vedem cum faci să poți intra. Au închis toate căile de acces cu trupe ale armatei.

— Există vreun plan al mănăstirii, vreo fotografie mărită a capelei? întrebă Reina.

— Un plan, răspunse șeful de la Politică. Îl întinse pe birou. De-o parte și de alta a altarului principal se înșirau jilțurile călugărilor. În față erau așezate patru scaune de rugăciune, iar în spatele lor, băncile credincioșilor. Mai erau încă trei altare mai mici lângă atrium, fiecare cu capela lui și toate însemnate cu un număr.

— E ceva scris pe scaunele de rugăciune? întrebă Reina.

— „Rezervate pentru înalta doamnă, ocrotitoarea noastră, și familia sa." Asta-i tot ce se spune.

— Vedeți? continuă Reina. Trebuie să aflu cine e înalta doamnă și să intru cu ea la slujba de seară. Oricâtă pază ar fi, starețul n-o să-i închidă poarta.

— Ideea nu e rea, dacă înalta doamnă o fi fiind încă în viață și o fi locuind aproape de mănăstire, spuse Camargo. O să-ți procurăm logistica. Restul rămâne la libera ta inspirație.

— Mai degrabă la capacitatea mea de improvizație. Eu sunt ordonată. Nu mi-e ușor să improvizez.

Camargo aprinse monitoarele și le spuse șefilor de secție să plece.

— Tu rămâi, îi ceru Reinei. Improvizarea se învață. O să-ți dau eu lecții. Vom intra împreună în istoria asta.

Ordonă redactorilor de la știri să afle cine era înalta doamnă și să facă rost de numărul ei de telefon. Era puțin probabil să mai fie în viață. Pământurile mănăstirii fuseseră donate Ordinului San Benito în 1948, cu aproape o jumătate de secol în urmă. Reina s-a întors cu spatele, concentrându-și atenția la ecrane. Avea un gât lung și elegant, pletele închise la culoare și proaspăt spălate îi cădeau pe un umăr, iar gingașa linie a pufului de pe ceafa rămasă descoperită părea umbra altor femei care ar fi fost ea în trecut.

Camerele de filmat ale canalului oficial cercetau dintr-un elicopter pustietatea de la Los Toldos, cătunele indigenilor și, la răstimpuri, venirea și plecarea fotografilor pe soarele acela necruțător. Crainicul vorbea în șoaptă și fondul muzical în surdină era suita numărul 3 de Bach. „Președintele s-a retras în satul cel mai simbolic din pampasul argentinian", spunea crainicul. „În chilia care i-a fost dată nu există decât un pat auster, o noptieră, un crucifix și un lighean pentru spălat. La zece dimineața, după rugăciunile rozariului, l-a rugat fierbinte pe staret să-i îngăduie să frământe și el pâinea împreună cu călugării. Au fost admiși doar câțiva fotografi să înregistreze scena. Priviți acest document care este deja istoric. Șeful Statului argentinian, cu mânecile de la cămașă suflecate, își afundă mâinile în umila grămadă de făină amestecată cu apă sărată. Apoi va da o mână de ajutor la coacerea pâinii și la împărțirea ei printre localnicii sărmani de pe aceste frumoase meleaguri."

— Aveau totul pregătit, spuse Reina, fără să se întoarcă, până și scenariul dulceag pe care-l citește crainicul.

— Ce părere ai? Suntem un popor muribund și acum ne pierdem timpul cu comedia asta.

Elicopterul zbură peste niște lanuri de lucernă și vârtejuri de praf, apoi peste un șir de case scunde și amărâte, se opri mai întâi la gara pustie, și, în sfârșit, într-o piață pătrată și searbădă, pe laturile căreia treceau trăsuri vechi și automobile rablagite. „Acesta este un pământ sacru", spuse crainicul. „Un pământ hărăzit gloriei. Există peste trei mii de indieni *pampas* care trăiesc în gospodăriile cu câmpii mănoase cu care generalul Bartolomé Mitre i-a înzestrat acum o sută patruzeci de ani. La trei kilometri de piața pe care tocmai o vedem, într-o fermă numită Unirea, s-a născut în 1919 una dintre figurile cele mai de seamă ale trecutului argentinian: Eva Perón, Evita, apărătoarea celor nevoiași. Aici a învățat Evita să meargă, să scrie și să citească, aici a cunoscut nedreptățile de pe lume. În școala cu trei săli pe care o vedeți în dreapta, Evita a făcut două clase primare înainte ca familia să se mute la Junín. Toată această istorie este simbolică, nu-i așa? Președintele nostru, luminat de viziunea supranaturală cu Iisus Cristos, a venit să se roage pentru bunăstarea poporului argentinian în același loc din care Evita Perón și-a început viața de glorie și jertfă..."

— Tăiați-i sunetul, domnule Camargo, spuse Reina. Mi se întoarce stomacul pe dos. Ați auzit ce ziceau despre câmpiile mănoase? Dumneavoastră ați fost acolo vreodată? Ați văzut câmpiile astea? Șase leghe de pământ nisipos, plin de mlaștini. Aproape că nu mai sunt vite. La treizeci de ani, indienii par de șaptezeci.

Elicopterul și-a continuat apoi zborul spre mănăstirea care se vedea ca un pătrat de jur-împrejurul unui spațiu semănat cu flori. Aripa superioară, unde se înălța biserica, se prelungea cam douăzeci de metri la stânga, cu o clădire cu ferestre înalte unde era pesemne refectoriul. Aripa dreaptă cobora alți douăzeci de metri, pentru a cuprinde chiliile că-

lugărilor nou-veniți. Reina studie tot ansamblul cu grijă. Presupuse că, după rugăciunile de seară, avea să fie o procesiune și că statueta fecioarei negre va fi purtată sub baldachin.

Camargo cercetă cu optimism informațiile aduse de la arhivă. Da, ceva tot s-ar putea face. Înalta doamnă murise, într-adevăr, dar una dintre fiice își mai păstra privilegiile inițiale și în fiecare an făcea călugărilor donații generoase. Camargo n-avea habar ce fel de ajutor îi va cere când o sună la telefon. Acum o să începem lecțiile noastre de improvizare, i-a spus Reinei cu o voce domoală și dubitativă, ce nu se potrivea cu fața lui entuziastă.

A avut noroc, fiindcă înalta doamnă era în Buenos Aires și fiindcă și ei i se părea scandaloasă manipularea politică a lui Iisus Cristos. Îl cunosc pe stareț, i-a spus. E un om sfânt și, tocmai din pricina asta, un naiv. Nu înțeleg cum a putut cădea într-o asemenea cursă. Da, bineînțeles, o să vă dau tot ajutorul de care sunt în stare, dar în nici un caz nu mă pot duce la Los Toldos. Închipuiți-vă, domnule Camargo. Sunt cinci ore de mers pe seceta asta. Nu știu dacă dumneavoastră cunoașteți moșia mea de la Azotea de Carranza, la șase kilometri de mănăstire. Acum n-am decât două servitoare la conac și ferestrele camerelor nu se deschid niciodată până la mijlocul lui noiembrie. Dacă pe trimișii dumneavoastră nu-i deranjează lipsa de confort, pot fi găzduiți acolo, n-am nici cea mai mică reținere. Se prea poate să nu fie nici apă caldă ca să facă o baie. Ah, dacă e vorba de o singură femeie mi-e mai ușor să aranjez totul. Pot să-i telefonez starețului și să-i spun că e o verișoară de-a mea care o venerează pe fecioara neagră, și care a sosit chiar acum din Europa. Și s-o lase să stea pe unul din scaunele de rugăciune ale familiei, de bună seamă. Ca să fim și mai siguri, o să-i scriu o scrisoare, ce părere aveți? Într-un ceas, da, totul o să fie aranjat în mai puțin de un ceas.

— Așa stau deci lucrurile, Reina, spuse Camargo. Uneori sacrificiile inteligenței contează mai puțin decât un mare noroc.

— O să mă îmbrac potrivit ocaziei, atunci.

— Rochie neagră, fustă peste genunchi, șal de dantelă tot negru. Ai avantajul că președintele nu te cunoaște. Precis că n-o să-și ia ochii de la tine. Se plictisește probabil și ai să fii singura femeie pe care o vede după două zile. E un tip lacom, după cum știi.

— Dacă-i curg balele, n-o să-l descurajez. Ce noroc ar fi să-și dea drumul la gură!

Ecranele au arătat un șir dublu de pelerini care se încolăcea în marea piață din fața bazilicii din Luján cu lumânări aprinse. Într-un colț, lângă autocarele turistice, Camargo recunoscu autobuzul organizației care îi adusese. La tot pasul guvernul adăuga altă pistă circului său mistic, o acrobație neașteptată. Unii dintre pelerini înaintau în genunchi, alții aplecau lumânările pentru ca ceara fierbinte să le ardă mâinile. Piața se umpluse de vânzători ambulanți care ofereau rămurele false din lămâiul de la Olivos, stropite cu apă sfințită.

— Reina, spuse Camargo, cu o blândețe ce-i păru străină de el. Trebuie să pleci acum. Dacă survine cel mai mic neajuns, sună-mă pe celular. Sună-mă oricum.

Îi notă numărul pe o hârtie galbenă. Ea se ridică și lumina ecranelor îi scoase în evidență conturul gingaș al trupului. Naiba știe ce e sub hainele astea ieftine, își zise Camargo. Naiba știe ce zace în fata asta.

Cinci

A stat atâta vreme contemplând trupul gol al femeii, încât lumina şi-a schimbat locul şi mierea străvezie a serii s-a prefăcut în întuneric adânc. Toate sunetele au bătut în retragere şi n-a rămas decât forfota măruntaielor sale, tremurul electric al respiraţiei. Uneori, când ea se aşază pe o parte, gâtlejul lasă să-i scape un fornăit de animal care nu se potriveşte cu noblețea expresiei ei: poate e unul din gemetele atavice pe care femeile le-au pierdut în trecut şi care revin când te aştepţi mai puţin. Acum, când îi contemplă în voie trupul, când ea e goală şi la cheremul privirii lui, îi poate cerceta pe îndelete oasele pelvisului şi coastele, adâncîturile calde ce se iscă la poalele acestor recife, coborând până la abdomenul ferm, ca urmare a exerciţiilor de la sala de sport, până ajunge la coapse, mai subţiri decât s-ar crede când ea se aşază, şi unde există nişte cărări umede, plăcute la pipăit.

Femeia doarme cu gura căscată şi, dacă el aduce în apropiere o veioză, îi poate admira limba trandafirie. Atunci îi este cu neputinţă să reziste tentaţiei de a-şi duce mâinile înspre cealaltă limbă, minuscula şi fragila limbă sau clopoţel care zace între celelalte buze, se vede pe sine însuşi tatonând adâncimile meduzei, dând la o parte tufele umede, mişcându-se orbeşte prin câmpul acesta în care ar dori să-şi semene scrisul, setea lui de zile întregi. Îi depărtează picioa-

rele cu stângăcie, asta se vede bine în imagine, şi o mângâie, îşi adânceşte nasul şi limba în scoica aceea fierbinte de care nu se satură niciodată, mângâie sfârcurile tari şi descumpănite pe care se desenează mici proeminenţe, cratere în miniatură, aluniţe de curând ivite la atingerea lui şi, chiar dacă ecranul îi trădează lipsa de armonie a propriului său trup lipsit de vlagă, nu-şi poate reţine un suspin victorios. În sfârşit, acum femeia îi aparţine cu desăvârşire, docilitatea trupului ei adormit e încă un indiciu al puterii lui, ar putea face tot ce-ar pofti cu ea, şi nu doar o dată a simţit tentaţia de a o tatua, de a o răni, de a-i marca pe trup vreun semn de neşters care să stea mărturie de câte ori a trecut el pe acolo, de câte ori s-ar putea întoarce dacă ar avea chef pentru a o contempla drept ceea ce este, un obiect.

E atâta realism în imagine, că simţurile sale par s-o fi luat iar razna, spre camera de pe strada Reconquista, în loc să rămână cu el în sala video din casa din San Isidro, lângă galeria cu muşcate. De fiecare dată simte tot mai puţin dorinţa de a se întoarce aici. Saloanele se succed interminabile, singurătatea funerară a dormitorului îi alungă somnul şi, dacă n-ar avea-o pe femeie surprinsă de aparatul de filmat, dacă n-ar putea-o proiecta ori de câte ori i se năzare pe ecranul televizorului cu diagonala de patruzeci şi doi de centimetri, atrăgând-o spre el sau apropiindu-se de pliurile acelui trup ce-i aparţine pe zi ce trece tot mai mult, de subsuori, de gingaşele ondulaţii din partea de sus dintre picioare, în vreme ce o aude respirând infinit, infinit, fiindcă a reuşit să facă în aşa fel încât cele şase canale audiovizuale să emită mai departe respiraţia femeii când el opreşte imaginea sau o măreşte, dacă nu ar putea să se adâncească în labirintul pletelor ca un pădurar fără busolă, dacă imaginea ei de mii de ori multiplicată nu s-ar afla întotdeauna la îndemâna lui, atunci ar fi plecat deja de acasă.

În două rânduri s-a dus cu avionul la Chicago şi la Traverse City ca s-o vadă pe Ángela, care lâncezeşte pe un altar de transfuzii; lângă ea se înalţă, ca o ofrandă de lumâ-

nări, flacoanele de medicamente şi fiolele pentru injecţii cu nume umilitoare de care n-ar vrea să-şi aducă aminte, şi de care totuşi îşi aminteşte în fiece clipă: citarabină, vincristină, ciclofosfamidă, prednison, mercaptopurină. A stat doar câteva ceasuri la căpătâiul patului simţind că, atunci când el e departe, femeia îi scapă printre degete: ar avea nevoie să ştie chiar acum pe unde o fi umblând sau să se aşeze în faţa unui televizor şi să-i posede astfel măcar imaginea. Însă în Chicago şi Traverse City n-are nici măcar un minut de singurătate. Redactorii de la ziar îi telefonează de zece sau douăsprezece ori pe zi, iar Brenda, fosta soţie, îl pândeşte cu privirea-i de mieluşel prefăcându-se că nu vede nimic, că nu-i pasă de nimic. „Mă dor oasele, tăticule", îi spune Ángela, şi pe el îl dor oasele şi se înfioară de nesaţul cu care ar dori s-o îmbrăţişeze pe femeia adormită, să-i insufle dorinţa lui oarbă; să miroasă aburii uşori ce plutesc deasupra trupului ei, ah, suspină femeia, se arcuieşte la cea mai gingaşă atingere a lui, iar el adună cu limba însetată bâiguiala prin care ea îl cheamă, cu nouă mii de kilometri la sud de lacul acesta unde noaptea stă să cadă şi fata lui să moară.

Acum a întins-o pe spate. Derulează imaginile după bunul lui plac, încetişor, una câte una, încercând să ghicească ce e dincolo de trupul ei, ce spaţii ale sufletului se deschid de cealaltă parte a graniţelor acestea concrete pe care nu le poate depăşi, care anume dintre amintirile, amărăciunile şi bucuriile ei rămân ascunse la cercetarea lui scrutătoare. Se opreşte la aluniţa aceea de pe picior şi la pata trandafirie aproape invizibilă care i se întinde pe mijlocul spatelui lângă şira spinării, şi apoi coboară repede, îşi croieşte drum spre fese, mişcându-se cu atâta înfrigurare încât coapsele femeii, când ea se întinde, dau impresia că tremură. Efectul accelerării imaginii este însă imperfect, irealitatea se trezeşte în el precum fâlfâirea unei păsări inoportune şi, cu toate că întinde mâinile ca s-o atingă, ştie că ea nu-i acolo, că trupul ei e numai un desen al luminii fără miros şi fără savoa-

re, și că odată va trebui să-i povestească tot ce a făcut cu imaginile acestea, și tot ce i-au făcut aceste imagini.

Mai bine de o săptămână l-a bătut gândul s-o filmeze pe când doarme, și apoi să proiecteze casetele video în mărime naturală pe ecranul televizorului de la el de-acasă. Camera de filmat pe care-o va folosi e abia o idee mai mare decât un pumn și nu face zgomot aproape deloc, însă el vrea ca operația să dureze ceasuri, la fel ca în *Sleep* de Andy Warhol, întreg răstimpul unei nopți de vis dar, spre deosebire de Warhol, nu trebuie să fie o cameră video pasivă, ci o forță a naturii care să prindă orice mișcare a răsuflării, orice schimbare a porilor, o videocameră avidă ce să absoarbă femeia și s-o devoreze încet. Pentru asta, trebuie ca ea să nu se trezească. Să intre în apartamentul ei nu mai e o problemă: și-a făcut o copie după chei. Ce ar dori el acum e să-i provoace un somn profund, pentru ca nici să nu-și dea seama ce i se întâmplă.

I-a spus unuia dintre medicii lui că are insomnii și că, pentru a-și veni în fire, ar vrea să doarmă o zi întreagă, de la miezul nopții de sâmbătă până duminică la patru după-amiază, de pildă. Medicul i-a recomandat mai întâi un anxiolitic care să-i destindă mușchii și să-i alunge încordarea, dar el nu e de acord. A mai încercat așa ceva în alte rânduri, îi spune, și a fost mai rău: în loc să-i dispară, anxietatea l-a făcut să-și piardă capul. Un somnifer, de asta are nevoie. Atunci fenobarbital, răspunde medicul, după ce stă o clipă în cumpănă. Dacă nu nimerim doza care îți trebuie, te-ai putea trezi cu dureri de cap și ameteli. N-aș vrea să-mi spui mai târziu că nu te-am prevenit. Un somnifer. Nu mi-e teamă de o reacție potrivnică a ficatului și rinichilor, îi spune medicul. Mă preocupă însă că ți-ar putea afecta miocardul. În orice caz, nu lua mai mult de două tablete înainte de culcare, două sute de miligrame. Și nu cumva să-ți treacă prin cap să bei alcool: nici o picătură. Efectul o să fie mai puternic cu organismul neintoxicat. Și dacă aș lua de trei ori mai mult? întreabă el. Dacă aș vrea să cad în nesimțire și să uit de toate, înghițind șase sute de miligrame, bunăoară, ce-aș

putea păți? N-ai muri, spune medicul, dar ți-ar veni greu să te trezești. Te-ar apuca amețeala, somnul ți s-ar părea ca o anestezie, precis că ai vomita. Efectul n-ar fi foarte diferit, dar consecințele te-ar face să suferi inutil. N-o să-ți treacă prin cap să încerci așa ceva, nu? La ce bun? răspunde el.

Știe că femeia nu pleacă niciodată de la serviciu înainte de unsprezece și, când se întoarce acasă fiindcă trebuie să se îmbrace pentru vreo cină, o face între opt și nouă. Va avea, prin urmare, suficient timp să intre în apartament și să pregătească totul pentru filmat. O pereche de vagabonzi fără adăpost doarme de luni de zile la intrarea clădirii vecine cu a ei, sub un balcon rotunjit, unde e o curățătorie care închide devreme. Perechea își întinde cu atâta dezinvoltură cartoanele și păturile mizere, marcându-și spațiul cu un instinct al proprietății atât de puternic, încât pentru a ajunge la ușa apartamentului trebuie să sari peste ei. Pe vreme de iarnă, trece un camion de la primărie și-i ia să-i ducă la vreun adăpost, dar vagabonzii se întorc întotdeauna. Poate că firida asta întunecată și murdară unde dorm este singurul loc din tot orașul care le permite să fie ei înșiși, să simtă că trăiesc.

În noaptea aleasă de el pentru a filma, perechea e tot acolo, împiedicându-l să treacă. Bărbatul are sub patruzeci de ani și nu se potrivește cu delăsarea în care trăiește. Are brațe puternice, privirea răzvrătită și semeață, iar ochii lui, veșnic umflați, cercetează lumea cu o dezamăgire atât de adâncă, încât pare că dăinuie dinainte de facerea lumii. Atât lui cât și tovarășei sale le-au căzut dinții. Ei nu i-au mai rămas decât trei incisivi de jos; lui, un canin absurd, care-i desfigurează gura. Femeia e bolnavă de câteva săptămâni, iar bărbatul stă treaz cea mai mare parte din noapte, îngrijind-o și mângâind-o. Ea e mult mai în vârstă decât el, dar nu chiar atât cât să-i fie mamă. Nu-i seamănă absolut deloc. Trupul îi e plin de răni: mai ales una pe omoplat, ce pare deschisă ca o altă gură. Într-o noapte, vagabondul a dat fuga să caute o ambulanță și, pentru că nu i-au dat voie să se ducă la spital împreună cu femeia, a rămas în picioare aș-

teptând să se facă ziuă, ca și când în zori faptele ar putea recompune realitatea așa cum era cu o zi în urmă. Cine știe de unde au găsit aceste două biete făpturi forța de a se întoarce, după câteva săptămâni, pentru a zăcea iar în culcușul lor nenorocit, în noaptea în care el are în buzunar un gram de fenobarbital împărțit în patru pliculețe și intră în apartamentul femeii fără să-l vadă nimeni, ca întotdeauna.

După socotelile lui, pentru a provoca un somn profund, ca o anestezie — cum a spus doctorul —, trebuie să dizolve șase sute de miligrame de somnifer în fiecare pahar. Chiar dacă ea ar bea doar o înghițitură, doza nu trebuie să fie sub șase sute de miligrame. Știe de pe acum care va fi lichidul: sucul de portocale pe care-l bea înainte de culcare. A cercetat cu luare aminte obiceiul acesta. Femeia are o cutie de suc de trei sferturi și o agită de mai multe ori înainte de a-și turna. Din câte își poate da el seama, în cutie a mai rămas acum mai puțin de un pahar. I se pare puțin, probabil că ea va deschide o altă cutie. În camera pe care a închiriat-o vizavi a încercat de mai multe ori, cu un praf inofensiv, să aprecieze aspectul și gustul sucului după ce a dizolvat în el somniferul. Nu se simte diferența. Uneori rămân resturi de praf pe fund însă, chiar dacă ea le-ar vedea, n-ar bănui în veci că e vorba de un drog.

Acum n-are nevoie să aprindă vreo lampă. Cunoaște apartamentul cu ochii închiși. Îi e de-ajuns lumina frigiderului când îi întredeschide ușa. Varsă fenobarbitalul în cutie și agită cu putere lichidul. Deși a pisat tabletele până au devenit praf, câteva firicele albe plutesc, rebele, în spuma sucului. E pregătit pentru așa ceva: a adus o strecurătoare cu sita foarte fină, prin care varsă sucul într-un recipient îngust, și după ce îl filtrează, îl toarnă înapoi în cutia de carton. Îl mai agită o dată. Preț de o clipă îi trece prin cap să se ascundă în nișa pentru haine, doar e loc din belșug acolo, pentru a observa efectul somniferului. La urma urmelor, a adus cu el tot ce-i trebuie: videocamera încărcată, și încă două casete de rezervă. Chiar dacă a simțit de nenumărate ori tentația de a se as-

cunde, nu îi dă curs: în chip neprevăzut, femeia ar putea căuta ceva printre haine și l-ar descoperi. Sau ar putea reacționa la narcotic într-un fel neașteptat, leșinând ori strigând, iar el nu vrea să fie în casă dacă se întâmplă așa ceva. În cele din urmă a amestecat cele trei pliculețe cu fenobarbital în suc, cu două sute cincizeci de miligrame mai mult decât era necesar. Resturile din strecurătoare și ce-ar mai putea rămâne pe fundul cutiei vor face ca doza să fie tocmai potrivită.

Spală cu delicatețe recipientele folosite, le șterge cu șervetul pe care l-a adus și aruncă o ultimă privire cutiei. Spuma a dispărut și narcoticul s-a dizolvat mai bine decât se aștepta. Înainte de a pleca, nu poate rezista tentației de a-și aprinde lanterna și a cerceta conținutul sertarelor. Descoperă noi însemnări pentru eseul la care lucrează ea de câteva săptămâni, dar de data asta limbajul e mai concis și mai grăbit: „Înainte și după Iisus, în Palestina au existat puzderie de profeți și de magi care se proclamau mântuitori sau fii ai Domnului. Majoritatea erau țărani fără știință de carte. Încurajau rezistența populară împotriva Romei și erau considerați oameni sfinți sau evlavioși care, intrând în legătură cu puterea divină pentru a tămădui bolnavi sau a aduce ploaia, își primejduiau sănătatea. Iisus era unul dintre miile acelea, iar doctrina lui are puncte de contact cu cea a esenienilor*, baptiștilor și zeloților**. Nici măcar nu era prea original. Mă întreb ce rațiune importantă a făcut ca numele lui să intre în istorie peste ale altora la fel cu el. Nu găsesc decât un singur răspuns: Iisus își datorează eternitatea Scripturii. Evangheliștii au scris amănunțit tot ce a spus și a făcut, și au alcătuit un ansamblu doctrinal ce a permis neofiților să se simtă ca făcând parte dintr-un tot superior. Și esenienii au încercat să dăinuie prin Scriptură, dar când sulurile aceste-

---

* Membri ai unei secte religioase evreiești, caracterizate prin ascetism, prin deținerea în comun a bunurilor și prin pacifism. (*N. tr.*)

** Membri ai unei grupări politice din Palestina antică, ce lupta împotriva marii preoțimi iudaice și a dominației romane. (*N. tr.*)

ia au fost descoperite la Qumran, nu le-a mai rămas loc în istorie, fiindcă Iisus le ocupase pe toate."

Nu-i displace că femeia gândește cu îndrăzneală, sau că doar citește ce s-a scris cu îndrăzneală. Îl deranjează însă că pierde vremea. Nimeni n-o să publice un eseu cu ideile astea incomode. Totodată îl surprinde că, în vreme ce restul hârtiilor de pe biroul ei sunt scrise cu caracterele uniforme ale computerului, un Times New Roman, corp de literă 12, însemnările despre Iisus au fost făcute cu un pix verde, ca acela folosit de Pablo Neruda pentru a-și scrie poemele, precum și faptul că la sfârșitul paginii repetase, tot cu pixul, fraza care l-a descumpănit când a cercetat pentru prima oară sertarele: „Culmea trufiei e să te crezi fiul lui Dumnezeu."

Trebuie să mai fie ceva pe undeva prin apartament, își spune, fiindcă ea s-a comportat într-un fel ciudat în ultimele zile. Gesturile din fața oglinzii au fost mai lenețe, mai insinuante, și uneori mergea dintr-o cameră într-alta distrată, de parcă s-ar fi pierdut pe sine. Dacă e ceva, trebuie să fie în birou: fotografii, cópii de scrisori, tăieturi din reviste, acolo își păstrează tot ce-ar putea-o da de gol. De altfel nici nu-i trece prin cap bănuiala că o spionează cineva. Se simte la adăpost. În afară de menajeră, nimeni nu-i mai intră în casă. Și-a păstrat spațiul acesta doar pentru ea și nu primește nici o vizită. Ar trebuie să verifice dacă izolarea asta e de bună voie, dacă e într-adevăr mulțumită așa sau doar se prefăce.

Articolul din *Veja* a dispărut din sertarul al doilea, dar în topul de foi de hârtie, care între timp a mai scăzut, sunt două mesaje care îi atrag atenția. Femeia le-a copiat de pe Internet, poate pentru că simte nevoia să le recitească. Primul este de la un redactor din Bogotá. Și îi este adresat ei, nu-i cu putință să fie o eroare: „Iubito, rămâne atunci Rio, dacă așa vrei. Fac o rezervare la Palace din Copacabana, la Caesar din Ipanema? Te sărut, te sărut." Și celălalt, al ei, o jumătate de oră mai târziu: „Iubire, mi-e tare dor de tine. Aleg Palace-ul. Fără tine, nu înțeleg ce rost are viața mea. Ca și cum n-aș ști exact cine sunt, unde mă aflu, cât e cea-

sul. Vreau să-mi redobândesc rostul acesta? Pot oare, sau e prea târziu, am devenit alta de când sunt cu tine? Mă faci atât de fericită! Îmi pare rău că distanța nu te lasă să vezi ce mutră de proastă am, dovadă de netăgăduit a beatitudinii pe care o simți când iubești. Ne vedem atunci la aeroportul Galeao. Mă înăbuș de dorul iubirii. Te sărut."

Deși presimțea ceva de genul ăsta, se simte copleșit de indignare și de rușine. Ea scrie cu mai multă neobrăzare decât redactorul columbian, asta sare în ochi: ceea ce pentru el înseamnă doar o aventură oarecare, câteva nopți de făcut amor, pentru ea e o chestiune de viață și de moarte. Am devenit alta de când sunt cu tine? Ce frază cumplit de impudică! El n-a trebuit decât să fluiere, pentru ca ea să vină în fugă în căutarea lui, ca o cățea flămândă. Cu cât recitește mesajele, cu atât se revoltă mai mult, nu împotriva femeii, ci împotriva lui însuși. Așa îl răsplătește ea pentru nopțile de nesomn pe care și le-a petrecut cercetându-i trupul prin telescopul Bushnell, veghiind-o de la distanță, pândindu-i cea mai mică schimbare a respirației? Bănuia el: mai curând sau mai târziu avea să-l trădeze. I se pare intolerabil. Dacă ar vrea, ar putea împiedica voiajul la Río. Are puterea, mijloacele. Însă, dacă se gândește mai bine, o să lase ca lucrurile să-și urmeze cursul. O să-i permită să plece. Dar nu cum vrea ea. Nu cum se așteaptă redactorul columbian. O să-i facă rău. O s-o distrugă și i-a și trecut prin minte cum anume.

Acum trebuie să termine treaba pentru care a venit. Înainte de a închide ușa apartamentului, se uită cu mare atenție ca totul să fie cum a fost înainte. Ea e dezordonată, dar orice obiect nelalocul lui ar putea-o pune pe gânduri. Cheamă liftul și constată cu coada ochiului că nimeni nu este prin preajmă. Rareori a dat de careva. Clădirea e nouă și aproape nelocuită. Când vrea să deschidă ușa de la stradă, se împiedică de perechea de vagabonzi care tocmai își desfac bunurile: o pernă mare, spartă, haine jilave, pături, bucăți de plastic. Încearcă să-i ocolească, dar trupurile lor îi blochează ieșirea iar ei, fără să-i dea cea mai mică atenție,

vorbesc mai departe într-o limbă necunoscută, din care el nu înțelege nici măcar un cuvânt. *Daite mi vino*, crede că spune femeia, *novac*, *vino*, sunetele seamănă cu cele dintr-un film de care nu-și poate aduce aminte.

Vagabondul își întoarce pe neașteptate spre el ochii urduroși, și scoate cu greu un sunet schimonosit din pricina lipsei dinților. Țigară, *gospodin*, ai țigară? Din străfundurile cuibului lor, femeia pare că-l dojenește. Are o voce aspră și bolnavă, care nu îi izvorăște din gât, ci parcă din fagurele plămânilor: *Dodite k meni*. Cine știe ce anume vrea.

O clipă șovăie, simte imboldul de a-și vedea de drum. Ar vrea să-i spună: „Îmi pare rău. Nu fumez." Caută în schimb o bancnotă de cinci pesos și i-o întinde bărbatului. „Cumpărați-vă un pachet de țigări cu asta", îi zice. Și trece strada.

După ce a citit scrisoarea oribilă adresată redactorului columbian, tot ce i-ar plăcea mai mult ar fi s-o vadă pe femeia de la fereastra de vizavi trântită pe zdrențele bolnavei din stradă, scoțând aceleași sunete astmatice, scărpinându-și pielea spuzită. Acum însă trebuie să aștepte ca ea să se întoarcă de la lucru. Nu poate să mai întârzie mult. Așezat în penumbra camerei închiriate de pe strada Reconquista, potrivindu-și telescopul Bushnell, simte cum îl îneacă furia, neputința, ce-o fi crezut cretina asta, umbra asta nemernică, rahatul ăsta, cum de a putut să-mi facă mie una ca asta? Nu-i trece prin cap pe cine jignește.

Nu mai are nici un fel de scrupule că i-a pus fenobarbital în suc. Dacă ar fi avut în clipa aceea capul limpede, i-ar fi pus gramul întreg, două grame, să doarmă pe veci. Dar nici măcar n-are dreptul la o moarte liniștită, ticăloasa, n-o să îngădui așa ceva. Eu sunt cel care decide cum trebuie să moară, n-o să treacă pe celălalt tărâm fără să simtă limpede pedeapsa mea și fără să se căiască pentru ce-mi face. Acum s-a aprins lumina pe coridorul clădirii de vizavi. Oare să fie ea? Îndrept telescopul, iute, spre silueta care se mișcă acolo, dar e prea fugară, a luat-o spre dreapta și nu o mai ajung, se duce spre ascensoare. Poate că o să plouă la noapte. Când plouă, aerul e mai dens, o ceață ca de argint-viu îi stră-

juiește fereastra, n-o s-o văd după pofta inimii, n-o să-mi placă așa cum o văd. Femeia a aprins, în sfârșit, lumina din cameră. Și-a dezbrăcat mantoul: îi ghicesc gestul. Își scoate și cizmele. Puloverul? Nu, așteaptă până ajunge la oglindă ca să și-l scoată peste cap, unduindu-și părul dintr-o parte într-alta, legănându-se. E fericită, nenorocita. Și rușinoasă? De când? Este prima oară că și-a pus un halat peste sutien și chiloți. Apoi se demachiază, întinde pe bâjbâite brațul spre frigider, ia cutia cu suc de portocale și o agită, ah, asta voiam să văd, deschide dulapurile căutând un pahar, însă pe neașteptate, nerăbdătoare, bea direct din cutie. A mai făcut așa și înainte, de vreo două ori. Când se simte singură, face ce poftește. Îi vine pe gât, simte oare gustul înecăcios al fenobarbitalului? Cine știe. Încă n-a băut tot. Își dă capul pe spate și duce iar cutia la gură. Gata. Pare că îi e cald. Își desface halatul, se ventilează mișcându-l ca un evantai, apoi sare să caute un disc. În fiecare seară e la fel. Preferă chinurile muzicii văpăii televizorului. Se uită în oglindă. Se întinde ușor să se dezmorțească. Și cântă. Cântă? Își ridică brațele într-un gest victorios și ceva îi flutură pe buze, melancolia iubirii care o așteaptă departe, sau numai aburii somnului care începe s-o biruie, văd asta în ochii ei, ți se închid, nu? Dragostea sau somnul ți-i închide? Vin, vin la tine, așteaptă-mă, lasă-te în voia mea și așteaptă-mă.

Acum, când ea e iarăși pradă privirii lui, când stă fără apărare la celălalt capăt al telescopului, el vrea să-i simtă mirosul. N-are nevoie decât de chemarea mirosului ei sălbatic înainte de a trece strada, de a mai sări încă o dată peste perechea de vagabonzi și de a intra pentru a doua oară în camera ei, acum pentru a o dezgoli și a o filma, descompunându-i liniile trupului în infinite crâmpeie pe care apoi le va reconstitui după bunul său plac la televizor. O va dezbrăca și o va îmbrăca la loc, va spăla cutia de suc și o va arunca la gunoi înainte de a pleca. Mâine spre seară va duce filmul în sala video din casa lui din San Isidro, lângă galeria cu mușcate, și va rămâne acolo, ascultând ceasuri în șir forfota măruntaielor ei, tremurul electric al respirației pe care o urăște și o iubește.

Şase

Era o zi proastă pentru a pleca din Buenos Aires. Era o zi proastă şi pentru ca Reina să rămână acolo, electrizată de atmosfera mistică pe care posturile de radio o invocau neîncetat, suntem sarea lui Dumnezeu, suntem privirea lui Dumnezeu, acel *angelus* plin de har care mişcă soarele şi celelalte stele. Pe deasupra, era o zi proastă pentru a sta nemişcată, aşteptând cu sufletul la gură ceva ce se petrecea la trei sute cincizeci de kilometri spre vest, în incinta sfintei mănăstiri de la Los Toldos, o zi proastă pentru a se duce oriunde, înfruntând străzile pe care Reina şi le imagina blocate de veşnicele manifestaţii ale unor învăţători prost plătiţi, ale unor pensionari ajunşi în mizerie, ale unor studenţi fără posibilităţi să înveţe. În ce prăpastie a căzut biata noastră ţară, cum o să se ridice oare din starea asta de prostraţie fără sfârşit? Va putea fi oare de vreun ajutor ce scriu eu? îşi zise Reina. Ajută la ceva să arăţi rănile? Cred că nu-i de nici un folos, nu ajută la nimic, o să murim cu toţii strigând în deşert în pustietatea asta de surzi.

Totuşi, când s-a aventurat cu automobilul condus de şoferul pe care i-l dăduse directorul Camargo pentru a merge la Los Toldos, un singur obstacol i-a ieşit în cale: şirul de zece camioane care înainta buimac de la Obelisc spre Plaza de Mayo, împrăştiind nişte sunete de claxon ofticoase. Res-

tul era tăcere: muțenia îndărătnică a orașului infinit. La porțile bisericilor a văzut într-adevăr grămezi de pelerini care se mișcau lipiți de ziduri, cu lungi lumânări aprinse în mâini. A auzit niște coruri stinse parcă de dincolo de mormânt, *Veniți, creștini*, apoi șoferul i-a arătat, fără să-i vină să creadă, șirul nesfârșit ce înainta pe bulevardul Maipú spre nord, avid să privească, fie și de departe, o rămurică din lămâiul sacru.

Au făcut mai puțin de jumătate de oră până au ajuns la ieșirea dinspre vest, și cam tot atât până la autostrada 7, de unde aveau să o apuce pe o deviație spre Azotea de Carranza. La prânz erau deja în plin câmp. Cerul de iulie era străveziu, aproape lichid, și împrăștia o căldură africană: anotimpurile în pampas nu ascultă niciodată de ritmul lor natural și sunt deprinse să facă numai ce poftesc. Au străbătut câmpii unde grâul, încă verde, abia își înălța capul, apoi alte pământuri pe jumătate arate, dar după ce au trecut de râul Salado, totul a devenit doar uscăciune și vârtejuri de praf. Vacile se mișcau cu răbdare de sfinte în ariditatea aceea galbenă și casele pipernicite care se zăreau din drum erau pustii, în voia vântului descumpănit.

S-au rătăcit când au dat să intre în Los Toldos, la trei după-amiaza. Cu soarele înfipt în mijlocul cerului, toate clădirile se vedeau la fel: prăvăliile și intrările se repetau, identice; nu găseau numele străzilor pe la nici un colț, și din cele două case unde s-au oprit să întrebe pe unde s-o ia, le-a răspuns o tăcere de moarte. Orașele se schimbă mai repede decât oamenii, și-a zis Reina. Mi s-a întâmplat să intru la un film în Buenos Aires și să ies de acolo ca dintr-un cinematograf din Mexic, însă orașul acesta nu s-a schimbat vreme de decenii. E un labirint fără nici un plan: cel mai groaznic dintre labirinturi. Cam pe la trei și jumătate, șoferul a luat-o înapoi pe aceeași stradă care-i dusese de mai multe ori într-o înfundătură, și parcurgerea în sens invers le-a permis să audă un megafon îndepărtat care împrăștia înspre apus o melodie pierdută în timp, *Fata de la butic*, cântată de Hele-

no. Cu ruşine parcă, Reina şi-a amintit că se legănase în ritmul acestei grozăvii pe la vreo petrecere din primii ani ai adolescenţei, dar acum o amuza că era busola graţie căreia au ajuns curând în piaţa centrală, cu statuia ecvestră a Eliberatorului înălţându-se peste coroana unor copaci muribunzi. Porţile bisericii erau larg deschise. Şase bărbaţi îmbrăcaţi cu veşmintele de purpură din Joia Mare ieşiră în procesiune purtând pe umeri un Cristos răstignit. După ei se târa, în frunte cu un preot care agita o cădelniţă cu delicateţe, ca să nu-şi murdărească dantelele straielor de ceremonie, un cârd de babe care mai mult ţipau, cântând şi ele *Veniţi, creştini*, luându-se cu îndărătnicie la întrecere cu difuzorul care repeta *Fata de la butic*. La cafeneaua de lângă biserică li s-a arătat cum să se întoarcă la şoseaua principală şi s-o apuce spre Azotea de Carranza. Patru fără un sfert, zise Reina. Şi la şapte e slujba de seară.

Când au zărit moşia nobilei binefăcătoare, nu le-a venit să creadă că au ajuns. Îngrijitorii casei îi aşteptau la intrarea în proprietate cu porţile deschise şi, călare pe nişte cai costelivi, i-au călăuzit de-a lungul unui şir dublu de plopi până la conacul acoperit de praf. Ne-au tăiat apa, i-au anunţat oamenii. Am umplut cada cu găleţi de la fântână, poate că doamna vrea să se răcorească. Aerul părea încremenit în odăile cufundate în întuneric, deoarece lumina atrage căldura — spuneau ei —, în cursul zilei şi întunericul, muştele. Reina simţi că aerul din casă nu ieşise niciodată de acolo, că era dinainte ca ea să se fi născut şi, poate, avea să dăinuie, încremenit, şi după moartea ei. Nu i se păreau de bun augur aerul acela încărcat de înţelepciune şi de amintiri, care văzuse şi auzise atâtea, nici fotoliile acoperite cu huse prăfuite ca nişte giulgiuri, şi nici pardoseala cu dale pe care ecoul tocurilor ei lăsa o dâră sonoră, un zgomot mai sâcâitor decât *Fata de la butic*.

În orice caz, la şase fără zece era gata, fără să se fi îmbăiat, doar stătuse în răcoarea răspândită de apa din cadă, parfumată cu Chloé de Lagerfeld — avea flaconul în poşetă,

pentru orice eventualitate —, îmbrăcată ca o doamnă din secolul trecut, cu mantilă, fustă neagră până-n pământ și o bluză neagră de dantelă care lăsa să i se ghicească pistruii de pe piept. Pe măsuța franciscană din camera pe care îngrijitorii o amenajaseră pentru ea, ferindu-se s-o aerisească, lângă patul de trei locuri cu o apărătoare deasă de țânțari, ce promitea o noapte de asfixie copleșită de claustrofobie, Reina și-a acordat un răgaz pentru a-și însemna câteva idei pe care avea să le includă mai târziu în articolul de fond. Și-a dat seama că limbajul ei nu era potrivit, mustind de indignare din pricina nerușinării cu care președintele și capelanul din Olivos înșelau lumea, dar știa că va fi în stare să-și stăpânească furia atunci când se va apuca să scrie. Cu cât mai neutră va fi relatarea, cu cât se va distanța mai mult de fapte, cu atât va părea mai credibilă, și-a spus. Eu nu sunt realitatea, dar nici nu va exista vreo realitate până nu o va scrie. Nu asta vrea oare directorul Camargo?

Aștepta telefonul lui. La șase fix a sunat. Voia să revadă cu Reina, punct cu punct, ce avea de făcut. Dacă dai greș, i-a spus, mâine vom ieși cu prima pagină albă. Vocea îi hârâia în celular, se produceau interferențe.

— E din lipsă de aer, zise Reina. Aici nu există atmosferă. Nu ajung semnalele de la sateliți. E numai praf și o lumină albă în care se pierde totul.

— Cum? întreabă Camargo.

— N-o să dau greș, răspunse Reina, îndreptându-se spre galeria de afară.

— Eu n-aș fi așa de sigur. Oamenii pe care i-am trimis acolo n-au făcut încă nimic. Nimeni nu se poate apropia de intrarea în fortăreață. Doamna binefăcătoare i-a telefonat starețului și l-a anunțat că te duci la slujba de seară. M-a făcut să-i promit că n-o să întrebi pe nimeni nimic și că, de o fi să deschizi gura, n-o s-o faci decât ca să te rogi. A cerut un împrumut pentru mașini agricole și nu vrea să se pună rău cu autoritățile. Dacă mi-ar fi spus înainte treaba asta, nu te-aș mai fi trimis.

— Nu vă faceți griji, domnule director. Știu ce-o să fac. I-am și telefonat starețului să-l anunț că o să fiu acolo la șapte fără un sfert. Unul dintre călugări o să mă aștepte la intrare. Au nevoie de cartea mea de identitate și de scrisoarea de prezentare. După ce le vor cerceta, mă vor conduce la unul dintre scaunele de rugăciune ale familiei binefăcătoare.

— N-o să ai probleme. Știu că o să te lase să intri, zise Camargo. Ce nu știu e ce-ai să poți face când ai să fii înăuntru.

— Nu ziceați că președintele o să se uite la picioarele mele? Luați-vă gândul de pe acum. Am o fustă de călugăriță. Nu m-am machiat. În toată viața mea, rareori m-am simțit atât de puțin atrăgătoare. Cu cât îți imaginezi mai mult cum se vor întâmpla lucrurile, cu atât sunt mai diferite. O să vă sun la opt, domnule director, când toate se vor fi terminat. A fost vreo reacție de la Vatican?

— E târziu acolo. Papa s-a retras pentru cină. Am vorbit cu purtătorul de cuvânt, dar n-a făcut comentarii. Vor să cerceteze cazul.

— Atunci spuneți-mi baftă.

Șoferul pe care i-l dăduse Camargo și-a zis că o să se poată orienta fără nici un ajutor prin pustietățile acelea pline de praf. A trebuit să plătească pentru cutezanța lui. De două ori a apucat-o pe drumuri înfundate și la una dintre întoarceri, a fost gata să cadă într-o mlaștină. Reina ajunse la mănăstire cu o întârziere de zece minute. Din depărtare, auzi corul călugărilor care începuseră să cânte rugăciunea *Magnificat*. Biserica era simplă, fără podoabe, dar se înălța pe creasta unei coline aproape invizibile: această dăinuire în neantul câmpiei părea un suflu al Dumnezeirii. Așa i-a spus călugărul care i-a ieșit în întâmpinare: „De aici se simte suflul Dumnezeirii", și ea i-a răspuns cu singurele cuvinte pe care le știa pe latinește: *„Deus pro nobis"*. A intrat la slujba de seară cu capul plecat. S-a așezat pe unul din scaunele de rugăciune din stânga, fiindcă președintele stătea singur pe cel din dreapta, și a răspuns ușoarei lui înclinări cu alta, prefăcută, în care se ghicea pudoare, teamă, virtute, toate la un

loc. Apoi, ori de câte ori se ridica în picioare sau îngenunchea, urmând canoanele slujbei, profita ca să-l privească. Era îmbrăcat cu unul dintre costumele acelea de mătase lucioase care ilustrau, după părerea lui, ideea de eleganță, și cu o cămașă de culoarea mustarului, fără cravată. Plictisul rugăciunii îi accentua cearcănele. Erau la psalmul al doilea și mai lipseau epistola și *Salve Regina*. Președintele se ruga pesemne pe tăcute ca să se termine odată cu tortura aceea ecleziastică, pentru a se întoarce în singurătatea chiliei lui și a-și trece timpul cu acei *game boys* electronici pe care-i lua veșnic cu el.

Reina știa ce avea să facă. Plănuise totul cu mult înainte de a vorbi cu Camargo, dar nu voia să-i spună. Știa ce să facă, dar nu știa cum. Îl recunoscu pe stareț, care stătea în jilțul cel mai înalt din rândul din dreapta, cu capul rezemat de un spătar ce avea în vârf un porumbel de lemn de unde porneau raze. Când aveau să sfârșească *Salve Regina*, o să îngenuncheze în fața lui și o să-i sărute mâna. O să-i dea un plic cu o scrisoare. Făgăduise să nu scoată nici un cuvânt, dar dacă era nevoie o să-i spună atât: „Vin din partea binefăcătoarei." Nu era nici o minciună. Scrisoarea era scurtă, la obiect. Fiecare cuvânt trebuia să țină trează atenția starețului: „Președintele nu l-a putut vedea pe Domnul Nostru Iisus Cristos. Primindu-l în lăcașul acesta sfânt, deveniți complice la această impostură. Recitiți Prima Epistolă către tesaloniceni, capitolul 4, versetele 15-18. Luați seama la capitolul 24 al Evangheliei după Matei, revedeți Cartea Revelației. Amintiți-vă că Cristos nu se poate întoarce pe pământ decât cu slavă și mărire atunci când arhanghelii vor vesti Ziua Judecății de Apoi. Aceasta nu e Judecata de Apoi. Președintele abuzează de buna dumneavoastră credință și va face de râs Ordinul benedictin." Semna: „Reina Remis, trimisă de binefăcătoare."

Își imaginase scena în repetate rânduri, dar niciodată și ordinea în care avea să se desfășoare în realitate. Ultimele acorduri din *Salve Regina* se desprinseră din tuburile orgii.

Stareţul s-a ridicat cu un zâmbet de satisfacţie, şi s-a îndreptat spre preşedinte cu mâna întinsă. Patru călugări scoaseră dintr-o capelă statuia fecioarei negre şi o puseră pe altarul portativ pentru procesiune. Din locul de unde o vedea Reina, fecioara părea o copilă de cinci ani cu o păpuşă în braţe, chiar dacă aspectul ei inspira teamă, dacă nu chiar groază: trupul îi era protejat din cap până-n picioare de nişte ţepi de porc-spinos.

Când celelalte personaje au prins să se mişte, Reina a simţit că face parte şi ea dintr-un balet prost regizat: aghiotanţii şi Enzo Maestro, transpirat în costumul lui negru ca de doliu, îl călăuzeau pe preşedinte spre stareţ, purtând steaguri benedictine, în vreme ce călugării se aliniau în dreptul scaunelor de rugăciune ale binefăcătoarei. Un cortegiu de ministranţi ieşi din sacristie şi stinse lumânările altarului. Fotograful oficial se ivi dintr-un loc ascuns în spatele jilţurilor şi iluminâ scena cu o rapidă succesiune de bliţuri. Nimeni nu-i dădea nici cea mai mică atenţie Reinei. Dacă nu fac nimic, se gândi ea, stareţul o să plece şi n-o să-l mai pot ajunge din urmă.

În clipa aceea o străfulgeră duhul sfânt al improvizaţiei. Plecă de lângă scaunele de rugăciune nu prin dreapta, pe unde ar fi dat de călugări, ci prin partea opusă. Merse iute prin spatele jilţurilor, ajunse la altar şi, după o plecăciune în grabă la icoana Sfântului Benito, îngenunche în faţa stareţului. Îşi dădu seama că trebuia neapărat să-i spună: „Vă aduc mesajul acesta din partea binefăcătoarei", insinuând că în plic erau bani. Instinctul i-a dictat ceva şi mai bun: „Binecuvântaţi-mă, părinte. Vin să vă aduc aceste cuvinte de acolo de sus." „Dumneata eşti verişoara din Europa?", întrebă stareţul. Reina nu avu timp să-i răspundă. Dându-şi seama că se întâmpla ceva ce-i scăpa de sub control, Maestro se repezi, încercând să ia el mesajul: „Îmi daţi voie, monseniore, îmi daţi voie?" „În nici un caz", se împotrivi călugărul, îngropând plicul într-unul din faldurile veşmântului „În lăcaşul acesta tot ce ne trimite binefăcătoarea noastră este sfânt."

Reina îi mulțumi cu un zâmbet și dădu să urmeze procesiunea. Călugărul care o primise la intrare i-a făcut semn să se retragă, întrucât se terminase slujba de seară, dar ea s-a prefăcut că nu-l vede. Era un bărbat scund, aproape pitic, parcă fără gât. Când dădea din cap în semn că nu, părea că încuviințează, și invers. Gesturile lui puteau fi interpretate în multe feluri. Starețul se întoarse la altar și desfăcu plicul cu unghia lungă de la degetul mic. Crede că e un cec, își spuse Reina: banii cu care binefăcătoarea și vara ei aiurită din Europa contribuie întru proslăvirea Domnului. L-a văzut citind scrisoarea cu interes, încruntându-se și ducându-și mâinile la frunte. „Domnul să mă ierte!", spuse cu un glas ascuțit, să poată fi auzit de toți. „Erezie! Domnul să ne ierte!"

N-a avut nevoie să vadă mai mult. Și-a pus blând mâna pe umărul călugărului pitic și i-a arătat mașina de la ziar, care aștepta la intrare: „E timpul să plec, nu-i așa? Sau rămânem să vedem ce se întâmplă?" Călugărul o privi cu niște ochișori rotunzi și necruțători, schimonosiți de o viață de supunere, și-i răspunse în șoaptă: *„Agnus Dei, miserere nobis."*

„Nimeni nu mai vorbește de viziuni mistice." Camargo îi telefonă la opt seara și-i dădu vestea. „Acum, președintelui i-a venit să se pocăiască." Reina tocmai își termina articolul și scrisese în ciornă paragraful final, dar trebuia să primească de la ziar confirmarea: *Viziunea de la Olivos a fost o halucinație sau o înșelăciune: imposibil de precizat. Cert este că n-a fost adevărată. Dându-și seama că putea cădea în păcat de moarte ca involuntar complice al acestei erori, starețul mănăstirii de la Los Toldos i-a cerut președintelui să părăsească în mai puțin de o oră chilia. Faptele s-au petrecut la șapte și jumătate seara, în biserică. Un martor ocular care a refuzat să-și dea numele l-a auzit pe stareț strigând* Erezie! *și l-a văzut prosternându-se în fața altarului pentru a implora iertarea Domnului.*

Ultima imagine era neadevărată, dar nu lipsită de credibilitate. I-a citit-o lui Camargo și a înțeles că o aproba cu entuziasm. Zgomotele de la telefon erau infernale.

— Vin acolo, l-a auzit spunând. Am trecut de Luján, o să ajung în vreo două ceasuri.

— S-a întâmplat ceva? întrebă Reina.

— Mereu se întâmplă ceva. O să-ți povestesc când ajung.

Vocea dispăru. Ea se gândise să intre în apa înghețată din cadă, după ce avea să pună punct articolului ei implacabil, care înșira argumentele teologice din scrisoarea adresată starețului. Voia să iasă din baie încă umedă, să se înfășoare într-un prosop mare și să se întindă alene și fără rost în uriașul pat cu apărătoare împotriva tânțarilor. Era de-ajuns să simtă patul în spatele ei, în camera sufocantă pe care nici întunericul și nici dalele de pe jos nu reușeau s-o facă mai răcoroasă, pentru a-și da seama că nimeni nu avusese niciodată acolo vreo stare de visare sau vreo nălucire, ci doar o toropeală adâncă, așa cum își dorea ea acum. Venirea lui Camargo îi încurca socotelile pentru noaptea aceea. Două ceasuri, spusese? Când a ieșit din cameră, îngrijitorii de la Azotea de Carranza erau gata preveniți. Li se dăduse ordin să aranjeze dormitorul mare și să pună masa pentru douăsprezece persoane. Camargo n-avea să vină singur. Avea pesemne o piatră atât de grea pe inimă, încât nu-și suporta propria tovărășie nici măcar o clipă. Avea să vină cu alaiul de redactori, poate și de secretare care să-i adune fiece cuvânt ce lăsa să-i cadă când se mișca, celularele, șoferii, faxurile.

Sunt descumpănită, își zise Reina, fără presentimentul că în cursul nopții avea să repete de nenumărate ori, ca un refren, cuvintele astea. O descumpăneau praful, căldura tot mai mare, ce în loc să se potolească după asfințit, părea că așteptase întunericul ca să-și dezlănțuie în voie furia, și ea însăși n-avea habar dacă în străfundurile ființei sale nu era tot praf, curiozitate și necunoaștere a adevăratelor granițe ale vieții ei. N-avea decât o lună la *El Diario*, și considerase munca aceea drept o binecuvântare, crezând că o să depă-

şească toate încercările săptămână după săptămână, până când vreun redactor o va lua în seamă şi-i va proclama talentul, sau până când vreo ştire extraordinară i se va ivi în faţă — o ştire ca asta de azi de la mănăstire, bunăoară — şi o va face să simtă că se dăruieşte cu totul scrisului, din adâncul sufletului. Voia să ajungă la un stadiu în care, citindu-se pe sine, să-şi spună: asta sunt eu, doar până aici ajunge fiinţa mea, pentru că aşa sunt făcută, cu sentimentele astea şi cu momentele de revoltă şi de lacrimi şi de dorinţă de dreptate. Tot ce am scris acum sunt eu, şi-a zis, repetându-l fără s-o ştie pe Camargo, dar cine sunt eu? Mă simt descumpănită, şi acum vine şi Camargo să mă tulbure şi mai mult. N-am decât o lună la ziar şi vorbesc cu directorul de parcă l-aş cunoaşte de-o viaţă.

Avea tensiunea atât de mică încât sângele îi îngheţa. Dacă nu va bea un coniac o să i se înmoaie picioarele. Sunt vreo două baruri în oraş, a informat-o perechea de îngrijitori, dar n-am văzut în veci femei singure pe acolo. Ar fi mai bine ca bărbatul meu să vă însoţească şi să vă aştepte în stradă, hotărî nevasta. Pe bezna asta, vă puteţi rătăci iar, dumneavoastră şi şoferul. Nu-s decât douăzeci de minute până acolo, dus şi întors.

Înainte de a intra în primul bar şi-a dat seama că niciodată nu pusese piciorul acolo vreo femeie. Şi-a dat seama când a văzut şirul de mese lângă peretele de cărămizi netencuite, crăpat şi murdar, fumul des lipit de tavan poate de ani de zile, grupurile de bărbaţi care jucau cărţi în penumbră, cu crăpături adânci pe chip, precum cele ale pământului care se fărâmiţa afară. Şi-a dat seama fiindcă bărbaţii aceia păreau ostili chiar şi faţă de orice miros de femeie, ei care îşi lăsaseră nevestele acasă şi de două sau trei ceasuri stăteau şi beau acolo, prefăcându-se că nu le pasă nici de timp şi nici de loc. Doar câteva becuri de douăzeci şi cinci de waţi împrăştiau o lumină moartă, filtrată printre petele de murdărie de la muşte. Într-o firidă ce se deschidea în mijlocul acelei peşteri cu lilieci, un cârciumar şchiop lua de pe rafturi sti-

clele și le punea la loc cu atâta nepăsare, că pretutindeni se vedeau bălți de alcool vărsat.

Reina înaintă spre tejghea și ceru un coniac. I-au dat în schimb gin. La mesele din fund, unde lumina abia dacă ajungea, trei ziariști de la Buenos Aires stăteau de vorbă, fără să dea nici cea mai mică atenție aburilor din jur și nici prezenței surprinzătoare a colegei de breaslă. Pe doi dintre ei, care lucrau la *El Diario*, îi întâlnise nu doar o dată în ascensor și nici unul nu-i răspunsese vreodată la salut. Nu l-a putut recunoaște pe cel de al treilea. Avea un aparat de radio lipit de ureche și repeta cu gesturi nervoase ceea ce probabil asculta. La răstimpuri, când i se năzărea, schimba postul, și vorbea cu un ton care, de la distanță, părea înfrigurat, neîncrezător, în vreme ce redactorii de la *El Diario* își notau ceva de zor într-un carnet.

Se îndreptă spre ei, simțind ostilitatea pe măsură ce avansa: la fiecare pas, aerul părea că dispare și rămânea doar ostilitatea. Voia să știe ce se întâmpla, dar n-avea timp suficient să afle. Două ceasuri, îi spusese Camargo. Mai rămânea mai puțin de o oră și jumătate.

În afara acelui grup de străini de partea locului, în bar se părea că nu există realitate. Oamenii care trăiau în târgul acela erau nepăsători în privința timpului, și poate și a memoriei. Timpul se scurgea în jur și își lăsa urmele asupra lor, dar ei nu le simțeau. Timpul era precum praful, care se învârtea dinspre stânga spre dreapta în vârtejuri cenușii stârnite din senin. Cădea neîncetat, și nimeni nu-l lua în seamă.

— Insiarte, Durán, spuse Reina când ajunse la masa lor.

Cel care se numea Insiarte îi făcu semn să tacă, dar Durán întrebă:

— Remis! Ce faci aici? Ai ajuns prea târziu. Tot ce trebuia să se întâmple s-a și întâmplat.

Erau nebărbieriți. Miroseau a prăjeală, a tutun și a răgâieli de la bere. Dădeau impresia că nu făcuseră duș și nici măcar nu se spălaseră cât de cât. Poate că purtau și aceeași lenjerie de câteva zile. Cel de al treilea bărbat spuse:

— Nu înțeleg. Radio Diez l-a văzut la Jáchal, în cabana paznicului parcului. Cei de la Mitre repetă că s-a refugiat aici, la Unión.

— Ce spune Radio Diez trebuie să fie o scorneală. Nu poate să fi ajuns la Jáchal atât de repede. Sunt aproape o mie de kilometri.

— Sunt pe punctul să-i ia un interviu, așa spun. Nu poate fi o scorneală.

— Atunci ce fac eu aici? zise Insiarte. Mă duc la Jáchal sau la Unión? Mai bine îl sun pe Camargo pe mobil.

— Nu-l poți deranja pe Camargo pentru o asemenea prostie, spuse Durán. Dacă te-a însărcinat să scrii articolul ăsta, trebuie să iei tu toate deciziile.

— M-a însărcinat pe mine să-l scriu, continuă Insiarte. De asta mi-a dat mobilul.

I-aș putea anunța că în curând Camargo vine aici, își zise Reina. O fi trecut deja de Carmen de Areco. Probabil că străbate câmpia simțind cât de stranie e liniștea, fiindcă la șes totul pare veșnic încremenit în afară de cer: stelele, norii, arcuirea fără lumină a orizontului se mișcă încetișor ca niște oi ascultătoare, pe când tot ce e pe pământ simte că nu înaintează în nici o parte, sare numai dintr-un hău de beznă într-altul. Dar dacă le spun ceea ce știu, mă vor încolți cu întrebări la care nu vreau să răspund. Vor avea toate răspunsurile în ziarul de mâine.

— Telefonul e închis, zise Insiarte. E curios. Cum să-l închidă când suntem în stare de urgență?

— Răspunde la mobil numai când vrea, spuse Durán, pentru ca nimeni să nu știe de unde vine ori unde se duce.

— Aș vrea și eu să ascult radioul, spuse Reina. Pot să aflu ce se întâmplă?

Cel de al treilea bărbat nu s-a uitat la ea și nici nu i-a întins mâna pentru a face cunoștință. Nu s-a clintit. A lăsat aparatul pe masă și a spus:

— Ascultă ce poftești. Eu m-am plictisit de toate astea. Cu cât asculți mai mult, cu atât pricepi mai puțin.

Începutul istoriei era același la toate buletinele de știri, dar detaliile o apucau apoi pe căi labirintice. Spuneau că președintele pusese capăt retragerii sale la mănăstirea benedictină seara, pe la opt fără un sfert, și de la opt intrase în greva foamei. Era ciudat că existau confuzii în privința locului. Președintele ceruse la doi dintre trimișii speciali să-l însoțească la ferma Unión, aflată la trei kilometri de Los Toldos, unde, după ce a îngenunchеat în fața a ceea ce mai rămăsese din patul în care, în urmă cu aproape optzeci de ani, se născuse Evita Perón, s-a întins pe un sac de dormit și a băut un pahar cu apă. Trimișii speciali l-au auzit spunând în șoaptă: „Pocăință, pocăință." Li s-a părut că plângea, dar n-au știut niciodată dacă era într-adevăr așa: pe neașteptate, o escortă de soldați i-a alungat de acolo cu brutalitate.

Alte posturi de radio dădeau drept sigură știrea că președintele plecase de la mănăstirea benedictină după rugăciunea de la prânz, cam pe la ora unu, cu atâtea precauții pentru propria-i siguranță încât sosia lui — aceeași care îi ținea locul împărțind binecuvântări și promisiuni prin provinciile îndepărtate — asistase la slujba de seară. După aceste versiuni, plecase cu avionul unui prieten de pe un câmp în apropiere de Los Toldos înspre Jáchal, la San Juan. Odată ajuns acolo, președintele începuse să se poarte straniu. A dat ordin să nu vină nimeni după el. A împrumutat mașina unui senator și nimeni nu știe cum, cam pe la patru după-amiaza, a ajuns la cabana paznicului de la Valle de la Luna. Era îmbrăcat cu un veșmânt alb de beduin, cu capul acoperit cu o glugă și în picioare avea sandale de călugăr franciscan. Paznicul a povestit la radio, cu o voce sigură, fără șovăieli datorate vreunei minciuni, că încercase să-l oprească, în vreme ce președintele urca și cobora dâmburile dinspre vale, făcând rugăciuni ca un posedat în bătaia soarelui înnebunitor. Una dintre echipele televiziunii din San Juan ajunsese până la gardurile puse de armată și-l filma de la distanță pe președinte, cățărându-se pe stânci. În lipsă de acțiune,

camerele insistau descriind intensitatea religioasă a stâncilor, în formele cărora era săpată istoria lumii: ciuperci, lumini, caverne din care se iveau limbi de piatră neagră, păsări siameze, perechi copulând, nave cilindrice părăsite după călătoriile divine.

Alt trimis special îl văzuse pe președinte la Guaminí, așezat pe o stâncă lângă ruinele șanțului pe care Adolfo Alsina poruncise să fie săpat în 1875, pentru a opri invazia șefului de trib Namuncurá, și care de atunci nu încetase să-și croiască drum spre centrul pământului. Mii de animale căzuseră în groapa lungă de trei sute de kilometri și cu o adâncime pe care eroziunea solului o făcea infinită. În penumbră, aburii putreziciunii păreau fosforescenți și atrăgeau furnicile și gândacii, și nu exista ființă umană care să-i poată suporta. Președintele era însă acolo, în post și pocăință. „Liendo?", spunea trimisul special de la Guaminí. „Mă auzi, Liendo?" „Te recepționez perfect", răspundea numitul Liendo. „O să te pun în legătură cu președintele. Iată-l, în exclusivitate, din sudul provinciei Buenos Aires." Transmisiunea fusese impecabilă până în momentul acela, dar Liendo n-a apucat să spună „Bună ziua, domnule", că paraziții au întrerupt totul și nu s-a mai putut auzi nimic.

Nici eu nu înțeleg ce se întâmplă, și-a zis Reina, lăsând radioul pe masă. Fie că realitatea este doar o iluzie a simțurilor, fie că jurnalismul creează realitatea. Fără să știe de ce, i-au venit în minte trei versuri dintr-un sonet de Góngora: *Visul, născocitor de fabulații / în teatrul său pe aripi de vânt clădit / învesmântează umbre-n chip măiestru.* Dar poveștile astea nu erau vise. Pe vremea aceea oamenii le luau în serios, și nimeni nu-și dădea seama cât erau de neverosimile. Acum se știe că președintele penitent n-a fost în nici unul din locurile unde a fost văzut: la ora opt s-a strecurat afară din chilia lui și, de pe un câmp în apropiere de Junín, s-a întors la Olivos într-un elicopter al guvernului. A doua zi a jucat tenis două ceasuri, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Reina nu se gândea cât de complex era tabloul acesta, ci doar la faptul că se făcuse târziu. Era deja nouă și jumătate. Îngrijitorul și șoferul așteptau afară, în întuneric. Iar Camargo ajunsese probabil la Membrillar și înainta orbește printr-o rețea de lagune și canale. Lăsând pe tejghea banii pentru gin, Reina nu s-a putut feri de Durán, care i-a strâns mâna și i-a spus cu o voce saturată de rachiu: „E devreme să te culci, fetițo. De ce pleci? E devreme să te culci, dar nu-i prea târziu pentru alte trebușoare." Ea îi dădu mâna la o parte, cu un dispreț stârnit din străfundurile ființei: „Nu-i prea târziu să faci o baie, Durán. Miroși a rahat. Și chiar dacă faci o baie, o să miroși a rahat toată viața." N-a luat în seamă privirile hulpave și dușmănoase ale celorlalți bărbați și nici șuieratul lui Durán în spatele ei: „Târfo. Ați văzut ce limbă ascuțită are târfa asta?"

În mașină, copleșită de necuprinsul câmpiei și de întuneric, a simțit că nimic din cele întâmplate în ziua aceea nesfârșită n-o mai interesa. Nu-i păsa de articolul pe care-l scrisese despre tot ce se petrecuse la mănăstire, fiindcă aparținea acum trecutului și uitării. Tot ce o interesa era, poate — viața ei era un lung șir de poate —, curiozitatea cu care-și imaginase călătoria lui Camargo pe drumul în beznă, urmărindu-l cu gândul de la Luján la ospiciul Open Door și apoi spre lanurile de porumb din Chacabuco, închipuindu-și ce spunea și ce gândea, dar, mai cu seamă, simțindu-i mișcarea trupului printre luminițele pierdute ale drumului.

Trecuse de zece când Camargo a sunat-o de la Los Toldos. Șoferul lui nu știa unde se aflau. „Ne-am oprit în dreptul unei farmacii", i-a spus. „Firmei îi lipsesc niște litere. Să văd. Cred că se numește Santísimo Socorro. Întreabă-l pe îngrijitor dacă știe cum ajungem de aici." „Santísimo Socorro, farmacia", repetă ea. Îngrijitorul a întrerupt-o: „Au luat-o în sens invers. Au încurcat direcția. Spuneți-le să nu se miște din loc. Să mă aștepte."

Peste masa întinsă cu douăsprezece tacâmuri cădea neîncetat un praf mărunt. Nevasta îngrijitorului se plânse că șe-

sul era atât de întins, iar pe cer erau stele opace care nu te lăsau să te orientezi, şi că în sat nimeni nu răspundea la întrebările oamenilor care se rătăceau. „Am văzut trecând pe aici de cinci sau şase ori acelaşi camion", spuse. „Da, e greu să ajungi unde vrei", zise Reina. „E greu şi să pleci", continuă femeia. „Uitaţi-vă la mine."

Masa avea să rămână poate pe veci aşa, şi în curând, faţa de masă se va îngălbeni. Timpul se oprise în loc, întocmai ca în casa pe care o avea Miss Havisham în *Marile speranţe*. Iar ea, Reina, avea să poarte oare şi ea o rochie de mireasă pe care singurătatea o va face să se destrame? Acum însă avea tot fusta neagră şi bluza de dantelă de la slujba de seară. Dumnezeule, şi faţa asta palidă ca de moartă! Durán s-o fi gândit probabil că îi făcea o favoare propunându-i „alte trebuşoare". Trebuia să dea fuga să se schimbe. Unde o fi existând o oglindă în casa asta?

Tocmai descoperise una când, la zece şi jumătate, Camargo ajunse la Azotea de Carranza cu un avânt de zece dimineaţa. Era un bărbat taciturn şi rezervat, dar în seara aceea părea strălucitor, ca şi cum şi-ar fi regăsit propria-i tinereţe. Şoferul lui personal de la *El Diario* venea ceremonios în urma lui, cu o uriaşă tavă cu mâncare şi două sticle de Cabernet franţuzesc.

— Remis! o strigă plin de energie, îndată ce intră pe poartă. Reina Remis! Vino să sărbătorim! Preşedintele a dat naibii viziunile mistice!

Ea s-a ivit din penumbra dormitorului şi s-a apropiat, bănuitoare. Se aştepta să năvălească redactorii şi secretarele. Se temea să nu-l vadă iar pe Durán.

— Unde-s ceilalţi? întrebă.

Camargo nu i-a dat atenţie. I-a poruncit nevestei îngrijitorului, care venise speriată, să-l ducă pe şofer la bucătărie şi să pună în castron şi pe platouri supa rece de roşii cu usturoi, friptura de curcan şi salata *à la russe* pe care le adusese de la Buenos Aires.

— Care ceilalţi? întrebă apoi, sincer surprins.

Şi atunci se întoarse spre Reina. Ea se spălase de curând pe faţă şi frumuseţea-i naturală era toată la vedere. Îşi pusese rochia simplă cu flori brodate ce se vinde prin toate târgurile populare din Mexic şi părea o apariţie angelică din secolul trecut. Era încă buimacă. Descumpănirea îi învăluia fiinţa ca o pânză de păianjen.

— Femeia a pus masa pentru douăsprezece persoane, stărui ea.

— E surdă. N-am spus niciodată douăsprezece. Am spus două.

Reina rămase în picioare. Nu ştia de ce anume trebuie să se apere, dar a sărit imediat:

— Nu mănânc salată *à la russe*. Îmi fac rău cartofii şi maioneza.

— Şi nu-ţi place nici supa de roşii, iar curcanul are gust de rahat, zise Camargo. Toate femeile pe care le cunosc au o idee fixă cu mâncarea.

— Nu ştiu cum sunt celelalte femei. Eu sunt foarte atentă cu ce mănânc.

Camargo izbucni în hohote de râs. Era mai curând un fel de răget ce se auzea sacadat, de parcă la început i-ar fi fost ruşine să râdă, iar apoi nu i-ar mai fi păsat de nimic. În picioare, lângă masă, mângâind un dosar cu hârtii, s-a avântat într-o peroraţie fără sfârşit despre răspântiile care-l dezorientaseră la Los Toldos. Cam pe la şase, povesti, la Buenos Aires se aflase deja că preşedintele nu mai suporta liturghiile benedictine şi voia să plece de acolo chiar în seara aceea. Îl reţinea numai înscenarea lui Enzo Maestro cu viziunea lui Iisus Cristos printre ramurile lămâiului. Simţea nevoia presantă să iasă de acolo, să joace golf, să respire aer lumesc. Maestro l-a făcut să promită că va rămâne până după slujba de seară. Apoi, putea să se refugieze la ferma de la Unión, unde va simula o grevă a foamei. Acolo se va întinde pe un pat de scânduri şi se va lăsa fotografiat de vreo două ori, dar imediat după asta, va scăpa de vigilenţa ziariştilor, fiind liber să călărească şi să se uite la televizor. În mo-

mentul acela am înțeles că nu mai era nimic de făcut în Buenos Aires, zise Camargo. Tăria furtunii se deplasase încoace. Am pregătit o primă pagină cu fotografiile lui Juan Manuel Facundo depunând cele șapte milioane la banca din Singapore și am lăsat două coloane pentru povestea ta. Știam că staretul avea să reacționeze, dar nu mi-am imaginat niciodată că se va supăra așa de tare. La opt și zece mi-au citit un comunicat dat de mănăstire în care se invocă instrucțiuni directe de la Vatican. Repetă aproximativ ce i-ai spus tu staretului în scrisoare, însă cu mai multă diplomație. Că Cristos nu se poate întoarce pe pământ până la Judecata de Apoi și că viziunile președintelui or fi poate reale pentru el, dar nu și pentru Biserica catolică de la Roma. După toate astea, treaba cu greva foamei era ridicolă. Eu mă aflam la jumătatea drumului, între Carmen de Areco și Chacabuco. N-aveam nimic de făcut la ziar. M-am gândit atunci că cel mai potrivit era să sărbătoresc înfrângerea dobitocului cu autoarea isprăvii și să mă întorc mâine devreme la redacție. O să ne întoarcem împreună la Buenos Aires, bine? I-am și spus șoferului tău să plece.

Reina voia să fie atentă, dar pălăvrăgeala lui Camargo, precipitată și torențială, nu lăsa loc pentru atenția nimănui. Femeia aduse supa fără ca el să-și dea seama. Scena era ridicolă. Amândoi stăteau în picioare în fața mesei servite, cu vinul de nouăzeci de dolari desfăcut chiar atunci. Până când ea a spus:

— Domnule director, e trecut de unsprezece. Dacă nu ne așezăm la masă, o să leșin de oboseală.

Numai atunci el a încetat să mai vorbească atâta despre sine. Un minut nesfârșit au stat fără să vorbească, fără să se uite unul la altul, savurând vinul. Apoi, ea i-a povestit episodul cu capela. Era măgulită că un bărbat precum Camargo, inaccesibil pentru oameni, a făcut atâția kilometri prin pustiu numai ca să-i țină companie la cina aceea târzie. Uneori, i se părea că inteligența lui zbura într-altă parte și că în sa-

lonul imens rămâneau doar mâinile lui distrate. Dar când se întorcea acolo, în rafale rapide, o făcea să se simtă centrul lumii.

— Cum ţi-a dat prin cap să afli atâtea despre Mesia? o întrebă. Femeile nu se gândesc niciodată la lucrurile astea.

— Vreţi într-adevăr să ştiţi? Atunci nu mai spuneţi „femeile" şi nici „lucrurile astea". Există bărbaţi pe care-i interesează să împletească şi să brodeze. Pe mine mă interesează teologia.

— Da, nu înţeleg cum ai ajuns la asta. Sunt chiar curios.

Femeia a adus curcanul fript şi două roşii tăiate pe jumătate. Supa era neatinsă.

— Mi-am făcut liceul la călugăriţe. În ultimul an, cam prin septembrie sau octombrie, mediile se încheiaseră şi eu mă plictiseam. Îmi treceam timpul citind tot ce-mi cădea în mână. Am citit în lunile acelea aproape toate povestirile lui Cortázar, două romane îngrozitoare de Barbara Cartland, poemele complete ale lui Benedetti, pe care le primisem cadou de ziua mea, antimemoriile lui Malraux, şi am mai citit şi cele patru Evanghelii, de la început până la sfârşit. Ce mai talmeş-balmeş! Evangheliile erau o materie la care nu trecusem la slujbele de duminică, fiindcă preoţii le explicau într-un fel şi eu le înţelegeam într-altul. Vedeam raţionamente lipsite de sens acolo unde nimeni nu vedea aşa ceva, însă pe vremea aceea eu le numeam mistere. Aveam ore de religie cu maica stareţă şi la una din ele am făcut o greşeală fatală. Cu o zi înainte, îmi petrecusem timpul cu genealogia lui Iisus, care se află la începutul Evangheliei după Matei, şi atunci când călugăriţa a spus că, potrivit sfintei Scripturi, Mesia trebuia să provină în linie dreaptă din regele David, mi-a venit brusc în minte unul din aceste raţionamente fără sens. După Matei, Abraham e părintele lui Isaac, iar acesta, părintele lui Iacob. Succesiunea în familie ajunge în linie dreaptă la regele David. Urmează apoi alţi douăzeci şi doi de descendenţi care îşi transmit sacra stirpe bărbătească până la un punct pe care mi-l aduc aminte şi acum: „Mattan l-a

zămislit pe Iacob, şi Iacob l-a zămislit pe Iosif, soţul Mariei, din care s-a născut Iisus, numit Cristos." Am ridicat mâna, fără să mă gândesc la ce aveam să spun: „David e strămoşului lui Iosif, nu-i aşa?" „Aşa este cum se cuvine", răspunse călugăriţa, nerăbdătoare. „Cum e posibil atunci", am zis, „ca Iisus să descindă din David, dacă e fiul Mariei, nu al lui Iosif?" Călugăriţa ridică ochii în tavan şi suspină: „Credinţa urmează căi necunoscute nouă, Reina. Nu trebuie să le discuţi şi nici să le cercetezi. Trebuie să le accepţi." În clipa aceea ar fi trebuit să mă aşez în bancă, luând o expresie supusă. Dar am stat mai departe în picioare şi am zis: „În Evanghelie se spune foarte clar. Ori Iisus e fiul lui Iosif şi atunci fecioara nu era fecioară, ori Iisus nu era Mesia." Blasfemia aceea a scos-o din sărite. M-au ţinut închisă în cancelarie până când a venit tata după mine. Maica superioară credea că-mi pierdusem minţile. Dacă vrei să mai stai la liceul acesta, spuse, trebuie să scrii de o mie de ori în caiet: „Domnul nostru Iisus Cristos este Mesia, fiul unei fecioare neprihănite şi descendent direct al regelui David." Mi-am petrecut seara plângând în vreme ce îmi executam pedeapsa. Am scris fraza de vreo patruzeci sau cincizeci de ori, până când mi-am dat seama că era o nedreptate cumplită şi n-am mai vrut să continui. Am preferat să mă dea afară. Tata m-a bătut, mama s-a dus la biserică să se roage pentru mântuirea sufletului meu, dar nu m-am lăsat păgubaşă. Am fost nevoită să fac clasa a cincea individual, acasă.

— Te-a orbit întunericul, fiindcă era prea vădit.

— Îmi place ideea asta, dar n-o înţeleg.

— Călugăriţa a crezut că vedeai infernul, ca în cartea întâi din *Paradisul pierdut*: „... şi flăcările acelea nu răspândeau lumină, ci mai curând întuneric vădit."

Închise ochii şi repetă versurile într-o engleză ce părea rostită de însuşi John Milton. Praful se învolbura mai departe pe câmpie şi se strecura în casă cu îndărătnicie de câine.

— E oribil, spuse Reina. Aici poți bea toată apa din lume și rămâi veșnic cu gâtlejul sec. Nu m-ar mira ca oamenii să aibă cerul gurii plin de crăpături.

— Asta-i tot ce știi, Reina? Și ideea venirii cu slavă și mărire a lui Iisus la sfârșitul veacurilor ți-a venit tot de la Evangheliile citite la cincisprezece, șaisprezece ani?

— La șaptesprezece. Nu, bineînțeles că nu. M-am simțit umilită pentru ce se întâmplase la liceu. Am hotărât să mă întorc într-o bună zi la ora aceea de religie ca să-i arunc în față maicii superioare toată ignoranța ei. M-am apucat să citesc ca o nebună. Am descoperit Evangheliile apocrife într-o ediție spaniolă publicată în momentul cel mai dificil al regimului lui Franco, cu toate acele *imprimatur* și *nihil obstat* pe care vi le puteți imagina. Am dat peste *Povestiri despre copilăria Domnului* scrise de Toma Israelitul în secolul al II-lea. Le-am citit plină de curiozitate, fiindcă Evangheliile canonice omit tot ce se petrece de la nașterea lui Iisus până la vârsta de doisprezece ani. Copilul descris acolo e irascibil și răzbunător. Într-un rând, când trecea printr-un sat, cineva care a venit în fugă l-a împins din spate fără să vrea. Iisus s-a mâniat și i-a spus: „Ai să rămâi înțepenit pe veci." Și așa s-a întâmplat. Tot așa a făcut cu copilașul unui cărturar care-i rupsese un coș de răchită. Situația a ajuns atât de gravă, încât Sfântul Iosif, în capitolul 14 al acestor *Povestiri*, trebuie să-i ceară Mariei să nu-l mai lase pe Iisus să plece de acasă, pentru că toți cei care se ceartă cu el mor pe loc. Am citit multe povești de genul ăsta, scrise de oameni credincioși acuzați că sunt eretici. Am aflat că pe vremea lui Iisus, au mai fost alți magi și profeți asemenea lui, care s-au ridicat împotriva puterii Romei și a fățărniciei preoților evrei. Nu vreau să vă plictisesc, domnule director. Uitați-vă cât e ceasul. Dumneavoastră terminați-vă ceaiul. Eu mă duc să mă culc.

Femeia strânse farfuriile și zumzetul prafului se stinse treptat, pe când noaptea punea stăpânire peste toate. Prin

ferestre se zărea mișcarea îndepărtată a luminilor în sus și în jos. Peonii, se gândi Reina.

— Sunt indienii, zise femeia. Caută resturi de mâncare. Mai bine să nu-i vadă bărbatul meu, fiindcă trage cu pușca în ei, de parc-ar fi vulpi, și nimerește doi sau trei în fiecare noapte.

Camargo cerceta tavanul, dus pe gânduri. Îi pierise entuziasmul sau poate că starea sufletească i se schimba, precum o larvă, într-un alt soi de entuziasm.

— Nu-i cu putință să omoare doi sau trei, zise Reina. E un fel de a spune, nu? Doar nu-i adevărat.

— Nu lua în seamă ce spune. Dumneata vorbești într-o doară, nu-i așa?

— Așa-i? Vorbești într-o doară? întrebă Reina.

Femeia n-a răspuns. A intrat în bucătărie și a scos oasele de curcan din friptura pe care n-o mâncaseră oaspeții. Apoi a dat oasele la câini.

— Reina, zise Camargo.

— Poftim? — răspunse ea, pe negândite. Niciodată nu-i spusese așa, pe nume.

— M-aș însura cu tine dac-aș avea cu douăzeci de ani mai puțin. Sau dacă tu ai avea zece ani în plus.

Ea îi zâmbi, compătimitoare. Când zâmbea, buza de sus i se ridica atât de tare că i se vedeau gingiile. Noaptea aceea era noaptea interpretărilor greșite, a cuvintelor care nu însemnau de fapt ce spuneau.

— Cum de vă trece prin cap așa ceva, domnule director? Dacă e un compliment, e tare ciudat.

— Nu-i un compliment. Vorbesc serios. M-aș însura cu tine, dar nu pot. Am de două ori vârsta ta.

— De două ori sau jumătate din vârsta mea ar fi totuna. Nu puteți fiindcă nu puteți. Sunteți singur, sunteți departe. Când ești singur și departe spui tot felul de lucruri.

— N-am spus tot felul de lucruri. Am spus că nu pot. Sunt însurat, sunt nefericit, dar nu ăsta-i motivul, căci asta

ți-ar spune-o orice bărbat în locul meu. Nu pot pentru că semănăm prea mult. Ne-am face rău.

Reina simți că vorbele lui se înșirau cu ușurință una după alta, într-o ordine care dăinuia poate de veacuri, dar care pentru ea era nouă. I s-a părut că aceste cuvinte se potriveau între ele, după ce se căutaseră vreme îndelungată.

— Nu știu ce să vă spun. Sunt descumpănită. Totul mă descumpănește.

Camargo s-a ridicat de la masă cu ceașca de ceai și a făcut câțiva pași spre bucătărie. Apoi s-a întors, a lăsat ceașca pe masă și a pus o mână pe umerii Reinei.

— Nu trebuie să spui nimic. Nu trebuie să te gândești la nimic. Eu sunt cel care am spus totul.

Ea se îndepărtă și-l privi în ochi.

— Sunt cuvinte care rămân, care nu pot fi lăsate în suspensie. Cineva spune ceva, și acest ceva ne schimbă, chiar fără voia noastră.

— Poate că am spus-o fără să mă gândesc.

— Nimeni nu vorbește fără să se gândească. Tot ce spunem are un sens, și nu avem nici un motiv să nu-l luăm în seamă.

— Semănăm, Reina. Vezi ce se întâmplă? Gândim la fel, aproape cu aceleași cuvinte. Așa încep scurtcircuitele.

— Dacă nu mi-ați fi șef, eu mi-aș putea permite luxul unui scurtcircuit. Însă am limba legată. Îmi place ceea ce fac, știți? Îmi place să scriu. M-am străduit mult să intru la ziar și în ziua în care am reușit, am dansat singură un ceas întreg în amfiteatrul din parcul Lezama. Am călcat în atâta rahat de câine, că am fost nevoită să-mi arunc pantofii la gunoi, dar m-am simțit mai fericită ca oricând. Nu pot să pierd așa ceva, domnule director. Nu pot avea scurtcircuite cu redactorul de la Cultură și nici cu secretarul general adjunct și mai ales cu dumneavoastră, care vă aflați în vârful piramidei.

— Ai dreptate. Dar eu nu ți-am spus să avem o legătură din acelea care se uită înainte de a se înfiripa. Am spus că m-aș fi însurat cu tine. E altceva.

— Ați mai spus și că nu puteți. Și asta-i cu totul altceva.

Lui nu-i venea să creadă că stăteau de vorbă astfel, în voie, cu o naturalețe pe care n-o simțise niciodată față de vreo altă ființă, nici măcar față de fetele lui. L-a surprins faptul că fetița aceea neînsemnată l-a făcut să tremure ca un adolescent. Ea, la rândul ei, nu înțelegea ce se întâmpla în noaptea aceea. O descumpănea să dea înapoi și o descumpănea să înainteze. Nu-i plăcea să se îndepărteze atât de mult de sine însăși. La răstimpuri, îl vedea pe Camargo așa cum era: un domn în vârstă, care mergea adus de spate, cu o voce prea gravă și un tors de matroană, rotunjit de ani. Nicicând nu intrase cineva în felul acesta în visele ei. Însă, tot ce spunea el o atingea și o rănea ca un acid. Tot ce spunea el îi tăia răsuflarea și pătrundea adânc în trecutul ei.

— Mă duc să mă culc, spuse Reina. Am crezut că ziua de azi n-o să se termine în veci.

— Da. S-ar putea să nu se termine în veci.

Ajungând în dormitor, pe când își scotea pantofii incomozi de călugăriță și-și punea pe un scaun rochia mexicană, l-a auzit pe Camargo certând-o pe îngrijitoare pentru cearșafurile prea aspre, mirosul de închis și aparatoarea de țânțari prea deasă. „Dacă cineva a luat tot aerul din casa asta ar trebui să-l dea înapoi", spuse el în timp ce Reina, în cămașă de noapte, își peria pe întuneric lungile plete întunecate. Erau în camere vecine, separate de pereți de o jumătate de metru, dar lemnul subțire al ușilor, în loc să amortizeze sunetele, le făcea și mai puternice, perfecționând acustica.

Stinse lampa la ora unu, dar nu izbuti să adoarmă. În două sau trei rânduri, mobilul lui Camargo o făcu să tresară. Îl auzi dând dispoziții în privința mărimii fotografiilor, schimbând locul câtorva titluri, discutând în legătură cu exprimarea neclară a unui paragraf. Vorbea pe un ton ferm, dar atât de încet, încât silabele i se confundau. La răstimpuri, ferestrele se luminau din pricina fulgerelor, iar umezeala creștea de parcă ar fi fost vie și n-ar fi avut nici o intenție să bată în retragere.

Începuse să se destindă, intrând în limbul acela unde simțurile se pierd, când Camargo bătu în ușă. Să fi fost ora două, poate două și jumătate. Pe moment nu și-a dat seama dacă era o voce de a doua zi sau din săptămâna trecută.

— Reina, am fost nevoit să-ți retrag articolul de pe prima pagină. Dormi, Reina? Articolul tău nu mai intră.

Fraza, ca o lovitură de bici, o trezi.

— De ce, domnule director? Vin acum. Să-mi pun ceva pe mine.

În capul ei se instală îndată ideea de eșec și-și dădu seama că de nimic nu-i era atât de teamă ca de aceasta: nu de eșecul în fața părinților ei, fiindcă asta e o fatalitate de care nu scapă nici o ființă umană, și nici de eșecul în fața lui Camargo, care ar mai putea fi îndreptat, ci de eșecul față de ea însăși, față de imaginea invincibilă pe care o avea despre ea, și care în curând avea să se ducă pe apa sâmbetei. Unde greșise oare? Încercă întrerupătorul: nu mergea. Din fericire, exista o lampă cu gaz care mai pâlpâia, cu fitilul în agonie. Și-a pus rochia mexicană peste cămașa de noapte și, când s-a îndreptat spre ușă, a încercat-o o ușoară ameteală, senzația că, de îndată ce îl va vedea pe Camargo, va cădea în gol.

El era jilav și plin de maliție. Tocmai ieșise de sub duș și mirosea a parfumul acela ușor care-l urma pretutindeni. Avea în mână dosarul cu hârtii care-l adusese de la Buenos Aires.

— Ești foarte frumoasă, Reina, zise. Cuvintele i se încurcau de parcă n-ar fi vrut să spună așa ceva.

— Ce s-a întâmplat cu articolul meu? E aici?

Reina arătă spre dosar.

— Nimic. Nu s-a întâmplat nimic. Voiam doar să stau puțin de vorbă cu tine și nu știam cum să te trezesc.

— Vreți să spuneți că apare așa cum vi l-am trimis, în prima pagină?

— Apare așa, fără nici o schimbare. Nu s-a întâmplat nimic. Pot intra o clipă?

Ea se dădu în lături și el, intrând, o luă de mână. Ea nu și-o retrase.

— Sunt tulburată, spuse.

— Toți suntem tulburați.

Camargo închise ușa și o îmbrățișă. Reina simți că trupul uriaș și de temut peste care cădea trezea în ea o dorință pe care nu și-o închipuise niciodată. Simți că toate certitudinile alunecau de la locul lor, și că el nu mai era Camargo și nici ea nu mai era ea însăși. O îmbrățișare era de ajuns pentru ca două ființe să devină pe neașteptate altele. El i-a luat fața între mâini și a sărutat-o. Buzele lui erau fierbinți și o îndepărtau de restul lumii. Limbile se căutară și se mângâiară, și o maree oarbă îi purtă spre țărmul acela al nimănui unde doreau să se afle. Reina n-a stat să se gândească la tot ce era pe cale să câștige și să piardă în clipa aceea. Se lăsă doar dusă de val, fiindcă el i se păru un copil neajutorat, iar ea simțea dorința să-l protejeze.

Camargo se mira că ea nu era lângă el în pat când s-a trezit. După lumina de iarnă ce intra prin fereastră a dedus că trecuse de șapte. Orizontul era o linie cenușie iar căldura persista, în pofida anotimpului. N-a văzut nici îmbrăcămintea Reinei, nici geanta ei de voiaj și nici computerul portabil la care scrisese articolul despre erezie. Incredul, începu să se îmbrace. Nu-l deranja atâta că plecase fără să-i lase măcar un bilet, ci că îl spionase poate pe când dormea. Trebuie să fie tipic femeilor ca ea: să-l spioneze, să țină totul sub control. L-o fi văzut cu gura deschisă, cu picioarele goale și cu varice, cu burta flască și nevolnică. L-o fi surprins lipsit de apărare și o fi luat cu ea imaginea asta, fără să-i lase timp ca el s-o poată îndrepta. A ieșit în galerie căutând-o pe îngrijitoare și a găsit-o înfășurată în pânza apărătorii împotriva țânțarilor, cărând un vas plin cu miere. Femeia își desfăcu legătura, în semn de respect. Avea obrajii supți, cu crăpături datorate uscăciunii.

— Și dumneavoastră plecați, domnule? întrebă. Avem cafea fierbinte și gogoși. Ar trebui să gustați gogoșile astea

cu miere. Nu mai sunt flori, dar albinele lucrează mai departe. Săptămâna care vine o să ne aducă regine noi. Ar trebui să veniți să le vedeți, domnule. Reginele cântă, știați? Când cântă, tot ce vedeți aici se îngălbenește, naiba știe de ce.

Camargo nu răspunse. Îl deranja atâta vorbărie. Nu voia să aibă de a face cu oameni de rând, și cu atât mai puțin cu dovezile astea de încredere. O fi văzut ceva femeia? O fi auzit?

— Unde e șoferul? întrebă. Ar trebui să fie aici, cu mașina gata de plecare, așteptând.

— S-a dus s-o ducă pe doamna la stația de autobuz, răspunse femeia. S-o fi rătăcit iar.

— Dă-mi doar cafea. Fără miere, fără cornuri. Nu beau decât cafea dimineața.

Înseamnă că a plecat cu autobuzul. De ce făcea oare chestii de astea? Poate pentru că el o lăsase în mijlocul străzii când au ieșit de la restaurant. Era răzbunătoare, o nenorocită. Totuși se gândea mai departe la ea. Îi zumzăia în imaginație, stăruitor, și nu pleca. O să-l pună pe liber pe șofer când vor ajunge la Buenos Aires. Și cu Reina ce avea să facă? Două albine se apropiară de vasul cu miere pe care femeia îl lăsase pe o bancă, în galerie. Poate că nu s-a întors la ziar, își zise. Poate se duce altundeva. Dar într-o zi trebuie să se oprească. Într-o bună zi o să ajungă undeva și o să stea să se gândească ce trebuie să facă. Iar când o să vină, eu o să stau s-o aștept. Se poate simți liberă cât pofte ște. Se poate simți liberă mereu fiindcă, oriunde s-ar duce, îmi aparține.

Şapte

Acum un ceas au dus-o pe biata Ángela la terapie intensivă, ţi-a spus Brenda la telefon într-o spaniolă deja amestecată. Nu-i pot opri o infecţie respiratorie. După părerea doctorului Clarke, globulele albe au scăzut la maximum. I-au făcut atâtea perfuzii că nu i-a mai rămas nici o venă sănătoasă. Ieri a trebuit să-i pună acul pe dosul mâinii. Durerea nu-i dă deloc pace. Dacă ai auzi-o, ţi s-ar rupe sufletul. Iar pieptul ei, biata micuţă, pieptul ei e atât de slab, că ţi se face frică. Ar trebui să înceapă iar chimioterapia, dar mai întâi vor să combată răspândirea infecţiei. Îţi dai seama? Cum se poate suferi atât la numai cincisprezece ani? Nu mai rezist, Camargo. Nu pot s-o văd aşa. Mă duc lângă patul ei şi mă întreabă: când vine tata? Abia mai are un firicel de voce. De mai bine de trei luni nu te vede. Te-ai dus la Toronto, la Las Vegas şi n-ai avut timp să vii nici măcar pentru o zi la Chicago. E fata ta, nu? Mi-e groază, Camargo, groază să fiu singură, groază de ce se poate întâmpla.

Cine-i doctorul Clarke, ai întrebat. Hematologul care o supraveghează de când a început totul, se miră Brenda. Cum de nu-ţi aminteşti de el? Dar aşa e, nu-ţi aminteşti. De multă vreme te gândeşti la Ángela ca şi cum n-ar avea nici o legătură cu tine. Îi rosteşti numele şi-ţi apare o lacună în sentimente. Fotografiile de la concerte, plimbările pe bicicle-

tă, nimic din tot trecutul nu te mișcă. Ai venit s-o vezi de două ori anul acesta și nici măcar n-ai avut curajul s-o îmbrățișezi. A ajuns prea fragilă. A încetat să-ți mai aparțină, pentru că acum au pus stăpânire pe ea boala, nenorocul, chinurile de care preferi să stai departe. Încerci să mai spui ceva la telefon și nu reușești. Ce face Diana? ai întrebat. Fosta ta soție și cu tine vorbiți rar de cealaltă geamănă. Și ea îți e străină. Nu s-a dezlipit nici o clipă de patul Îngelei, răspunde Brenda. Doar acum, pentru că n-o lasă în sala de terapie intensivă. E aici, cu mine. Vrei să vorbești cu ea? Nu, răspunzi iute, îngrozit. Acum nu pot. Am doi redactori care mă așteaptă. Situația în țară e gravă, cum bine știi. Așteptăm dintr-o clipă într-alta demisia ministrului Economiei. Sărut-o pe Diana din partea mea. Spune-i că mi-e dor de ea. Dacă pot veni mâine te anunț, Brenda. Trebuie să închid. Mâine? întreabă ea. Nu pot să cred. Ai să aștepți până mâine? Îngela are patruzeci și unu de grade și doctorii nu pot face nimic să-i scadă temperatura. Nu știu dacă îți dai seama că mâine și-ar putea pierde cunoștința și starea ei se poate agrava atât de tare, încât să nu te lase s-o mai vezi. Trebuie să vii chiar azi, Camargo. Ești tatăl ei. Te înfurie că Brenda invocă o responsabilitate pe care ți-ai îndeplinit-o întotdeauna. Cheltuiești o avere cu spitale și cu doctori incapabili, care nu știu nici măcar cum să facă să scadă o temperatură de patruzeci și unu de grade, și ea îți vorbește de îndatoririle tale de părinte. Nu poți înghiți așa ceva. Nu mă strânge cu ușa, Brenda, îi spui. Întotdeauna ai vrut să manipulezi viața celorlalți. O să văd cum fac să pot veni.

O liniștești cu promisiuni ca să scapi de ea. A încercat să te constrângă și ai evitat asediul și de data asta. N-ai cea mai mică intenție să pleci din Buenos Aires. Tocmai acum, când femeia de la fereastra de peste drum te-a trădat și și-a bătut joc de lunile pline de atenție pe care i le-ai dedicat? După ce i-ai plăzmuit trupul cu privirea, ai să permiți ca opera ta să se năruie în mâinile altuia? Ești furios, dorești înnebunit s-o pedepsești, și cu un asemenea ghimpe în suflet nu

poți pleca nicăieri. Vei avea timp să te ocupi de Ángela. Acum, femeia de vizavi e mai importantă decât orice.

A doua zi după ce a înghițit fenobarbitalul a dormit până la douăsprezece. Ai amânat pentru mai târziu întâlnirile de la ziar, ca să o vezi trezindu-se și abia mișcându-se fără vlagă prin casă, ciufulită și cu cearcăne. A telefonat de două sau trei ori, poate doctorului ei sau mamei și la ea la birou, ca să spună că avea ameteli și grețuri, și că va veni când se va simți mai bine. Pe când o spionai, îndepărtându-te de fereastra ta ca să nu te dai de gol, ai ordonat unuia dintre redactorii de la Cultură să verifice cu maximă discreție — *maximă*, ai subliniat, dându-i să înțeleagă că un pas greșit l-ar putea costa postul — dacă vreo editură din Buenos Aires era pe punctul de a publica un eseu despre Iisus, despre cei dintâi ani ai creștinismului sau despre orice temă legată de toate acestea. Poate e o culegere de mai mulți autori, i-ai zis, și în cazul ăsta notează-ți cine sunt. Du-te și pe la editurile de mâna a doua, pe la cele clandestine, la cele în curs de înființare. Nu lăsa nimic la o parte. Și dă-mi raportul mie, fără intermediari, cât mai repede. Ai distruge pe oricine ar îndrăzni să publice rahaturile acestei trădătoare care scrie pe ascuns.

Femeia e tânără și rezistentă, are o condiție fizică foarte bună. La două după-amiaza, efectul fenobarbitalului îi trecuse cu desăvârșire. Bea neîncetat apă și se ducea la toaletă mereu. A dispărut un moment din raza ta vizuală ca să facă duș și s-a întors din nou, proaspătă și plină de energie. Și-a făcut cafea, dar n-a mâncat. Ai văzut-o șovăind în două rânduri în fața cutiei cu suc de portocale și, până la urmă, a pus-o iar în frigider. N-avea nici o bănuială, erai sigur de asta, însă ar trebui să-i urmărești reacțiile, să vezi dacă renunță la suc. În cazul acesta, vei căuta altă soluție pentru viitoarea porție de fenobarbital. Ceea ce i s-a șters din memorie îi va rămâne însă în trup. Ori de câte ori ar pune mâna pe cutia cu suc de portocale, trecutul îi va reveni în minte ca și cum ar fi prezent. Iar ce o să uite ea, trebuie să-i amintești tu.

Ai văzut-o așezându-se în fața computerului și uitându-se la corespondență. Era agitată, n-avea timp să răspundă la mesaje. Ziua îi era mai greu s-o urmărească, fiindcă lumina străzii lăsa prea multe spații în penumbră. Dar mișcările ei se deslușeau când venea lângă fereastră, se privea în oglindă sau deschidea frigiderul.

Ai lăsat să treacă o săptămână pentru ca ea să-și reia obiceiurile. Știi că în răstimpul acesta l-a sunat de două ori pe redactorul columbian de la telefonul de la birou, cheltuind banii altora pe amorurile ei. Prezintă călătoria la Rio de Janeiro drept o deplasare de cercetare urgentă, pentru ca instituția la care lucrează să-i plătească toate cheltuielile. Pe lângă curvă mai e și hoață. Nu merită nici un pic de milă.

Acum ajungi devreme în camera ta de pe strada Reconquista, înainte de zece noaptea. Lași închiderea ediției în grija redactorului din tura de noapte sau a lui Enzo Maestro, pe care l-ai angajat cu puțin înainte de schimbarea guvernului. L-ai ales datorită contactelor lui politice, l-ai avansat pentru loialitatea lui fără cusur și, în cele din urmă, l-ai făcut mâna ta dreaptă.

Acum nu te mai repezi acasă să ajungi la telescop, ci treci strada și încerci să încropești un dialog cu perechea de vagabonzi care doarme lângă clădirea unde stă ea. Pe vremea când locuiai la Chicago ai învățat că, atunci când te adresezi cuiva care nu înțelege limba din partea locului, vorbești încet, marcând silabele, de parcă absoluta necunoaștere a limbii străine s-ar topi numai pentru că vocea rostește mai rar sau tonul e mai apăsat. Dar nimic nu-i mai eficace decât limbajul gesturilor. Așa ai reușit treptat să comunici cu bărbatul, căci femeia nu te place: strâmbă din buzele supte când te vede că vii și-și acoperă fața cu pătura ferfeniță. Sunt refugiați de pe urma războiului din Kosovo și vorbesc o încâlcită variantă dialectală a limbii sârbe. Nu sunt nici măcar rude: îi leagă nenorocirea de a fi fugit din același sat de munte, de lângă un oraș numit Pranjani, sau așa ți se pare că înțelegi. Au plătit o avere ca să ajungă la Buenos Ai-

res, mituind funcționarii de la serviciile de control al imigranților din Ciudad del Este și Posadas, numai pentru a descoperi că în capitală sunt condamnați la o soartă de cerșetori. Bărbatul strânge uneori cutii și sticle de prin colțurile pe unde n-au trecut încă alții ca el. Invadând zone luate în stăpânire de alții, riscă să fie omorât în bătaie și aruncat în vreun șanț. Dar ce altceva ar putea să facă? Nu există locuri de muncă pentru nimeni, oamenii și-au pierdut capul, singura obsesie e să mănânce. Suntem pântece, numai pântece, spun gesturile bărbatului.

Uneori le duci conserve de carne sau cutii de supă. Femeia știe să spună mulțumesc, pentru că a auzit-o rostind cu poticneli cuvântul ăsta când cineva îi aruncă o monedă, dar la tine se uită cu dușmănie și, când te oprești să stai de vorbă, se adresează tovarășului ei repetând *Baš smo žedni.* Din câte ai ghicit, asta înseamnă „ne e sete" sau ceva de genul ăsta. Faptul că te respinge ar putea îngreuna legătura pe care încetul cu încetul ai stabilit-o cu bărbatul: încerci să fii politicos cu ea, să-i învingi neîncrederea, să-i treci cu vederea grosolăniile. Nu-i ușor, căci ți-e tot mai silă s-o vezi. Când se ridică de pe salteaua de paie, își arată o claie de păr cu încâlceli de meduză. Duhoarea pe care o împrăștie e insuportabilă. Bine măcar că nu se supără când faci câțiva pași cu bărbatul, cu toate că nu vă pierde o clipă din ochi, și dacă nu v-ar mai vedea, s-ar preface că i-e rău. Nu-ți poți explica în ce constă dependența care s-a creat între el și ea. Nu poate fi ceva fizic, deoarece bărbatul e încă în putere și, dacă n-ar fi dinții, ar părea chiar atrăgător, în vreme ce ea s-a deformat cu totul, cu jegul și bolile ei de coșmar.

Nu doar o dată s-a oferit să le plătească o cameră de pensiune, dar au refuzat. Mai păstrează o anume mândrie, de parcă mizeria ar fi o alegere și nu o înfrângere. Acum n-ai încotro și trebuie să le vorbești pe șleau, să le spui ce vrei să facă. Femeia de vizavi pleacă peste trei zile la Río de Janeiro, si trebuie s-o împiedici cu orice preț.

După convorbirea cu Brenda, te duci în căutarea vagabonzilor: timpul te presează îngrozitor. E zece noaptea și, de săptămâni de zile, rutina de zi cu zi s-a schimbat în apartamentul de peste drum, poate pentru că femeia e îndrăgostită și preferă să nu-și abată atenția de la propria ei ființă. Vine devreme de la birou, acceptă rar invitații la cină, și începând din zori petrece ceasuri întregi scriind. Însă duminica obiceiurile sunt cele dintotdeauna: se duce să călărească și se întoarce când se întunecă. Ascultă muzică, se dezbracă în fața oglinzii. E mai atentă să-și îngrijească trupul, decât înainte: o vezi cum se întinde la o bară când se trezește, cum face flexiuni, cum se dă cu felurite creme pe picioare și pe piept înainte de culcare.

Momir — ai învățat numele bărbatului — sforăie deja în culcușul de resturi când te duci după el. Tovarășa lui, în schimb, stă în capul oaselor, fumând. Îi ceri voie să vorbești cu el. Nu-ți folosește la nimic să-l scoli tu, pentru că ea n-o să-l lase să se miște. Îți împreunezi mâinile încercând un gest de implorare. Important, important, îi repeți în spaniolă, fără să știi care din silabele astea o înduplecă. *Čekaću ga*, insiști. Crezi că asta înseamnă ceva în genul „o să stau să-l aștept". Apoi slobozi un cuvânt pe care femeia, în sfârșit, îl înțelege: *Pranjani*.

Tot ce vor cei doi este — ți-a spus-o bărbatul — să se întoarcă la Pranjani. Satul în care trăiau a fost distrus de bombardamente, n-a mai rămas nimic din el, dar la Pranjani a început reconstrucția. Acolo el ar putea munci ca zidar. N-ai reușit să ghicești dacă ți-a spus zidar sau șef de șantier sau altceva legat de inginerie, căci limbajul gesturilor e limitat, iar spaniola bărbatului extrem de redusă. Ai venit să le oferi ce-și doresc.

Te ascunzi în intrarea din clădirea ta în timp ce Momir se trezește. Ți-e teamă ca Reina să nu vină de la birou dintr-o clipă într-alta. În sfârșit, vezi că bărbatul se ridică și te caută cu privirea. Îi faci semne să traverseze, dar n-o face până când ea nu-i ordonă: *Pitaj ga*. A sosit momentul să-i

propui schimbul la care te tot gândești de când ai citit mesajele adresate de femeia de vizavi amantului ei columbian. O să-i recomanzi discreție maximă — *maximă*, ai să repeți — dar cum oare te-ar putea trăda țăranul ăsta fără limbă, străin de lumea din jur? Deja ți-ai luat gândul că negocierea va fi ușoară: bărbatul își va consulta perechea de nenumărate ori. Oferta ta e simplă: o sumă de bani suficientă ca să cumpere două bilete de avion pentru Belgrad și de autobuz până la Pranjani, plus cât le mai trebuie să reziste o săptămână. Ai să spui: „Trei mii de pesos", așteptând ca Momir să spună: „cinci". Însă el îți cere și mai mult. Vrea pașapoarte noi pentru el și femeie. Ți se pare că înțelegi că de la Posadas la Buenos Aires le-au furat pe drum tot ce aveau: acte, bani, bijuterii, haine, poze. Pașapoarte? repeți, mirat. Nu-i posibil. Cum să le procuri într-un timp atât de scurt? El va trebui să-și îndeplinească obligația ce îi revine mâine noapte, și tu nu-i poți înmâna documentele înainte de șaptezeci și două de ore, în cel mai bun caz. O să vă dau pașapoartele, aveți cuvântul meu. Aveți încredere. Te privește descumpănit. Trece iar strada și discută cu perechea lui. Fie că Momir nu ți-a înțeles argumentele, fie că femeia nu acceptă. Se întoarce cu privirea în pământ. Atunci cât timp am la dispoziție? îl întrebi. Imediat, răspunde Momir, neînduplecat, arătând cu degetul spre apartament, fără să lase vreo îndoială în privința hotărârii lui nestrămutate.

Prostia vagabonzilor te înfurie. Cum de le dă prin cap acestor păduchi să se pună de-a curmezișul voinței tale? N-o să le treacă deloc cu vederea această jignire. O să-i strivești, când va sosi momentul. Acum sunt, din păcate, arma de care ai nevoie ca să-i dai o lecție femeii de vizavi. Până nu o vor face, va trebui să-ți folosești toată puterea ca să le dai ce-ți cer. O să apelezi poate la Sicardi, șeful personalului, sau la Enzo Maestro, care mai are încă legături cu serviciile de informații.

O să mă țin de cuvânt, Momir, spui. O să mă ocup numai de asta. La șapte dimineața o să trimit un om de încre-

dere să vă fotografieze chiar aici, în stradă. Încercați să vă aranjați, pieptănați-vă. Încercați să păreți naturali. Apoi, seara, îți voi da, dacă pot, documentele tovarășei tale. Îți voi da banii și celălalt pașaport mai târziu, după ce vei fi făcut ce-ți cer. Momir se duce iar să vadă dacă femeia e de acord. Dintre resturi, ea face semn cu capul că da. Dumnezeule, câtă tocmeală!

Dar realitatea e împotriva ta. În vreme ce vorbeai cu Momir ai închis celularele, și acum vezi că pe amândouă ai mesaje disperate. Maestro te roagă să vii cât mai curând la tine la birou. Președintele a demis jumătate de cabinet, spune, și s-a încurcat într-o ceartă mortală cu aliații care l-au adus la putere. Nu vrea să audă argumentele nimănui, cu excepția celor ale fiilor lui. Criza a devenit atât de gravă, încât vicepreședintele își poate da demisia. Ziarul stă pe loc, Camargo: te așteptăm cu toții, spune Maestro pe robot. Cum să fiu de acord cu titlurile de pe prima pagină fără să le vezi tu? Am toate ciornele gata pregătite, pe biroul tău. Te-ai gândit încă o dată cât de inspirat ai fost să-l alegi pe el să te secundeze. Jumătate dintre redactori l-au găsit respingător. A fost purtătorul de cuvânt cel mai lipsit de scrupule care a existat în țară, ți-au spus ei. Nici în timpul dictaturii n-a fost nimeni așa. Exagerează. L-ai adus lângă tine fiindcă nu discută ordinele: le perfecționează. Loialitatea fără cusur pe care i-a dovedit-o înainte președintelui, ți-o dovedește ție acum. Iar imaginația primejdioasă, plină de răutate, cu care a aburit țara, în vreme ce șeful lui fura fără nici un risc, s-a rafinat treptat la ziar. Nu poate crea fapte, ca înainte, dar e un jongler jucându-se cu ele, îndreptându-le și deplasându-le. Viața e nedreaptă cu oameni ca Maestro, ți-ai repetat de nenumărate ori. Într-o țară mai puțin neînsemnată ca Argentina ar fi fost un Fouché, un Kissinger, un J. Edgar Hoover. În biografia nici unuia dintre ei nu există o performanță atât de extraordinară în a abate atenția lumii ca falsa penitență a fostului președinte la Los Toldos, lângă șanțul de

la Alsina și în Valle de la Luna în același timp: trei aruncări de zaruri care au fost, toate, norocoase.

Ți-ar plăcea să-i mărturisești zbuciumul tău pricinuit de femeie, pentru că Maestro ar ști să te sfătuiască de bine, dar e un secret pe care nu-l poți încredința nimănui. I l-ai spune doar mamei, da, ai deșerta în fața ei tot ce păstrezi înlăuntrul tău, dacă ai revedea-o, însă chiar dacă speranța nu te-a părăsit, ai încetat demult s-o mai cauți, Camargo: mama ta a plecat din împărăția acestei lumi.

În celularul rezervat fetelor lui și prietenilor apropiați sunt înregistrate două apeluri cu vești proaste. Starea Ángelei se agravează de la o oră la alta. Cu o voce de înmormântare, Brenda te anunță că infecția nu poate fi oprită. Trei medici sunt cu ea la terapie intensivă. Dacă nu ești deja în avionul de Chicago, spune Brenda, te rog să cauți vreo conexiune prin São Paulo, prin Lima, pe oriunde. Trebuie să ajungi aici cât mai curând, Camargo. Diana și cu mine suntem disperate.

Fosta ta nevastă a înnebunit. Cum i se năzare că poți veni la cea mai mică spaimă stârnită de boala Ángelei? N-ar fi prima oară când încearcă să te îmbrobodească vorbindu-ți de o alarmă falsă. Fata ta are o leucemie greu de tratat, se numește mieloblastică, dar și-a revenit în câteva rânduri și n-ar avea de ce să fie acum mai rău. Dacă Brenda s-ar pune o clipă în locul tău și-ar da seama că e vorba de o criză politică și că nu poți abandona ziarul ca un iresponsabil. Și, dacă ar vedea viața pe aceeași lungime de undă cu tine, ca în primii ani de căsătorie, ar ghici că singura problemă de viață și de moarte este pentru tine călătoria femeii la Río de Janeiro.

Celălalt mesaj te indispune: e Reina Remis, care vrea să te vadă cât mai curând. Doar un minut, te roagă, sunt victima unei neînțelegeri și vreau s-o lămuresc între patru ochi. N-ai s-o primești, ai hotărât doar. Ai să-l lași pe Sicardi să judece cazul și n-ai să miști un deget în favoarea ei.

Şi mâine? Ah, nu vrei să fie nici o fisură în planurile tale pentru mâine. Îndată ce ajungi la tine la birou ai să-l chemi pe Sicardi. Poate că doar el o să fie în stare să rezolve tot ce te frământă. Nu te poţi abţine să nu te enerveze nasul lui: un ardei uriaş, gata să crape. Moralitatea lui Sicardi e un teren neexplorat, aşa încât dai drumul la cuvinte cu delicateţe, ca şi cum le-ai pune să păşească pe jar. Nu vă faceţi griji, domnule director, putem avea paşapoartele mâine după-amiază. False, se înţelege. O să le găsesc pe cele furate de la consulatul polonez. Nenorociţii aştia pe care o să-i scoatem din ţară sunt croaţi, aţi zis: sârbi, muntenegreni? Nimeni n-o să-şi dea seama, atunci, de diferenţă. Sârbi, polonezi, bulgari: aceeaşi pleavă. Te-ai resemnat să laşi ultimele detalii pe seama lui Sicardi: fotografiile, inventarea numelor, datele de naştere probabile, între 1954 şi 1960. I-ai atras atenţia că vrei să nu existe greşeli de traducere la transcrierea datelor în documente: amănuntele astea ar putea zădărnici toată strădania când vor trece prin filtrul serviciului de Emigrare. Vedeţi că sunt litere ciudate în limbile astea, Sicardi: y cu accent ascuţit, f cu liniuţe de-a curmezişul, h cu accent circumflex. Nu vă faceţi griji, domnule director, te linişteşte el. V-am dezamăgit eu vreodată?

Te sâcâie încă treaba cu Reina Remis: e câmpul invizibil plin de ghimpi pe care nici Sicardi şi nici tu nu vă încumetaţi să-l străbateţi. Mai doriţi ceva, domnule director Camargo? N-o uităm oare pe Remise? te întreabă, servil, netezind terenul. Ar trebui să-i mulţumeşti, pentru că o mulţime de vase capilare de pe nas i s-au spart datorită tensiunii. Rémis, îl corectezi, accentuând apăsat prima silabă. Se numeşte Reina Remis. Ştii şi dumneata că nu a fost loială ziarului. Compania aceea aeriană, Fleet, i-a dat mită. Trebuie s-o concediem, Sicardi, n-avem încotro. Dar dacă am lua-o mai încet, domnule director? se alarmează el. Dacă îi atragem atenţia cu un avertisment? S-o concediem aşa, peste noapte, ne-ar costa ochii din cap. Sau avem poate dovezi în

privința mitei? Ne iese și mai scump s-o păstrăm, Sicardi. Acționează. Nu bate pasul pe loc cu tergiversări legale.

Te înfurie să dai explicații. Când e vorba de Remis, nu accepți să te contrazică nimeni. Concediaz-o, dar mai târziu, îi repeți. Las-o să mai facă vreo două greșeli. Să ne dea în judecată. O s-o ținem luni de zile fără să-i plătim, o să fie nevoită să meargă de la un avocat la altul.

În sfârșit, te simți ușurat. Ai scăpat de starea aceea apăsătoare ce nu-ți dădea pace. Un scurt respiro și ai să le telefonezi directorilor ziarului *El Heraldo*, posturilor de televiziune, agențiilor de știri și tuturor posturilor de radio care-ți vin în minte pentru a le atrage atenția că Reina te-a trădat și că, dacă o angajează, înseamnă că îți declară ție război. Ar trebui să fie o lecție pentru tine, Camargo. Ai mers prea departe cu ea, ai dus-o pe înălțimi unde doar ființe ca tine știu să respire fără să se asfixieze. I-ai dăruit prietenia ta, i-ai dublat leafa cel puțin în două rânduri. Câștigă aproape la fel ca Maestro. Din pricina ei, și numai a ei, te-ai despărțit de Brenda și te-ai îndepărtat de gemene, deși ai fi făcut-o poate oricum, mai curând sau mai târziu. Și uite cum te-a răsplătit: înșelându-te. N-ai nevoie să verifici dacă, în afară de biletele de avion, a primit și cecuri de la compania aeriană. Ți-e de-ajuns să citești ce a publicat ca să-i facă reclamă. N-ai s-o ierți, Camargo, chiar dacă o să te implore în genunchi. Ai învățat lecția asta de la Domnul, care e milostiv, dar nu iartă niciodată.

Acum îl chemi pe Enzo. Cu el te simți relaxat, în largul tău. Ideile lui sunt mereu o copie a propriilor tale gânduri și dacă, întâmplător, are altele, le face să dispară. Ai putea să-i spui, bunăoară, că titlul de mâine este *Crinete de la gabisis**, și ar aproba cu entuziasm. N-ar fi rău să-i iei pe cititori prin surprindere din când în când, obligându-i să recompună un limbaj dezmembrat: *Se demite așteptarea vicepreședintelui.* Sau poate: *Detros pune minis la trei.* Ziarele ar deveni jocuri

* Cuvinte inexistente în spaniolă. (*N. tr.*)

pentru adulți, și nu păpică gata mestecată pentru prunci netoți. Da, s-o facem, e ceva extraordinar, ți-ar spune Maestro, și imediat s-ar apuca de treabă.

Ieșirea din infernul coridoarelor palatului l-a întinerit. Chiar dacă se îmbracă tot în costumele lucioase cu vestă și poartă cu îndărătnicie cravatele înflorate, așa cum l-a deprins prostul gust al fostului președinte penitent, lui Maestro i-a pierit privirea aceea alunecoasă și rușinată de odinioară. Când merge prin redacție, cu degetele mari înfundate în vestă, seamănă cu Noe ascultând nechezatul, ciripitul și șuieratul plin de recunoștință dinspre arcă. Ai aflat știrea zilei, Camargo? te salută cu entuziasm. Căderea lui Miloșevici. Aveam două cronici grozave trimise de la Belgrad, un interviu cu Vojislav Kostunica, cel care și-a asumat conducerea țării, și o coloană în exclusivitate cu Juan Goytisolo. Dar la noi președintele s-a sculat după siestă cu toane de femeie la ciclu și a dat afară cu șuturi în fund trei miniștri neascultători. Știu din sursă sigură că vicele o să plece trântind ușa dintr-un moment într-altul. Insinuăm treaba asta, dar n-o spunem. Crezi că trebuie să schimbăm titlurile și să punem accentul aici?

Nu schimba nimic, Enzo, dai dispoziție. Să rămână totul cum ai făcut. Ți-a ieșit o primă pagină fără cusur. În noaptea asta n-o să se întâmple nimic nemaipomenit. Vicele, dacă își dă demisia, o să aștepte ca președintele să se răzgândească și să-l cheme iar. Cel care are probleme sunt eu, Enzo. Va trebui să-mi ții locul pentru vreo două zile. Acum, Camargo? Cum să faci așa ceva acum? Îți țin locul cât vrei, dar eu nu sunt directorul și cititorii își vor da seama. N-am altă soluție, îi răspunzi. Ángela e rău. Cu toate că Brenda nu vrea să recunoască, știu că fata mea poate muri în orice clipă. Ar fi trebuit să fiu deja în avion spre Chicago, dar n-am curaj. Și nici nu sunt în stare să văd pe nimeni. O să stau lângă telefon, să mă poți chema oricând, și o să vin la ziar dacă apare ceva urgent. Treaba de mâine e o poveste cu cântec, Enzo. Aș putea să-ți și dictez titlul: *Vicepreședintele*

și-a depus demisia în mod irevocabil. Nu-s multe de ghicit. Trebuie numai să trimiți un redactor la Olivos pentru a descrie fiecare behăit al președintelui, în timp ce altul să fie pe urmele vicelui dezertor oriunde se va duce. Adaugi la toată treaba asta vreo două analize ale crizei și gata. O să fie o zi transparentă, oxigen curat. Dacă se întâmplă așa cum spui, Camargo, poate că da, totul e simplu. Însă ar putea lua și altă întorsătură, să-l apuce nebunia. Vezi ce curios s-au petrecut lucrurile azi: dis-de-dimineață ne-am trezit cu căderea lui Miloșevici și pe înserat anodinul nostru președinte și-a făcut zob cabinetul.

Ziarul, totuși, contează cel mai puțin. Ce contează e vina care te poate copleși dacă nu te duci. N-ar fi mai bine să pleci la Chicago? Maestro e ingenios, dar nu-i un bun organizator. Nu cunoaște trupa, habar n-are cine anume dintre redactori află pe celular ce se întâmplă la Olivos, când de fapt stă și prânzește acasă împreună cu familia. N-are încredere nici în sfaturile lui Sicardi. Vei fi nevoit să-i dai o mână de ajutor în privința ciocnirilor de mâine. Îi sugerezi s-o pună pe Remis pe urmele vicelui demisionar. Îi lași în scris un plan amănunțit cu toate operațiunile: la opt dimineața să-l găsească la cafeneaua din colțul străzii pe care locuiește, unde își ia de obicei micul dejun; să urmărească pas cu pas scrierea demisiei, plânsetele nevestei, telefoanele zadarnice de la Olivos încercând să-l facă să se răzgândească, apoi conferința de presă prin care își ia rămas bun, singurătatea căminului și agitația oamenilor. Remis? se miră Maestro. Nu eram gata s-o punem pe liber? Ba da, însă ce contează? răspunzi. De luni de zile lucrează neglijent și pe deasupra ne mai și fură. Să-i dăm mâine posibilitatea să ne înapoieze ce ne datorează. Ocupă-te să-și îndeplinească sarcina. Iar Sicardi să dea periodic raportul dacă ea își vede de treabă. Să n-o lași să plece până când nu trimiți la tipar ultimele cuvinte ale articolului. Dar tu o iubeai, Camargo, se încumetă să spună Maestro. Până cu puțin timp în urmă o iubeai. Tocmai de asta, răspunzi. Nu las niciodată sentimentele să se

amestece cu munca. Încă ne mai e de folos. Ştie să relateze cu măiestria Victoriei Ocampo şi e la fel de isteaţă ca Patricia Highsmith. Şi din cale afară de primejdioasă.

La noapte ai să dormi pentru prima oară în patul de călugăr de pe strada Reconquista, deşi naiba ştie dacă ai să poţi închide ochii. Ai să renunţi la fotoliul de unde o cercetezi, ai să te apropii mereu de telescopul Bushnell, şi ai să revezi toate mişcările de a doua zi. Ţi-ar plăcea să intri în apartamentul de vizavi îndată ce ea va pleca la birou, dar menajera rămâne acolo până la ora unu şi va trebui să ai răbdare. E o mică schimbare în rutina cu care ea îşi bea sucul înainte de culcare: deşi îl preferă tot pe cel de portocale, uneori alege şi unul de mere. Veşnic are în frigider două sau trei cutii. Ca să eviţi orice risc, ai să pui două grame de fenobarbital în fiecare cutie. De data asta vei fi nevoit să foloseşti mânuşi, căci pedeapsa pe care o pui la cale e foarte drastică şi nu trebuie să rămână vreo urmă. Ţi-ai luat toate măsurile de precauţie rezervând biletele de avion pentru Momir şi perechea lui în cursa de Santiago de Chile de sâmbătă la prânz. De acolo, după un zbor cu trei escale, vor ajunge la Belgrad. Vrei să-i ştii muţi şi departe. Ai lăsat formalităţile pe seama lui Sicardi, cu siguranţa că la prânz, când ai să-i telefonezi, se va fi ocupat de toate, până în cele mai mici amănunte. Singurul lucru care ţi-a scăpat, fi-ar să fie, e să ştii pe unde colindă cei doi vagabonzi în timpul zilei, în ce cloacă se adăpostesc, cu cine se văd. Poate s-or fi ducând pe peroanele de la Retiro sau spre Costanera Sur, unde a văzut cerşind tot felul de oameni care vorbesc limbi asemănătoare, sau poate aşteaptă să se facă noapte în vreun tren de marfă din gara Constitución. Ai pierde prea mult timp acum dacă ai încerca să le dai de urmă. Te îndoieşti că Momir ar vorbi despre tine cu alţii de teapa lor, fiindcă nu i-ai spus cum te cheamă şi nici măcar nu i-ai dezvăluit planul. Ţi-ai luat doar toate măsurile să nu dea greş la ce e mai important.

Noaptea trece încet și te-ai sculat de trei sau patru ori, temându-te ca nu cumva Momir să dispară. Dar amândoi nenorociții zac mai departe în mizeria lor, cu trupurile lipite de grilajul curățătoriei. Înainte de unsprezece, cum ai bănuit, a sosit femeia de peste drum. După un ritual mai scurt ca de obicei, ai văzut-o stingând lumina. N-a uitat să-și citească pe computer corespondența și nici să-și maseze cu senzualitate picioarele și pieptul cu creme tonifiante. Ești convins că și-a făcut programare pentru sâmbătă să se depileze, să-și facă manichiura și pedichiura, pregătindu-se de întâlnirea cu amantul ei. Ce păcat că n-o poți vedea dormind, că nu poți pătrunde în ea, navigând pe râul sângelui ei. Dacă i-ai vedea visele la fel de limpede cum a făcut-o videocamera ta cu fiecare cută a trupului ei, ai afla de ce te-a trădat și, poate, pedepsind-o, i-ai mângâia fruntea, nu din milă, căci sentimentul acesta ar umili-o, ci din dragoste față de tine însuți, Camargo, și pentru toată viața pe care ți-ai pierdut-o contemplând-o.

Opt

Camargo a mai trăit trei ani după tragedia care i-a schimbat viaţa. Ce păcat că n-a putut citi cele două coloane atât de inspirate pe care i le-a dedicat Enzo Maestro. Era un text fără un cuvânt de prisos, în stânga paginii întâi, cu un titlu care ar fi fost pe placul lui: *Doliu:* El Diario *deplânge pierderea / fostului său director G. M. Camargo*. Deşi nu mai era deloc nevoie, textul respecta ultimele dorinţe ale defunctului. Menţiona o singură dată, parcă în treacăt, prenumele din actele sale civile, Gregorio Magno Pontífice, şi trecea sub tăcere mai toate amănuntele intime din biografia lui, începând cu momentul când a fost părăsit de mamă, în copilărie, şi până la divorţul de Brenda şi apoi târzia lor împăcare. Plin de generozitate, Maestro îi transforma tatăl într-un „pionier al radioului nostru" şi rezuma ostracizarea marelui ziarist în două rânduri sobre: „Cu puţin înainte de a se îmbolnăvi, Camargo colindase lumea cu uimire, de parcă ar fi fost din nou un redactor tânăr. Articolele pe care le-a trimis din marile capitale europene, din Katmandú, de la templele din Angkor Wat şi de lângă ruinele de la Chichén Itzá, au devenit clasice pentru Argentina. Văduva lui, Brenda, intenţionează să le strângă într-un volum, împreună cu ultima colaborare pe care, după ce plecase de la ziar, a trimis-o la *El Diario* şi pe care o redăm mai jos pentru cititorii noştri."

Ediția avea o banderolă subțire de doliu și oferea în paginile din mijloc douăsprezece fotografii ale lui Camargo, alese cu grijă de Maestro. Două dintre acestea fuseseră făcute printre mușcatele din casa din San Isidro, împreună cu soția și fetele lui gemene. Arăta fericit, semeț ca un dirijor care tocmai a verificat cât de supuse îi sunt instrumentele. În alte șase însoțea diferiți politicieni, oameni de afaceri, laureații premiului Nobel pentru Literatură, deși în realitate se părea că toți aceștia îl însoțeau pe el, privindu-l cu ochii plini de devoțiune. Maestro mai alesese cu mare plăcere o fotografie a lui Camargo lângă Carlos Salinas de Gortari, spre sfârșitul mandatului acestuia, în care ziaristul îl cerceta, cu buza de jos ieșită în afară, mai disprețuitor ca oricând, pe președintele scund și chel. Pagina era dominată de o fotografie, deasupra a patru coloane, care-l înfățișa pe Camargo în biroul lui de la *El Diario*, înconjurat de statul major al redactorilor, înainte de una din ședințele de după-amiază. Maestro întindea o mână protectoare pe fotoliul directorului, ascunzându-și degetul mare de la cealaltă sub vestă. În restul pozelor, defunctul apărea în fața Marelui Zid, a edificiului Institutului de Asigurări împotriva Accidentelor de Muncă, pe strada Na Poricí din Praga, unde Franz Kafka a lucrat din 1908 până când s-a pensionat, în 1922, și în dreptul Muzeului de Artă Modernă din São Paulo, împreună cu prietenul lui Antonio Marcos Pimenta Neves, cu puțină vreme înainte ca acesta să cadă și el pradă unei pasiuni nefericite.

În partea de jos a ambelor pagini se reproducea în chenar singurul articol pe care Camargo îl scrisese la persoana întâi. Era ultimul din lunga lui carieră. În vara aceea fusese martor, din întâmplare, la un incident care a impresionat presa de scandal din America Latină și, cu toate că de multă vreme soarta vitregă îl silise să renunțe la postul de director de la *El Diario*, s-a simțit obligat să-și trimită mărturia. Loial până în pânzele albe, Enzo Maestro — succesorul lui — i-a acordat un spațiu privilegiat, însă le-a atras atenția re-

dactorilor cât de mult afectaseră vârsta și nenorocirea scrisul unui maestru al stilului.

Un martor ocular relatează tragedia de la Viña del Mar

Tot mai multă lume se duce vara la Viña del Mar. Din august nu mai există case de închiriat lângă plajă și din decembrie până în martie, la hoteluri nu mai găsești un loc. Soția mea, Brenda, a avut norocul să închirieze pe câțiva dolari conacul galben ce se înalță la capătul dinspre nord al stațiunii, rămas neocupat din pricina legendei ce-i sperie pe cei din partea locului, care spune că era bântuit de fantome. În 1976, un general din armata chiliană a descoperit-o acolo pe tânăra lui nevastă săvârșind păcatul desfrâului, și și-a răzbunat jignirea împușcându-i pe adulteri cu pistolul din dotare și otrăvindu-i cu sirop cu arsenic pe cei trei copii ai lor, înainte de a-și trage el însuși un glonț în inimă.*

Una dintre legendele cele mai vii din Viña del Mar povestește că, în fiecare noapte, la zece — ora când s-au comis crimele —, se deslușesc limpede vaietele celor morți. Totuși, în cursul săptămânilor petrecute acolo n-am auzit decât vuietul mării.

Apusurile de soare din această stațiune chiliană, care se bucură de o faimă îndreptățită, ating culmea splendorii în micul golf ce se întinde exact în dreptul conacului galben. Multă lume din Santiago și Valparaíso vine la sfârșit de săptămână să admire această minune, pe care Brenda și cu mine o aveam la dispoziție din balcon. Nu-mi amintesc de ce ne-am hotărât să ne ducem pe țărm duminică, 23 februarie 2003, când pelerinajul infernal era în toi. Fata noastră, Diana, plecase la Buenos Aires, noi doi ne simțeam singuri și triști și, chiar fără s-o spunem, eram nespus de dornici de companie. Pe plajă adia o briză călduță și diafană. Turiștii, cu batiste înnodate pe cap și coșuri de picnic, se întinseseră printre

---

* Luni de vară în emisfera australă. (*N. tr.*)

stânci, nemișcați ca niște șopârle. Țipetele pescărușilor sfâșiau calmul acela nesfârșit. Cam pe la șase și jumătate, când soarele începea să coboare, un avion a trecut prin dreptul nostru cu o viteză atât de neverosimilă, încât urletul motoarelor ne-a ajuns la urechi când deja se pierduse din vedere. În scurtă vreme se întoarse, parcă plutind. Zbura la trei sau patru sute de metri deasupra mării și tăia globul soarelui cu niște linii perfect orizontale. Era un Cessna Citation pentru patru pasageri, dar mai târziu s-a aflat că singura persoană la bord era pilotul înnebunit.

Pe măsură ce soarele se cufunda tot mai hotărât în mare, avionul se învârtea din ce în ce mai aproape de sol. În cele din urmă se părea că motoarele, urlând în urma mândrei cozi ca de balenă, la capătul fuselajului, aveau să atingă suprafața mării. Brenda mi-a luat mâinile, cu fața scăldată în lacrimi.

— Nu se întâmplă nimic, i-am spus. Omul ăsta nu vrea decât să atragă atenția.

— Nu-ți dai seama, zise ea. Vrea să se omoare.

Intuiția Brendei n-a dat greș niciodată. Soarele stătea să dispară după ultima unduire a mării, și două femei, ridicându-se de prin locurile ascunse între stâncile de pe țărm, prinseră a striga îngrozite.

— Ce face acum? Țâșnește în sus ca o rachetă!

Totul s-a petrecut într-o secundă incredibilă, în care toată lumea și-a ținut pesemne respirația. Avionul și-a îndreptat botul de delfin spre cerul fără nori, într-un unghi aproape drept și, când se părea că se îndepărtează, s-a lansat în picaj înspre mare. Trebuie să fi avut motoarele stinse, fiindcă nimeni nu și-a amintit să fi auzit nici cel mai mic zgomot înainte de uriașa explozie care a luminat golful: doar un șuierat străbătând razant solemnitatea soarelui ce se stingea. Se înfipse în mare, se ivi o lumină înspăimântătoare și, brusc, se făcu noapte.

Brenda mi-a dat drumul la mâini și a dat fuga spre apă, ca și cum ar mai fi putut salva ceva din naufragiul acela. Voi păstra veșnic în amintire nu avionul scufundându-se ca un

vânător subacvatic în căutarea unor pești invizibili, ci crâmpeie fără sens din asfințitul acela: picioarele pline de varice ale unei femei care îngenunchea, luminile de neon ale unui bar ce s-au aprins în depărtare pe coastă, sirena unei ambulanțe de prisos, o sticlă de bere plutind pe apa dinspre țărm, și Brenda printre valuri, cu îmbrăcămintea udă, întinzându-și mâinile către soarele în agonie.

Toate buletinele de știri au arătat imagini cu scoaterea avionului din apă. Dintr-o mare fără vânt, sub luna strălucitoare, scafandrii recuperară resturile înainte de miezul nopții. Nu le-a fost ușor să dea de cadavrul pilotului, care s-a ivit plutind în zorii zilei de luni, la treizeci de kilometri în larg, fără nici un semn care să permită identificarea lui.

Se știa, totuși, că defunctul fusese președintele Republicii Argentina. Cea de a doua soție a lui, o chiliană care a ajuns renumită ca actriță de telenovele și cântăreață pe la începutul anilor nouăzeci, se hotărâse cu câteva săptămâni în urmă să-l părăsească, și se refugiase la reședința victoriană aflată tot în fața golfului, lângă casa închiriată de noi. Nu știam că locuia cineva acolo. Cu toate că nu ne intră în obicei să ne intereseze vecinii, ne-a atras atenția lipsa oricărei mișcări: niciodată n-am văzut vreo mașină intrând sau ieșind, și nici n-am auzit vreun zgomot.

După comandantul Carabinierilor din Viña del Mar, fostul președinte n-a lăsat scrisori care să-i justifice sinuciderea. Credea, poate, că un act atât de exploziv se explica de la sine, sau că faptul că soția l-a părăsit n-avea nevoie de comentarii.

A doua zi după funeralii, la care au participat președintele Argentinei și cei din Chile și Venezuela, am asistat la citirea testamentului, păstrat la sucursala Băncii Santander. Se prevăzuse ca ceremonia să fie strict particulară și am fost nevoit să-mi mobilizez toate relațiile pentru ca Brenda și cu mine să putem intra. A fost o precauție zadarnică, deoarece corespondenții televiziunilor din cincisprezece țări au forțat fragilul cordon de siguranță și au năvălit în Salonul Ambasador al hotelului unde erau adunați cu toții, avocații, trei notari, prima

soție a defunctului cu singurul lor fiu și cei nouă frați ai ei, și în plus un număr restrâns de martori. Întrucât președintele sinucigaș încă era căsătorit cu actrița de telenovele, se presupunea că femeia avea să reclame cel puțin jumătate din bunurile lui. Totuși, nu se afla acolo. O reprezenta tatăl ei, un bărbat palid, slab, care fuma cu nesaț țigară după țigară.

Notarii au refuzat să citească testamentul până când salonul Ambasador nu avea să se golească de nepoftiți, dar cei de la televiziune deciseră că actele postume ale președintelui erau la fel de puțin solemne ca și cele antume. Socrul fumător voia să plece cât mai curând, așa încât notarul-șef, ținând seama de această urgență, a deschis plicul sigilat care conținea documentul. Umbra vertiginoasă a sinucigașului s-a așternut o clipă peste noi și, în loc să ne sperie, ne-a pregătit pentru o revelație josnică. Și am avut parte de ea. Cu o voce nepotrivit de monotonă, notarul a anunțat că averea fostului președinte ajungea la trei sute optzeci și nouă de milioane șase sute douăzeci și șase de mii de dolari în proprietăți, depozite la bănci din Europa și Caraibe, acțiuni de bursă, cecuri la purtător, firme încredințate unor interpuși, în locul modestelor două milioane opt sute de mii de dolari pe care îi declarase drept unic capital când plecase de la guvernare. „Știam eu, știam", se auzi vocea primei soții. „A murit cum a trăit, înșelându-ne pe toți."

Scandalului stârnit de această declarație i se adăuga nerușinarea, căci aproape toate bunurile se aflau în mâna unor intermediari, înregistrate în codicile secrete pe care notarii trebuiau să le rezolve separat cu fiecare dintre executorii testamentari. Defunctul admitea că averea lui reală era uriașă, dar moștenitorii legitimi n-o puteau reclama pentru că se afla în mâini inaccesibile. Îi lăsa fiului un milion și jumătate și tot atât celei de a doua soții. Restul se împărțea în donații pentru cluburi de fotbal, fonduri pentru crearea unui circuit automobilistic de Formula Unu, achiziționarea unui canal de televiziune dedicat sporturilor, care trebuia să-i poarte numele, și o donație specială pentru construirea, pe muntele cel mai

înalt din provincia lui natală, a unui monument cu efigia lui, asemeni celor ale lui Washington și Jefferson pe muntele Rushmore. Ca și sinuciderea, aceste hotărâri postume erau un gest de sfidare a opiniei publice.

Borges a scris — sau a spus — că opera cea mai însemnată a unui om este imaginea pe care o lasă despre sine în memoria celorlalți. Pe defunct însă nu-l interesa să lase o imagine. Voia s-o impună, s-o tatueze. Mai mult decât părerea pe care posteritatea avea să și-o facă despre el, îl frământa neîncrederea pe care el însuși o simțea față de memoria posterității.

G. M. Camargo, *El Diario de Buenos Aires*
28 februarie 2003

Reina ajunse la stația de autobuz puțin după prânz. Un miros de prăjeală și carne friptă impregna străzile. La intrarea și prin gangurile ce separau prăvăliile de bijuterii ale unor evrei bătrâni de dughenele coreene unde se vindea îmbrăcăminte cu etichete de firme false, zăceau cârduri de cerșetori. O fetiță de trei sau patru ani, desfigurată de bube și cicatrice, fugi de lângă maică-sa și se agăță de picioarele Reinei, cerându-i un bănuț. Dintre tarabele și păturile întinse în drum de peruani care ofereau de la felurite ierburi naturale până la celulare de contrabandă, izbucni un cor de copii pe un ton implorator. Gonită de mirosul de excremente și urină, îngrozită de râie și păduchi, Reina luă un pumn de monede, îl aruncă peste cerșetori și plecă în fugă. Întotdeauna fusese temătoare. Se spăla pe mâini la tot pasul. Rănile altora o speriau cumplit, și nu înțelegea povești ca acelea cu Evita Perón, care sărutase sifilitici și leproși pentru a demonstra că împărtășea suferințele poporului. Ea nu putea nici măcar să vadă un animal răpciugos, cum erau uneori caii de pe la grajduri.

În colț, lângă cafeneaua La Perla del Once, mai erau câteva exemplare din *El Diario*. Pe prima pagină articolul despre slujba de seară domina coloanele de sus, în dreapta.

Redactorul din tura de noapte îi subliniase iscălitura, Reina Remis, ilustrând-o cu o fotografie în care arăta mai tânără, aproape adolescentă, resemnată în privința zâmbetului acela care-i dezvelea gingiile. Numai Camargo putuse da dispoziție, prin celular, de la Azotea de Carranza, să-i pună în evidență numele și s-o transforme, prin acest simplu gest de magician, în ziarista momentului. Totuși, faima asta neașteptată nu se datorează celor întâmplate între ei, își zise Reina. Mi se datorează mie, dibăciei cu care am demascat farsa președintelui penitent. Nu avea remușcări din pricina intimității la care ajunsese cu Camargo, nici pe departe. Și ea descoperise plăceri de care nu se credea în stare, dar acum își zicea că sentimentele astea se sting întotdeauna chiar în noaptea în care se aprind, și că cel mai bine ar fi să se poarte cu directorul de la *El Diario* ca și când l-ar vedea pentru prima oară. În veci n-avea să-i ceară ceva, nu voia absolut nimic. Gloria fugară a acestui prim articol avea să sporească după cele ce vor urma, era convinsă, pentru că ambiția o va purta acum pe culmi, ea însăși fiind ca vântul ce se putea înălța oricât spre cer, dar nu din mâna lui Camargo, ci purtată de îngerii propriei sale inteligențe, ca în visul lui Iacob.

Stând în dreptul cafenelei La Perla del Once, a simțit că lumea o fixa cu privirea și o recunoștea din fotografia publicată pe prima pagină. Avea chef să-și recitească articolul despre cele întâmplate la mănăstire bând un capucino la una din mesele ilustre de la Perla unde, în urmă cu optzeci de ani, Borges învățase lecțiile de idealism ale lui Macedonio Fernández, pentru care nu exista materie trainică dincolo de aparențele lumii și nici un ego care să perceapă aparențele. Tot acolo se întâlneau de obicei acei Montoneros* de la începutul anilor șaptezeci, care sfidau escadroanele morții scriindu-și manifestele tipărite clandestin, iar câțiva interpreți de rock plăzmuiseră lângă fereastră primele scrisori batjocoritoare împotriva tiraniei. N-a mai rămas nimic din toate aces-

* Membrii unei organizații revoluționare. (*N. tr.*)

tea, își zise Reina descoperind o masă din material plastic liberă, dar încă murdară de fursecuri și ziare rupte în bucățele. Cei care își petreceau dimineața acolo erau șomeri cu cearcăne, care se întorceau după ce făcuseră cozi zadarnice înainte de răsăritul soarelui în dreptul puținelor agenții de plasare, sau tați în căutarea cuiva care să le dea ceva de lucru ca să-și poată hrăni familia, orice, începând cu treburi în vamă și terminând cu căutarea unor nasturi rari prin mercerii. Dar cei mai numeroși erau cerșetorii. Se strecurau pe sub scaune ca pisicile, vânând vreo bucată de pâine căzută pe jos, ferindu-se de furia chelnerilor. Cafeneaua aceea ajunsese capitala nefericirii —, *capitale de la douleur*, ar spune Paul Éluard — un teritoriu care se năruia. Mesele la care Xul Solar inventase o spaniolă practică, dar imposibil de pronunțat și de citit, înregistrau acum doar povești ale unor oameni nevoiași. Nici măcar nu erau aceleași mese: lemnul prețios fusese înlocuit cu suporturi urâte din plastic și aluminiu, care se clătinau veșnic, indiferent ce li se punea sub picioare pentru a le fixa. Acel capucino pe care i l-au adus Reinei era rece, iar muștele se așezau pe paginile ziarului cu îndărătnicie de cititoare. A preferat să plece când a ajuns la paragraful al treilea din articolul ei, și abia aruncase o privire bâlbâielilor lui Insiarte, exilate în pagina a șaptea.

Era ora când trebuia să ajungă la redacție, dar nu a vrut să se grăbească. Acasă, și-a scos telefonul din priză — robotul înregistrase doar două apeluri ale mamei, care o întreba unde plecase —, s-a dezbrăcat, a făcut câteva flexiuni în fața oglinzii din dormitor și apoi o baie fierbinte, la temperatura cea mai mare pe care a putut s-o suporte. A ieșit somnoroasă, înfășurată în două prosoape, s-a întins pe pat și a adormit.

Când s-a trezit, era trecut de șapte. Întunericul de iulie* se abătea asupra orașului umed și luminile firave de pe strada Humberto Primo se stingeau parcă înghițite de ceață. S-a îmbrăcat în fugă și, pe când aștepta un taxi, s-a rujat și și-a

* Lună de iarnă în emisfera australă. (*N. tr.*)

netezit părul ciufulit de somn. De puține ori s-a simțit atât de umflată, de urâtă. Era sigură că, ajungând la ziar, șeful personalului, Sicardi, avea s-o cheme pentru a o mustra și a o face de râs în fața celorlalți redactori, ca de obicei. Nu l-a văzut pe coridoare și a răsuflat ușurată. A găsit însă o scrisoare la ea pe birou prin care Sicardi o informa că redactorii, la ședința de după-amiază, hotărâseră să o promoveze șefă a unei secții inexistente până atunci, de Investigații Speciale, și că i se va dubla leafa retroactiv, de la 1 iulie. Trebuia să se prezinte cât mai curând în biroul directorului Camargo pentru a primi instrucțiuni în legătură cu noile sale atribuții.

Reinei i se făcea frică extrem de rar. Viața ei se desfășurase întotdeauna în prezent, unde se întâmpla doar ceea ce-i era cunoscut, dar acum a rămas descumpănită preț de un minut. Nu dorea să-l vadă iar pe Camargo, nu știa ce să facă și nici ce să-i spună. Din nou, ca și noaptea trecută, sentimentele i se amestecau, dar acum nu din dorință sau din curiozitate față de un trup imprevizibil, ci pentru că nu știa ce să facă în situația importantă în care se trezise pe neașteptate. Era ambițioasă, bineînțeles, dar viața pe care și-o imagina pentru sine era alta. Voia să scrie versuri, câte un eseu cu caracter istoric despre timpurile lui Iisus, povestiri în care să se petreacă puține lucruri, ca în cele ale lui Isaak Babel, și să nu existe nimic uimitor, ca în cele ale lui Raymond Carver: să fie cunoscută pentru acestea, și nu pentru scânteile pe care ziarul le împrăștia zilnic și care, a doua zi, erau stinse de alte scântei noi. Investigații Speciale. Ce-o avea oare de gând Camargo? Oftă și formă numărul interior al direcției.

Toată ziua șeful se gândise la ea: ăsta a fost primul lucru pe care i l-a spus. A cerut să le aducă niște cafea, a stins monitoarele care transmiteau procesul unui funcționar de la vamă împotriva unui fost ministru care îl acuzase de corupție, și a privit-o nedumerit, de parcă ar fi recunoscut o feme-

ie din trecutul lui pe care o pierduse, ori o viaţă pe care o pierduse. Toată ziua m-am gândit la tine, a repetat.

— Eu nu m-am gândit la nimic. Am dormit.

— Redactorii te-au promovat, Remis. Au spus: nu ne bătea gândul să înfiinţăm o secţie de investigaţii? De ce să nu i-o dăm fetei ăsteia?

— Ce bine! Atunci nu mai scriu pentru Cultură.

— Ai să scrii despre tot ce poftești. Acum trebuie să te ocupi în continuare de afacerea aceea cu contrabanda de arme. Un emisar al guvernului a vândut arme clandestine pentru Bosnia, Croaţia, Serbia, una din ţările astea. Poate că şi rachete pentru Irak.

— Nu mă pot duce atât de departe singură. Am nevoie de ajutor. Nu ştiu nimic despre asta.

— Nici eu. Nimeni nu ştie. Toţi învăţăm acum. De ce-ai fugit aşa devreme de la Los Toldos?

— Terminasem articolul. Nu mai aveam nimic de făcut acolo. Şi, dacă vă referiţi la ceva mai personal, domnule director, n-am fugit. Nu pot fugi din locuri unde nici n-am ajuns încă.

— Sunt cuvinte care nu pot fi lăsate în suspensie. Chiar tu mi-ai spus asta, îţi aminteşti? Şi cu trupurile se întâmplă uneori ceva ce nu poate fi lăsat în suspensie.

Reina a pus ceaşca de cafea pe farfurioară înainte de a o duce la gură. A făcut o pauză, de parcă ar fi căutat înlăuntrul ei aerul pe care nu-l găsea afară.

— Nu vreau să-mi pierd postul de la ziar, domnule director, spuse, pe un ton resemnat. Şi, dacă mă las prinsă într-o poveste din care n-aş şti cum să ies, o să-l pierd. Regret ce-am început. N-o să merg mai departe.

— Regreţi.

— Regret prezentul, nu trecutul.

Camargo înclină scaunul pe spate şi-şi rezemă ceafa în palme. După mişcarea asta îşi punea întotdeauna picioarele pe birou, dar acum n-a făcut-o.

— În viață totul vine și se duce, Reina. Ori de câte ori ți se întâmplă ceva fericit, trebuie să te aștepți la o nenorocire. Și invers: nu există nenorocire, în afară de moarte, pe care să n-o depășești printr-o întâmplare fericită. M-am trezit de dimineață cu speranța de a te vedea. Nu mai erai acolo. Totuși, am respirat cu bucurie praful câmpului, am băut cafea, m-am dus să văd niște stupi. Când eram în drum spre Buenos Aires, nevastă-mea m-a sunat pe celular de la Traverse City, din Michigan, aproape de lacuri. Am două fete gemene, știi, de treisprezece ani. Bunica lor locuiește acolo, pe malurile lacului Torch, și le-a chemat fiindcă a avut un infarct și a crezut că avea să moară. Împotriva tuturor pronosticurilor, a supraviețuit. Însă uneia dintre gemene, Ángela, i s-a descoperit o leucemie. De multă vreme se plângea de oboseală și de dureri de oase. Ieri dimineață, mi-a spus Brenda — pe nevastă-mea o cheamă Brenda —, Ángela se juca în hambar cu niște păsări pe care bătrâna le lăsa să umble pe acolo. Doi sturzi au bătut din aripi, atingându-i brațele, și imediat i-au apărut niște hematoame. Au dus-o la spitalul din Traverse City și i-au făcut analize de sânge și de măduvă. Patologul a dat alarma azi dimineață: leucemie mieloblastică. Chiar dacă supraviețuiește, chiar dacă boala intră în remisiune — așa se spune —, biata Ángela o să aibă toată viața sabia asta deasupra capului.

— Duceți-vă s-o vedeți, domnule director. Ce așteptați?

— Acum nu pot, Reina. Ai văzut ce-i în țară, nu? Aș fi un iresponsabil dacă aș pleca. Și s-ar putea să se fi înșelat cu analizele. Să fi atribuit fetei mele rezultatele altui bolnav. Se întâmplă uneori.

Oare Camargo credea cu adevărat ce spunea? Reina era din nou descumpănită. Nu știa dacă să-l consoleze, să-i ia mâinile să-i spună: „Duceți-vă, domnule director, duceți-vă! Faceți ceea ce trebuie să faceți", sau să-i arunce în față indiferența lui, refuzul prostesc de a ține seama de realitate. O fiică, se gândi. Naiba știe în câte romane citise că nimic nu-i mai sfâșietor ca moartea propriului copil. Iar Camargo îi vor-

bea de situația politică. Poate că totuși își dădea seama și nu voia să sufere, sărmanul de el. Poate prefera să evadeze ca să nu se mai chinuie.

— Să dea Domnul să aveți dreptate, domnule director! îi spuse. Să dea Domnul ca diagnosticul să fie greșit!

S-a gândit că de fapt trebuie să se simtă foarte rău, căci a văzut cum i se schimbase fața năpădită de riduri. S-ar fi schimbat și mai tare, dacă el nu și-ar fi dus mâna la bărbie și nu și-ar fi revenit. Purgatoriul, își zise Reina. Am fost aleasă pentru asta, *per lui campare*; și nu-i altă cale. I s-a strâns inima. Ángela, Ángela, dacă ai fi fata mea te-ai face bine.

— Nu mă lăsa singur, Reina.

Vocea îi pornea din străfundurile ființei, pe care ea nu le cunoscuse și nici nu le bănuise. Uneori inima îi dădea ghes să-i pună capul în poală și să-l mângâie.

— Nu, zise. N-o să te las singur.

Necrologul pe care l-a scris Enzo Maestro pentru *El Diario* nu menționa numele Reinei Remis și nici cei trei ani pe care ea și Camargo i-au petrecut aproape nedespărțiți, colindând lumea de la un capăt la altul. Reina s-a aflat acolo tot timpul, în miezul acelei vieți, și e ciudat că oamenii văd povestea de dragoste care i-a unit de parcă n-ar fi trăit-o nimeni și protagoniștii s-ar fi retras, lăsând doar povestea. Se știe acum că minuțioasa cercetare a Reinei Remis în legătură cu armele de contrabandă n-a dus nicăieri, în pofida dovezilor pe care ea și Camargo le-au strâns de la băncile din Zürich și din arhivele cancelariilor balcanice. Președintele penitent a fost amenințat cu închisoarea de guvernarea care i-a urmat, dar și-a salvat cu ușurință pielea. Toți cei care trebuiau să-l judece fuseseră numiți de el și erau dornici să se revanșeze. N-au zăbovit prea mult și au descoperit greșeli în dosare și cu pretextul acesta au suspendat procesele. Și noii guvernări îi convenea ca el să fie liber, pentru a-i diviza pe cei din opoziție. Impunitatea a persistat. Parlamentul a continuat să aprobe legi care jefuiau țara până ajungeau s-o

transforme într-un nume și atât: același pustiu inutil care fusese cu patru secole în urmă.

Nu există nimic mai îngrozitor într-o poveste de dragoste decât certitudinea că se va sfârși într-o zi. Pe Reina o muncea gândul că o aștepta un sfârșit, chiar dacă nici nu era sigură că era o poveste de dragoste. Dorință, ambiție, prietenie, tovărășie: nu era vorba de așa ceva. Dacă ar fi existat doar una din aceste stări sufletești, nu i-ar fi fost teamă că-l pierde pe Camargo. Dar era ceva mai mult și totodată mai puțin: un sentiment pentru care nu exista nici nume, și nici măsură. Pe neașteptate i se părea că, fără Camargo, viața ei avea să se cufunde în beznă: că-și părăsise propriul trup undeva aiurea și rămăsese doar cu umbra ei. Ceea ce începuse nu putea decât să se sfârșească, și atunci, când va veni momentul final, cum avea să-și redobândească trupul? *In my beginning is my end*, spunea. *Now the light falls*, și încă mai sunt ici și colo, la începutul sfârșitului meu, cu trupul în declin.

Acum, de două sau trei ori pe săptămână rămânea să doarmă în casa din San Isidro, lângă galeria cu mușcate. Camargo nu se obosise să mute în altă parte fotografiile și rufăria, așa încât Reina adormea cu fața la un trecut în care gemenele cântau la vioară și soția o saluta în rochie de seară din poze cu ramă de argint. Deși Brenda n-avea să mai locuiască acolo, lenjeria și rochiile ei de vară erau încă aranjate în dulapuri, iar lângă dormitor se afla în continuare, neatins, micul cabinet unde se refugia să citească și să scrie scrisori, printre peisaje cu lacul Torch și fotografii ale mamei împresurată de nori de păsări.

Reina era fericită numai când călătoreau împreună. La hoteluri, nimic nu aparținea nimănui și putea simți că în realitatea aceea transparentă, existența ei nu era mai prejos decât celelalte. Odată, la Washington, unde au stat trei săptămâni ca să relateze pasiunea nefericită pe care Monica Lewinsky o făcuse pentru Bill Clinton, Reina a insistat ca el să se ducă la Chicago o zi, numai o zi, s-o vadă pe Ángela, care supraviețuise primului ciclu de chimioterapie. Pe atunci, re-

lația lor era cunoscută de toți, și Brenda introdusese divorțul, nu pentru adulter — cum a spus la telefon —, ci pentru că era un tată nepăsător, care lăsa să treacă luni de zile fără să-și vadă fetele. Camargo n-a vrut să se ducă. Ángela se simte mai bine, i-a spus, și prezența mea o poate obosi. Însă bunica lor trage să moară, și n-am nervii tari să pot face față scenelor de durere ale Brendei, nu suport ideea că o să se agațe de mine și o să-mi plângă pe umăr. Reina nu voia ca gemenele s-o învinovățească vreodată pentru absența tatălui lor, și i-a repetat lui Camargo să se gândească la Ángela, la rugămințile ei disperate atunci când vorbeau la telefon. Erau singuri în camera de hotel, aproape de Georgetown, îmbrăcați pentru prânzul în casa unui redactor de la *Washington Post*, și din senin a survenit una dintre acele schimbări bruște de dispoziție ale lui Camargo cu care Reina nu reușea să se obișnuiască. S-a așezat pe o sofa lângă pat în timp ce ea își termina machiajul și a început să bâiguie cuvinte fără sens. Reinei i s-a părut că vorbea cu el însuși despre alternativele unui zbor la Chicago, fiindcă în monolog deslușea aluzii la ore, companii aeriene, trenuri de legătură și nume de hoteluri necunoscute. Nu-i dădea nici o atenție. A luat-o prin surprindere când l-a văzut ridicându-se în picioare, roșu de furie, și i-a spus aproape strigând:

— Deci e adevărat? Vrei să rămâi singură în Washington ca să te vezi cu iubițelul tău, nu-i așa? De când îmi ascunzi povestea asta, târfă ce ești?

Era atât de turbat, de înnebunit, că Reina s-a gândit că o să-i dea o palmă.

— Nu, spuse. M-am gândit numai că Ángela are nevoie de tine...

— Sunt sătul, sătul până-n gât de minciunile tale. Cum mă întorc cu spatele mă minți. Râzi de mine pe ascuns, crezi că nu știu? Mie mi se povestește tot.

— Camargo, Camargo, de unde ai scos una ca asta?

A simțit nevoia să-și scoată rochia și să se trântească pe pat să plângă. Ori să plece și să lase să se ducă totul pe apa

sâmbetei. Însă trebuia să-l privească în față ca să facă să-i dispară furia, sau măcar să poată suprapune imaginea acestei dezlănțuiri peste aceea a bărbatului pe care îl iubise acum doar o clipă, deși poate că a iubi nu era cuvântul potrivit.

— E altcineva în viața ta, nu-i așa? Spune-mi, nu-ți fie teamă. Pot să iert orice în afară de minciună.

Părea că se liniștise, dar ea vedea întunecata lavă dinlăuntrul lui, dușmănia care-i ieșea prin toți porii. N-am altă viață în afară de cea împreună cu el, își zise Reina, dar dacă-i explic astfel, nu reușesc decât să-l întărât și mai tare. Un iubit aici — repeta hohotind —, un iubit? Ce iubit să am când abia știu să vorbesc englezește? Era adevărat. La mesele cu redactorii de la *Foreign Affairs* sau cu adjuncții procurorului Kenneth W. Starr tăcea cu atâta eleganță încât nimeni nu-și dădea seama că dialogul curgea fără ca ea să înțeleagă un cuvânt. O singură dată a făcut o greșeală, când mama Monicăi Lewinsky a întrebat-o dacă era drept ca un simplu act sexual oral neînsemnat, întocmai cu acela repetat zilnic de milioane de muritori, s-o condamne pe fata ei la o viață îngrozitoare și la marginalizare, iar Reina i-a răspuns cu un zâmbet diafan *Thank you*, și a avut norocul ca toți să-i interpreteze cuvintele drept o intenție de consolare. Tocmai îi amintea lui Camargo că nu pricepe limba engleză, când îi veni în minte un argument și mai convingător:

— Cum îți închipui că m-aș putea gândi la altul? Dintre toți bărbații pe care i-am cunoscut, nici unul nu-ți ajunge nici la degetul mic.

Camargo se lumină la față, dar nu scoase un cuvânt. Își puse din nou haina pe care o aruncase pe sofa și-i zise:

— Termină cu fardatul, că o să ajungem târziu.

În mașina care-i ducea la o reședință de lux din Bethesda, în zona de nord a capitalei, Reina a aflat că iubitul ei îi controla absolut toată existența. Să fii mereu cu ochii în patru, fiindcă eu știu tot ce faci, îi spuse. Știu cu cine vorbești la telefon, cunosc până la ultimul cuvânt toate scrisorile tale, pot spune pe dinafară lista cărților pe care le-ai citit în ulti-

mele două luni și însemnările pe care le-ai făcut pe margini, care sunt rezultatele analizelor de sânge și ale mamografiilor tale, ce secrete de-ale mele ai povestit altor redactori. Există trei ticăloși care-ți trimit prin e-mail mesaje cu aluzii sexuale și tu nu i-ai oprit categoric. Unul dintre cei trei e la Washington, nu? tatonă el. De ce nu mi-ai spus? De ce trebuie să aflu de la o a treia persoană de jignirile pe care mi le aduci pe ascuns?

— La Washington? Habar n-am, a reușit ea să spună. Dacă ții sub control totul, du-te la Chicago. Și de acolo poți fi pe urmele mele.

— Nu. Dacă te duci să te regulezi n-am încotro și-ți sparg capul. Un bărbat ca mine ar putea ajunge să-și petreacă viața la pârnaie pentru un capriciu al unei femei ca tine. De neconceput, nu?

— Ți-am mai spus că nu vreau să începem povestea asta pentru că o să ne facem rău unul altuia. Nu există nimeni în viața mea, Camargo, nimeni. Mai bine n-ai fi nici tu.

Reina încercă să nu se gândească la nimic în timpul mesei, dar o durere ascunsă o sfâșia pe dinăuntru. Împreună cu Camargo văzuse jumătate de glob, de la galeriile Uffizi din Florența, unde se sărutaseră în dreptul tabloului *Nașterea lui Venus* de Botticelli, restaurat în nuanțe de galben și verde care li s-au părut prea stridente pentru o operă de peste cinci sute de ani, până la templele muzicale din Kyoto, unde se așezau la o sută de metri unul de altul ca să audă cum pașii cei mai ușori răsunau dintr-un capăt în celălalt. În decursul acestor luni nesfârșite fusese aproape fericită. Poate ar fi ajuns să-l iubească — așa cum înțelegea ea dragostea și cum o simțise o singură dată, în adolescență, când l-a lăsat pe cântărețul de rock care o dezvirginase, în brațele unei rivale de neînvins, cocaina — dacă n-ar fi fost supusă de Camargo unor schimbări de dispoziție care o descumpăneau, unor atacuri de pasiune demențială urmate de săptămâni de indiferență de neînvins, dar nici măcar în momentele de maximă intimitate și dăruire, el nu-i promitea nimic

şi nici ea nu-i cerea: aproape că nu vorbeau de viitor. Mâine era pentru ei literalmente ziua de mâine şi nimic mai mult. Totuşi, Reina se obişnuise treptat cu tovărăşia lui, cu rătăcirile sexualităţii lui, îi plăceau şi conversaţia lui sentenţioasă şi manierele-i învechite. Acum, la Washington, nu-l mai recunoştea. Nu-şi imagina cum de-i rănise din imprudenţă sentimentele. Tot răstimpul cât a durat masa i s-a părut atât de îngrozitor încât, la plecare, s-a încurcat la singurul salut pe care ştia să-l spună în engleză: *„Vice to meet you, Bob"*. Camargo, veşnic neîndurător cu astfel de greşeli, s-a arătat de data asta indulgent. Pe când se întorceau la hotel, şi-a petrecut braţul pe după umerii ei şi i-a spus:

— Mi-ar plăcea ca la Buenos Aires să ne ducem să-l vizităm pe tata, Reina. A trecut de nouăzeci de ani şi nu cred că mai are mult de trăit.

Dar, odată ce perechile încep să nu se mai înţeleagă, nu mai e chip să dea înapoi, chiar dacă doar unul se prăbuşeşte. După dialogul neinspirat din seara aceea, a urmat vestea proastă de a doua zi. Ángela i-a telefonat tatălui ei pe celular şi l-a anunţat că bunica murise în cel mai cumplit mod cu putinţă. Cu două săptămâni înainte — i-a povestit — doctorul îi dăduse voie să plece din spital şi să se întoarcă la casa aceea mare de lângă lacul Torch. Ca să n-o lase singură, Brendei îi trecuse prin cap să petreacă acolo câteva zile împreună cu gemenele. Aseară dăduseră un ospăţ pantagruelic pentru vecini, la care toţi s-au îndopat cu păstrăvi, pui cu usturoi şi vinuri de pe valea Napa. La miezul nopţii s-au dus la culcare, atât de istovite, încât au lăsat deschise porţile hambarului, uitând să acopere coliviile sturzilor. Bunica, al cărei somn era la fel de uşor ca al unui nou-născut, s-a sculat înainte de a se face ziuă şi a descoperit grămezile de pene însângerate şi de păsări fără cap printre resturile de mâncare. Ángela povesti că abia într-un târziu vânătorii care puneau capcane în preajma locului Torch şi-au dat seama ce se întâmplase. Peste noapte, au spus ei, casa şi hambarul au fost invadate de animale de pradă: poate pisici sălbatice care

aveau pui în pădure sau nevăstuica aceea ucigașă căreia în Statele Unite i se zice *oposum* și care face prăpăd prin grădinile de zarzavat. Groaza a paralizat pesemne gâtlejul păsărilor și măcelul s-a săvârșit în liniște. Dar nu știau încă nimic când bunica se ivi ca o fantomă în camera gemenelor și se prăbuși pe patul Ángelei, secerată de fulgerul a două infarcte consecutive.

Camargo a repetat povestea cu jumătăți de cuvinte seci și distante, ascunzându-și urletul de câine care i se oprise în gât. Apoi a rămas privind pe fereastră traficul fără zgomot de pe strada M, temându-se ca Reina să nu vorbească fiindcă, dacă o făcea, vor începe să-i curgă toate lacrimile pe care nu și le arătase niciodată. Au stat în tăcere mai bine de un ceas, până când el se întoarse spre ea și-i spuse pe tonul liniștit de totdeauna:

— Nu mai avem de ce să rămânem aici nici măcar o zi. Mi-e totuna dacă îl răstignesc pe Clinton sau dacă îl salvează. Înnebunesc în orașul ăsta fără suflet.

Ea îi răspunse ce voia el să audă:

— Și eu sunt obosită de atâta călătorit.

Ultimul efort pe care l-a făcut spre a repara ceea ce stricase aseară a ajuns însă să distrugă totul până la urmă.

— Revino-ți, iubitule, spuse. Nu vreau să te văd suferind.

Camargo era invulnerabil la atacuri, pentru că știa cum să le îndrepte împotriva celor de la care porneau și tolera semeț lipsa de iubire a celorlalți, nepăsarea și dușmănia, căci avusese parte de ele în copilărie. Însă doar gândul că inspira milă îl făcea să-i clocotească sângele.

— Să sufăr? Cum poți fi atât de proastă să crezi că sufăr din pricina morții acelei babe? Nu, Reina. Ce mă îngrijorează e durerea Ángelei. Mă tem de o recădere, mă tem că n-o să am încotro și o să fiu obligat să dau fuga la patul ei.

Ea s-a apropiat să-l îmbrățișeze spunându-i: „Mi s-a părut, mi s-a părut..." Abia a apucat să vadă ochii lui Camargo tulburi de furie și să ghicească ce avea să se întâmple,

fără să se poată feri. El o lovi cu o forță de bivol și, când ea și-a revenit, întinsă pe jos, buzele îi sângerau.

Nu și-au mai vorbit în orele pe care le mai petrecură la Washington, spunându-și doar strictul necesar în avion, la întoarcere. Reina a crezut că relația avea să revină pe vechiul făgaș când vor intra în rutina vieții la Buenos Aires, dar nimic n-a mai fost ca înainte. Camargo nu i-a cerut iertare, purtându-se ca și când ea ar fi fost de vină. La ziar însă îi arăta o politețe aproape nefirească. Nu începea niciodată ședințele cu redactorii fără să fie și ea de față, și-și nota într-o agendă toate observațiile ei, chiar dacă nu le punea niciodată în practică.

I-a repartizat Reinei doi adjuncți ca să cerceteze asasinarea unui fermier și a soției sale în timpul inundațiilor râului Salado. Vinovații păreau să fie trei membri ai familiei Guthrie, niște crescători de vite, cu părul roșu și trăsături indiene, care descindeau din scoțieni. Erau acuzați că i-au răstignit cu bârne smulse din acoperișul unui hambar. Reina descoperise lângă cadavre un exemplar ferfeniță din Evanghelia după Marcu, și în articolul ei a comparat crima cu o alta comisă de o familie cu nume asemănător, Gutre, în 1928. Această poveste fusese ușor modificată de către Jorge Luis Borges și inclusă într-unul din volumele sale, *Relatarea lui Brodie*. Reina a dezgropat detaliile crimei mai vechi, ale cărei victime răstignite erau tot două — un student la medicină și vărul lui — și și-a exprimat părerea de rău că Borges sărăcise realitatea, accentuând asemănarea cu jertfa de pe Golgota. Trebuie să fi fost influențat de articolele gazetărești ale vremii, care făceau aluzie la Iisus Cristos și la hoțul bun la suflet, așa cum au procedat și ziarele de la sfârșitul anului 1999. Mai chibzuită, Reina scoase în evidență că cei din familia Guthrie erau analfabeți, ca și membrii familiei Gutre, și cunoșteau o legendă țărănească din Highlands, conform căreia Iisus a murit pe crucea de la Ierusa-

lim exact în același timp când Simon, fratele geamăn, era schingiuit pe crucea din Damasc.

Povestea a făcut ca vânzarea ziarului să crească și a dezlănțuit o groază de polemici între cititori. Sicardi a chemat-o iar pe Reina s-o anunțe că îi dublau salariul: instituția voia să descurajeze în acest fel posturile de radio și de televiziune care continuau s-o tenteze cu oferte impresionante. Trecuseră abia doi ani de la incidentul de la mănăstirea din Los Toldos și ajunsese una dintre cele zece persoane cele mai bine plătite din redacție. *El Diario* (sau Camargo, era totuna) îi repartizase o echipă proprie, alcătuită din Insiarte, veșnic resemnat, și alți doi redactori nerăbdători să câștige o glorie rapidă ca a șefei lor. Reinei începu să-i placă să dea dispoziții. Nu se gândise niciodată că postura aceasta ar putea fi atât de plăcută, și o perfecționa devenind pe zi ce trecea tot mai implacabilă și exigentă. A adoptat obiceiul de a-și pune picioarele pe birou, înclinând scaunul pe spate, cum făcea Camargo, cu ceafa rezemată în mâini. Unii ziceau că e o parodie, dar Reina o făcea fără să se gândească, crezând că gestul acesta neglijent vădea o anume putere, tot așa cum, la cincisprezece ani, fuma ca să se simtă adultă.

A trecut iarna și apoi începutul primăverii fără ca ea să mai vină vreodată la casa cu mușcate, în San Isidro. Nu tânjea după ea, și nici după viața nefericită pe care o trăise cu Camargo, dar în același timp o impresiona singurătatea celor două camere ale sale de pe strada Humberto Primo, unde își îngrămădise treptat haine, cărți, computere și combine muzicale de care se lovea la tot pasul. S-a hotărât în cele din urmă să închirieze un apartament mai spațios, într-un cartier mai puțin boem și îndepărtat cum era San Telmo. S-a dus să vadă case întunecoase, cu ferestre care dădeau spre curți interioare pentru aerisire și bucătării cu solzi de grăsime seculară, pentru care se cereau sume foarte mari, deoarece chiriașii stăteau patru, șase luni fără să plătească, iar apoi nu voiau să le elibereze.

Într-o dimineață, i-a trecut prin minte că ar fi poate mai bine să cumpere o locuință. Buenos Aires era plin de balcoane cu afișe de vânzare, creditele ipotecare erau ușor de obținut pentru persoanele cu venituri fixe și, dacă nu găsea un apartament nou pe gustul ei, putea să-și amenajeze unul, deschizând ferestre și dărâmând pereți. Avea nevoie de adeverințe de la *El Diario* pentru a începe formalitățile și, când i le-a cerut lui Sicardi, a intuit pe dată că făcuse un pas greșit: Camargo avea să afle imediat. Luni de zile se ținuse departe de el. Acum o va supune la un interogatoriu. Ceea ce pentru alții erau banale împrejurări ale vieții, pentru ea puteau deveni porți ale infernului.

Nu s-a înșelat. După ședința de redacție de după-amiază, directorul i-a cerut să mai rămână un moment. A repetat punct cu punct ritualul cu care o primise când s-a întors de la Azotea de Carranza: a dat ordin să nu-l deranjeze nimeni, i-a oferit cafea și a închis monitoarele din birou, pe ecranul cărora, cu o clipă înainte, apăruse bătrânul George Bush coborând dintr-un avion particular pe aeroportul militar al orașului, în vreme ce președintele penitent, în ultimele zile ale mandatului său, îl saluta ridicând o crosă de golf.

— Nu pot să mi te scot din cap, Reina, i-a spus.

— De ce? Nu ai pe cine să mai pălmuiești?

Voia să fie cinică și brutală, chiar dacă pe el nu-l atingea nimic. Nici de data asta expresia lui de copil descumpănit nu s-a schimbat.

— Ah, Reina, Reina, ce ranchiunoasă mai ești! În ziua aceea, la Washington... Trebuie să vorbim de ziua aceea? Am fost orbit, am devenit alt om. Pot suporta orice, dar nu suport să-i fie cuiva milă de mine.

— Nu era milă, Camargo. Voiam numai să te îmbrățișez.

— Știu. Dacă mi-ai cunoaște viața, ai ști de ce sunt mereu în defensivă.

— Ar fi trebuit să mi-o povestești înainte de a da în mine.

Undeva trebuie să se strângă toată ranchiuna asta, își zise Camargo. Undeva, cândva. Ea n-a lăsat pe nimeni s-o îmblânzească, și are peste treizeci și doi de ani.

— Ai fost singură în toate lunile astea, nu-i așa? Ai avut de lucru până peste cap.

— Știi de bună seamă mai bine ca mine. Sau nu mă mai supraveghezi?

— Ești pe cale să ajungi o mare ziaristă, Reina.

— Presupun că nu m-ai făcut să rămân după ședință ca să-mi spui asta. Mi-a spus-o deja Sicardi, mulțumesc. Îmi văd de munca mea. Asta-i tot ce am și poate că și tot ce sunt.

— Te-am reținut ca să-ți spun că o să-l angajez pe Enzo Maestro. Ești prima care afli.

— Maestro? E un ticălos, un profitor al acestui regim corupt. Îl angajezi după tot ce ne-a făcut?

— Guvernul e corupt, nu el. Are defectul loialității, și îl exagerează. Președintelui îi lingea pantofii. Acum o să-i lingă pe-ai mei.

— Știi tu ce faci. Tot ce vreau e să nu se ia de mine.

— O să coordoneze toții șefii de secție. E un om dintr-o bucată. Ai prostul obicei să judeci oamenii înainte de a-i cunoaște.

— Fă cum vrei. O să mă gândesc unde pot să mă duc când și ziarul ăsta o să înceapă să se pervertească. Asta-i tot?

— Nu, spuse el.

Aprinse, enervat, monitoarele, unde s-au văzut câteva secvențe rapide din partida de golf dintre președintele penitent și bătrânul Bush, și le stinse imediat. Nu, repetă.

— Ce mai e?

— Mi-ai promis odată că o să mă însoțești când mă voi duce să-l văd pe tata. Trebuie să mă duc mâine. Nu vreau să fiu singur.

— Tatăl tău. Ai să mă manipulezi acum cu sentimentele filiale? Tonul Reinei era necruțător. Și fata ta? Ai fost s-o vezi până la urmă?

— E mai bine, Reina. Se pare că boala a dat înapoi sau e în remisiune, nu știu cum se spune. Am văzut-o luna trecută, când am trecut prin Chicago. Aș fi vrut ca amândouă să vină și să stea cu mine, Ángela și Diana. Nu vor sau nu pot. Se duc la școală acolo. Sunt fericite într-o lume care nu e a mea.

— Brenda trebuie să fie o mamă bună.

— Poate. A ieșit deja hotărârea de divorț, ți-a spus Sicardi? Brenda a rămas cu toți banii pe care îi aveam eu în Statele Unite, cu cecurile la purtător, cu conturile cu dobândă la termen. Mi-a lăsat numai casa din San Isidro. Ce să fac însă cu o casă atât de mare?

— Ai putea să te muți. Eu sunt în curs de mutare.

— Am aflat. Sicardi îmi povestește tot.

— Alt turnător. Sunt atâția în jurul tău, că până la urmă te vor înghiți. Profitori, cu toții.

— N-a făcut-o cu intenție rea. A făcut-o fiindcă știe că îți pot face rost de un apartament nou la jumătate de preț din cât te-ar costa unul mai mic și mai vechi.

— Da, dar atunci ți-aș rămâne datoare. Și nu vreau.

— Ziarul îți e recunoscător. Va face toate aranjamentele.

— Ziarul sau tu: e totuna. Nu, mulțumesc.

— Gândește-te, Reina. Nimeni n-o să-ți ceară nimic în schimb.

Vârsta își spune cuvântul, se gândi ea. Nefericirea și singurătatea sau zbuciumul care-i chinuie sufletul și de care nu știe cum să scape, toate astea îl îmbătrânesc. Dar eu nu pot face nimic, nimeni nu poate. De atâtea vreme își face rău încât nu mai știe cum să se oprească. Răul n-o să-l lase să-i scape, e nesățios.

— La ce oră e întâlnirea cu tatăl tău? binevoi să întrebe Reina.

— Mă pot duce la nouă sau la zece. Se scoală în zori. Trec să te iau?

— Nu, spune-mi unde e. Vin singură.

Era o clădire pretenţioasă şi murdară, în spatele a ceea ce fusese odinioară Piaţa Mare. Strada era umbrită de copaci cu coroana deasă, dar totodată rahitici: exemplare care mai păstrau încă amintirea trecutei lor forţe, gata însă să se prăbuşească. Totul de jur-împrejur era la fel: case cu gratii înalte şi curţi cu ziduri acoperite de iederă, cu femei care spălau trotuarul, şi baruri mirosind a bere stătută, în care cineva cântase odată tangouri, până când totul decăzuse şi se sfârşise. Se înălţa un soare fierbinte, alb, şi totuşi strada se afla în penumbră, de parcă soarele ar fi ocolit-o.

L-a văzut din colţul străzii, aşteptând-o la intrare. Avea un costum deschis la culoare şi o cravată violet, care era poate lucioasă, dar locul acela o făcea spălăcită. Până şi de departe iradia forţă şi autoritate, chiar dacă, dus pe gânduri, cu arătătorul de la mâna dreaptă îşi netezea ca totdeauna o sprânceană, el însuşi părea că se află undeva aiurea, departe, poate acolo unde era ea acum, cu o rochie prea vaporoasă şi în sandale: aproape goală.

— Să urcăm, spuse Camargo. E la etajul opt.

Avea cheile de la intrare şi un mănunchi greu cu alte chei.

— E singur? întrebă Reina.

— Cum poţi crede aşa ceva? Are peste nouăzeci de ani, nu ţi-am spus? Îl îngrijeşte o infirmieră. Îl spală, îi face curat, îi dă de mâncare. Sicardi vine toată ziua să vadă dacă are nevoie de ceva.

— De ce nu vii tu? E tatăl tău.

— Sicardi sau eu e totuna. Uneori mă recunoaşte, alteori nu.

Infirmiera era uriaşă, aproape cât uşa, şi n-avea nici un interes să ascundă că era nefericită acolo, în închisoarea aceea fără cuvinte. Televizorul era deschis în faţa bătrânului, dar el nu-l vedea. Avea mâinile ocupate pentru că turna nisip sau pietricele într-o cutie de lemn, pe care o scutura la răstimpuri, scoţând un sunet care lui îi evoca poate o furtună, dar care nu părea decât ceea ce era: zgomotul nisipului. Din când în când, înălţa cutia şi se privea în oglinda ce aco-

perea peretele, în stânga. Zâmbea propriei sale imagini, poate o saluta, iar apoi vărsa pietrișul sau nisipul într-o altă cutie. Reinei i se păru că pesemne Camargo îi spusese greșit vârsta: părea să aibă peste o sută de ani. Trupul i se împuținase atât de tare, încât atunci când infirmiera îl mângâia pe cap, îl făcea să dispară de parcă l-ar fi șters cu o gumă. Era un bătrân liniștit, inofensiv, și a-l îngriji nu presupunea alt efort decât să-l hrănești și să-l ții curat. Nici măcar nu trebuia să ai grijă să moară, pentru că asta n-avea să se întâmple, poate, niciodată. Pe neașteptate, privirea tatălui și cea Reinei se întâlniră. Ațintindu-se asupra ei, globulețele acelea dure, parcă de oțel, nu încetară s-o observe: erau ochi împăienjeniți de cataractă, cu niște pleoape grele care atârnau, însă bătrânul nu se folosea de ei, ci de un simț pentru care ochii nu erau decât mijlocitori. Cu lumina memoriei vedea buzele fine și mici ale Reinei, nasul cârn cu vârful rotund și gros, bărbia dreaptă și semeață. Părea să recunoască gleznele groase și sânii micuți care, sub rochia ușoară, de bumbac, se legănau cu unduiri de meduză. Chiar la vârsta aceea incredibilă putea simți că Reina iradia o libertate de pisică, o nepăsare ce o plasa dincolo de orice atingere.

Bătrânul lăsă deoparte cutiile de lemn și o înfruntă, cu o voce care nu părea să provină din trupul acela mărunt, ci din amintirea pe care trupul o avea despre tinerețea lui pierdută.

— De ce-ai venit, căței? îi zise. Ca să râzi de mine?

— Nu, domnule, cum puteți spune așa ceva? răspunse ea, tulburată. Am venit cu fiul dumneavoastră, să vă vedem.

— Fiul meu nu te-a putut aduce. De multă vreme nu vrea să știe nimic de tine. Vezi că minți ca întotdeauna, că te prefaci ca întotdeauna?

În tonul bătrânului nu era nici rațiune și nici calcul: doar o dușmănie de neînvins, ca mirosul de bere stătută din barurile de afară. Camargo se așeză pe vine în fața lui și-l luă de mâini.

— Eu sunt, tată. Eu am adus-o.

Bătrânul își retrase energic mâinile și-l privi de sus în jos. Era plin de ură, de dispreț. Naiba știe de când nutrea sentimentele astea.

— Cine te cunoaște pe tine, eh? Trebuie că ești un rahat, ca și ea.

— Tată, tată, insistă Camargo.

Nimeni n-ar fi zis că bătrânul mai avea vreun pic de forță, dar în momentul acela părea dispus să se ridice pentru a face knock-out un tip de categorie grea. Un vânt năvalnic și orb sufla înlăuntrul lui: un vânt care lua pe sus tăcerile, momentele de disperare, ura tuturor anilor pierduți. Nu-i mai dădea atenție lui Camargo. Se concentrase, cu tot ce mai rămăsese din ființa lui, asupra Reinei.

— Ai venit să mă umilești în propria-mi casă, îi spuse. Ai așteptat s-ajung invalid și bătrân, nu-i așa? Ai așteptat atâta ca să-ți aduci amantul!

— Vă înșelați, domnule. Mă confundați, zise Reina.

— Eu? Cum să mă înșel când mi-am petrecut viața așteptând să vină momentul ăsta?

I se tăia răsuflarea și din piept îi ieșea un cor de șuierături. Infirmiera pregăti o injecție calmantă și făcu semn că totul se terminase. Mai bine îl lăsau pe bătrân în pace.

— O să plecăm, tată, spuse Camargo. Mă bucur că ești bine. Mă bucur că ți se poartă de grijă.

— Cățea, cățea, o ținea întruna bătrânul. Și acum de ce nu ți-ai pus mănușile de la spital, eh? Nu-ți mai e silă să mă atingi?

— Nu port mănuși, domnule. Uitați-vă. Nu vin de la spital, încercă să-l convingă Reina, pe când Camargo o lua de braț și o ducea spre ascensor.

Parcă mareea a tot ce nu fusese trăit s-ar fi retras de la țărmurile pe care le acoperise ani în șir și trecutul îi apăru în fața ochilor lui Camargo limpede și deslușit: lipsa amintirilor la care îl condamnaseră fotografiile arse de tatăl lui și numele interzis al celeilalte, al celei care plecase, toate astea reveneau, cum revin întotdeauna durerile pe care nu vrem să le

simțim. Și-a dat seama că atâta amar de ani greșise căutând-o, urmărind o mamă care trebuia să repete propria-i imagine, o formă rătăcitoare cu gesturi și glas pe care avea să le recunoască, era sigur, fără să știe — dar acum tatăl i-a spus-o — că ne pierdem viața căutând ceea ce deja am găsit.

— Ești palid, i-a spus Reina când ajunseră în stradă.

— Mă simt bine, răspunse el.

— De ce te simți bine? Nu te poți simți bine după cele petrecute!

— Mereu e așa. Uneori mă recunoaște, alteori nu; ți-am mai spus.

— Mie mi-a făcut impresia că era descumpănit, dar lucid. M-a confundat cu altă femeie, asta-i tot. Nu te vedea pe tine, dar vedea ceva care era adevărat.

— Tu nu erai adevărată. Nu erai cealaltă.

— Pentru tatăl tău da, în momentul acela.

— În momentul acela? Nu, niciodată. Nu poate deosebi o persoană de un microfon.

— Bineînțeles că poate. În ochii celorlalți nu suntem cum suntem de fapt, ci cum vor ei să ne vadă.

— Naiba știe de cine vorbea, spuse Camargo. Nu știu cine l-a putut răni atât de tare.

— Ba știi, știi prea bine, îl încolți ea. Nu vrei să-ți aduci aminte.

— Nu știu. Și poate nu vreau să-mi aduc aminte.

Reina nu ar fi trebuit să simtă duioșie în clipa aceea, dar duioșia nu e o hotărâre care se poate lua, ci un val ce se zbate pe dinăuntru, nechemat de nimeni. După luni de zile avea să-și dea seama că făcea o greșeală, dar în momentul acela se gândea numai la el și la trecutul lui trist: un trecut pe care nu-l cunoștea pe atunci și pe care Camargo n-avea să i-l dezvăluie în veci. Poate de asta a acceptat să se ducă în seara aceea la casa cu mușcate, în San Isidro, uitând că el, îndată ce se va simți sigur pe dragostea ei, o va disprețui iar. Nu se putea vorbi de fapt de dragostea Reinei, fiindcă nu era asta, cum i-a mai spus: ce simțea ea era atașament și,

undeva, în străfundurile ființei, teama de mânia lui. A intra în spațiul lui Camargo însemna a fi supravegheată, asediată și, de asemenea, rănită de schimbările lui de dispoziție. Dar nu știa cum să se îndepărteze îndată ce ajungea sub influența lui: era un magnet cu o putere de atracție infinită, sau o rană ce nu se cicatriza niciodată.

A început să petreacă două sau trei nopți pe săptămână în San Isidro. Îi plăcea să se scoale în zori și să pășească pe gazonul de lângă casă până la rondul de unde se vedeau cele dintâi veliere de pe fluviu și blânda ceață risipindu-se în vânt. Reina simțea atunci că ființa ei dinainte se evapora și nu știa dacă această nouă ființă care intra acum în ea putea fi fericită vreodată, cu Camargo copleșind-o ca o umbră. Viața ei de până atunci fusese cenușie, iar cea de azi era tot așa, dar oarecum în alt sens: în viața de dinainte fugea întruna fără să poată înainta, iar în cea de astăzi înainta fără să poată fugi. I se părea că un neîndurător cerc de fier îi prindea gleznele, în timp ce vântul o purta dintr-o parte într-alta. În noiembrie, Camargo și ea au călătorit din nou împreună, la Veneția și Paris, unde și-au făcut poze și s-au jucat la hotel de-a tatăl și fiica. Au sărbătorit sosirea anului 2000 într-o croazieră la ghețarii de la sud de Chile și, de pe coverta, îmbrățișați, au contemplat splendoarea focurilor de artificii în golful de la Puerto Mont, după ce se extaziaseră, la televizorul vaporului, la vederea replicilor luminate ale baloanelor Montgolfier care zburau deasupra turnului Eiffel din Paris și a zidurilor de foc de la Berlin, unduindu-se de o parte și de cealaltă a Porții Brandenburg. În noaptea aceea au vorbit pentru prima oară într-o limbă care avea sens numai pentru ei doi. Reina începuse să studieze gramatica limbii arameice și inventa cuvinte pornind de la sunetele pe care i le dicta bunul său plac. Erau deja amețiți sau mai curând bine dispuși — cum spunea Reina — și s-au dezbrăcat în cabină, pentru ca noul secol să-i scalde în lumina fericirii și a uimirii cu care e înzestrat orice început. Ea îi mângâie

picioarele și-i spuse, pe neașteptate: „Manã pussa astiy". „Manã pussa?", întrebã Camargo. „Ce înseamnã pussa?" Ea îl minți: „Vreau sã-ți mângâi animãluțul. Pussa înseamnã animãluț." Expresia în arameică e mai blândă, vrea să spună „este fiul meu", dar ei i-a fost rușine să-i mărturisească atunci că animăluțul i se părea mititel și în perpetuă stare de necesitate. „Lingâie-mi lula, atunci", continuă Camargo, sărutând-o. Ea îl îndepărtă. „Asta nu merge. E în gliglică, oribila născocire a lui Cortázar. Dacă ne vorbim, s-o facem în limba mea, maru legrabas, cu sintaxă, cu nuclee: cuvinte ale unor ființe omenești." „Dacă-i așa, te sălut, Queenie, și-ți alin coica." „Așa-i mai bine, urule", oftă ea.

Uneori, la redacție, comunicau unul cu altul prin intermediul acestei păsărești pentru ca secretarele și redactorii să nu înțeleagă ce-și spun. „O ilindem la Caleta?", a întrebat-o Camargo la sfârșitul lui ianuarie, când a invitat-o la Washington, unde un specialist avea să le explice strategia confidențială pe care Fondul Monetar se gândea s-o aplice în Argentina pentru a încasa o datorie de pe urma unei catastrofe. „Vrané?", a vrut să afle ea. „Camargo", zise Camargo, pentru că acest cuvânt înseamnă și mâine.

Au tras la același hotel de pe strada M care le trezea amintiri atât de triste. Reina și-a închipuit că avea să se întâmple altă nenorocire când a auzit că le dădeau o cameră identică și la același etaj, însă Camargo a așezat-o pe fotoliile din vestibul îndată ce camerista i-a lăsat singuri și i-a spus că, deși el n-avea cu douăzeci de ani mai puțin cum și-ar fi dorit, era timpul ca ea să accepte fatalitatea că se va căsători cu el, mai curând sau mai târziu. Cât a durat șederea lor acolo s-a purtat cu ea cu o delicatețe atât de desăvârșită, că părea nefirească. A dus-o să vadă un program dublu de filme vechi care rulau la un cinematograf de pe bulevardul Pennsylvania, i-a cumpărat un colier de smaralde la magazinul de bijuterii din Georgetown, unde Grace Kelly își comandase diadema purtată la nuntă, i-a făgăduit fericire eternă în fața căderilor de apă de la National Gallery și n-a

vrut să aprobe două dintre titlurile principale ale ziarului înainte de a-şi spune şi ea părerea. Pe Reina a mişcat-o atât de adânc această dorinţă de îndreptare, încât n-a îndrăznit să-i spună „Ar trebui să te duci s-o vezi chiar astăzi", când Brenda i-a telefonat din nou să-l încunoştinţeze că Ángela avea o hemoragie internă survenită la jumătatea celui de al patrulea ciclu de chimioterapie. Se aflau la numai două ore de Chicago şi în dimineaţa aceea erau patru curse de la aeroportul capitalei. „Nu pot, Brenda", l-a auzit spunând. „Nu-ţi dai seama că nu pot?" Când a închis telefonul, se întoarse spre Reina şi o rugă, cu o faţă nevinovată, să se îmbrace bine fiindcă aveau să-şi petreacă după-amiaza la grădina zoologică.

Ei nu-i mai rămânea timp decât pentru munca de la ziar şi pentru Camargo. Nu numai că şi-a pierdut încetul cu încetul puţinele prietene pe care le avusese — nici una nu suporta momentele lui de proastă dispoziţie şi nici ciudata lui certitudine că lumea îi datora veşnic ceva —, dar înfrigurarea cu care trăia a făcut-o să se piardă şi pe sine. Către sfârşitul verii, a descoperit că felul ei de a se purta era identic cu cel al lui Camargo: tot ce-i mai lipsea era să se plimbe prin redacţie la zece dimineaţa parfumată cu apa lui de colonie. Se plângea de adjuncţii ei şi aştepta ca Insiarte să se întoarcă puţin cu spatele ca să-i imite mersul caraghios.

Săptămânile erau liniştite la Buenos Aires şi Reina se plictisea. Preşedintele penitent plecase de la cârma ţării, după o încercare zadarnică de a fi reales, iar succesorul lui era un om previzibil, care se mişca debusolat prin labirinturile puterii, şi căruia ziariştii îi ghiceau răspunsurile înainte de a-i pune întrebările. Echipa de Investigaţii Speciale a obţinut vreo două succese descoperind că fosta doamnă ministru al Mediului făcea contrabandă cu nutrii pentru blănăriile japoneze, şi că tatăl ei vindea terenuri în Patagonia spre a fi folosite pentru depozitarea deşeurilor nucleare.

Pentru a scăpa de plictis, s-a dus singură într-o călătorie la Madrid, în căutare de date despre falimentul unei compa-

nii de aviație. Camargo a luat-o prin surprindere apărând într-o noapte la hotelul Palace, când ea dormea, și a doua zi a dus-o să vadă sălile Dalí de la Muzeul Reina Sofía, să se plimbe prin parcul Retiro și să-și cumpere un mantou la El Corte Inglés. Seara s-a făcut nevăzut, în taină, așa cum venise. Dintr-un avion de Londra a sunat-o să se scuze că a lăsat-o să-l aștepte la cină.

Pe nepusă-masă, Reina a început să simtă niște dureri îngrozitoare de cap ori de câte ori își petrecea noaptea în casa cu mușcate. Credea că de vină era poate polenul sau mirosul de putreziciune care venea dinspre fluviu, sau aburii de pucioasă de la găinațul păsărilor din grădină. Nici măcar o dată nu i-a trecut prin minte că putea fi monotonia orelor petrecute ca într-o stare de hipnoză, împreună cu Camargo, în fața televizorului, și repulsia care punea stăpânire pe tot trupul ei când se duceau la culcare. Nu putea spune că-l iubea mai puțin, fiindcă sentimentele ei erau în continuare lipsite de formă sau măsură; îndrăznea numai să creadă — doar la răstimpuri, doar în sinea ei — că, atunci când era departe, nu-i era dor de el, iar când se afla lângă ea, nu concepea cum s-ar putea despărți.

Într-o după-amiază, Enzo Maestro ciocăni la ușa de sticlă care trasa acum o frontieră între redacție și biroul Reinei. Ea cerceta fotografiile cu marea moschee din Ierusalim, publicată în revista *National Geographic*, și se oprise la două inscripții provocatoare, luate din Coran, care erau o declarație de război împotriva creștinismului: *Lăudat fie Domnul, care n-a conceput nici un fiu și nici nu are seamăn; Allah e Dumnezeu, cel Veșnic: n-a fost zămislit și nici nu are pereche.*

Vreme de câteva săptămâni, Reina simțise venirea lui Enzo Maestro la *El Diario* ca un afront personal. Nu-i putea ierta anii de slugărnicie față de un președinte corupt, și nici zelul lui polițienesc la mănăstirea de la Los Toldos. Deși Camargo îi lua apărarea pentru loialitatea lui, ei i se părea că un complice e la fel de respingător ca și criminalul care-i plătește serviciile. Recunoștea, totuși, că de la venirea lui

Maestro, la *El Diario* se respira un aer mai alert — cum să-i spună? — mai energic. Pe prima pagină apăreau din când în când ştiri despre sate care dispăreau sub ape, sau despre femei care năşteau pe maidane pline cu gunoaie. Era mai îndrăzneţ decât Camargo şi, spre surpriza ei, şi mai sensibil la nenorocirile oamenilor.

— Cunoşti moscheea, Reina? o întrebă.

— N-am fost niciodată la Ierusalim, spuse ea, melancolică. Întotdeauna am vrut să mă duc.

— E prima construcţie islamică în afara Arabiei. Oastea Profetului ocupase Ierusalimul după cinci ani de la moartea lui, dar moscheea a aşteptat jumătate de secol. Califul Abd al-Malik a dat poruncă să se facă în chip de declaraţie de război împotriva lui Iisus Cristos. Dumnezeu n-a zămislit nici un fiu, se citeşte pe cupolă. Crezi aşa ceva?

— Dacă există un singur Dumnezeu, nu poate exista un fiu, răspunse ea.

— Poate o fi existând o fiică, nu?

— Ar fi totuna.

— Istoria, totuşi, e plină de fii ai Domnului.

— Trufaşi, fanatici. Culmea trufiei e să te crezi fiul Domnului.

— Am citit pe undeva asta.

— Într-un raport al Serviciilor Secrete ale Statului, sunt sigură. Mi-au întors apartamentul cu susul în jos, mi-au furat hârtiile, bani lichizi, lenjerie. Eu scrisesem fraza asta. Acolo ai citit-o, printre cele luate de la mine.

— Ar trebui s-o mai scrii o dată.

— Am şi făcut-o. N-ai venit doar pentru asta, nu?

— Nu. Am venit să te salvez din neant. E vară, guvernul e tot adormit, ţara asta-i un pustiu. Ai auzit vorbindu-se de zona de eliberare din Columbia?

— Sunt ziaristă, se presupune. Am auzit. Un teritoriu de mărimea Elveţiei, condus de partizani.

— Unul dintre prietenii mei scoate un săptămânal la Bogotá. I-au oferit să facă un interviu cu cei doi capi ai gheri-

lei, Tirofijo şi Mono Jojoy, dar nu vor să i-l dea numai lui. Îi cer să apară şi în ziare din Venezuela şi Argentina, naiba ştie de ce. Dacă eşti de acord, l-am putea trimite pe Insiarte.

— E un os prea mare pentru un câine atât de mic. Aş prefera să mă duc eu.

— Îmi închipuiam. E primejdios.

— N-am nimic de pierdut.

— Camargo n-o să vrea, spuse Maestro, mucalit.

— Îl anunţi tu că plec în călătorie? Sau preferi s-o fac eu?

Reina plecă la Bogotá după două zile şi a treia zi ajunse la San Vicente del Caguán, satul plin de praf de unde porneau cărările ascunse ale gherilei. Niciodată nu vizitase un loc atât de neprimitor şi nici nu credea că mai există pe lume altul asemănător. Aerul dens duhnea a cloacă şi era străbătut de nori de muşte grase şi fără astâmpăr. Soarele era atât de arzător, că numai printr-o minune sângele nu ajungea să fiarbă. În prima noapte, la hotelul unde erau cazaţi Reina şi colegii, după cum dăduseră dispoziţie partizanii, ea transpirase atâta, că s-a sculat înainte de a se lumina de ziuă ca să stoarcă cearşafurile ude. Nu mai putea dormi şi a ieşit să se răcorească pe terasa de la intrare. Germán, redactorul din Bogotá, stătea acolo, legănându-se într-un hamac şi fumând cu atâta seninătate de parcă o făcea adormit. De cum o văzu îi oferi un loc lângă el să se întindă. Reina a făcut-o fără să stea pe gânduri. Simţea o încredere instinctivă în el, certitudinea subită că lumea putea să înceapă şi să se sfârşească odată cu trupul lui colţuros, cu oase prea mari şi nişte ochi de un albastru atât de transparent, încât aproape se putea vedea ce era dincolo de ei. În sat era ceasul în care liniştea se aşternea pretutindeni, căci până şi ultimul beţiv căzuse fără simţire în cea de pe urmă cârciumă, şi Germán o învăţă să desluşească sunetele selvei din apropiere, unde maimuţele urlau ca lupii şi papagalii râdeau ca hienele. În după-amiaza aceea, pe când aşteptau călăuza care avea să-i ducă la tabăra lui Tirofijo, au dansat pe melodiile cântate de Dúo de Dos într-o sală de petreceri ce se numea *Pierzania*,

și s-au dus să bea bere împreună cu un pitic de circ care i-a oferit Reinei dinții lui de aur pentru o singură noapte de dragoste. Apoi, ea și Germán s-au îndreptat spre hotel pe strada principală, unde vânzătorii de turte de mălai și fructe tropicale își strângeau tarabele, printre câini ce se urmăreau ca să se împerecheze și dintr-o dată rămâneau neajutorați și jalnici, lipiți ca niște ventuze în timpul copulației. Când le-a ieșit în față râul Caguán și-au dat seama că greșiseră drumul și au mers înapoi câteva străzi, luându-se de mână cu naturalețe, ca și cum ar fi fost prieteni de multă vreme, cu toate că Reina a simțit că Germán se înfiora ori de câte ori degetele lor își schimbau poziția, iar atingerea palmelor, chiar asudate și murdare, avea o intensitate sexuală pe care ea n-o mai simțise niciodată înainte.

Un trimis al partizanilor îi aștepta în barul hotelului. Le-a explicat că Tirofijo sau Mono Jojoy, sau ambii n-or să ajungă la timp în tabără și că ar fi mai bine să facă toată călătoria ziua, în loc să riște să fie surprinși de vreo ambuscadă în decursul nopții. Aveau să-i ducă legați la ochi, dar vor putea să-și scoată legăturile după un ceas, când oricum n-aveau cum să se mai orienteze în labirintul selvei. Nu vor putea lua cu ei aparate de fotografiat, nici telefoane celulare și, bineînțeles, nimic care să semene cu o armă. Reina făcuse călătoria asta cu promisiunea de a-l suna pe Camargo de două ori pe zi. A vorbit cu el pentru ultima oară spre a-l anunța că telefonul ei avea să fie închis și nu știa pentru câtă vreme.

— Dacă așa stau lucrurile, nu vreau să te duci, îi spuse Camargo. Tonul lui era liniștit, ca întotdeauna, dar ea știa să-i descopere schimbările de dispoziție chiar din câteva cuvinte. De data asta vorbea serios: îi interzicea să mai facă un pas.

— Dacă dau înapoi acum, se duce totul de râpă, stărui Reina. Au cerut trei ziariști. Nu vor primi doar doi.

— A fost o idee proastă a lui Maestro.

— Poate, dar acum sunt aici.

— Mă răsplătești cu o veste proastă pentru surpriza plăcută pe care voiam să ți-o fac.

— Plăcută? spuse ea, nepăsătoare. Ceva, în după-amiaza aceea, o purtase dincolo de orice surpriză și de orice curiozitate. Dorința ei nu cunoștea acum decât hotarele acestui sătuc îngrozitor. Se afla acolo și nu voia să plece pentru nimic în lume.

— Da, spuse Camargo. Sicardi ți-a făcut rost de un apartament cu trei camere, la cheie, și tocmai a iscălit actul de cumpărare în numele tău. Trebuie să plătești doar cincisprezece mii de dolari, în rate. Mai bine decât te-ai fi gândit, nu?

— Nici măcar nu l-am văzut.

— E într-un bloc nou, pe strada Reconquista. Poți veni la ziar pe jos.

— Nu m-ar deranja dacă ar fi mai departe, spuse pe un ton prefăcut naiv, pentru ca nu cumva Camargo să descopere sensul vorbelor ei. Nu m-ar deranja dacă ar fi pe lumea cealaltă.

Închise și ieși iar pe terasă. Rămase cu ochii la cerul limpede, străveziu, și la casele monotone din preajmă, cu zidurile lor murdare și acoperite cu frunze de palmier. Fără să-și dea seama, o podidi plânsul, nu din cauza tristeții peisajului, ci din pricina ei însăși, a golului ultimilor săi ani, în care n-a existat nici dragoste și nici frumusețe, doar dorința fierbinte de a fi cineva. Într-o bună zi, o să se urce pe norul ei spre a rămâne acolo, singură, uitându-se în jos și întrebându-se: ce-am făcut oare cu viața mea, ce naiba am făcut cu viața mea?

Germán aprinse o țigară în capătul celălalt al terasei și îi zâmbi, cu un amestec de compasiune și complicitate. Ea îl privi de parcă ar fi fost în sufletul lui și i-ar fi putut auzi vibrația gândurilor. A auzit-o ca și când în realitate n-ar mai fi existat alt sunet decât cel al gândurilor lui. Când el a îmbrățișat-o, întrebând-o: „Totul e în regulă?" și a sărutat-o pe gură, cu o înfrigurare ce o cotropea și pe ea, nu s-a împotri-

vit. L-a lăsat s-o ducă la el în cameră, s-o dezbrace și s-o atingă. Totul era atât de firesc, atât de ușor, încât pe moment a fost uimită că trupul acela era al ei și nu al alteia, fiindcă lăsase ca trupul să-i dispară și nu și-a închipuit că, la întoarcere, avea să-i aparțină într-atât. Au făcut dragoste pe un pat care scârțâia, fără să le pese de aburii calcinați ai nopții, de năvala mușteloi și de nimic din ce se întâmpla pe lume. Au dormit un ceas și au simțit din nou dorința aprigă de a-și contopi ființa și de a se săruta peste tot, și ar fi continuat tot așa, fără răgaz, dacă la șase dimineața călăuza partizanilor nu i-ar fi chemat să le spună că Mono Jojoy și Tirofijo îi așteptau în abisul selvei.

Nouă

Ai ghicit trădarea înainte de a se înfăptui. Observaseşi ceva neobişnuit în trupul femeii când s-a întors din zona gherilelor, din Columbia. Rămânea cu ochii deschişi când făceaţi dragoste, tremurând uneori, căutând printre muşcate dorinţa care nu se mai înfiripa. Sexul ei era uscat şi temător: voia să-ţi spună ceva şi totuşi amuţea. La răstimpuri, se îndepărta şi-ţi cerea o clipă de răgaz: sunt obosită, atât de obosită. Tu te aşezai cu faţa în sus în pat şi priveai arabescurile penumbrei, întunecimile goliciunii ei, lucirea ramurilor în grădină. Iar atunci când o urmăreai cu telescopul Bushnell, din garsoniera de pe strada Reconquista pe care o închiriaseşi numai din pricina ei, ascultând de neîncrederea instinctivă ce nu dădea greş niciodată, o simţeai absentă, nu numai faţă de tine ci şi de tot ce o înconjura, căutând un trup pe care părea să-l fi lăsat undeva aiurea, trupul ei sau altul îndepărtat, al cuiva pe mâinile căruia se lăsase: căţeaua, nenorocita? Căţea, căţea ce eşti, tatăl tău avea dreptate: era la fel ca maică-sa care îi părăsise, o reîncarnare poate, o geamănă care se întorcea ca o piază rea.

După ce străbătuse Columbia, a mai călătorit singură în două rânduri, la Santiago de Chile şi la Caracas, sub pretextul altei anchete confidenţiale despre traficul de arme. Tu şi ea v-aţi înţeles să vă întâlniţi la Santiago: vei pleca într-o

sâmbătă dimineaţa, nesocotind telefoanele tot mai neliniştitoare ale Dianei de la spital: „Nu mai ştiu ce să-i facă să-i scadă febra, tată. Nu-ţi poţi închipui cât e de slăbită, de tristă. De ce nu vii, tăticule? Abia se trezeşte, că şi întreabă dacă ai sosit, sărmana de ea." Urma să te întorci din Chile duminică pe înserat, lăsând totul numai pentru a fi cu femeia, dar în noaptea de vineri, când i-ai telefonat să-i spui la ce oră să te aştepte la aeroport, plecase de la hotel şi celularul ei era închis. Te-ai dus oricum la Santiago, ai pierdut ca un prost ceasuri în şir căutând-o prin ministere şi prin garnizoane militare, fiindu-ţi ruşine de prietenii tăi de la *El Mercurio* şi *La Tercera* la care ai apelat rugându-i să afle vreo pistă: totul în zadar. La ce culme a umilinţei te adusese? Cine şi-ar fi putut imagina că un bărbat ca tine, pe care niciodată n-ar îndrăzni nimeni să-l lase să aştepte la telefon, avea să se piardă cu firea din pricina tăcerii unei gâze ca ea?

S-a întors la ziar marţi la prânz, cu o lumină pe chip pe care n-o recunoşteai, soarele ascuns al unei fericiri perverse: ai început atunci să înţelegi că vreun intrus o pângărea, că ea îşi dăruia trupul unui necunoscut, poate tânăr, şi fără îndoială năpădit de boli venerice, păduchi şi alte beteşuguri pricinuite de aroganţă. Voiai să afli ce se întâmplase, ah, cât de tare te înnebuneau bănuiala şi incertitudinea, Camargo, câte rămăşite ale amintirii mamei tale se regăseau în ea şi te hăituiau, deschizându-ţi iar rănile provocate de abandon. Nu voiai să-ţi remarce neîncrederea. Ai întrebat-o, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat:

— A fost totul bine, Queenie?

Ea ţi-a răspuns dezinvolt:

— Totul în regulă, Bitte. Am obţinut o întrevedere la Temuco şi, când am vrut să-ţi telefonez din avion să-ţi spun, mi s-a descărcat celularul. Am rătăcit trei zile cut off, confined.

Din zorile Anului Nou îi spuneai aşa, my Queenie, micuţa mea regină, în limbajul acela doar al lor, pe care-l născociseră pentru momentele de intimitate şi care se adăpa dintr-o deltă de alte limbi: arameica lui Queenie, engleza şi

italiana ta, portugheza ei, ceha ta. Ea îţi spunea Bitte, care avea atâtea semnificaţii de reverenţă în germană, chiar dacă, de fapt, făcea aluzie la amărăciunile numelui tău de familie*, *bitter*.

Aşadar celularul i se descărcase: un alibi greu de verificat. Te-ai gândit, atunci: pot să dau de urma ei. Dacă a rămas la Temuco, şederea ei trebuie să fie înregistrată la hoteluri, companii aeriene, restaurante. Sicardi va descifra enigmele astea dând vreo două telefoane. Ai să i-o ceri îndată ce te desparţi de ea, dar te opreşte ceva din tonul cu care îţi spune acum, familiar şi totodată distant, sunete contrastând cu sensul lor:

— Ai un moment pentru mine diseară, Bitte? Numai pentru a sta de vorbă.

— La zece e bine?

— Puţin mai devreme, sugerează ea. La nouă şi jumătate îmi termin ziua de lucru.

O inviţi la un bar unde ai mai fost în alte rânduri, cu amante de-o noapte, când imaginea funebră a Brendei aşteptându-te în patul din San Isidro îţi provoca o senzaţie de claustrofobie. Există în localul acela atâtea voci care încearcă să se acopere unele pe altele, atâţia *yuppies* făcând pe nebunii cu paharele lor de whisky, că până şi cineva atât de cunoscut ca tine poate trece neobservat, dacă găseşte liber vreunul din separeurile din dreptul tejghelii. Sunt spaţii în care sunetul moare, iar zgomotul de afară ajunge abia ca o părere: un val, un zumzet nedesluşit.

O aştepţi de zece minute, când în sfârşit o vezi intrând, cu un mantou lung, negru, peste un taior de stofă gri. De la călătoria în selva gherilelor şi-a corectat neglijenţa ce o menţinea ţintuită în adolescenţă, de parcă vârsta ei ar fi înaintat mai încet decât timpul. O vezi croindu-şi drum printre haitele de bărbaţi gata de vânătoare de la bar, şi îţi dai seama

---

* În numele *Camargo* se regăseşte adjectivul *amargo*, în spaniolă „amar". (*N. tr.*)

ce mult s-a maturizat în câteva zile, cu câtă eleganță își mișcă într-o parte și într-alta pletele întunecate.

— Bitte, ce chipeș mai ești! Îți spune.

Uneori, vorbirea i se contaminează de cuvinte pe care le-a copiat de prin cărți spaniole — chipeș, isteț, întristare — dar la ea nimic nu pare artificial. Naturalețea ei te uimește mereu. Acum, pe când e încă în picioare, scoțându-și mantoul, iradiază o siguranță imperială.

— Te-ai obișnuit cu noul tău apartament? o întrebi.

— Nu mă obișnuiesc cu nimic, îți spune, comandând totodată cu nonșalanță un whisky dublu, cu un deget de apă. Noaptea, când mă întorc, strada e pustie. Văd doar cerșetori care se târăsc. Nu ne dăm seama, Bitte, dar Buenos Aires se transformă. E un fluture care se întoarce la stadiul de larvă.

— Ar trebui să vii mai des în San Isidro. Acolo nu se schimbă nimic. Doar mirosul fluviului, câteodată.

— N-am să pot veni o vreme. Despre asta voiam să vorbim.

— Ce se întâmplă? Vrei să mă părăsești?

— Nici prin cap nu-mi trece. Pe tine nu te-ar putea părăsi nimeni. Însă acum am nevoie de timp să-mi scriu cartea.

— Mântuitorii gemeni, nu?

— Nimeni nu știe povestea asta. Cum de-o știi tu?

— Nu știu. Toate semnele vieții tale se îndreaptă spre acest punct: necrologul lui Robert Mitchum, disputa ta cu maica superioară la colegiu. *Tout aboutit à un livre*, cum spunea Mallarmé. De ce nu mi-ai vorbit de asta? Te-aș fi ajutat.

— Cine știe dacă m-ai fi putut ajuta. Nu eram matură până de curând. Numai acum știu că am devenit.

Îi întinzi mâinile să vezi dacă ți le mângâie, ca înainte. Le ignoră. Se preface că se concentrează asupra paharului de whisky.

— Acum, tatonezi, după excursia ta prin pulberea columbiană.

O roşeaţă subită îi încinge faţa. Cum şi-a aruncat părul spre spate, poţi vedea că tâmplele îi pulsează. Ai calculat bine efectul cuvântului pulbere, insinuarea lui erotică*.

— Ai trimis pe cineva să mă spioneze? Îţi spune, ridicând vocea. Dacă vreunul dintre copoii tăi m-a urmărit, nu înţeleg de ce ai continuat jocul în tot timpul ăsta.

— Fiindcă pentru mine nu-i un joc. Eu n-o să te las, Reina, chiar dacă tu vrei să mă laşi.

— Sunt o fiinţă umană, Camargo. Nu poţi să mă iei şi să mă laşi. Nu-ţi aparţin. Nu sunt a nimănui. Numai acum am aflat că îmi aparţin doar mie.

Ea însăşi ţi-a netezit calea. Te hotărăşti, prin urmare, să mergi puţin mai departe:

— Îţi aparţii ţie pentru că aparţii altuia.

— Poate, admite ea.

— Şi te-ai încurcat atât de tare că nu mai poţi găsi ieşirea.

— Nu m-am încurcat. Şi nici nu vreau să găsesc ieşirea. Sunt unde sunt din proprie voinţă, cu trupul şi sufletul curate, poţi înţelege asta?

Te revoltă că, atunci când te priveşte, o face cu nepăsare, ca şi cum s-ar fi pus deja în afara razei tale de acţiune. E ceva în atitudinea ei evazivă care te face să te întorci în copilărie. Ea e cealaltă, cea pierdută, nu? Dacă tatăl tău a văzut atât de limpede, atât de pătrunzător, de ce nu l-ai ascultat? Furia te scoate din sărite, şi totuşi vocea ta e măsurată. Reina nu ţi-a răspuns încă la toate întrebările.

— Curate nu. Asta nu-i adevărat. Dacă sufletul ţi-ar fi curat, nu te-ai mai fi culcat cu mine. M-ai înşelat întâi pe mine, apoi l-ai înşelat pe celălalt.

— Am fost laşă, nu ştii de câte ori mi-am tot repetat-o. Mi-a fost teamă să nu te rănesc. Mi-a fost teamă şi de tine. L-am înşelat pe Germán, dar el ştie totul. Mi-am petrecut aceste zile cerându-mi scuze.

---

* În spaniolă, *polvo* (praf, pulbere) are şi sensul argotic de „act sexual". (*N. tr.*)

— Se numește Germán? strigi, scos din minți. Gâtul ți-e uscat. Sângele ți se urcă la cap de parc-ar fi lavă.

— Germán. Am crezut că știi. N-ai spus că știi tot?

Cu mulți ani în urmă ți-ai făcut ucenicia învățând totul despre nefericire. Când n-ai mai avut ce învăța, ai devenit imun la orice suferință. Ți-a mai rămas acum doar furia. Iar furiei tale nu-i pasă de nimic, se înalță peste zgomotul vocilor acelor *yuppies* și al râsetelor chelneriților.

— Te-ai regulat cu mine, te regulai cu el, te regulezi cu oricine. Îți desfaci picioarele în fața primului bărbat care trece, curvă ce ești! Te vinzi celui care te plătește mai bine, nu? Nu ți-a ajuns tot ce ți-am dat, tot ce mi-ai stors?

— Nu mi-ai dat nimic pe gratis, Camargo. Tot ce-ai făcut a fost să iei cu japca ce voiai. Nu ți-am spus niciodată că te iubesc. Te admiram: asta-i altceva. Nu te-am mințit.

— Crezi c-ai să mă lași așa, cu una cu două? Crezi că poți pleca de la Camargo cum pleci de la o petrecere? Nu, fato, nu pleci nicăieri.

— Iubesc alt bărbat. Nu pot rămâne cu tine.

— Alt bărbat? Nu există nici un alt bărbat! Pe mine nu mă părăsește nimeni. Eu nu sunt ca tata.

— Bietul Camargo, îți spune.

Sângele tău deja răscolit a explodat. Nu-ți simți trupul și nici nu-ți pasă. Simți doar o indignare de neînvins. Femeia își ridică mâinile, încercând să-și acopere fața, dar tu ești mai rapid. Îți descarci toată forța în lovitura cu dosul palmei care îi cade direct pe buze și i le crapă. Ea te observă uluită, palidă, cu ochi de miel sacrificat. Vrea să-ți spună ceva, dar n-ai de gând să-i permiți. Arunci pe masă un bilet de cincizeci de pesos și pleci aproape în fugă din infernul acela, prin larma acelor *yuppies* imbecili. Tu ești cine ești, Camargo. Nimeni nu poate să te părăsească.

Nu-ți vei aminti de incidentul de la bar. Anumite fapte din viața ta nu ți se întâmplă ție, ci unei ființe aflate în afara memoriei și a trupului tău: cineva care nu vrea să se clin-

teasca din trecut. Când o observi pe femeie cu telescopul, de pildă, te miră că buzele i-au crăpat şi bărbia îi e umflată. Mâine va avea un hematom şi-şi va fi pierdut o idee din frumuseţea-i misterioasă. O vezi cercetându-şi rana în oglindă şi făcând să dispară cu limba un firicel de sânge. Te iriţă că, în pofida a toate cele întâmplate, pare fericită, şi că se dezbracă mişcându-şi şoldurile în ritmul unei melodii de bordel pe care n-o poţi auzi. Dacă cineva a pedepsit-o, n-a făcut-o decât pe jumătate. Ar fi trebuit să-i fi scos ochii şi să-i fi ars limba cu fierul înroşit în foc. Şi, mai ales, ar fi trebuit să-i fi cusut fiecare inel al vaginului penru a face să dispară chinul pe care l-a pricinuit.

Când ţi-ai dat seama că nerușinarea ei e de nestăpânit şi că nimeni şi nimic nu ar putea să-i smulgă plăcerea pe care celălalt i-a stârnit-o în măruntaie, te-ai gândit la vagabondul care doarme afară, la Momir, deşi pe atunci nu-i cunoşteai încă numele. Aşa a început să se înfiripe, în imaginaţia ta, planul încă neclar al răzbunării. Ştii că femeia e temătoare. Dar, dacă a căzut sub influenţa altcuiva, dacă a trădat veghea iubitoare cu care ai răsfăţat-o atâtea luni, se va fi dedat delirului sexual fără nici o măsură de prevedere, fără să-i pese că putea lua vreun herpes, ori gonoree, malarie sau vreo altă infecţie de prin regiunile ecuatoriale. Îţi părăseşti un moment postul de observaţie de lângă telescop pentru a examina, la baie, dacă ţi-a contaminat penisul cu vreo boală. Ar fi trebuit să te previnã, când s-a întors, că se lăsase penetrată de scârnăvie. Dar căţeaua a tăcut pe când îi sărutai sexul, îţi dai seama? nu i-a păsat că te poate infecta cu şancrele de pe urma călătoriei ei. Nu vezi alt semn decât o uşoară iritare a glandului, nimic neobişnuit, deşi, de fapt, cine ştie, cine ştie? Şi dacă te-ar fi expus într-adevăr riscului unei cangrene? Ce supliciu ar merita pentru enormitatea răului făcut? Până şi hazardul are propriile-i legi şi, zărind umbra lui Momir care doarme sub streaşina curăţătoriei de peste drum, intuieşti că el poate fi instrumentul pedepsei tale. Duhoarea lui, murdăria fără leac a trupului,

mâinile sale respingătoare: asta-i cea mai mică pedeapsă pe care o merită trădarea femeii.

Asculți cvartetul în re major de César Franck. Când allegro-ul final conține să mai înfrunte furtuni și să smulgă copaci din rădăcini, melodia curge pe o câmpie întinsă. Rafalele acestea de melancolie te liniștesc, dar femeia, cu gesturile-i triumfătoare, pare hotărâtă să te scoată din sărite. S-a oprit în fața oglinzii și se leagănă din nou. Își agită tâțele prea mici și indecente, de parcă ar căuta o amintire. Lasă luminile aprinse și se expune în fața ferestrei, nu-i de necrezut atâta nerușinare? Nu-i pasă că cineva o privește, cum faci tu în clipa aceea, sufocat de dorință.

Deschizi fereastra și îți sar la gât zgomotele îngrozitoare ale orașului, monitoare, autobuze, ambulanțe, sălbatica dejecție umană. Noaptea te apasă atât de cumplit încât te simți ca un bou care trage la jugul ei, se înstăpânește pe trupul tău, sporind penumbra, febra, conștiința unui chin care naiba știe de ce zace în tine când ar trebui s-o muncească pe ea. Ce faci așa, încă îmbrăcat cu cămașa cu butoni la mânșete și cu cravata la gât? Te eliberezi furios de piedicile astea, și propria-ți imagine te surprinde în oglindă. Aparențele nu-s adevărate, știai doar, fiindcă nici cea mai fidelă imagine nu repetă trecutul, nici sufletul și nici incandescența a ceea ce reflectă. Ființa pe care o vezi acum nu ești tu, pentru că imaginii din oglindă îi lipsește femeia. Ea ar trebui să fie acolo, târându-se la picioarele tale, implorând milă, rugându-te cu umilință să n-o părăsești, domnule director Camargo, și nici să nu-i iei mințile. Nu, n-o lăsa: într-o zi o să-ți înapoieze tot ce ți-a luat. Dar n-o mai auzi, e prea târziu s-o mai auzi. Implacabil, îți ridici piciorul și-i strivești capul.

Îndrăzneala femeii e nețărmurită. După episodul de la bar, s-a declarat bolnavă și a lipsit trei zile, neîndeplinindu-și obligațiile la *El Diario*. Oricărui alt redactor i-ai fi trimis un doctor să-l facă bine și să-l trimită înapoi la lucru, dar

cu ea trebuie să fii prudent. Dacă ar examina-o doctorul, ea te-ar acuza că ai lovit-o, trecând sub tăcere, cu rea-credință, toate motivele care te-au împins la acest acces de furie. E vicleană și, atâta vreme cât n-o încolțești, își va ține gura. Dar când ea însăși hotărăște că s-a vindecat, născocește un tertip care te ia prin surprindere. Înainte de ședința de redacție s-a înființat în biroul lui Enzo Maestro și i-a spus că are un martor insolit în cazul traficului de arme: un colonel, nemulțumit că nu i-au plătit comisionul ce-i revenea din vânzarea a opt mii de pușți și a zece milioane de proiectile. Ieșind de la o întrevedere cu vărul președintelui penitent, colonelul a fost arestat pentru vânzare de droguri. Era un fapt neadevărat, bineînțeles, dar imposibil de tăgăduit: șase kilograme de cocaină au fost descoperite într-o oală mare de lut la el acasă. Un viciu de procedură juridică l-a scos din închisoare și a doua zi colonelul era deja departe de Argentina. În câteva dintre operațiunile de contrabandă fusese intermediar, și avea cópii după cecurile plătite de traficanții sârbi cumnatului și fiului președintelui penitent. Oferea documentele dacă *El Diario* publica versiunea lui despre cum s-au petrecut lucrurile. Trebuia să se ducă după ele la Caracas, unde avocatul colonelului urma să o aștepte pe Reina — numai pe ea: cel puțin așa i-a spus lui Enzo — la aeroport.

Maestro e isteț ca J. Edgar Hoover, flexibil ca Kissinger, cinic ca Fouché, dar dimineața, când n-a digerat încă de tot bunătățile mâncate seara, poate fi candid ca Rudolf Hess. A făcut greșeala să autorizeze călătoria Reinei, dar loialitatea îl determină să te întrebe dacă ești de acord, înainte de a da dispoziții să se cumpere biletul de avion.

— Femeia asta vrea să călătorească iar? i-ai spus, abia stăpânindu-ți furia. Nu, Maestro, cum de-ți trece așa ceva prin cap? Stăm și pierdem timpul. Vezi bine că dezvăluirile noastre n-au nici un efect. Judecătorii îi vor absolvi pe mafioții ăștia. Ar trebui să știi mai bine ca oricine. Tu ai inventat praful de pușcă, iar acum nu recunoști nici focurile de artificii.

— Vrei să spui că nu mai publicăm un rând despre contrabandă? Să lăsăm fără pâine și circ douăzeci de mii de cititori care ne cumpără numai pentru asta?

— Nu exagera chiar așa. Îți spun doar că pe femeia asta, Remis, trebuie s-o pui să muncească aici. Începe să fie prea pasionată de turism.

— În cazul acesta trebuie să se ducă ea sau nu se duce nimeni.

— Atunci să nu se ducă nimeni, ai răspuns.

A doua zi, femeia, întărâtată, a lăsat o notă pe biroul lui Maestro, informându-l că se va duce oricum la Caracas. S-a pus cu dibăcie la adăpost de sancțiunile pe care i le-ar putea impune Sicardo: va folosi — spune în notă — cele cinci zile libere promise de Maestro la întoarcerea ei din Columbia, își va plăti biletul de avion și cheltuielile de hotel cu banii ei, și va preda la *El Diario* documentele pentru care se duce, precum și raportul privitor la investigație. Sunteți liberi să le publicați sau să nu le publicați, concede ea cu aroganță.

I-ai dat ordin lui Sicardi s-o oprească prin orice mijloc în aeroport, dar femeia n-a luat nici una din cursele obișnuite de Caracas. Atunci îți dă prin minte că a plecat devreme, spre Montevideo. Are o întâlnire frenetică, ești sigur, cu amantul ei. S-a dus iar să-i vadă mizeria. De aici îi poți auzi nerăbdarea sexului.

Disperarea aceasta de a fugi de tine te determină să preiei controlul asupra trupului ei gol, filmând-o în secret. În vreme ce ai s-o privești la televizorul tău din San Isidro, în mărime naturală, încetul cu încetul, ai s-o poți îmblânzi, ai s-o poți atrage. Nu există materie care să dăinuie în aparențele lumii, dar voința eului poate reclădi materia, poate s-o învețe drumul supunerii. Luându-i în stăpânire imaginea, îi poți poseda și trupul: aceasta e una dintre învățăturile ce se pierd în negura timpului, pe care ființele omenești au nesocotit-o.

Sicardi ţi-a dat cheile de la apartamentul ei şi, prima oară când îl vezi, te surprinde că femeia dispune de atâta timp liber pentru a scrie texte ce n-au nici o legătură cu *El Diario*. Îi plăteşti o avere ca să lucreze cu dăruire exclusivă şi, chiar şi aşa, ori de câte ori poate, îşi îndreaptă energia într-altă parte, scriind povestiri scurte, poeme — în unele dintre acestea întrevezi invidia ce ţi-o poartă, dorinţa aprigă cu care a vrut mereu să-ţi ia locul: răhăţelul ăsta, nulitatea asta pe care te-ai străduit atâta s-o educi şi s-o cizelezi — şi vreo cincizeci de pagini de însemnări pentru eseul despre mântuitorii gemeni care o obsedează.

Ai fotocopiat câteva din paginile pe care ea le lăsase imprimate pe birou. Unele din descoperirile pe care le-a făcut te surprind. După părerea ei, există cinci miracole ce se înfăptuiesc de două ori în Evangheliile sinoptice, fără nici o schimbare: înmulţirea pâinilor şi a peştilor, mersul pe mare după ce a făcut să se domolească furtuna, şi trei tămăduiri inexplicabile: cea a orbului ai cărui ochi sunt umeziţi cu salivă, cea a copilului unui slujbaş, sau servitor al unui centurion, căruia îi redă sănătatea, fără să-l privească şi fără să-l atingă, şi cea a posedatului ai cărui demoni se refugiază în corpul unor porci. Iisus a săvârşit aceste minuni în Galilea, iar geamănul lui, Simon, în Damasc, poate în acelaşi timp. Pentru ca acelea ale lui Simon să piară din memoria tuturor, evangheliştii i le-au atribuit lui Iisus, fără să le pese de repetiţii. Fiul lui Dumnezeu putea muri la infinit pe cruce, şi-l putea izgoni tot la infinit pe diavol din unul şi acelaşi trup. Întrebarea retorică ce apărea la sfârşitul acelor cincizeci de pagini ale textului revine în mintea ta ca un referen: „Aveau oare să propovăduiască amândoi aceeaşi predică, unul invocând Părintele ceresc, iar celălalt Mama Veşnică?"

De n-ar fi fost viclenia cu care ea te trădează, nu te-ai fi gândit la Momir nici în ruptul capului. Acum, când i-ai văzut iar unicul canin aproape desprinzându-se din gingiile violacee şi umbra unor escare ivindu-i-se după urechi, cu toate că aspectul lui e încă sănătos, eşti sigur că Momir în-

truchipează răul pe care femeia și l-a provocat ei însăși, scârnăvia în care se desfată și pe care a încercat să o împrăștie când s-a băgat în patul tău.

În primul articol pe care-l publică în ziar la întoarcerea de la Caracas ți se oferă, legată de mâini și de picioare, pecetluindu-și pieirea. În ciuda maliției cu care citește tot ce trebuie să editeze, Maestro n-a descoperit frauda. Tu însă ai descoperit-o. Paragraful al doilea lasă să-i scape, în treacăt, fraza care o denunță: „Colonelul a dormit buștean la clasa întâi a avionului companiei Fleet Air, în timpul zborului de la São Paulo la Maiquetía." Inutila menționare a companiei îți stârnește instantaneu neîncrederea. Îi dai dispoziție lui Sicardi să-i telefoneze directorului companiei Fleet Air și să verifice dacă a emis un bilet gratuit pe numele Reina Remis. Bănuielile tale se confirmă. Ea nu numai că a cerșit biletul: a mai și promis să-l menționeze în ziar pe generosul donator.

Ce ți-a mai rămas din ea, acum, Camargo? Te uiți înlăuntrul tău și vezi doar silă, un râu de zgură pe care-l vei face să secе încetul cu încetul. Vei permite ca femeia să se mai destrăbălеze o săptămână și, în treacăt, să continue să se trădeze în articolele pe care le scrie. Așa cum ai prevăzut, menționarea companiei Fleet Air reapare în cel de-al doilea fragment al interviului searbăd pe care i l-a luat colonelului. Între timp, Sicardi a confirmat că în fiecare zi își sună amantul de la telefoanele ziarului. Trădării i se adaugă înșelăciunea. Când femeia se duce la Maestro să-i autorizeze încă o călătorie, la Río de Janeiro, nerușinarea ei ți-a pus nerăbdarea la grea încercare. Ai s-o mai ții doar vreo două zile, impunându-i să scrie despre criza ministerială și despre demisia sigură a vicepreședintelui. Articolele ei vor fi un dezastru, pentru că îl vei pune pe Sicardi s-o umilească până nu va mai scoate un cuvânt, să-i potrivească funia de gât și să-i sugrume trufia.

Înainte ca ea să se așteарnă la scris, șeful personalului o va chema s-o dojenească. Asta trebuie să se întâmple pe la nouă, în momentul de maximă tensiune, când sunt pe punc-

tul de a închide ediția. După puțină vreme, agitat, bietul câine credincios va da fuga la tine în birou să-ți povestească ce s-a petrecut. Ai să-l vezi înfrigurat, exultând. Cum cruzimea i se vede totdeauna pe nas, îi vor mai ieși alte două furuncule. Sicardi va fi înregistrat dialogul și-ți va înmâna și caseta și transcrierea ei, cu o sârguință ce îți anticipează veșnic dorințele:

— De câtă vreme luptă ziarul împotriva corupției, domnișoară Remis?

— De unde să știu, i-a răspuns ea, nerăbdătoare. Când am venit eu, începuse deja.

— Și ce-am putea face, atunci, dacă descoperim un redactor corupt?

— Eu nu sunt dumneavoastră, Sicardi. Aș dovedi mai întâi că este corupt și apoi i-aș cere explicații.

— Și dacă ar fi vorba de cineva care scrie împotriva corupției, ce-am face?

— Întrebați la poliție. Nu mă faceți să pierd timpul. Dacă insinuați că în echipa mea e cineva corupt, vă înșelați. Răspund eu pentru toți, chiar și pentru Insiarte.

— Cunoaștem totuși un caz, domnișoară.

— Vă spun de pe acum că nu vă cred, așa că terminați odată. Cine e, Sicardi?

— Tu, fato! i-a spus, schimbând tonul și subliniind vocativul grosolan.

Ea i-a răspuns cu insulte îngrozitoare. Îi dai dispoziție lui Sicardi să le includă în scrisoarea de avertisment. Vor fi de folos pentru a justifica și mai temeinic poziția ziarului, când te vei hotărî s-o dai afară. Atunci vei putea să-i încredințezi lui Maestro conducerea pe vreo două zile și să te concentrezi asupra labirinturilor pedepsei.

Resemnat, aștepți să treacă noaptea: e înceată, înceată de tot, se urnește cu stângăcie de catâr. Somnul nu-ți sare în ajutor nici măcar o clipă. La răstimpuri, te întinzi pe patul de campanie din garsoniera pe care ai închiriat-o pe strada Reconquista. Ți-e teamă ca nu cumva, afară, să nu-ți scape

vreun crâmpei de realitate și te întorci mereu la telescopul Bushnell, copleșit de o neliniște pe care nu ți-o poți stăpâni. În sfârșit, puțin înainte de șapte și jumătate, femeia pleacă spre cafeneaua unde își iau micul dejun vicepreședintele și acoliții lui. Cu câteva minute mai devreme, un emisar al lui Sicardi i-a trezit pe Momir și pe femeia lui ca să le facă fotografii. Are instrucțiuni să-i urmărească oriunde s-ar duce, și să se asigure că, pe înserat, vor fi la dispoziția ta. Distrat, ai deschis din nou celularele și, pe când spionezi menajera, sunetul unui telefon te face să tresari. Nu mai e vocea Brendei cea care te întâmpină, ci a cuiva care vorbește aspru, într-o engleză curată:

— Domnule Camargo, spune. Ai detestat mereu să ți se spună așa.

— Domnul...? ai răspuns, pe același ton.

— Sunt doctorul Clarke, spune. Hematologul Ángelei. Vreau să vă anunț că facem tot posibilul să oprim infecția. Am încercat un antibiotic nou și încă nu știm rezultatul. O să-i dăm și un antimicotic. Brenda, soția dumneavoastră...

— Fosta mea soție, îl corectezi, dintr-un reflex rapid.

— ... spune că vă e greu să acceptați că e vorba de un caz complicat...

— E complicat sau nu?

— Am putea spune că e un caz critic, domnule.

— Câte zile credeți că mai trăiește?

— Zile? Eu n-aș vorbi în acești termeni. Important e acum să vedem cum evoluează infecția.

— Ce fel de doctor ești dumneata? răspunzi, indignat. Ți-am plătit o avere să-mi tratezi fata și acum îmi tot spui că trebuie să așteptăm. Vă ocupați într-adevăr acolo de ea, sau organismul ei se apără singur? Dacă n-ați încercat totul, faceți-o! De ce nu i-ați făcut transplantul de măduvă cum mi-ați promis?

— Nu-i atât de simplu. Lăsați-mă să vă explic, domnule...

— Nu-mi mai spune domnule, zici. Sunt directorul Camargo. Dacă Ángela moare acum, vă dau în judecată pentru

incompetență. Dumneata nu știi în ce țară trăiesc? Conduc un ziar, știi? Aici guvernul se duce de râpă.

Auzi o bâlbâială și, fără să aștepți să-ți dai seama ce înseamnă, închizi telefonul. Ești furios. O să-i ceri socoteală Brendei când ai s-o vezi. Cum i s-a năzărit să-i dea numărul tău particular doctorului ăstuia incapabil, când mintea ta ar trebui să descâlcească firele unui scul fără sfârșit: pașapoartele lui Momir, executarea pedepsei, delicata operație chirurgicală de a introduce din nou fenobarbitalul în cutiile de carton cu suc fără să lași nici cea mai mică urmă?

Răsufli ușurat când vezi că menajera își pune pardesiul și stinge toate luminile în apartamentul de vizavi. E posibil ca Reina să-i fi dat liber cât va fi ea la Río. Te-ai gândit la asta când menajera, înainte de plecare, a împăturit și așezat hainele Reinei în mai multe grămezi pe care le-a lăsat lângă valiză: lenjeria de o parte, fustele și bluzele de alta. Ai apucat să vezi niște sandale și costume de baie. E vorba, desigur, de o escapadă romantică: nu are în bagaj nici una din rochiile acelea sobre de care ar avea nevoie dacă s-ar întâlni cu raportori guvernamentali, cum i-a spus imprudentul de Maestro.

Traversezi strada la ora la care funcționarii din zonă mănâncă de prânz. Întotdeauna ai trecut neobservat, dar de data asta trebuie neapărat să nu te vadă nimeni. Apartamentul femeii miroase a ceară și a dezinfectant cu lămâie. E isteață, sensibilă la parfumuri, și în dimineața aceea te-ai spălat cu un săpun neutru pentru a nu lăsa urme. Oricum, se va întoarce mai târziu: dacă Maestro îți urmează instrucțiunile, n-o va lăsa să se îndepărteze de vicepreședinte, chiar dacă ar apuca-o diareea sau ar face brusc febră.

În frigider sunt două cutii cu suc de portocale, dintre care una e deschisă, și încă una, de mere, neîncepută. Ai să injectezi în fiecare trei grame de fenobarbital cu o seringă cu acul fin, amestecând medicamentul cu apă distilată. Oricât de atent ai fi, n-ai să poți evita să se formeze la suprafață un strat subțire de praf alb, dar operația e mai ușoară cu cutia deschisă, căci va strecura tot lichidul, ca data trecută.

Pe la două după-masă, îl vezi pe Momir plimbându-se neliniștit pe stradă, în mijlocul acelui du-te-vino al agenților de bursă și al celor de la mesele de joc. Zona e plină de polițiști și, dat fiind că nici el și nici tovarășa lui nu au acte, se teme să nu fie arestați. Unul dintre adjuncții lui Sicardi îți va înmâna pașapoartele în colțul străzilor Corrientes și Reconquista, peste cincisprezece minute. Ai avut confirmarea la telefon că falsul e perfect: ștampile, filigran, iscăliturі pe fotografii, perforații, fiecare detaliu e important. Îți face plăcere să vezi că lenta scurgere a timpului sporește neliniștea lui Momir și-i tocește aroganța. Când o să-i ieși în întâmpinare, o să-l ai la cheremul tău, învins și implorând.

De la ultima ta vizită, femeia a agățat pe perete patru fotografii, în așa fel încât să le vadă de la biroul pe care scrie: una e cea pe care ai făcut-o tu însuți la intrarea Muzeului Orsay, la Paris, într-o zi de ianuarie la prânz. O vezi cu mantoul închis la culoare, din stofă englezească, pe care i l-ai cumpărat cu o zi înainte pe Rue de Faubourg Saint-Honoré, și taiorul în carouri cu fularul zebrat pe care le-a pus atât de des în călătoriile în Europa. E radioasă, cu părul despărțit printr-o cărare la mijloc și zâmbetul copilăresc care te-a sedus încă din seara primei întâlniri, în bistroul acela francuzesc, în apropiere de piațeta Cortázar. Sub fotografie a scris un cuvânt inexplicabil: „Farsor". Alte două fotografii au fost făcute în selva columbiană. În fundal se zărește o casă izolată, cu ziduri găurite, acoperită cu frunze de plamier. Femeia e îmbrăcată, ca și însoțitorii ei, într-o uniformă de camuflaj. Ai vrea să știi care dintre cei de acolo este Germán, dar toți seamănă între ei: partizanii, ziariștii, țăranii. Să fie oare acela care se uită țintă la aparatul de fotografiat, sfidător, cu niște ochi albaștri din cale-afară de fericiți? Ai luat hotărârea ca data viitoare să aduci un aparat de fotografiat și să copiezi pozele astea, pentru ca Sicardi să-l identifice pe intrus la ambasada Columbiei. Vrei să-i afli numele întreg, istoria familiei lui, și să năvălești cu o măciucă în geamurile vieții lui. În cea de-a patra fotografie, pe care ea a atârnat-o

în mijloc, peste celelalte, apare o fetiță de trei sau patru ani călare pe un ponei. Cineva, desigur mama ei, o ține din spate: se pare că avea pe atunci aceeași vârstă ca fiica ei azi, treizeci și doi de ani, și seamănă atât de bine, creând o impresie de realitate atât de convingătoare, încât fata de acum ar putea fi foarte bine mama de atunci, ca și cum trecutul ar dăinui încă în prezent și între cele două perioade s-ar stabili o identitate deplină. Brusc, înțelegi că jocul acela de oglinzi ființează nu doar în timp, ci și în spațiu. Femeia e o copie a mamei ei și, totodată, o copie a mamei tale. Imaginea îndepărtată a infirmierei cu șorț alb, plisat, și mânuși de cauciuc, care venea la patul tău diminețile, când se întorcea de la spital, apare din nou acum, limpede, așa cum era când ai lăsat-o să cadă în abisurile conștiinței tale. Nu-ți amintești de chipul ei de atunci și nici nu ești sigur că ceea ce vezi acum nu-i o iluzie, un efect necruțător al dorințelor tale, dar faptul că și tatăl tău a recunoscut-o te neliniștește. Și dacă mama femeii ar fi și mama ta? Sau, și mai rău, dacă femeia, deplasându-se în timp, a făcut în așa fel încât să fie mama ta și să fugă de tine în copilărie, cum face iar acum? O clipă, ideea te îngrozește. Apoi cercetezi încă o dată fotografia cu atenție și-ți dai seamă că aceea care ține șaua poneiului, dacă mai e în viață — și femeia ți-a spus în mai multe rânduri că este, ți-a pomenit că o sună la telefon cu obstinență ca s-o întrebe ce mai face, chiar dacă niciodată nu s-a obosit să vină s-o vadă —, nu poate avea mai mult de șaizeci și patru de ani, în vreme ce mama ta, Camargo, ar avea aproape nouăzeci. Sau te înșeli iar în socotelile tale? Sau poate amândoi, mama ta și cu tine, v-ați născut odată? Curvă, spui, cu o voce sfâșietoare, abia o șoaptă, mai curând înlăuntrul decât în afara ta: curvă ce ești, de ce-ai fost întotdeauna atât de curvă? De ce mi-ai făcut una ca asta?

Să injectezi fenobarbitalul în cutiile de suc îți ia cam douăzeci sau douăzeci și cinci de minute: mai mult decât ai calculat. Îl descoperi pe fereastră pe adjunctul lui Sicardi, într-un du-te-vino de la un vechi restaurant englezesc, acum

în decadență, până la o agenție de numismatică, de unde strada Corrientes o apucă în jos. L-ai pierdut din vedere pe Momir: te așteaptă probabil la intrarea casei unde locuiește femeia, descurajat, desigur, crezând că nu-și va mai revedea în veci satul, de lângă Pranjani.

Toate se desfășoară acum cu atâta viteză, încât nici măcar nu-ți vei aduce aminte că le-ai trăit. Când trimisul lui Sicardi îți înmânează plicul cu documentele, le arunci o privire în fugă și constați că vor trece ușor prin controalele de la Imigrare. Sunt în regulă și biletele de avion ce le vor permite lui Momir și tovarășei lui să plece la Santiago de Chile, a doua zi, și de acolo la Belgrad, cu escale la Miami, Madrid și Roma. Întorcându-te în apartament, ai o reținere: unde ai să-i dai vagabondului ceea ce i-ai promis? Cel mai bun loc este, negreșit, liftul din blocul femeii. Mai nimeni nu-l folosește, și acolo nu riști să fii văzut. Momir e neîncrezător, un cotoi maidanez, și șovăie înainte de a te urma.

— Gata tot? întreabă.

— Tot. Dar mai avem de lămurit niște treburi, îi arăți, prin semne.

În timp ce liftul urcă de la parter la ultimul etaj și apoi coboară, îi dai lui Momir pașaportul tovarășei lui și biletul de avion pe numele lui: Witold Witkiewicz, așa se numește acum. Duhoarea vagabondului e de nesuportat: naiba știe cât o să rămână plutind în lift, densă, toxică. Mâinile bătătorite au straturi străvechi de jeg. Ar trebui să te obișnuiești cu duhoarea. Vei avea parte de ea la noapte.

Momir se tulbură când primește documentele. Pașaportul pentru ea și biletul pentru el n-au nici o valoare ele singure. Nu așa a fost înțelegerea, îți spune, sau presupui că îți spune. Așa sunt toate înțelegerile, îi răspunzi: o să ți le dau pe celelalte când îți îndeplinești partea ta.

— Cum pot fi sigur? te întreabă în limbajul lui ciuntit.

— Acum îți dau mult pentru nimic, îi spui. Ce ai tu în mână valorează zece mii de dolari. E dovada că am încredere în tine. Tot ce poți face e să te încrezi în mine.

Toate așteptările sunt mai lungi decât timpul real, dar cea din seara aceea ți se pare nesfârșită. La ora șapte străzile sunt deja pustii și se stârnește un vânt aducător de furtună. La răstimpuri, recurgi la celulare ca să-ți urmărești personajele. Vicepreședintele și-a dat demisia — îți povestește Enzo —, așa cum prevedeai, și Remis e cu el, în clădirea unde pregătește o ultimă declarație împotriva corupției. E o atmosferă de doliu și de înfrângere: președintele, ca de obicei, a șovăit când a fost pus în situația ca întregul lui cabinet să-și dea demisia: mai întâi o respinge, apoi le oferă plocoane, ambasade, controlul serviciilor de informații, și în cele din urmă se resemnează să rămână singur. Vreau ca femeia să nu se întoarcă la ziar înainte de nouă, îi dai ordin lui Maestro. Vreau să scrie un articol amănunțit despre tot ce a văzut: o relatare căreia îi rezervi trei coloane fără semnătură în pagina a treia. Dar mai înainte, îndată ce sosește, Sicardi o s-o cheme pentru a-i reproșa înțelegerea ilegală pe care a făcut-o cu Fleet Air, pregătind-o astfel pentru concediere. N-ar fi mai bine să așteptăm până mâine? te întreabă Enzo. Așa cum e acum situația în țară, s-o dăm afară înseamnă risipă de talent. Veșnic ai să fii la fel, Maestro, îi spui. O să-ți petreci viața protejându-i pe corupți și pe trădători.

Deși la fereastra de peste drum nu-i decât întuneric, te duci adesea la telescopul Bushnell și reglezi imaginea. Mai asculți o dată cvartetul în re major al lui Franck, dar pe neașteptate, când irumpe din nou scherzo-ul, dispoziția ta virează de la melancolie la tragedie: te lași învăluit acum de Marea Fugă de Beethoven, ale cărei variațiuni și cadențe matematice le fredonezi de atâtea ori, încât nu mai poți distinge dacă muzica s-a născut prin tine sau dacă ai învățat-o în seara asta în care totul îți aparține, Camargo. Nici măcar Dumnezeu n-ar putea urni de pe traiectoria lor atâtea destine câte sunt acum în mâinile tale.

Un ultim telefon la Maestro te avertizează că femeia a plecat de la ziar, de bună seamă spre casă. Cam pe la zece, pe când își mai verifica unele detalii ale articolului — „Un

text ireproşabil, Camargo. Dă-mi voie să n-o concediez încă pe Remis: lasă-mă să-i mai dau o şansă" — ea a comandat o cină rece. Apoi, în vreme ce aştepta aprobarea lui Maestro, a sunat la o companie de taxiuri: A spus că merge pe strada Reconquista. Acolo locuieşte, nu-i aşa?

Ai s-o vezi sosind dintr-un moment într-altul: epuizată din pricina stresului acestei zile grele şi totuşi nerăbdătoare la gândul că-şi va întâlni amantul. Nu mai sunt decât şaptezeci şi două de ore, s-o fi gândind ea. Şaptezeci şi două de ore: ai să sugrumi dorinţa asta, ai să-i rupi picioarele şi ai să-i scoţi ochii.

Momir şi femeia lui şi-au întins de mult rogojinile sub balconul rotund de deasupra curăţătoriei. Se prefac că dorm, nu crezi că pot dormi: şi ei ţi-au încredinţat destinele. Dacă bărbatul va acţiona după cum ai să-i ceri, mâine la ora asta va fi în avion, împreună cu femeia fără dinţi, zburând spre Belgrad.

Totul se întâmplă aşa cum ai prevăzut. Realitatea nu ţi se împotriveşte niciodată, dar ascunde momente pline de intensitate pe care trebuie să le ai în vedere. Dacă Momir are de gând să se revolte, ştii sigur cum să-i vii de hac: sub sacou, fixat cu o bretea, ai la îndemână un cuţit infailibil. Mai bine pentru el să nu încerce nici o şmecherie, fiindcă ai să-l omori fără ezitare. Nimeni nu-i va duce dorul şi căzătura care-l însoţeşte se va feri să facă vreo reclamaţie. Nici femeii de vizavi nu i-ai lăsat vreo posibilitate de apărare: destinul îi e pecetluit şi nimic n-o să-l schimbe.

Prin telescop, o vezi mişcându-se ca şi cum ar respecta întocmai libretul pe care l-ai scris. Se dezbracă încet, cu graţia aceea de gheişă ce îţi aprinde încă dorinţa, îşi scoate fusta şi se întinde, cu senzualitate, curva de ea, în faţa oglinzii. Face un salt neaşteptat, deschide uşa frigiderului şi bea o înghiţitură zdravănă din cutia cu suc deschisă, în care ai pus aproape trei grame de fenobarbital. O fi simţit ceva suspect în cerul gurii, fiindcă o vezi examinând cu neîncredere data de expirare de pe marginea de sus a cutiei şi apoi aruncând-o

la gunoi. Invadând fluxul sangvin, somniferul a făcut să-i fie şi mai sete. Deschide cutia cu suc de mere, umple un pahar, cercetează în lumină transparenţa lichidului şi, satisfăcută în sfârşit, bea nesăţioasă. Efectul fenobarbitalului e mai rapid acum decât data trecută. Femeia se clatină, se duce spre pat, şi se lasă să cadă cu bluza încă pe ea. Şovăie, ameţită. Încearcă să deschidă computerul de lângă ea, poate pentru că aşteaptă un mesaj de la amant, dar muşchii îi slăbesc şi nu se mai ţine pe picioare. Acum o să doarmă o zi sau două, fără să-şi controleze nervii şi nici sfincterele. Când totul se va fi terminat, înainte de a pleca de acolo, ai s-o forţezi să bea un pahar cu apă, să nu se deshidrateze. Dacă o vomită, nu eşti tu de vină.

Chiar înainte de a traversa strada, încă din holul blocului tău, vezi că tovarăşa lui Momir te pândeşte, cu dinţii ascuţiţi. *Njegov passaporto*, îţi spune, pe un ton imperativ. Va vrea să vadă biletul prietenului ei, dar n-ai să i-l arăţi. Are unghii lungi, ascuţite. Ţi l-ar putea smulge. *Kasnije*, îi răspunzi: mai târziu. O să-mi îndeplinesc promisiunile, îi dai de înţeles. O să fiu neîndurător dacă prietenul tău nu şi le îndeplineşte şi el. O să chem poliţia, îi spui: voi face ca voi amândoi să putreziţi în închisoare. *U redu*, admite în cele din urmă femeia. „De acord." Dispreţuitoare, îţi întoarce spatele şi-l trezeşte pe Momir cu delicateţe.

Nu-ţi poţi da seama dacă el e lucid sau se află sub efectul vreunui drog atunci când intraţi amândoi în camera femeii. În lift s-a mişcat cu greutate, prins încă în capcanele somnului. Apoi, când trece de coridorul scurt ce duce spre apartament, lumina lămpii îi răneşte ochii şi, când îşi ridică mâinile să şi-i acopere, vezi că are pupilele dilatate. I-ai cerut stăruitor să fie gata pregătit pentru însărcinarea pe care i-ai încredinţat-o pentru la noapte. I-ai dat ordin să nu bea şi, dacă poate, nici să-şi umple burta cu porcăriile de pe la cantinele pentru săraci. I-ai spus: „Când se termină totul, ai să poţi face ce pofteşti, Momir. Ai să te poţi umfla cu alcool, cu cocaină. Ai să fii stăpân peste trupul tău. Dar numai o singu-

ră dată, numai în noaptea asta, o să am nevoie de tot ce ți-a mai rămas din inteligența, forța, sănătatea ta." Nu i-ai cerut decât o sclipire a naturii sale viciate: i-ai cerut o izbucnire a nerușinării lui, a vieții pe care el însuși și-a stricat-o. Și i-ai oferit în schimb întoarcerea acasă. Este ceva ce nu se măsoară în pașapoarte și nici în bilete de avion, ci în ceva mult mai subtil: în sentimente pierdute ce se lasă să cadă în străfundurile ființei, așa cum au fost odată, la fel de limpezi ca desenele acelea care apar pe hârtie când copiii le umezesc conturul cu degetele. Oricine altcineva ar da bani ca să-ți facă serviciul pe care i-l ceri și te înfurie, de fiecare dată când îți vine în minte, ostilitatea cu care vagaboanda a pretins partea ei. *Njegov pasoš, passaporto,* ce îndrăzneală! Dacă nu ți-ar conveni cu adevărat ca perechea să se facă nevăzută, i-ai lăsa cu buza umflată. Vezi bine ce puțin zelos se arată Momir în a-ți asculta ordinele: merge greoi în sus și în jos, cu simțurile moarte. Oamenii ca el ar trebui să piară de pe fața pământului: să fie folosiți ca slugi și apoi lichidați. Îți vin în minte ultimele versuri dintr-un poem de Luis Cernuda, care s-au născut poate dintr-o indignare geamănă cu a ta: *Câteodată a dorit / ca omenirea să aibă un sigur cap, și astfel să i-l taie. / Poate exagera: de-ar fi doar un gândac, să îl strivească.*

Îți dorești mai mult decât orice ca Momir să dispară din viața ta, dar mai ai încă nevoie de el. Cu toate că i-ai explicat până te-ai săturat ce anume trebuie să facă, îi mai repeți o dată totul prin semne, pe când o dezbraci pe femeie și o expui privirii lui desfrânate.

Nu ți-e deloc greu să-i scoți bluza și ciorapii, și să-i pui la întâmplare pe un scaun. Sutienul e prins cu două închizători care se desfac cu ușurință. Cercetezi iar sânii mici, inconsistenți, fără ca în ființa ta să izbucnească aceeași fericire ca în alte dăți. Au devenit otrăvitori și perverși de când degetele celuilalt bărbat i-au pângărit, și acum nu mai înseamnă același lucru. E curios cum ceva ce iubești poate schimba cu desăvârșire, și subit, înțelesul pe care dorința ta i-l dădea. Când îi scoți chiloții observi că femeia s-a depilat chiar azi: i

se mai vede încă o ușoară iritație de o parte și de alta a părului de pe pubis. Cum de a reușit s-o facă? I-ai impus un ritm de muncă necruțător, pentru a fi ocupată în orice minut al zilei, și totuși, vezi bine: a reușit să se strecoare. Trebuie să-i reproșezi lui Maestro această scăpare. Dacă se ocupă de aspectul ei până în cele mai mici amănunte, înseamnă că amantul o obsedează. Naiba știe ce face ca să-l seducă, la ce soi de frenezie se dedă cu el, după ce ți-a refuzat-o ție.

Lui Momir nu i se clintește un mușchi în fața acestei goliciuni care de atâtea ori te-a făcut să-ți pierzi răsuflarea. Stă mai departe acolo, în picioare, cu falca ușor căzută și privirea ațintită în gol. Te cuprinde indignarea. Ah, cât de revoltător ți se pare totul! Ți-o imaginezi în brațele imbecilului care s-a săturat de ea în selvă, la Caracas și la Temuco: a sorbit-o, a devorat-o, a pătruns în trupul ei cum a poftit. Fiindcă ea te-a trădat cu sexul acesta pe care îl ai acum în față, fără apărare, n-ai să lași nimic, nimic din făptura ei nepângărit sau nevătămat, nici un strop din sângele ei neotrăvit. Oare ei i-a fost milă de tine când ți-a otrăvit sufletul? Ce mai aștepți, atunci? Duci mâinile lui Momir spre sânii femeii și-i poruncești să-i mângâie. Așa, așa, încet, sfârcurile, îi spui. Și, enervat de atâtea ocolișuri inutile, îi arăți prin semne să se dezbrace.

Cu o indiferență pe care nu ți-ai putut-o imagina, Momir își leapădă zdrențele. Duhoarea invadează camera. E limpede că femeia nu îl excită. Încearcă să spună ceva și îi iese doar o bâiguială tristă, nepotrivită cu grosolănia lui: *Meni je teško, ali znam da je tebi teže.* Ai să dai înapoi acum? Nu, îți răspunde, în spaniola lui rustică: pentru mine e greu, dar știu că pentru tine e și mai greu.

Ai vrea ca totul să se fi terminat. N-ai să mai asculți un cuvânt, n-ai să mai încerci să liniștești în nici un fel scrupulele bărbatului. Ai crezut că vei urmări pas cu pas tot ce va face, dar până și curiozitatea ți-a părăsit ființa, sau ființa ta s-a dezbărat de curiozitate. Te ascunzi în spațiul unde se află îmbrăcămintea femeii, Camargo, te abandonezi gingășiei lenjeriei sale, parfumului acru al cizmelor de călărie, îi adul-

meci pantofii, portjartierul, mirosul proaspăt al cearşafurilor, încetul cu încetul pui stăpânire pe toate urmele lăsate de făptura ei, acum, când ţi-a închis toate porţile trupului. Există oare un trup? A avut oare ea vreodată un trup? Îl auzi pe Momir ţipând şi nu mai poţi suporta. Îi auzi răcnetele de animal rănit, disperat, şi nici măcar liniştea subită nu te alină. Ai schimbat făgaşul multor destine, Camargo, dar al tău e singurul care continuă să fie neclintit.

Acum, în stradă, femeia ştirbă examinează paşapoartele şi se declară mulţumită. Momir s-a trântit pe rogojini, sfrijit, ca o pasăre fără pene. Are nişte pete de sânge pe gulerul cămăşii, iar femeia îi pune întrebări pe un ton imperios — ai spune aproape jignitor — din care înţelegi doar câteva cuvinte. Ea pare a-i spune: „De ce n-ai avut grijă? Nu i-ai spus că eşti bolnav?" La care Momir îi răspunde: „*Gospodin Cro* a vrut aşa. Ce contează boala?" Ştirba ridică pumnul şi, o clipă, te temi să nu înceapă să-şi bată perechea. E parcă posedată, poate geloasă. Fiindcă a aruncat biletele şi banii pe rogojini, îi atrage atenţia, prin semne, să ia seama că vântul le poate împrăştia. Se simte o pală îngheţată şi cerul a devenit cenuşiu, roşu: e atât de dens că în orice moment s-ar putea nărui. *Uhvatiti infekciju*, urlă ştirba. *Antibiotike*. Şi brusc îţi dai seama că nu îşi face griji pentru tovarăşul ei, ci pentru femeia pe care au părăsit-o de curând, cu câteva etaje mai sus, pe patul ei de tortură, cu cearşafurile murdare de sânge de la rănile şancrului. Săptămâni întregi Momir ţi-a spus *Gospodin Cro*, ceea ce înseamnă — eşti aproape sigur — domnule Cro, pentru că te-ai prezentat aşa, cu silaba asta ca orăcăitul broaştei. Dar ştirba, care te-a evitat mereu, cu neîncredere înverşunată, te priveşte acum de parcă nu te-ar cunoaşte, de parcă i-ai inspira frică, de parcă s-ar împotrivi să-ţi audă numele. *Tko ste vi?* te întreabă furioasă. Fiecare dintre cuvintele astea e ca un câine ce o să-ţi sară la gât. „Cine sunteţi dumneavoastră, pentru Dumnezeu?"

Zece

N-o să-i fie ușor să scape de femeie. Trântindu-se pe patul lui de călugăr din camera de pe strada Reconquista, Camargo și-a zis că exorcizase pe veci trădarea și ingratitudinea Reinei. Totuși, nu reușea să se destindă. Cum oare, fie și pentru o clipă, se gândise ea că era cu putință să părăsească un bărbat ca el? Cu ce drept nenorocita aia pretindea să-i dea lecții de nefericire? Se ridica, se ducea la baie, își cerceta din nou glandul, să vadă dacă nu cumva apare vreo pată, și la răstimpuri se uita pe fereastră.

Câteodată, când nu mai suporta încordarea din ultimele zile, Camargo se culca și închidea ochii, sperând ca oboseala să-l doboare. Anxietatea era întotdeauna mai puternică. Se învârtea în jurul telescopului Bushnell, rezistând tentației de a privi, dar în cele din urmă se dădea bătut: ceea ce se petrecea la fereastra de vizavi era un magnet mai puternic decât dezinteresul lui pentru tot ce nu era el. Și ce se petrecea acolo nu era oare tot el: plăzmuirea lui, hotărârea lui, destinul lui?

Șovăielnica lumină din zori împăienjenea totul și nu era ușor să potrivească lentila. Din cât putea el desluși, femeia continua să doarmă într-o poziție chinuitoare pentru vertebrele ei: cu gâtul sucit, cu capul atingându-i aproape umărul și spinarea încovoiată în sus, ca și cum ar fi avut prea

multă vreme o pernă sub arcuirea coloanei și cineva i-ar fi luat-o. În dreptul șoldurilor, cearșafurile erau pătate de sânge. Trebuie să se fi întâmplat când lui Momir i-au crăpat niște bășici mai jos de pântece. Nu m-am purtat urât cu ea, se justificase. N-am bătut-o. Nu i-am făcut decât ce mi-ați cerut dumneavoastră, *Gospodin Cro*.

După tine, Camargo, n-a rămas acolo nici o urmă: ești sigur. Ca și în noaptea când ai filmat, și de data asta ai vărsat cutiile cu suc în chiuveta din bucătărie, lăsând să curgă apa îndelung, și ai pus recipientele goale de carton într-o pungă pe care ai aruncat-o apoi pe stradă. Nu se mai putea face nimic pentru a curăța sângele. Femeia n-avea decât să-și imagineze ce poftea. Nu ți-a păsat nici de faptul că Momir folosise prosoapele din baie să se șteargă. Cine l-ar putea identifica în vagabondul Witold Witkiewicz, cetățean polonez care peste trei ore avea să se urce în avionul de Santiago de Chile, pe nenorocitul care agresase o ziaristă cunoscută? Era puțin probabil ca femeia să reclame cele întâmplate la poliție. Nici măcar nu putea fi sigură că fusese violată. Nu văzuse pe nimeni. Poate că se va simți chiar vinovată. Uitase să pună lanțul la ușa apartamentului și să cheme un lăcătuș ca să-i monteze o încuietoare de siguranță, cum o sfătuise Sicardi. Se va duce la doctor: asta era previzibil. Analizele sângelui vor dovedi că fusese contaminată. Când va sosi clipa, cum avea să-i povestească amantului? Iar el ce-o să facă? Dacă ar fi în locul acelui bărbat, Camargo ar asculta povestea plin de neîncredere. Era o prostie să iei în serios o femeie care se dezgolea în dreptul unei ferestre fără perdele, expunându-se privirilor indiscrete, și care-și mișca trupul în chip provocator. Se poate avea încredere într-o astfel de femeie?

Camargo își alungă din cap toate gândurile astea, fiindcă el era în afara oricărei bănuieli. Văzuse de mai multe ori filmul lui Elio Petri care se numea chiar așa, *Indagine su un cittadino al di sopra din ogni sospetto*, în care un polițist fascist își omora amanta și-și zăpăcea colegii cu piste false: una

dintre capodoperele acelea de inteligență criminală în care faptele se potrivesc, aproape de la sine, într-un fel care duce la concluzia că singurul vinovat este victima. Însă personajul, interpretat în film de Gian Maria Volonté, era lipsit de rafinamentul intelectual al lui Camargo, și comitea erori fatale din pricina aroganței, poate pentru că reprezenta un regim autoritar și se încredea în protecția acestuia. Camargo, în schimb, își era suficient sieși: era în afara oricărei bănuieli și, pe deasupra, mai presus de orice autoritate.

Femeia continua să respire într-un ritm firesc. Avea gura mai deschisă ca de obicei, poate pentru că în cameră nu prea era aer. Din când în când, încerca ușoare schimbări de poziție, și asta îl liniștea pe Camargo. O forțase, înainte de a pleca, să bea un pahar cu apă, ținându-i capul cu mânușile de cauciuc pe care le folosise tot timpul, și nu se vedea nici o urmă că ar fi vomitat. Telefonul avea să sune cu siguranță de multe ori în cursul dimineții, dar ea nu-și va fi revenit îndeajuns ca să-l audă. Sicardi o va suna să o dojenească pentru că nu venise la ședința de redacție, iar apoi îi va telefona Maestro, cerându-i să scrie despre cele două noi demisii care în dimineața aceea făcuseră să se clatine firava structură a cabinetului. În zadar, în zadar. Vor crede că, ofensată de reproșurile lui Sicardi, hotărâse să plece mai devreme la Río.

Avea s-o sune probabil și maică-sa, își spuse Camargo, și, negăsind-o, va lăsa pe robot o listă cu recomandările acelea inutile pe care ea îl pusese s-o asculte într-un rând: să nu pleci îmbrăcată prea subțire — repeta mereu, chiar dacă era vară —, să nu te culci târziu, să-ți ții geanta în diagonală pe piept pentru că umbli singură seara prin oraș, fetițo, și ai văzut doar cât de nesigur a devenit Buenos Aires. Îi va telefona și amantul, mirat că nu îi răspunde la e-mail. Și tu, Camargo, jinduiai să-i auzi vocea, deși știai că n-avea să răspundă la telefon: voiai să-i auzi mesajul de pe robot, instrucțiunile sale concise. Dar dacă murea? Dacă, în cazul că ar muri, aveau să urmărească toate apelurile?

Camargo era surprins de multitudinea de ore pe care le putea petrece nemișcat în fața telescopului, fără să simtă trecerea timpului. Câteodată îl apucau cârcei la picioare și furnicături în degetele de la mâini. Își schimba poziția, fără să-și ia ochii de pe ocularul telescopului, și continua să se uite. Credea că, îndată ce-și va slăbi vigilența cu care o urmărea, ea va înceta să respire. Nu doar o dată i s-a întâmplat ca, fixând cu atenție pe cineva, pe stradă sau la teatru, să simtă că persoana aceea depindea de privirea lui. Dacă din întâmplare atenția îi era abătută, persoana pățea întotdeauna o nenorocire: se lovea cu capul de tocul unei uși, se împiedica și cădea sau era călcată de o mașină.

Acum nu putea să-și ia ochii de la ea, nu numai pentru că îi dorea să supraviețuiască — dacă nu supraviețuia, pedeapsa pe care i-o aplicase nu era de nici un folos —, ci fiindcă femeia și atenția lui se contopeau într-atât, că era greu să le separi: între cele două exista un cordon ombilical de care depindea, poate, întreaga realitate. Dacă ar înceta s-o privească, nu numai ea ar rămâne în afara ordinii firești a lucrurilor, ci și tot ce era în preajmă și chiar el însuși. Dacă pierzi ceva în viață înseamnă că vrei să-l pierzi, sau că lucrurile vor să se piardă și să te părăsească. Pentru a ne consola, am fost învățați că pierderile sunt involuntare, dar, de fapt, nu sunt niciodată așa. Căutăm în realitate ceva ce a dispărut din ea, își zise Camargo, și mai căutăm și ceva ce n-ar putea exista în veci. Ochii lui erau ca niște albine lucrătoare care, pentru a supraviețui, trebuiau să hrănească neîncetat regina stupului.

Voia să nu fie întrerupt de nimic. Celularele erau închise și le va deschide abia la prânz, când lipsa femeii va începe să atragă atenția. Atmosfera străzii, jos, era saturată de ființe neplăcute, aproape toate de sex masculin, care mișunau zbuciumându-se în dreapta și-n stânga și nu își găseau nici un rost: Camargo știa că, dacă oricare dintre ele s-ar evapora în văzduh, viața celorlalte nu s-ar schimba absolut deloc. Puteau dispărea toate, iar realitatea ar fi mai departe la fel,

căci în momentul acela singurele două ființe de care nu putea face abstracție erau el și femeia de vizavi, unite prin undele magnetice ale privirii lui.

Pe celularul de la ziar se înregistraseră cincisprezece mesaje. Era convins că toate erau apeluri de la Enzo Maestro, pentru a-l întreba cum trebuia să trateze criza cabinetului. Când i-a telefonat însă, tonul sumbru al vocii acestuia l-a făcut să se gândească la ceva și mai rău.

— De ce n-ai răspuns? îl întrebă Maestro. De ceasuri întregi te căutăm pretutindeni. Sicardi s-a dus la San Isidro, iar femeia ta de serviciu spune că n-ai mai fost pe acolo de o săptămână.

— Ți-am spus doar că n-am să fiu de găsit. N-o să învățați niciodată la ziarul ăsta să vă asumați riscul de a greși?

— Nu-i vorba de ziar, Camargo. E vorba de fiica ta.

— Brenda te-a sunat iar?

— În zori, pe la două. Ángela a murit la miezul nopții. Brenda nu te-a găsit, n-a știut ce să facă. Mi-a lăsat impresia că era disperată. M-a întrebat dacă ar putea-o înmormânta în după-amiaza asta, dar i-am atras atenția că nu ai cum să ajungi la timp. Te așteaptă până mâine dimineață. Sicardi ți-a rezervat deja biletul la avion: pleci la noapte și la șase dimineața ești la Chicago. Îmi pare rău, Camargo. Tuturor celor de aici ne pare foarte rău.

Imaginile Ángelei îl străfulgerară în rafale. O văzuse ultima oară acum opt luni, sau or fi nouă?, dar nu izbutea să rețină aproape nici o amintire din ziua aceea. Se putea evoca pe sine mergând pe coridoarele nesfârșite ale aeroportului O'Hare, din Chicago, și căutând camera de spital unde Ángela căzuse iar la pat, după o trecătoare iluzie de însănătoșire. Însă amintirea vizitei i se risipise. Nici măcar nu putuse mângâia mâinile bolnavei, umflate de ácele perfuziilor, dar poate că o sărutase pe frunte. Asta fusese oare tot? Era mai ușor să-și amintească de copilăria fericită a Ángelei, când se așezau împreună la pian, iar el, Camargo, se prefăcea că interpreta *Für Elise*, cu toate că n-avea nici cea mai

mică idee despre ce trebuia să facă, numai pentru ca ea să-l ia de la pian și să-l corecteze: „Nu, tăticule, nu așa. Uită-te la degetele mele. Vezi că nu-i nimic mai ușor pe lume?“ E mai ușor să mori decât să trăiești, nu-i așa, Ángela? E mai sigur să nu te naști decât să existi pe lume. În toată existența e veșnic o amintire, oricât de neînsemnată și trecătoare ar fi, și această amintire te va preface neîncetat în altă ființă, în altceva. Amintirile nu se pot lepăda așa cum îți scoți de pe tine o cămașă, și de asta nu vrei să-ți amintești niciodată nimic, Camargo: pentru ca amintirile să nu te schimbe și să nu te împiedice să fii cine ești. De ce vor să te duci să vezi trupul neînsuflețit al fetei tale? Ángela era la pat de luni de zile, și slăbise pesemne mult. „Abia treizeci și două de kile, tăticule: pare o pasăre micuță“, îți spusese Diana. Dacă ți-o aminteai așa, fără viață, rămâneai veșnic stăpânit de neclintirea invincibilă a acestei imagini, și toate celelalte aveau să se șteargă. Fiecare viață lasă o amintire, una singură, și Camargo prefera să le păstreze pe cele care erau deja în mintea lui, fără să mai adauge încă una, care pe deasupra putea fi îngrozitoare.

— Am dat eu vreo dispoziție să mi se cumpere un bilet de avion? spuse. Sicardi să-l dea înapoi chiar acum.

— N-ai să te duci, deci, spuse Maestro.

— Nu. Mă voi duce mai târziu, când totul se va fi terminat.

— Ai nevoie de ceva, acolo unde ești acum?

— Nu. Aș vrea să vorbesc cu Diana, dar o să dau precis de Brenda.

— Pot să aranjez eu asta. Îi pot spune Brendei că ai făcut o criză de nervi și că doctorul nu te lasă să călătorești. Pot s-o rog să mi-o dea pe Diana și să-ți transfer convorbirea pe celular. Ești de acord?

— Da. Nu știu. Nu sunt în stare să mă gândesc acum.

Până când femeia nu se va trezi, n-o să se poată mișca de acolo: asta era pentru el tragedia cea mai mare. În garsonieră avea sticle de whisky, niște brânză și biscuiți, dar

nu-i era sete și n-avea altă dorință decât să-și apropie ochii de ocularul telescopului și să vadă cum respiră femeia: sus, jos, sus, jos. Uneori observa că nările i se dilatau puțin, ceva aproape imperceptibil, poate doar un suspin. Încerca să se încredințeze cercetându-i pieptul, care trebuia să i se ridice, dar a urmări o mișcare însemna să piardă alta: erau transformări prea subtile, pe care distanța le făcea neclare. Tot timpul îl încerca tentația de a trece strada și a se așeza lângă patul femeii, pentru a se putea concentra mai bine asupra ei și a-i da puțină apă din când în când, dar nu putea să riște ca ea să se trezească brusc și, văzându-l, să-și dea seama de toate cele întâmplate. În același timp se temea ca, în rapida trecere din garsoniera lui în apartamentul ei, să nu-l recunoască cineva. Dacă ar fi putut verifica măcar cât dura efectul fenobarbitalului, ar fi fost mai liniștit. N-o fi exagerat oare? Poate că femeia intrase în comă și n-o să mai iasă vreodată. Brusc, se simți îngrozit. El nu era un criminal. Nu voise să-i facă mai mult rău decât merita. Poate că trebuia să se ducă la un telefon public și să facă un denunț anonim. Însă în cazul acesta, femeia care zăcea printre pete de sânge avea să provoace un adevărat scandal la poliție.

Puțin după prânz, Maestro l-a sunat să-i spună că n-o puteau găsi pe Diana. Medicii îi dăduseră calmante și acum dormea.

— Îmi pare rău să te mai sâcâi cu încă ceva, Camargo. Remis a lipsit iar.

— O fi făcând amor. Poate că au deranjat-o reproșurile lui Sicardi. Știi doar cum sunt femeile.

— Nu vreau să mă amestec, dar s-a întâmplat ceva între voi doi? Eu am ajuns chiar să cred că odată și odată o să vă căsătoriți.

— Ai spus că nu vrei să te amesteci. E cel mai bun lucru pe care-l poți face.

— Îți sunt prieten, Camargo. Sunt cel mai aproape de ceea ce poate însemna pentru tine un prieten.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Că sunt loial și spun ce gândesc. Exagerezi cu fata asta. A făcut o greșeală, știu bine. A pus Fleet Air să-i plătească biletul de avion la Caracas. Nu-i ceva chiar așa de grav. A vrut să facă rost de un document și a reușit. Nu ca să-l vândă altui ziar, ci ca să ni-l dea nouă. N-o putem da afară pentru ceva care se face zilnic. Vrei s-o angajeze cei de la *El Heraldo*? O să-i deschidă înainte ca ea să le sune la ușă.

— Nu mă mai pisa cu treaba asta, Maestro, sau îți iau și ție capul. Sunt un om cu principii. Ai înțeles vreodată ce înseamnă asta? Nu tolerez corupția. Nu tolerez minciuna. Unde-i acum femeia asta, spune-mi! Crede că ziarul e al ei. Face cum o taie capul. Se duce la Caracas, la Río, sună la Karachi, în Mozambic sau naiba mai știe unde, de la telefoanele pe care le plătesc eu. Și, în plus, dispare când i se năzare. M-am săturat. La *El Heraldo* n-o s-o angajeze nimeni, stai liniștit. O să mă ocup personal de asta.

Închise telefonul, ușurat. Viața i se părea acum dreaptă și simplă. Cu cât vorbea mai mult, cu privirea ațintită asupra trupului rigid și dezgolit al femeii, cu atât se încredința că avea dreptate. Dacă ar fi putut să-i mărturisească lui Maestro amănuntele poveștii, cu siguranță că acesta l-ar fi înțeles. Dar și el era încurcat într-o urzeală de aparențe și confuzii. Maestro nu cunoștea începutul relației lor, din perioada când femeia era un nimeni și el o instruise începutul cu începutul într-o profesie în care totul o descumpănea: misterul titlurilor, mulțimea surselor, menuetul adjectivelor și al sintaxei. Nu știa să distingă zvonurile de adevăr, Maestro: nu știa să discearnă unde era adevărul. Abia îi deschisese brațele Camargo, că ea se și agață precum iedera. Îi copie până și modul de a respira, nota într-un carnet ideile pe care el nu le punea în practică și frazele pe care le lăsa neterminate, pentru a descoperi ce calități deosebesc un ziarist genial de unul de duzină. Camargo era măgulit să fie ascultat și vorbea, vorbea, fără să-și dea seama că, pe măsură ce ea căpăta de la el tot mai multe cunoștințe, avea să-i fie mai puțin necesar.

A plimbat-o pe străzile din Steglitz, aproape de Berlin, unde Franz Kafka şi-a trăit cele mai fericite luni din viaţă împreună cu Dora Diamant, cu puţin înainte de a muri. „Am terminat povestirea şi mi se pare izbutită", reproducea Camargo în germană, repetând primele rânduri ale povestirii scrise de Kafka în casa de la numărul 25-26 de pe strada Heide, pe *o masă lângă sobă, la lumina unei lămpi de gaz care arde minunat*. Kafka îşi închipuia că, ajungând la Berlin — asta era în septembrie 1923 — se îndepărta de „forţele demonice", când, de fapt, era tocmai invers: demonii — sau „duşmanul", cum îl numea el — îi întinseseră o reţea de galerii subterane şi acolo, la Berlin, se apropiau de el, trasând, la rândul lor, un labirint geamăn cu cel al vieţii lui, aşa cum relatează în această penultimă povestire, *Construcţia*. Femeia îl asculta extaziată şi apoi, în trenurile ce străbăteau Europa de la un capăt la altul, citea celelalte povestiri pe care Kafka le schiţase înainte de a se săvârşi din viaţă, în vreme ce Camargo declama în germană, pe dinafară, începutul şi sfârşitul din *Josefina cântăreaţa*, ultima şi cea mai tulburătoare dintre toate.

A dus-o la Amherst, Massachusetts, pentru a vedea casa şi minusculul birou în care fata bătrână Emily Dickinson scrisese câteva dintre cele mai frumoase poezii din secolul al XIX-lea, departe de lume, într-un târg cu puţin peste patru mii de locuitori, îţi dai seama, Reina?, în timp ce îi recita, intrând pe şoseaua 116, aproape la Amherst, câteva din versurile cu care femeia aceea sfioasă, suferind de nefrită, schimbase pentru totdeauna rânduiala sentimentelor: *De ce atâta zor — într-adevăr, de ce? / Oriunde ar fi să mergem / La fel ne-ar apăsa / Nemurirea.*

Într-o seară de primăvară a invitat-o să mănânce la un restaurant din Picadilly împreună cu romancierii englezi cu care el, Camargo, durase o prietenie laborioasă. I-a adunat la un loc pe Kazuo Ishiguro, Martin Amis, Ian McEwan şi Julian Barnes, după ce a învins reţinerea unora de a se afla în compania altora cu care nu se salutau de ani de zile. La

sfârșitul unei conversații însuflețite, în cursul căreia Reina n-a deschis gura, ea i-a presat să-i dea telefoanele și adresele lor de e-mail cu o insolență ce l-a făcut pe amfitrion să se rușineze.

Făcea dragoste ca o zeiță, într-adevăr, și reușea să-l determine pe Camargo să creadă, când se culca cu ea, că trupul îi devenise tânăr și de neîntrecut. Câteodată se ducea la baie după sălbaticele scene de amor, în cursul cărora ea gemea fără încetare și, cercetându-se din profil în oglindă, avea impresia că abdomenul i se întărise și că spatele adus, care-l obliga să meargă cu capul în jos, ca un bătrân, era din nou drept, în armonie cu gâtul de taur. Nici măcar în momentele de extaz ea nu îi spunea că îl iubește. Scotea doar sunete care denotau plăcere, cum ar fi „da, da", sau „așa", însă arareori îl privea. Doar într-o noapte, în San Isidro, își lăsase capul pe pieptul lui și-l rugase s-o mângâie.

— Camargo! îi spuse.

— Da, răspunse el, distrat.

— Nu știu de ce mi-e atât de greu să iubesc.

— Dar pe mine mă iubești.

— Da. Tu ești singura ființă pe care o iubesc.

După câteva zile, ea a plecat în zona de eliberare, în Columbia, și nimic n-a mai fost ca înainte. Prostul căruia i s-a dăruit cu atâta nechibzuință, în selvă, a distrus cu repeziciune tot ce Camargo se străduise ani de zile s-o învețe. A transformat-o pe Reina într-o femeie de o moralitate dubioasă: adică într-o femeie a cărei unică morală era dorința celuilalt. Dorea să se întoarcă la celălalt tot timpul, până într-atât încât centrul ei de gravitate a încetat să mai fie în ea însăși, și s-a strămutat acolo unde i se năzărea amantului ei: la Temuco, la Caracas, la Río. Era capabilă să se umilească peste putință ca să fie aproape de el, iar lui Camargo i se părea că aceste slăbiciuni erau o ofensă adusă dragostei pe care i-o arătase. Maestro n-ar putea înțelege în veci dimensiunile acestei trădări și câtă dreptate avusese Camargo să se răzbune astfel. Dacă ar cunoaște măcar un crâmpei din povestea

aceea, Maestro nu i-ar mai fi luat apărarea. Nimeni nu ia apărarea cuiva care a ales drumul pierzaniei.

Nici măcar nu-şi amintea că Diana trebuia să-l sune când auzi telefonul, la şapte seara. Femeia stătea mai departe în aceeaşi poziţie: o singură dată îşi îndoise piciorul drept, apropiindu-l de pântece. Îndată ce auzi vocea lui Camargo, Diana izbucni în plâns. El se străduia să născocească nişte cuvinte de mângâiere, dar nu-i venea nimic în minte.

— Aş vrea să fiu acum cu tine, tăticule, spuse Diana. Aş vrea să fiu şi acolo şi aici.

— Nu fi tristă, spuse el.

— Nu mai sunt tristă. După tot ce a suferit Ángela, sfârşitul a fost aproape o consolare.

— Ai voce de femeie. Trebuie să fi crescut mult zilele astea.

— Am crescut. Înţeleg de ce n-ai putut veni. Înţeleg totul.

— Îţi mulţumesc, zise el. Eşti o fată extraordinară. Eşti fiica cea mai minunată de pe lume.

— Ştii? Acum...

N-o mai ascultă. Trupul femeii se scutură şi începu să se zbuciume, de parcă valurile mării se agitau înlăuntrul ei. Avea ochii deschişi, dar ţintiţi ciudat într-un punct situat în spatele ei. Ritmul respiraţiei i se acceleră. Îşi mişca braţele parcă pentru a face să intre aerul în cameră, deşi poate că nu mai rămăsese nici un strop: poate că atmosfera închisă stârnise acolo doar disperare şi pustiu. Reuşi să se aplece peste marginea patului — chiar marginea opusă ferestrei, în afara razei lui vizuale — şi, după violenţa spasmelor, Camargo a presupus că vomita.

— Ángela, trebuie să închid, băigui.

— Ce spui, tăticule? Sunt Diana, Diana. Care dintre noi două crezi că a murit?

— Nu ştiu, fata mea, nu ştiu. Vorbim mâine, altă dată.

Femeia a vomitat iar şi a încercat să se ridice, dar n-a fost în stare. Părea că nici măcar nu-şi dă seama unde se află, până şi noţiunea timpului trebuie să i se fi întunecat, ca

şi lui. Trecutul devine prezent sau viitor, realitatea se împotmoleşte, iar ea, femeia, îşi va reveni după febra care deja i-a scăzut; e plină de sângele pe care nu-l vede, vrea să se ducă după apă: asta o exasperează, setea, setea, însă trupul n-o ascultă. E lipsită de trup, aşa cum voiai tu să fie, Camargo, nu se poate regăsi în sine şi nici în altcineva. Acum nu poate decât să se ridice în capul oaselor în pat, să aprindă lumina, şi asta-i de-ajuns pentru ca energia pierdută să curgă din nou în făptura ei. Ceea ce vede o îngrozeşte, eşti sigur, dar cum s-ar putea apăra de o catastrofă care s-a produs deja, ce-ar mai putea face? O vezi mergând, ţinându-se de mobile, de pereţi, împleticindu-se. Dintr-o clipă într-alta, picioarele i se pot înmuia şi o să cadă cu faţa în jos. Şi totuşi merge mai departe, spre fereastră. Nu mai ai nevoie acum s-o observi cu telescopul: silueta i se desluşeşte limpede. Arată înfricoşător. Nu se ştie cum, voma i-a năclăit părul. O expresie de nebunie îi tulbură privirea. Faptul că nu poate deschide fereastra o scoate şi mai tare din minţi. Oricum, luptă cu disperare. Ai vrea s-o suni la telefon, Camargo. E posibil ca, descoperind că a fost violată, văzând petele de sânge şi poate de murdărie, să-şi piardă cumpătul şi să facă ce nu se cuvine. Dar de acum destinul ei îşi urmează propriul drum. Nu mai depinde de tine. O vezi dând cu pumnii în geam, forţând cremona, ducându-şi mâinile la cap. Ţi se pare că plânge, dar femeia asta nu plânge: nu i-au mai rămas lacrimi şi nici putere, şi oricum nu i-ar folosi la nimic să plângă, căci nu i-a mai rămas nici viitor. Se opinteşte, poate că apasă cu genunchiul peretele, până când, în sfârşit, fereastra cedează. Cele două părţi se deschid brusc şi aerul rece al nopţii o ia prin surprindere. Apoi se apleacă spre strada pustie, unde se îngrămădesc, ici şi colo, pungi cu gunoi. E deja opt şi pe toată lungimea acelei străzi unde îşi au sediul bănci şi case de schimb domneşte o senzaţie neîndurătoare de părăsire, pe care femeia n-o ia în seamă. Îşi înclină trupul cum poate peste fereastră şi strigă, cu o sălbăticie mai năprasnică decât plămânii ei:

— Ajutor! Vă rog, ajutați-mă!

Nu răspunde nimeni. Nu trece nimeni. Nici tu n-ai să răspunzi, Camargo. Ai să te așezi în fotoliu, lângă telescop și ai s-o asculți strigând până o să-și piardă iar cunoștința.

Maestro recunoaște în sfârșit că nu mai pot s-o aștepte. Când nici a doua zi Reina nu apare la ședința de redacție, Camargo dă dispoziții să i se trimită o telegramă de concediere. Sicardi notează instrucțiunile cu o fericire pe care nu e în stare s-o ascundă: n-a înghițit-o niciodată pe Reina și-l înfurie că s-a cățărat într-un timp atât de scurt pe genunchii șefului. În dimineața aceea nasul lui arată cumplit. I-au apărut noi furunculе în jurul nărilor și pe lângă buze.

— Femeia asta a dat vreun semn de viață de la Río? întreabă Camargo. Dacă e într-adevăr la Río.

— Nici unul, îl informează Sicardi. Ieri am telefonat la ea acasă de cinci sau șase ori, și de fiecare dată i-am lăsat mesaje. S-a dus și doctorul la ea, dar n-a răspuns nimeni. E a treia oară când lipsește fără să anunțe.

— Procedați atunci în consecință, Sicardi. Și întoarceți-vă după ședință să vorbim amănunțit despre acest caz.

— Permiteți-ne să ne ocupăm noi de toate, domnule director, insistă Sicardi, plin de solicitudine. Cum o să vă ocupați de mărunțișurile astea, cu tragedia care s-a abătut asupra dumneavoastră?

— Nu vă faceți griji pentru mine. Procedați așa cum vă spun.

Șeful de la Politică e îngrijorat fiindcă nimeni nu reușește să dea de urma vicepreședintelui din seara în care și-a dat demisia. A închis celularele, a refuzat toate solicitările de interviuri și nu le răspunde la telefon nici măcar prietenilor de o viață.

Camargo presupune că ascunde vreo informație extrem de gravă și că preferă să nu vorbească, decât să mintă.

— Remis ar fi reușit, se hazardează Maestro. A fost lângă el toată ziua aceea de criză.

— Poate că o fi tot acolo, spune Camargo, batjocoritor. Poate că o să vândă tot ce află la CNN. De la fata asta te poți aștepta la orice.

— Ești crud, îi răspunde Maestro. Ne-a lăsat cu ochii-n soare, e drept. Dar ne-a dat ce trebuia să ne dea. Sunt oameni pentru care profesia e în urma bucuriilor vieții.

— Oameni, nu. Femei. Se cred deasupra celorlalți. Ele sunt cele care l-au omorât pe Domnul ca să rămână cu locul cald încă.

Până la prânz, Camargo își ocupă timpul dând telefoane: redactorului-șef de la *El Heraldo* și directorilor celor trei săptămânale care supraviețuiesc în Buenos Aires. După ce scapă de mieroasele condoleanțe pentru moartea Ángelei, le aduce la cunoștință că una dintre redactoarele de la *El Diario*, Reina Remis, pe care o cunosc cu toții, a primit mită de la o companie aeriană, poate și de la un trust hotelier, și a manipulat informația în beneficiul acestora. I-am atras atenția în mai multe rânduri, spune Camargo cu o voce întristată, dar chiar și așa, a repetat greșeala. N-am avut încotro și am fost nevoit s-o concediez. Sunt sigur că, mai curând sau mai târziu, o să vă caute să vă roage s-o angajați. Nu cred că vă aranjează să acceptați, iar eu, sincer să fiu, m-aș simți ofensat dacă ați face-o.

Unul dintre directori, care se străduiește să-și afișeze insolența, îl întrerupe ironic: Reina Remis? Mă mir. Am înțeles că erați împreună. Asta face ca trădarea să atârne și mai greu, răspunde Camargo. Am fost generos cu ea. I-am deschis un orizont pe care nu-l merită. Așa cum a trădat ziarul nostru, va trăda oricare altul.

Ah, Sicardi. Sarcina pe care trebuie să i-o încredințeze acum e vitală. Șeful personalului stă de mai bine de zece minute în picioare, în anticamera biroului său. Secretarele i-au spus că, intrând în saloanele direcției, Sicardi își ațintește privirea în jos, ca și cum l-ar apăsa importanța de a fi cine este și n-ar crede în binecuvântarea de a lucra acolo, într-un post care presupune atâta încredere.

— Sicardi! Vă mărturisesc ceva ce n-aș împărtăși nimănui, îi spune Camargo.

Șeful personalului simte că aceste cuvinte îi sunt de-ajuns să-i justifice existența.

— Puteți fi sigur în privința mea, domnule director Camargo, răspunde. Eu nu sunt Reina Remis.

— O știu prea bine. Vreau ca discuția asta să rămână pentru totdeauna între dumneavoastră și mine.

— N-aveți nici o îndoială.

— Luați loc, domnule. Nu-i ușor să vorbim așa.

— Vă rog să-mi permiteți să rămân în picioare, domnule director.

— Am fost amenințat la telefon, Sicardi. Au imitat vocea lui Octavio, directorul de la *El Herlado*, și când am răspuns mi-au spus: Dacă te legi de Remis ai încurcat-o. Te poate călca o mașină sau, când îți aprinzi televizorul, se poate produce un scurtcircuit.

— Ar trebui să facem o reclamație, domnule director.

— La ce bun? Ca să ne facă să pierdem timpul? Nu, Sicardi. Mai bine am intra pe e-mail-ul lui Remis, și să aflăm cui îi scrie, ce spune despre noi. Cei care mă amenință se găsesc acolo.

— De intrat e ușor, domnule director. Avem parolele. Femeia asta folosește două servicii de Internet, cel al ziarului și unul pe care și l-a angajat pe socoteala ei. Le știu pe amândouă. Întotdeauna am fost prevăzători.

— Știți și parola mea, Sicardi?

— N-avem încotro, domnule director. Ar putea surveni orice urgență, deie Domnul să nu fie cazul.

— Dați-mi atunci datele. O să văd eu însumi mesajele astea.

— Vă rog să-mi permiteți o ultimă sugestie, domnule director. La biroul personalului avem un revolver Taurus, calibrul 38, numai din precauție, pentru situații ca aceea pe care tocmai mi-ați explicat-o. Factura de cumpărare, permisul pe numele conducerii de la *El Diario*, toate sunt în regu-

lă. Acceptați să luați revolverul la dumneavoastră, pentru orice eventualitate. Dacă o faceți, o să mă simt mai liniștit.

— Mulțumesc. Sunteți un prieten adevărat.

Camargo îi întinde mâna, seducător, fără să-și dea seama ce înseamnă asta pentru Sicardi. Dacă i-ar fi dat-o să i-o sărute, șeful personalului ar fi făcut-o fără să șovăie. Dar să i-o strângă era pentru el ceva de neconceput.

— Iertați-mă, domnule director, că mă retrag așa. A vă strânge mâna e o onoare pe care n-o merit încă.

— Lăsați gluma, domnule, spune Camargo.

Însă Sicardi își înclină capul și se retrage spre ușă mergând cu spatele.

Așa cum a prevăzut Camargo, Reina nu recurge la poliție. La șase dimineața o scoală pe maică-sa și o roagă s-o ajute.

— La ora asta, fata mea? o aude spunând pe un ton de reproș. Știi bine că tatăl tău și cu mine nu ne sculăm niciodată înainte de nouă.

— Am nevoie de tine, mamă. Nu ți-am cerut vreodată ceva.

— E atât de grav că nu poți aștepta trei ore?

Nu se gândise până acum că singurătatea are o greutate, un centru de gravitate, o presiune ce te împinge în abis. O simte pe pielea ei și nu știe cum să scape de ea. I-ar putea telefona lui Germán, dar ce să-i spună? Că a intrat cineva în apartamentul ei noaptea, și ea nu e conștientă de cele întâmplate? Au violat-o, e sigură de asta, cearșafurile i-au fost pătate de sânge, deși nu și-a putut descoperi nici o rană, doar o arsură cumplită în pântece. Germán se va întreba cum de un act atât de îngrozitor n-a trezit-o. Nu știu, îi va răspunde ea, am căzut fără simțire. Explicația nu-i de crezut. În orice caz, cum să nu-i telefoneze? Știe că telefonul lui, la Bogotá, e departe de dormitor, în birou, și că la ora asta n-ar putea decât să-i lase un mesaj. Ce să-i spun? își repetă. Se gândește la fraze care să nu explice prea mult dar, în același timp, să-i transmită dorința ei imperioasă de a-l vedea, de a se refugia în brațele lui. El i-a promis de o mie de

ori că va lua avionul pentru a fi lângă ea când o să aibă nevoie. „Întotdeauna", i-a spus, „întotdeauna." Reina zâmbește când își aduce aminte de adjectivele lui uimitoare: „Ce ciudată e dragostea pe care-o simt pentru tine, fetițo, ce iubire năvalnică!" De ce să nu folosească atunci același limbaj? „Iubirea mea năvalnică", îi spune, îndată ce aparatul e gata să transmită, „ai putea veni chiar acum la Buenos Aires? Cât mai curând. Astăzi, te rog: cu primul avion. Nu-i un capriciu, Germán. Nu-i doar fiindcă mi-e dor de tine. Ești singura ființă de pe lume pe care pot conta, și s-a întâmplat ceva îngrozitor. Răspunde-mi, răspunde-mi. O să fiu acasă aproape toată ziua, de la zece sau unsprezece dimineața. Te iubesc."

Nu știe ce-ar trebui să facă mai întâi: să verifice cum a fost forțată broasca sau să telefoneze la doctor. Spitalele au devenit surse de boală, nu de sănătate. Saloanele de urgență sunt înțesate de răniți, iar celor care nu și-au pierdut cunoștința li se extrag încetișor toți banii pentru a cumpăra tifon, vată, alcool. Veșnic lipsește ceva, și așteptarea nu se sfârșește niciodată.

Atelierele de lăcătușerie sunt închise la ora asta. Nu-i rămâne altă alternativă decât să vorbească, atunci, cu ginecologul. E șase și jumătate dimineața, știe. Singurele voci pe care le aude sunt cele de pe robotul care trimite la alt număr, și apoi iar la altul. Nu e prudent să-l sune acasă: doctorul îi va răspunde prost dispus, dar ei nu-i pasă de nimic. O să-i plătească atât cât îi va cere. Una dintre puținele lecții folositoare ale lui Camargo e că, atunci când se abate asupra ta vreo boală, trebuie să pui la bătaie toate economiile pe care le ai ca s-o stăvilești. Camargo, ah, dacă i-ar telefona? La ce i-ar folosi? Oare nu i-a fost de-ajuns că a pălmuit-o, că a făcut în așa fel încât ultimele ei zile la ziar să fie un chin? Nici Maestro nu-i de încredere: Camargo și el sunt ca niște roți mișcate de aceeași curea de transmisie.

Răspundeți, domnule doctor, răspundeți, imploră Reina, până când cineva ridică în sfârșit receptorul. Se pierde

în noianul de scuze. N-ar deranja la ora asta dacă n-ar fi vorba de ceva grav. Cât de grav? întreabă medicul, neîncrezător. Am fost violată chiar la mine acasă, vă puteți imagina cât sunt de îngrozită?

Omul e scrupulos: vorbește de parcă glasul lui și-ar fi pus halatul de chirurg, mânușile sterile și o mască ce îi deformează tonul, până și răgușeala. Poate că trebuie să reclam la poliție, îi spune. Sau ați făcut-o deja? Domnule doctor, dumneavoastră sunteți singurul om în care pot avea încredere când am o urgență ca asta. Cum de mă sfătuiți să mă duc la poliție? Trăiți în Buenos Aires sau la Oslo? Știți ce i se întâmplă aici unei femei când se plânge de ce mă plâng eu acum? Nu mă duc la poliție. Vreți să vă ocupați dumneavoastră de mine sau telefonez altcuiva? Duceți-vă la laboratorul Primus Inter Pares, răspunde doctorul cu naturalețe, de parcă furia pacienților l-ar face să se simtă în elementul lui. O să telefonez să dau dispoziție să vă facă analiza sângelui și un frotiu vaginal. Nu putem afla chiar azi dacă sunteți infectată, dar în asemenea cazuri trebuie să luăm toate măsurile de prevedere, domnișoară Remis. Ați băgat de seamă dacă aveți pediculoză? Nu, Reina n-a observat nici un semn. Aproape că nici n-a atins zona suferindă: a făcut-o doar ca să examineze dacă are vreo rană și ca să se spele cu un burete. Nici măcar nu știe ce înseamnă pediculoză. Păduchi, lămurește doctorul. Dumnezeule, răspunde ea, stați să văd. Da, e ceva acolo, ceva ce se mișcă. Nu vă faceți griji: sunt insecte parazite, ușor de eliminat. După analize veniți la mine la cabinet. O să vă aștept de la nouă. Dacă vreți să evităm poliția, așa o să facem, dar poate că nu-i lucrul cel mai potrivit. Dumneavoastră sunteți ziaristă, ați publicat dezvăluiri grave. Agresiunea pe care ați suferit-o s-ar putea repeta.

Reina lasă deschisă căsuța de e-mail, în așteptarea unui mesaj de la Germán. La șapte și jumătate sună telefonul și se repede spre el, lovindu-se la un genunchi. Glasul pe care-l aude o dezamăgește: e mama ei, îmboldită de sentimentul de vină.

— Vezi şi tu ce-ai făcut, Reina, îi spune. De când ai telefonat, tata şi cu mine n-am mai închis un ochi. Mai ai nevoie să vin?

— Nu, mamă. Am rezolvat problema. Mulţumesc.

— Ai văzut că nu era sfârşitul lumii?

— Nu, nu era. Îmi pare rău că te-am trezit.

— Se poate şti ce ţi s-a întâmplat?

— O prostie, mamă. O ceartă la ziar.

— Dacă ţi se mai întâmplă, aşteaptă puţin înainte a suna, Reina. Ştii că atunci când tata şi cu mine dormim mai puţin de zece ore, suntem la pământ toată ziua.

— Am înţeles, mamă. Ţi-am spus că-mi pare rău.

— La ce bun să stau trează, îmi spun. Lumea asta-i doar răutate şi suferinţă, suferinţă şi răutate.

În zori a suflat o adiere îngheţată, dar abia s-a ivit soarele că aerul se încălzeşte cu repeziciune şi nimic nu mai pare la fel ca înainte. Pentru Reina, soarele prevesteşte veşnic melancolie, nu e semnalul că totul începe şi se trezeşte la viaţă, ci invers: dovada că odată va sosi sfârşitul. Se îmbracă încet aşteptând, în fiece clipă, să sune telefonul. Când se mişcă, o doare spatele, gâtul, o dor încheieturile, şi nu înţelege de ce. Arsura de la pubis e explicabilă, dar celelalte dureri ale trupului n-au nici o raţiune: nu vede pe nicăieri urme de lovituri, şi nici hematoame. Când aprinde televizorul, îşi dă seama că ziua de astăzi nu-i aşa cum crezuse. A pierdut douăzeci şi patru de ore fără să ştie cum, s-a cufundat într-un somn nesănătos şi poate că doarme mai departe, poate că nu-i în stare să mai iasă din vâscoasa întunecime în care s-a prăbuşit. Aude zumzete într-un loc din creier pe care nu-l poate identifica, de parcă un stup ar sălăşlui neîncetat în ea, făurit de mii de lucrătoare neobosite. E sămânţa vreunei boli care vuieşte şi creşte, o matcă feroce care, cu cât zboară mai sus, cu atât simte mai intens chinurile morţii.

Bea apă, multă apă, fără să se poată sătura. Zăboveşte până la opt şi un sfert să plece la laboratorul de analize, cu speranţa că Germán o să trezească şi o să-i răspundă. Ce

proastă! Nu şi-a dat seama că la Bogotá e mai devreme cu două ore decât la Buenos Aires şi că Germán a lucrat poate până în zori. Cel mai rău ar fi să fie plecat în vreo călătorie, dar asta nu-i cu putinţă. Dacă Reina îşi aduce bine aminte, a doua zi urmează să se întâlnească la Río, iar el n-avea să plece în două direcţii în acelaşi timp. Dacă nu cumva i-a luat-o înainte şi o fi deja în Brazilia, aşteptând-o, dar în cazul acesta i-ar fi telefonat. Robotul nu înregistrează alte apeluri în afară de cele ale lui Sicardi, cu mustrări că nu a venit la serviciu, şi un avertisment politicos al lui Maestro: „Vai, fetiţo, unde te-ai ascuns?"

Atât laboratorul cât şi ginecologul îi confirmă temerile: bărbatul care a violat-o era infectat cu puzderie de boli venerice. Înainte de patru sau şase săptămâni nu-i vor putea spune dacă, în plus, şi analiza pentru HIV era pozitivă. De obicei se atacă boala înainte ca aceasta să se manifeste. Medicul prescrie o serie de antibiotice şi, chiar de acum — insistă: chiar de acum — Reina trebuie să ia un cocteil de medicamente anti-SIDA.

— Poate veţi avea efecte secundare neplăcute, o avertizează, anemie, o stare de nelinişte, puţină febră.

— Trebuie să plec la Río chiar diseară, spune Reina.

— Nici să nu vă treacă prin minte. Câteva luni trebuie să renunţaţi la orice călătorie. Aveţi nevoie de cineva alături, care să vă poarte de grijă. Ceea ce vi s-a întâmplat e o treabă serioasă.

— Cineva mă aşteaptă la Río, domnule doctor. A făcut mii de kilometri ca să mă vadă.

— Dacă a fost în stare să ajungă la Río ar putea veni şi la Buenos Aires. E foarte posibil să fie nevoie să repetăm analizele.

— Ce mi s-ar putea întâmpla dacă aş face oricum călătoria?

— Nu ştiu, nu pot ghici. Aţi suferit o agresiune sexuală din partea cuiva foarte bolnav, domnişoară Remis. Imaginaţi-vă care ar putea fi consecinţele.

— Cât timp o să dureze povestea asta?

— Dacă aveţi noroc, doar câteva luni.
— N-am noroc niciodată. În cazul ăsta, cât?
— Poate toată viaţa.

Urăşte apartamentul în care trebuie să se întoarcă acum. Urăşte balustradele cromate ale scărilor, liftul silenţios, pereţii zugrăviţi în alb cadaveric, asepsia, oglinzile. Urăşte senzaţia de părăsire a străzii şi apăsarea nopţilor în care nu există nimic, în afară de nefericire: ar putea sta în bătaia vântului în plin câmp şi totul ar fi mai puţin impur decât nucleul acesta al oraşului în care, în timpul zilei, există o viaţă virtuală, iar noaptea te copleşeşte cu adevărat povara morţii. Dar acum nu poate pleca. Şi nici nu are unde să se ducă. Mama i-ar spune: Cum de te poţi gândi la aşa ceva, după tot ce-am făcut ca să te creştem şi să te educăm? Oare casa noastră nu-i şi casa ta? Oare nu-ţi mai place să te duci duminica la Longchamps cu tatăl tău, să mergi la galop pe calul pe care-l hrănim şi întreţinem numai ca să-l poţi călări? Gândul la întoarcerea la casa părintească o sperie şi mai tare decât boala sau mizeria: ar înceta să mai fie ea însăşi, ar reveni la stadiul de nimfă, la supunerea de pe vremea când învăţa la călugăriţe, la regulile implacabilei maici superioare. Pe limpezimea cerului ar domni un zeu unic şi s-ar termina cu libertatea de a se gândi la mântuitorii gemeni, la lumea creată de un Principiu Feminin şi la victoria finală a celor sărmani asupra celor puternici. Fără libertate n-ar exista decât resentimente şi nefericire, iar ea n-ar mai fi ea însăşi, ci mama ei. Nu. Trebuie neapărat să se întoarcă în apartamentul pe care-l detestă, fiindcă acolo, lângă patul pe care ar vrea să-l distrugă, să-i dea foc, se află telefonul la care o s-o sune Germán, dacă n-o fi şi sunat-o deja.

Lumina robotului arată că nu sunt mesaje. Ridică receptorul să verifice dacă telefonul merge şi formează, nerăbdătoare, numărul 113, şi o voce monotonă îngână în cadenţă respiraţiile timpului: este ora unsprezece, şaisprezece minute şi patruzeci de secunde. Ce se întâmplă? Germán n-ar trebui să se fi sculat? Ar trebui să insiste. Până acum

două zile comunicau cu uşurinţă, de la prima încercare. Încă o dată, la capătul celălalt al firului se aude robotul sâcâitor. „Iubire, iubire", îi spune. Simte un tremur tainic în glas şi oftează adânc ca să se liniştească. „Sunt acasă, aştept să mă suni. Nu pot veni la Río. Ai auzit? Nu pot. Însă m-ai face fericită dacă ne-am vedea aici, în Buenos Aires. Am nevoie de tine. Te iubesc."

Abia închide când aude soneria. Ce curios! Singurătatea a domnit întotdeauna în casa asta, astfel încât sunetul o face să tresară. Singurul care a venit în vizită, în vreo două rânduri, e Camargo. Prin vizor vede un curier de la poştă, cu clasica uniformă albastră şi monogramă galbenă. Tot ce îi e necunoscut i se pare acum o prevestire de moarte. Cu două nopţi în urmă i-au transmis nu numai boli venerice, ci şi o paranoie malignă, o senzaţie de fragilitate pe care nu ştie cum s-o ascundă.

— Ce doriţi? întreabă.

— Am o telegramă pentru dumneavoastră, răspunde un glas firesc, cumpănit.

Cum să ghicească dacă nu e violatorul care se întoarce?

— Băgaţi-o pe sub uşă.

— Trebuie să iscăliţi.

— După ce o văd, iscălesc.

Nu-i de-ajuns o singură lovitură, acum vin altele. Telegrama, semnată de Sicardi, o înştiinţează că *El Diario* renunţă la serviciile ei cu începere din data de azi, conform articolelor menţionate mai jos. Dacă Reina înţelege bine, o concediază pentru prejudicii aduse ziarului şi absenţe repetate fără să anunţe, deci nu mai are nici un drept la vreo indemnizaţie. Va trebui să trăiască de acum înainte cu boala colcăindu-i în pântece, cu braţele încrucişate, fără nici un orizont. Au lăsat-o fără nimic, dar atâta vreme cât îl are pe Germán, are totul. E-n stare să creadă, ca maică-sa, că mai bine nu se mai trezeşte fiindcă lumea e suferinţă şi răutate, răutate şi suferinţă. Va lupta împotriva vitregiei şi va fi din nou ea însăşi, de neînvins.

Atunci sună telefonul.

— Ce chestie groaznică ți s-a întâmplat, iubire? De unde ai scos că nu poți veni la Río?

Reina detestă aerul ăsta de frivolitate pe care îl afișează Germán, fără să se lase măcar impresionat de disperarea a tot ce i-a spus ea. Îl detestă și pe deasupra îl iubește.

— Mai bine nu-ți spun la telefon. Am nevoie de tine, m-ai auzit doar. De câte ori trebuie să-ți spun că am nevoie de tine?

— Nu te purta copilărește, Reina. Am stabilit să ne vedem mâine dimineață la Río, nu? Am acolo o treabă la care nu pot să renunț, și tu de asemenea aveai de făcut o anchetă. De ce să ne schimbăm planurile cu douăzeci de ore înainte?

— Germán: am fost atacată. Aici, în apartamentul meu. Poți înțelege asta?

— Ești la tine acasă, nu la spital: asta-i ce înțeleg. Dacă te-au jefuit, vino la Río și te răsplătesc cu dragoste pentru tot ce ți-au furat. În plus, nu pare ceva grav. Vocea ta e splendidă.

— Vorbesc serios. N-am vorbit mai serios în toată viața mea. Mă simt rău, Germán. N-o să vin. Nu pot.

Glasul lui se înăsprește, devine un sloi de gheață.

— Iar eu nu-mi pot schimba planurile. De două luni aștept întrevederea asta. N-or să mi-o poată amâna. Și nici nu vreau s-o amâne.

— Sunt șapte sau opt curse pe zi de la Río la Buenos Aires. Nu-s nici două ceasuri de zbor. Ai putea veni mâine seară și te-ai întoarce poimâine devreme. Asta îți risipește îndoielile?

— Nu, Reina. Am patruzeci de ani, și niciodată, m-auzi?, niciodată n-am permis vreunei femei să mă manipuleze. Renunță la mofturi, scumpo. Dacă vrei o noapte romantică, e mai bună Copacabana decât La Boca. Și, dacă preferi să nu vii la Río, s-o lăsăm pe altă dată. Mereu există altă ocazie.

— Sunt o proastă, spune ea, printre dinți.

— Eu n-aș fi așa de crud cu tine. Mă rog, lămurește-mă. Povestește-mi ce ai pățit.

— Te iubesc, Germán. De asta. Te iubesc fără întrebări și fără condiții. N-ar fi nimic mai ușor decât să-ți spun ce s-a întâmplat, dar trebuie să ai încredere în mine. Dacă te rog să vii, e pentru că trebuie, pur și simplu.

— Și eu te iubesc, Reina, dar n-am depins niciodată de dorințele nimănui. Niciodată, de când am plecat de acasă la nouăsprezece ani.

— În cazul ăsta nu-i o dorință. E o necesitate, o urgență. Sau, dacă vrei să fiu mai limpede, o fatalitate.

— Dar eu sunt cel care decide. Și decid să nu vin la Buenos Aires. Dacă mă iubești așa cum ai spus, te aștept mâine la Río. Și dacă nu, o să ne întâlnim în altă parte. Avem întreaga viață în față.

— Întreaga viață, zici?

— Da. Mâine. Altădată.

— Mâine? Veșnic mi s-a părut ridicol cuvântul ăsta. Mâine înseamnă niciodată.

E uimită, când închide, că înlăuntrul ei nu-i decât pustiu și oboseală: o întindere infinită dincolo de care lumea se sfârșește. E la capătul puterilor: poate că ceea ce mântuitorii gemeni numeau spirit a ajuns la o limită, la prăpastia în care se amestecă toate formele și toate experiențele. Două negații sunt de-ajuns pentru a alcătui o afirmație, a scris Nietzsche. Dar trei negații, la ce dau naștere? Ce forță poate proveni de la o ființă care a fost violată, dată afară de la serviciu și gonită de pe tărâmul iubirii în răstimp de câteva ore?

Are fața scăldată în lacrimi, dar ce contează? Tăria, izvorul focului, nimic din toate acestea n-au fost atinse de nenorocire. Pune mâna pe telefon și acum simte cu adevărat că începe ziua. O să-i sune pe redactorul-șef de la *El Heraldo* și pe directorul săptămânalului *Época*. I-au spus odată că, atunci când o să vrea ea, îi vor întinde un covor roșu și-i vor face loc să scrie despre ce poftește.

Niciodată n-a fost greu să îmblânzești o femeie sălbatică, și-a repetat Camargo toată săptămâna care a urmat după

viol. Shakespeare dă o lecție exemplară de artă a îmblânzirii într-una din comediile lui timpurii, reprezentată în 1592 sau poate înainte, însă Camargo a perfecționat metoda. În reprezentațiile piesei *Îmblânzirea scorpiei* din secolele al XVIII-lea și al XIX-lea, personajul lui Petruccio se plimba pe scenă cu un bici cu vârfuri împletite: simbolul îmblânzitorului. Iar Catarina, femeia învinsă, se bucura să sară în apărarea cruzimii disciplinare a bărbatului ei: *Tot ce mă supără din ce-mi pretinde el / e că o face în numele iubirii desăvârșite.* Pentru a o supune pe Reina, Camargo n-a fost nevoit să o bată și nici s-o înfometeze, cum a făcut Petruccio cu Catarina. I-a fost de-ajuns s-o pună față în față cu propria-i slăbiciune, cu fragilitatea ei, cu dependența de neînvins de bărbatul care încă o mai iubește.

Camargo a urmărit pas cu pas dezamăgirea pe care redactorul din Bogotá i-a provocat-o. Judecând după mesajele lui pe e-mail, bărbatul ăsta n-a apreciat-o la valoarea ei și n-a înțeles-o niciodată. Una dintre enigmele care fac să fie și mai atrăgătoare natura feminină a Reinei e tenacitatea cu care și-a inventat un amant ideal, căruia i-a conferit atribute ce existau doar în imaginația ei. Sau — se gândește Camargo — l-a împodobit poate cu forța, puterea și talentul propriu altui bărbat — de bună seamă ale lui Camargo însuși —, așa cum evangheliștii au făcut în mod sinoptic cu mântuitorii gemeni.

Redactorul, Germán, i-a trimis de la Río un e-mail de o stângăcie de neconceput: „Dacă mă iubești așa cum spui, voi mai sta aici încă două zile, așteptându-te. Cum poți uita atât de repede dragostea eternă pe care mi-ai jurat-o la Temuco?" Poate că ea i-a explicat greșit și nu i-a povestit oroarea umilinței. Dacă totuși a făcut-o, redactorul e o bestie narcisistă. Ar fi trebuit să apeleze la el, la Camargo. La prima chemare ar fi dat fuga să-i fie alături, fără să pregete. Dar ea n-a binevoit nici măcar să răspundă la telegrama lui Sicardi: nu se apără, nu discută dacă e întemeiată concedierea. Orgoliul o duce la pierzanie, ca de obicei. Orgoliul cel mai

groaznic e cel care se îndreaptă împotriva propriei ființe, și Reina folosise o perversă dozare a acestei otrăvi în scurtul e-mail prin care a răspuns redactorului: „Dragostea, din nefericire, nu e eternă. Nu-mi mai scrie."

Camargo și-a intensificat supravegherea, pentru că femeia poate să aibă nevoie de el mai mult ca oricând. Își petrece o bună parte din noapte treaz, lângă telescopul Bushnell, în așteptarea momentului în care ea o să-și reia obiceiurile de odinioară. Deocamdată, nu se mai dezbracă încet, și nici nu iese din baie înfășurată în prosoape, cum se întâmpla înainte. Își petrece cea mai mare parte a zilei culcată, citind sau uitându-se la televizor. Telefonul nu sună, sau cel puțin ea nu-l ia în seamă. A trebuit să se ducă de trei ori săptămâna asta la ginecolog și, după câte a reușit Sicardi să afle, medicamentele prescrisese îi fac ravagii în trup: s-a umflat, are accese de tuse și îi cade părul, înainte strălucitor și mătăsos.

De mai multe zile Camargo a renunțat la șoferul care îl ducea prin oraș. Acum conduce el însuși mașinile de la ziar, ca să nu se afle că se duce pe strada Reconquista. Adevărul e că ar putea străbate pe jos mica distanță de la biroul lui până la garsonieră. Dar, mergând pe jos, nu și-ar putea da seama dacă îl urmărește cineva.

Sâmbătă, distrat, a traversat pe la unul din colțurile cele mai aglomerate de pe strada Corrientes când semaforul era pe roșu. Un autobuz în plină viteză i-a lovit automobilul într-o parte și a fost gata să-l răstoarne. Vehiculul a fost avariat serios, dar el n-a pățit nimic. E un semn că soarta îi este iar favorabilă. Duminică în zori, când era pe punctul să abandoneze supravegherea și să atipească, bagă de seamă că femeia, ridicându-se din pat cu neașteptată vioiciune, se apucă să-și pună hainele de călărie: acei *breeches*, cizmele înalte, jacheta și pălăria de fetru. Înainte de șapte, pleacă într-un taxi într-o direcție necunoscută. Totul se petrece atât de iute, încât Camargo n-are timp să iasă în stradă și să o ur-

mărească luând și el un taxi. Îl consolează noutatea că femeia își reia obiceiurile. Acum are siguranța că lucrurile vor fi iar ca înainte.

E pentru prima oară după săptămâni de zile când se poate destinde și adormi. Cam pe la patru după-amiaza, când se trezește, îl invadează o hotărâre nestrămutată: o s-o sune pe Reina la telefon chiar diseară și o să încerce s-o recâștige. Va fi greu să-l respingă, fiindcă nu mai există obstacolul care îi despărțea: redactorul n-a mai dat semne de viață de patru zile și pare a fi acceptat sfârșitul legăturii lor. Pe deasupra, ea n-are nimic de pierdut și el, totuși, ar risca mult. Un bărbat care nu se teme de batjocură și nici de posibilitatea de a se molipsi se află deasupra a orice, *al di sopra di ogni sospetto*. Zboară atât de sus, că nimic nu-l poate murdări. Poartă în sine atâta lumină, că tot ce atinge se aprinde și se salvează.

Ca în duminicile de altădată, femeia se întoarce de la călărie foarte târziu, cam pe la zece. O însoțește o pereche de bătrâni cu aspect rustic, atât de nepotriviți cu zona asta impersonală și solemnă a orașului, încât nu știu ce atitudine să adopte după ce au oprit o camionetă Ford rablagită în fața clădirii Reinei. Preț de trei sau patru minute rămân în mașină, fără să se miște. Poate discută dacă să urce să vadă apartamentul fetei lor — Camargo nu se îndoiește că sunt părinții: asemănarea cu fata lor e de netăgăduit — sau să se întoarcă la Adrogué. Ori de câte ori îi pomenea pe părinți, Reina se ferea să intre în detalii, și acum Camargo înțelege de ce: sunt aidoma fetei dar, totodată, și destul de diferiți, de parcă atunci când au zămislit-o, s-ar fi ivit o specie necunoscută. Bărbatul e chel, cu gura mică și bărbia pronunțată. Mama are aceleași mișcări unduioase și, când râde, își dezvelește gingiile cu insolență. De la distanță, amândoi par a avea dantura stricată, dar precizia telescopului nu ajunge chiar atât de departe. Camargo e însă convins că Reina se rușinează cu ei: se vede bine că stă la îndoială dacă să stă-

ruie ca ei să intre și să le arate apartamentul impersonal, sau să-i lase să plece pentru că e prea târziu și de fapt au petrecut toată ziua împreună.

Așa se întâmplă în cele din urmă. Intrând în dormitor, femeia repetă câteva amănunte din vechiul ritual: se luptă cu îndârjire să-și scoată cizmele și-și dă jos ciorapii ridicându-și picioarele, puțin prea drepte pentru gustul lui Camargo și cu gleznele cam groase, deși sunt împodobite cu o ușoară pată, un fel de coroniță pe care el ar săruta-o cu disperare chiar acum. Și de data asta Reina își scoate bluza peste cap și-și cercetează mirosul de la subsuori. Cine știe dacă a făcut duș înainte de plecare. E posibil să-l fi făcut în cursul uneia din scurtele rafale de somn care s-au abătut asupră-i fără voia lui, dar chiar și așa, după o zi întreagă de călărie, parfumul săpunului s-o fi evaporat, făcând să-i revină mirosul pielii. Camargo mai examinează o dată cicatricea de sub buric, chiar la rădăcina părului, urmare a unei operații de apendicită prost suturate, din copilărie. Femeia evită veșnic să vorbească de trecutul ei, și i-a răspuns ostil când Camargo s-a încumetat s-o întrebe când și cu cine și-a pierdut fecioria, sau care era amintirea ei sexuală cea mai intensă.

Acum o vede aprinzând televizorul și se hotărăște s-o sune, înainte ca interesul să-i fie atras de vreun program. Ea se ridică în capul oaselor în pat, surprinsă că telefonul sună la ora asta și, după un moment de nehotărâre, se repede să ridice receptorul. Crede pesemne că o fi amantul columbian, tânjind după iertare.

— Sunt eu, spune Camargo.

— Care eu?

— A fost o vreme când n-aveai nevoie să întrebi. Sunt eu, cel de totdeauna.

— Dacă ești cel de totdeauna, vei fi învățat să mă lași în pace.

E roșie de furie. Pentru prima oară Camargo vede acum izbucnirea unei mânii care a întârziat luni de zile până să

dospească. Dar n-a închis telefonul: asta îi e de-ajuns. Poate a atins vreun punct sensibil din ființa ei pe când bâjbâia pe întuneric.

— Dacă eu mi-aș găsi liniștea, te-aș lăsa în pace, spune Camargo. Dar nu pot. Nu suport ideea că ai plecat.

— Ce patetic! Cum adică am plecat? M-ai dat afară.

— Ce puteam face? Ai dispărut. Ai lipsit mai mult de trei zile fără să anunți. N-am dat de tine pe nicăieri.

— Am fost bolnavă. Dar nu știu de ce-ți dau explicații. Adio.

— Un moment: nu închide. Am putea-o lua de la început, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Tu ești acum cel bolnav. Nu înțeleg cum de mai îndrăznești să suni. M-ai lăsat fără slujbă. Ai vorbit cu jumătate de țară să mă pună pe lista neagră. M-ai bătut. Dumnezeule! Nu-ți doresc răul. Nu-ți doresc nimic. Vreau numai să mă lași în pace.

Acum închide într-adevăr. Cu un gest violent, de parcă zgomotul receptorului trântit i-ar putea distruge vocea, umbra, amintirea. Ce-ar fi făcut Petruccio dacă i-ar fi răspuns Catarina cu insolența Reinei? Ar fi încuiat-o, ar fi lăsat-o fără mâncare și fără apă: îmblânzirea furiei. Însă asta a fost posibil numai pentru că Petruccio, sigur pe el, a consimțit să se însoare cu ea. A găsit un lanț care s-o țină legată la jugul lui. El a lăsat-o să plece: asta a fost o greșeală de calcul. Cu ceea ce i-a făcut Momir, ar fi trebuit să fie de-ajuns. Ai exagerat, Camargo. Ar fi trebuit să-i oferi ceva la care ea să nu fi putut rezista. O suni din nou, cu certitudinea că n-o să răspundă.

Totuși, o vezi ridicându-se în pat în capul oaselor când sună telefonul. Soneria leagă, monoton, cele două ferestre. Pentru o clipă, crezi că o să-și astupe urechile, pentru că mâinile ei se ridică, într-un gest de implorare sau amenințător. Apoi își acoperă pieptul cu cearșaful, de parcă ar presimți că cineva o observă. Cuvintele ei se desprind limpede,

de pe robot: „Nu sunt acasă. Lăsați-mi numărul dumneavoastră și ora la care ați sunat."

— Reina, spui. Queenie. Vreau să încep totul încă o dată. Vreau să mă căsătoresc cu tine. Cu adevărat. Vreau să mă căsătoresc. Răspunde-mi, te rog. Dacă nu-mi dai nici un semn de viață, mâine o să vin la tine să aflu ce părere ai. Sau, dacă nu, vin peste două zile, peste trei.

Amânarea e un element esențial al îmblânzirii: două zile, trei. Ea va aștepta tremurând momentul în care urci cu liftul, faci doi pași pe palier, te oprești în fața ușii și bați. Ți-ai amintit că, într-un capitol din *Cei șapte nebuni* despre umilință, Erdosain povestește că tatăl lui, ori de câte ori făcea o greșeală, îl trimitea la culcare spunându-i: „Mâine o să-ți dau o bătaie." Noaptea i se părea nesfârșită. O lumină albăstrie intra prin geam. Când, în sfârșit, somnul îl dobora, venea tatăl: „Haide, e timpul." Și, obligându-l să îngenuncheze, îi brăzda fesele cu lovituri groaznice de bici. Mâine, peste două zile. Așa ai să faci tu, Camargo. Ai să-i dai telefon repetându-i: Mâine. Când ai să fii în sfârșit în fața ușii ei, Reina o să-și plece capul și tu ai s-o faci să îngenuncheze, și nu ai s-o mai lași să se ridice în veci.

Haide, e timpul, spune Camargo. De când i-a dat Reinei telefon, nu se poate gândi la altceva decât la imaginea ei deschizându-i ușa și spunându-i: Să fim iar împreună. Să considerăm că nu s-a întâmplat nimic. Nevoia de a-și împărți inteligența între femeie și ziar îi slăbește forțele. Într-un rând sau două, a fost distrat într-un chip de neiertat. Niciodată la ziar. Acolo se arată doar enervat și mai puțin tolerant, însă talentul lui continuă neștirbit. A rescris cu pasiune un articol despre ciocnirea a două avionete în aer la Chacabuco, orașul de câmpie pe care l-a străbătut în noaptea în care se ducea s-o întâlnească pe Reina, la Azotea de Carranza. A reușit ca unul dintre ziariștii lui să-i ia un interviu lui Vladimir Montesinos, călugărul negru din Peru, în avionul cu care se întorcea la

Lima din exilul în Panamá. Când cercetează dimineaţa ediţiile ziarului, constată în fiecare zi că *El Diario* a întrecut *El Heraldo*. Nu, nu aici se poticneşte geniul lui, ci în domeniul mărunţişurilor cotidiene: uneori uită cine-i persoana cu care trebuie să ia masa când e deja în drum spre restaurant. A scos iar din uz altă maşină de la ziar: de data asta, a intrat, din nebăgare de seamă, într-o groapă făcută pentru repararea unor cabluri. Partea din faţă s-a făcut praf. Îl exasperează dorinţa de a se întoarce cât mai curând în garsoniera de pe strada Reconquista. În fiece clipă se uită la celularul pentru apeluri personale ca să verifice dacă e vreun mesaj de la ea. Nimic. Ziua de luni nu i-a adus altceva decât vocea Dianei, ca să-l întrebe când avea să-l vadă. De Crăciun, i-a răspuns. Înainte de Crăciun, fetiţo, îţi promit.

Reina duce o viaţă de invalidă. Nu se spală, nu-şi ia ochii de la televizor şi se scoală numai pentru a-şi face un ceai, uneori cu felii de pâine prăjită cu brânză. Miercuri dimineaţa s-a dus la controlul de rutină la ginecolog. Deşi pleacă în oraş aproape fără să se pieptene, cu părul prins la spate cu o clamă şi într-o rochie de bumbac lejeră, simplă, se mişcă graţios, sfidând ostilitatea lumii. Ah, nu ştie ce pierde privându-se de dragostea lui Camargo: el i-ar înlănţui mijlocul cu braţele şi, şoptindu-i cuvinte frumoase, ar face-o să-şi uite chinurile. Totul a trecut, Queenie, nu mai suferi. Simţi cum trupul tău se purifică pe dinăuntru, iar sângele tău îşi revine şi durerea se stinge, n-a mai rămas acum decât o părere, o urmă de durere în amintire? S-ar plimba împreună prin oraş, copleşiţi de fericire.

Întorcându-se de la ginecolog, ea îşi examinează hainele din dulap. Contrariată, ia de acolo perechea de *breeches* şi o duce la curăţătorie. Asta înseamnă că o s-o folosească din nou, poate duminică. Nu-l va mai lua prin surprindere. La şapte, el o va aştepta într-altă maşină de la ziar şi o va urmări oriunde se va duce. După câte a aflat Sicardi, tatăl ei repară maşinile proprietarului unui teren de călărie, la Long-

champs, şi în schimb acesta le dă voie să călărească, la sfârşit de săptămână, doi dintre caii pur sânge din herghelia lui: un roib şi un murg.

Miercurea asta, vizita oficială a preşedintelui în Spania şi veştile despre Montesinos, care continuă să sosească de la Lima, l-au obligat pe Camargo să modifice de două ori prima pagină din *El Diario*. Se poate concentra în mai multe direcţii în acelaşi timp, dar evenimentele care se petrec în afara lui nu-l interesează, pentru că se desfăşoară singure, fără să fie nevoie de controlul său. E adevărat că, relatându-le, le modifică. Ce importanţă are? Le-ar da atenţie dacă l-ar schimba şi pe el, dar nimic de pe lume nu-i afectează puterea din care e plămădit, nimic nu-l obligă să fie ceea ce nu vrea. Numai femeia: asta îl scoate din sărite. În cadrul istoriei, ea-i ceva cu mult mai neînsemnat decât o variaţie atmosferică, o culoare ce-şi pierde strălucirea, zbaterea unei foci. Dar în cadrul vieţii lui ocupă un spaţiu care-l asfixiază şi care nu-l va lăsa să fie el însuşi până n-o s-o reducă la adevărata-i nimicnicie, până n-o s-o surghiunească la ţărmul cel mai îndepărtat al amintirilor lui. Dacă femeia acceptă, o să se însoare cu ea: s-o posede ca pe un obiect, s-o picteze pe perete, şi-l va lăsa în pace. Şi dacă refuză? Dar nu-i nici un motiv să refuze. E o fiinţă la pământ, şi el îi oferă şansa de a o ridica, de a o face să-şi revină pornind de la zero.

Poate că Reina presimte că acel mâine, sau acel peste două zile cu care a ameninţat-o Camargo soseşte chiar diseară, fiindcă în loc de cămaşa de noapte şi şalul de care aproape că nu s-a mai despărţit — exceptând momentele când se duce, arareori, la doctor, la farmacie sau la supermarket —, rămâne cu rochia uşoară de bumbac. Atitudinea ei e cea dintotdeauna: trântită pe pat, îşi aţinteşte privirea hipnotizată la televizor dar, observând-o cu telescopul, înainte de a trece strada, Camargo descoperă că trupul ei e pradă neliniştii: din nou îşi roade unghiile cu îndârjire, îşi strânge părul la spate atât de stângaci că, la cel mai uşor tremur al capului — şi capul îi tremură, umerii i se înfioară spasmodic

parcă de frig — i se desprind câteva șuvițe, obligând-o să-și refacă pieptănătura. I s-a ivit și un tic pe buza de sus, aproape de colț, care o îmbătrânește. Toate aceste amănunte îl stimulează pe Camargo, dezvăluindu-i până la ce extreme se simte neajutorată, cât de mult o apasă singurătatea și nemișcarea. A lăsat-o să cadă atât de jos, că acum n-ar putea decât să-i fie recunoscătoare pentru orice strădanie ar face el de a o ajuta.

La zece, după ce a văzut-o că duce la bucătărie ceașca de ceai pe care o terminase, Camargo bate la ușă.

— N-o să deschid, spune ea. Oricine-ai fi, n-am de gând să deschid.

— Poate că n-ai auzit mesajul pe care ți l-am lăsat, Queenie? se neliniștește Camargo. Îl înfurie că trebuie să vorbească în gura mare, în pustietatea palierului. Te-am rugat să ne căsătorim. Chiar mâine, dacă vrei, mergem la starea civilă și cerem să ne programeze.

— Ești bolnav. Ești nebun. Sunt o ființă omenească, nu poți înțelege? Am sentimente, cuget. Nu sunt obiectul tău.

— Queenie, tu ești cea care nu mă înțelege.

— Nu-mi mai spune așa. Sunt Reina. Pleacă, sau mă obligi să sun la poliție.

— Reina! Cred că ți-ai pierdut mințile. Îți repet că vreau să mă căsătoresc cu tine. Ți-am spus că voi reveni să-mi dai un răspuns. Sunt Camargo, nu știu dacă-ți dai seama. Sunt Camargo și-ți ofer ceea ce nu ți-a oferit nici un alt bărbat din lume. N-ai măcar delicatețea să-mi deschizi ușa.

— Te-am auzit, Camargo. Știu cine ești. Nu-i pentru mine un motiv de mândrie și nici de bucurie că vrei să te căsătorești cu mine. Sunt îndrăgostită de alt bărbat, ți-am spus doar.

— De cine să fii îndrăgostită? Nu mă face să râd. Ești singură, Reina.

— Chem poliția! spune ea.

— Mai ai și îndrăzneala să mă amenințI, târfă? Ești bolnavă, putred de bolnavă, târfă, vin să-ți ofer ajutor, și tot ce-mi răspunzi e că o să chemi poliția?

— *Pleacă! vocea ei sună disperată, dar și hotărâtă. De i-ar vedea expresia prin telescop, Doamne-Dumnezeule, de i-ar putea-o vedea!*

— *Nu-ți permit! strigă el.*

Acum și-a pierdut cumpătul cu desăvârșire. Lovește cu picioarele în ușă, o împinge cu energia-i de taur. Ai descuia-o cu cheile pe care ți le-a dat Sicardi, dar femeia și-a pus o a doua broască. Nimic nu i-ar fi fost mai ușor decât să facă rost de o dublură, dar n-a luat în seamă amănuntul acesta. Trebuie să prevadă totul, să domine cu întreaga lui ființă mii de gânduri în același timp? Dacă zidul de care se lovește ar fi ziarul, orașul Buenos Aires sau Argentina nețărmurită, ar ști cum să-l dărâme. Dar ușa nenorocită a femeii e imposibil de trecut, e neclintită.

— Pleacă! repetă ea.

Ultimul

Ştie, încă de sâmbătă, că se va duce să călărească. A văzut-o lustruindu-şi cizmele şi punând pe un umeraş perechea de *breeches*, bluza albă şi haina de săptămâna trecută, cu guler înalt şi cu nasturi auriţi. N-a dormit toată noaptea. Zorile sunt diafane, pe cer nu-i nici un nor şi, spre uimirea lui, aude un ciripit neobişnuit de sturzi când se îndreaptă spre automobilul lui. Sturzi în deşertul ăsta fără copaci din Buenos Aires? Cine ar putea oare prevesti dispoziţia păsărilor? Taxiul a sosit şi de data asta la şapte, iar el l-a urmărit mai bine de o oră de-a lungul şoselei ce traversează oraşele din sud, trecând peste toate semafoarele pe roşu şi fără să-şi ia privirea de la ceafa femeii, ca şi cum ar fi fixat-o din nou cu obiectivul telescopului.

Tot ce vrea e să-i ceară explicaţii, să înţeleagă de ce îl respinge fără să ţină seama cine e Camargo. Nu crede, bineînţeles, că mai simte vreo atracţie pentru redactorul columbian, fiindcă l-a expediat la fel de implacabil ca şi pe el. Şi nu poate concepe că un telefon neînsemnat de-al lui dat mass-mediei din Buenos Aires, cu dispoziţia să n-o angajeze, a ofensat-o ca şi cum ar fi fost o insultă. Încă o dată, femeia uită că singurul interes al lui Camargo e s-o protejeze: s-a simţit oare vreodată mai împlinită şi mai fericită ca la *El Diario*? I-a oferit s-o ia în căsătorie: i se pare puţin? Dacă ar

accepta, ar deveni cineva mai important decât fusese înainte de călătoriile alea blestemate la Temuco și la Caracas. Nici măcar n-ar avea nevoie să mai scrie vreun rând în viața ei. În loc de domnișoara Remis ar fi doamna Camargo: cum de nu-și dă oare seama de diferență? I-o va explica el. De asta se ostenește să facă un drum de peste patruzeci de kilometri spre un teren de călărie, undeva departe, în sud. Cum poate oare îngădui ca ființa hărăzită să se mărite cu el să-și piardă vremea cu slujbe de mâna a șaptea? Chiar vineri Sicardi i-a povestit că femeia va lucra într-o agenție de știri. Vestea l-a umplut de indignare. Simpla idee că ea va decupa și lipi ce scriu alții, într-un birou neîncăpător și murdar, lângă trei sau patru novici cu caș la gură, i se pare o insultă la tot ceea ce el, Camargo, i-a insuflat: orgoliu, încredere în ea însăși, capacitate de a se minuna; da, mai cu seamă orgoliu. L-a sunat imediat pe directorul agenției și i-a spus că, dacă o angajează pe Reina Remis, el va face tot ce-i stă în putință să nu-i mai rămână nici un client. Nici măcar n-a fost nevoie să-i dea explicații. Trebuie să fi fost pesemne și mai violent cu o revistă electronică dispusă să publice un fragment din eseul despre mântuitorii gemeni. Redactorul era un tânăr îndărătnic, care pusese deja totul în pagină și era pe punctul de a distribui revista. Nu știe cum, Sicardi a reușit să determine câteva zeci de abonați să renunțe: acesta a fost sfârșitul aventurii.

O vrea pe Reina doar pentru el și n-o s-o împartă cu nimeni. Acum, când a oprit automobilul lângă o pădure de ulmi și stejari de unde o poate privi fără teamă, cu un binoclu, mișcările voluptoase ale femeii care se dă jos din taxi, se duce până la cabana paznicului terenului de călărie și-și alege o șa englezească îi întărește ideea că trebuie s-o oprească prin orice mijloc. Ea e tovarășa potrivită lui și n-o să mai întâlnească alta la fel. E mai puțin rafinată decât Brenda: însă farmecul aparent al fostei sale soții pierea îndată ce încercai să discuți serios cu ea. Pe Brenda n-o interesează lumea ideilor și nici viața reală. Toată pasiunea i se revarsă în

muzică, sau în ceva mult mai neînsemnat: cele șase sau șapte trioui pe care le tot repeta pentru concertele în orașele de provincie. Reina, în schimb, are un talent natural: ceva sălbatic, necultivat și uneori necioplit, dar el știe că îndulcirea acestor asperități e doar o chestiune de timp și de practică. În cursul tuturor lunilor în care s-a ocupat de educația ei, a ținut-o departe de întâlnirile lui de afaceri: a sosit acum momentul să se aventureze scoțând-o în prim-plan.

Terenul de călărie se află la vreo douăzeci de străzi la vest de gara din Longchamps și e mult mai modest decât și-a imaginat Camargo. O curte spațioasă cu pământ pe jos se întinde în fața boxelor cailor, șase în total, și dincolo de ea, e un câmp de lucernă, cu două sau trei garduri care folosesc probabil pentru sărituri. Nu se vede țipenie de om. Aproape sigur, paznicul doarme încă, și tatăl Reinei poate apărea dintr-un moment într-altul, împreună cu ceilalți călăreți. O vede cum pune șaua, cu o dexteritate de necrezut, pe un roib, cum îi potrivește chinga și îl mângâie pe cap. Pune piciorul în scară, dar ceva o oprește. După expresia pe care Camargo i-o citește pe față, e străfulgerarea unei dureri neașteptate, poate la stomac. Femeia își duce o mână acolo, fără să dea drumul la frâu. Acum trebuie să meargă s-o ajute. Coboară din mașină, înaintează spre terenul unde Reina încearcă să-și aline durerea cu exerciții de respirație. Această culme a neajutorării îl mișcă. Locul e singuratic și se află la doar doi kilometri de o groapă de gunoi unde-și găsesc adăpost hoți în trecere și vagabonzi de ultima speță: Sicardi i-a explicat că atacurile sunt frecvente prin pustietățile astea din sud. Și el l-a sfătuit să nu oprească la nici un semafor, fiindcă e de preferat să plătești amenda — dacă ești prins — decât să-ți pierzi viața: taximetristul Reinei știa de bună seamă, pentru că a procedat și el la fel. Din prudență, Camargo are la el revolverul Taurus calibrul 38, cu șase gloanțe în butoiaș. Dacă vede vreun individ suspect dând târcoale, e convins că va fi de-ajuns să scoată arma ca să-l pună pe fugă.

Femeia își revine mai repede decât a prevăzut el, și se pregătește să se suie pe roib. Când o vede luându-și de pe jos cravașa pe care o scăpase și înălțându-și, mândră, capul, încearcă să se întoarcă în ascunzătoarea lui, lângă pădure. Prea târziu: ea l-a descoperit, și poate că e mai bine așa. În orice clipă ar putea apărea tatăl ei, cu toate că, dacă stai și te gândești, de ce o fi venit Reina să călărească atât de devreme? Un noian de supoziții îi muncește imaginația. Nu cumva o fi așteptând alt amant, cineva cu care comunică doar prin telefon? De n-ar fi așa, ce face pe meleagurile astea până seara târziu? Gândește-te, Camargo, gândește-te. La prânz, femeia lasă de bună seamă calul și se duce acasă la părinți, unde ia masa. De acolo, revine împreună cu tatăl ei, călărește pe alt cal până la șase și, după o a doua oprire în Adrogué, poate ca să se joace cu nepoții — are doi —, se întoarce la Buenos Aires. Înainte folosea unul din automobilele ziarului. Acum își roagă părintele s-o ducă el cu camioneta-i veche. Rămân, deci, cinci ore despre care nu se știe nimic: de la opt dimineața până la unu. Ce alte indicii îți mai trebuie, Camargo? Ești sigur că se tăvălește cu celălalt amant în cabana paznicului, dacă nu cumva amantul n-o fi chiar paznicul. Ah, câtă forță îți dă revelația asta pentru a înfrunta expresia furioasă și sfidătoare cu care te cercetează acum!

— Iar ai venit? N-o să mă lași niciodată în pace?

Trebuie neapărat să nu te lași orbit de furia ei. Nu, Camargo. Trebuie să respiri foarte adânc, nu ca să-ți alini vreo durere, ci pentru ca răsuflarea, ajungând în străfundurile ființei tale, să recunoască dreptatea a toate câte le-ai făcut și să-ți impregneze vocea cu seninătatea de care ai nevoie pentru a-i spune:

— Vreau doar să înțeleg ce se petrece cu tine, Reina. Ți-e atât de greu să-mi explici? Nu mă poți respinge așa, ca și cum aș fi un nimeni.

— Pentru mine ești un nimeni, te întrerupe. Și schițează gestul de a se întoarce la cal. Curva nenorocită.

— Vreau să te ajut. Știu ce grozăvie ți s-a întâmplat...

— Ce știi? Îți bagi nasul și în chiloții mei, amărâtule? Mi-ai terfelit numele prin toate părțile și acum vrei să-mi distrugi intimitatea. Cine te crezi?

Nu: asta nu-i femeia care îți aparținea, Camargo. Ți-au schimbat-o: i-au alterat inteligența, frumusețea, i-au corupt ființa. Limbajul obscen care te biciuie acum nu-i al ei. Cum de-ai putut să nu-i vezi schimbarea după ce ai observat-o fără răgaz cu telescopul? Era regina stupului și acum e o larvă urât mirositoare. Tu ești mai departe tu însuți, în orice caz, și n-ai să te lași dus de curentul ei dușmănos.

— Imaginează-ți că sunt un nimeni, îi spui. Acest nimeni a fost singurul om care te-a sunat la telefon în săptămâna ta nenorocită. Sunt singurul care am venit la ușa ta să-ți ofer iubire sau ce-oi fi vrând tu. Unui alt nimeni i-ai da o explicație. De ce refuzi să mi-o dai și mie?

Femeia ridică atunci cravașa și tremură. Colțurile gurii i se strâmbă din nou.

— Să terminăm odată, zice. Ce mai vrei să știi, dacă tu le știi pe toate?

— Bărbatul acela, columbianul, nu mă mai interesează.

— Atunci, gata. Viața mea mă privește. E vorba de cele întâmplate între noi doi, nu-i așa? Presupun că asta-i ceea ce te interesează. A fost o greșeală, Camargo. O fata morgana. Într-o dimineață m-am trezit, ți-am văzut cele două vene care-ți brăzdează fruntea, părul cărunt, gușa de curcan, și mi-am zis: ce caut eu lângă bărbatul ăsta? Ce-am făcut cu viața mea? N-aveam, totuși, nici o intenție să te părăsesc. Mi-a apărut însă în față dragostea, cea adevărată, și te-am dat la o parte. Acum pleacă. Vreau să călăresc.

Ah, Reina, nici nu mai știu care din gemenele tale ești. Ai să călărești roibul cu șorțul tău plisat și mănușile de cauciuc? Ai să mângâi coama calului cu mâinile tale care nu există? Camargo a așteptat ani de zile să sosească momentul acesta, ani de zile, și n-o să-l lase să-i mai scape și acum.

— Am o mașină acolo, printre copaci, îi spui. Ai să te urci acum cu mine, cuminte, fără nici o vorbă, și ai să rămâi lângă mine pentru totdeauna. Știi prea bine că pe mine nu mă părăsește nimeni.

— Ești nebun, răspunde.

Încearcă dintr-un salt să urce pe cal, dar tu ești mai agil. O iei de un braț și-o tragi înspre tine cu atâta forță, încât dă drumul frâului și cade la pământ. Roibul sare în lături, descumpănit, și se îndepărtează.

— Eu sunt tu. Nu te poți despărți de mine.

Reina șovăie: să fugă spre cabana paznicului sau să-i țină piept? Are nenorocul că i-a căzut cravașa aproape lângă mână. Nu poate să se încumete într-atât încât să te lovească, și totuși o face. Pare o femeie mult mai mare decât este când își abate cravașa peste capul tău. În ea par a sălășlui două femei: mama ta și ea însăși, contopite într-un singur trup.

— Fiu de târfă! strigă. Fiu de târfă!

Îți aruncă o privire disprețuitoare și dă fuga să caute roibul.

— Reina! spui. Vocea ți se aude limpede, parcă de curând purificată.

Mai târziu vei spune că nu-ți mai amintești ce s-a întâmplat, și poate într-adevăr nu-ți mai amintești, fiindcă după ce lege a memoriei năvălește rafala asta de trecut care se repetă în prezent? Cum să explici că înainte, ai făcut de multe ori, de infinit de multe ori, ceea ce ai să faci acum? Scoți firesc revolverul din tocul pe care ți l-ai agățat de curea, ții spinarea femeii și apeși pe trăgaci. Butoiașul revolverului Taurus abia se rotește, și alt glonț vine la rând. O vezi potictindu-se și căzând, întorcându-și capul spre tine fără să-i vină să creadă, și strângând cu putere cravașa, poate ca să te lovească iar.

— Cum, Camargo? spune.

Părul i-a căzut acoperindu-i o parte a feței. Buzele i se desfac, lăsând să se vadă, palide, gingiile. Ceafa rămâne dezvelită și deslușești alunița pe care ai sărutat-o de atâtea ori, pulsând cu gingășie. Însă ea nu mai e ea: e o greșeală ce s-a desprins de trupul tău.

— Reina, repeți.

Și tragi cel de-al doilea glonț, de data asta de aproape, în aluniță.

Vezi paznicul și o femeie care ies din casă, potrivindu-și hainele și guițând ca porcii. Vezi discul alb al soarelui pe cerul lichid și-ți dai seama că totul e în regulă, Camargo. Te simți din nou curat, ca în ziua în care te-ai născut, când încă nu te părăsise nimeni.

Ceasuri în șir dai raite cu mașina pe drumuri pustii, pe lângă care pasc niște vaci. Ai vrea să-l suni pe Maestro să-i povestești ce s-a întâmplat și să-i ceri să dea știrea pe prima pagină în ediția de mâine. Va fi un adevărat scandal și *El Diario* trebuie să se străduiască să relateze povestea mai bine ca oricine. Ai s-o faci mai târziu. Acum te lași să cazi în tăcere ca pe cearșafurile copilăriei tale, în voia curentului de dragoste de care n-ai avut parte, și ți se taie răsuflarea printre mâinile neantului care te mângâie. Aerul nu se mișcă. Arșița de la prânz e atât de cumplită, că nici măcar insectele nu mai zumzăie. Totuși, cineva cântă, oare cântă mama ta? Auzi în spatele tău o melodie îndepărtată, care răzbate cine știe cum și de unde, și-ți pătrunde nu în urechi, ci în străfundurile cele mai tainice ale ființei tale, Camargo, într-un loc la care ai dori să te întorci și nu poți.

Brenda nu lasă niciodată nimic în voia întâmplării. Casa din San Isidro va fi plină de invitați în seara asta, și cel mai bine e să servească mâncare rece, a spus. Vara a devenit de nesuportat în Buenos Aires, și poate ar trebui să pună masa afară, pe terasă, dar n-ar fi prudent pentru Camargo, care nu se poate mișca din fotoliu și nu-i place ca lumea să observe că e invalid.

Încă din perioada tracasantă a procesului pentru o omucidere de care el nu e vinovat, așa cum toți sunt acum de acord, i-au apărut simptomele unei boli extrem de ciudate, pe care doctorii au diagnosticat-o cu un nume imposibil de

pronunțat: polinevrită idiopatică acută sau poliradiculonevrită, cunoscută și drept sindromul Guillain-Barré.

Camargo crede că cea dintâi manifestare a infecției s-a ivit la înmormântarea senatorului Valenti, când i s-au înmuiat brusc mușchii picioarelor și Enzo Maestro a trebuit să-l susțină ca să nu cadă, dar asta nu poate fi adevărat. Sindromul a început ca un guturai banal și, în toiul nopții, fără ca nimic să-i dea de bănuit, lui Camargo i s-a tăiat respirația și i-a paralizat partea stângă a feței. A fost un noroc că Brenda se întorsese la Buenos Aires pentru proces, convinsă de nevinovăția lui, și accceptase să-și reia viața matrimonială. Cu eficacitatea ei dintotdeauna, a chemat o ambulanță și le-a impus să-l ducă la terapie intensivă. Alminteri, Camargo ar fi putut muri sufocat în imensa casă pustie.

Boala e imprevizibilă și odată va dispărea, pe nesimțite, așa cum a venit. Ori de câte ori se manifestă, o face în chip perfid, cuprinzând trupul de sus în jos, sau invers, și rămânând uneori săptămâni sau zile în vreunul din membre. Camargo, care la început simțea o lipsă totală de tonus muscular în brațe, n-a mai putut să se scoale într-o zi, pentru că slăbiciunea îi cuprinsese și picioarele și zona abdominală. În același timp nu și-a mai putut controla sfincterele, dar asta nu-l neliniștește atât de tare ca pierderea potenței sexuale. Libidoul i s-a evaporat și, de când boala i s-a cuibărit în picioare, n-are nici cea mai mică urmă de erecție. Îl exasperează ideea că lumea și-ar putea da seama de paralizia lui și ar face supoziții penibile. Cu pretextul că trebuie să-i mențină activă inteligența, Brenda organizează adesea reuniuni la ei acasă. Înainte de sosirea invitaților, îl așază în capul mesei și-l lasă acolo până ce se retrag cu toții, atribuindu-i nemișcarea unui lumbago sau unei fracturi. Știe că, în spatele lui Camargo, oamenii bârfesc în legătură cu neputința lui sexuală, dar pe el îl liniștește amintindu-i că sindromul poate fi trecător și că, într-o zi, totul va reveni la normal. În sinea ei însă, se bucură ducându-l dintr-o parte într-alta și simțin-

du-i dependența tot mai mare. Când îl vede deprimat, se duce la pian și cântă piese de Alkan și Gabriel Fauré.

În seara aceea, Brenda s-a întrecut în alegerea felurilor de mâncare. Unul dintre invitați e Enzo Maestro, care întotdeauna s-a purtat cu ea plin de delicatețe, mai ales în ajunul procesului pentru omucidere, când Camargo refuza s-o primească. Ea i-a întors amabilitatea convingându-și bărbatul să cedeze conducerea ziarului prietenului credincios. Hotărârea nu s-ar fi putut dovedi mai potrivită: când are chef, Camargo telefonează și dă dispoziții cu privire la vreun titlu de manșetă, dar nu vrea să fie consultat nici chiar când știrile sunt grave. Preferă să se țină departe de agitația zilnică. La puțină vreme după crimă, l-a chemat pe Maestro de la spitalul unde fusese internat pentru a se plânge că *El Heraldo* era informat în legătură cu cele petrecute mai riguros și amănunțit decât *El Diario*. „E neapărat nevoie să fiu eu acolo ca să știți ce trebuie să faceți?", i-a spus. „Nu mai ai pe nimeni care să relateze ca lumea o poveste de dragoste și trădare?" Episodul pare neverosimil, însă oricine ar consulta săptămânalele din epoca aceea și-ar da seama că e adevărat.

Inteligența lui nu și-a pierdut reflexele geniale de odinioară, dar realitatea nu-l mai interesează: știe că știrile unei zile vor fi înlocuite de cele de a doua zi, și că aproape nici una nu va dăinui în memorie, pentru că și tragediile lumii sunt condamnate să moară, mai curând sau mai târziu, precum ființele vii. Acum preferă să-și treacă timpul în sala video, lângă terasa cu mușcate, vizionând pe DVD filmele lui Hitchcock, Fellini, Visconti și Buñuel, pe care nu le putuse revedea niciodată. Într-o seară, și-a luat inima-n dinți și a pus *Noaptea vânătorului* a lui Charles Laughton, însă, chiar dacă de la început i s-a părut și acum o capodoperă, a oprit proiecția la scena în care Robert Mitchum ține o predică despre Iubire și Ură, și a aruncat micul disc la gunoi. Câteodată preferă să citească: nu scapă nici un roman al tinerilor scriitori englezi, în special pe cele de Ishiguro și McEwan, și i-au atras interesul eseurile unui filozof francez, Gilles Deleuze,

sinucigaș și nefericit ca și Louis Althusser, pentru a cărui poveste legată de o crimă simte o fascinație nețărmurită. În momentele de răgaz, corectează articolele pe care se gândește să le adauge cărții lui devenite clasice, *Abandonarea*.

Pentru seara aceea, Brenda s-a hotărât să servească *vichyssoise*, supa rece de cartofi și praz, friptură de curcan cu sos de zmeură, salate și tortul de foitaj cu miere, cea pe care o vând niște agricultori din San Isidro. Când cofetăreasa vine cu tortul, la prânz, aduce, sub formă de cadou, și niște bucățele de fagure pline de o miere groasă și mai puțin transparentă decât cea obișnuită. Spune că e substanța cu care se hrănește regina: e plină de proteine, grăsimi, și niște hormoni necunoscuți. „De ce nu încercați mierea cu ceară, domnule Camargo?", îl îndeamnă. „Dacă reginele își trag din ea toată forța de care au nevoie ca să zboare în înalt, închipuiți-vă efectul pe care l-ar avea asupra dumneavoastră, un adevărat prinț." Camargo nu răspunde. Cu toate că îi e silă de secrețiile astea misterioase ale abdomenului albinelor lucrătoare, după-amiază cere să i se aducă o bucățică de fagure. Cercetează cu o lupă una câte una miraculoasele alveole micuțe, hexagonale, cu pereții extrem de fragili și totuși elastici. I-ar plăcea să descopere, din întâmplare, larva vreunei regine în formare, pentru a-i înfige pe dată un ac.

În seara aceea n-o să fie nici fericit, nici nefericit. Viața i-a devenit acum un lung șir de indiferențe. Poate într-o zi, dacă va putea merge iar, o să petreacă o lună sau două la țărmul mării și o să înceapă să scrie romanul pe care de mult îl are în minte. Vrea să istorisească povestea unui cântăreț cu o voce desăvârșită, capabilă să atingă toate registrele, căruia o mamă satanică, înconjurată de un trib de pisici maidaneze, îi barează toate căile, pentru a rămâne cine este. S-a gândit că acest cântăreț ar trebui să se numească aproape ca el, Carmona, și că titlul romanului ar putea fi *Mâna stăpânului*, deși ideea asta, care îi amintește de o etichetă de discuri de gramofon, „Vocea stăpânului său", poate că i-a mai venit înainte și altui scriitor.

O cugetare a lui Gilles Deleuze pe care a citit-o în *Dialoguri* îl îndeamnă să-şi facă însemnări pentru proiectul acesta. Deleuze spune acolo că esenţa oricărui roman, de la Chrétien de Troyes la Samuel Beckett, e un antierou: o fiinţă absurdă, stranie şi descumpănită, care nu încetează să greşească la tot pasul, surdă şi oarbă. Definiţia i se pare prea simplă, poate fiindcă e prea liniară. După el, romanul e ca o matcă ce zboară în înaltul cerului, orbeşte, punând stăpânire pe tot ce întâlneşte în drumul ei, fără milă şi fără remuşcare, căci a venit pe lume numai pentru zborul acesta. A zbura spre neant e singura-i mândrie, şi totodată pedeapsa ei.

Notă finală

Toate personajele şi locurile din acest roman, chiar şi cele care par luate din realitate, sunt de domeniul ficţiunii. A-l citi altminteri înseamnă a da o interpretare forţată naturii sale.

Cuprins

Unu / 9
Doi / 16
Trei / 40
Patru / 52
Cinci / 78
Şase / 89
Şapte / 116
Opt / 131
Nouă / 168
Zece / 192
Ultimul / 226

Notă finală / 237